

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပထမပြန်စာမေးပွဲ

ပထမဇယ့်တန်း

ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၂၀၀၆-ခုနှစ်

(ပြည့်နိပါတ်နှင့်ဝိသုဒ္ဓိ - ၁၇)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ [အင်းစိန်]

ပထမအကြိမ်

သာသနာ
၂၅၅၀

ကောဇာ
၁၃၆၈

ခရစ်နှစ်
၂၀၀၆

ပထမဇယ့်တန်း

● ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

ဤစာအုပ်၌

ပထမငယ်တန်းဆိုင်ရာ

၁။ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ

၂။ ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာများ

၃။ ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်းများ

၄။ ဘာသာစုံ မေးခွန်းများ

၅။ ဘာသာစုံ အဖြေများ

စသည် စသည်ဖြင့် ပို့ချသူ၊ သင်ယူသူများ နည်းရလောက်အောင်
ဝေဝေဆာဆာ တင်ပြထားသည်။

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့မှ

၂၀၀၄-ခုနှစ် ထုတ်ပြန်အပ်သော

ပြဋ္ဌာန်းချက်သစ်များဖြင့် တင်ပြထားပါသည်။

စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့၊ သိမ်ကျောင်းဆောင်၊ ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊

သံမဏိစက်ရုံလမ်း၊ ရွာမ၊ အင်းစိန်။ ဖုန်း - ၀၁-၆၄၀၀၇၅

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပထမပြန်စာမေးပွဲ

ပထမငယ်တန်း

ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၂၀၀၆-ခုနှစ်
(ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း-၁၇)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ(အင်းစိန်)
ပထမအကြိမ်

သာသနာ

၂၅၅၀

ကောဇာ

၁၃၆၈

ခရစ်နှစ်

၂၀၀၇

ပထမငယ်တန်း

ပုံနှိပ်မှုတိတမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	✽	၃၂၀၆၂၇၀၆၀၉
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်	✽	၃၂၀၆၁၆၀၆၁၀
ထုတ်ဝေခြင်း	✽	ပထမအကြိမ် ၂၀၀၆-ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ
အုပ်စု	✽	၅၀၀-အုပ်
ထုတ်ဝေသူ	✽	ဦးကျော်ဟင်း (ယုံကြည်ချက်စာပေ) အမှတ်(၁၁၁)၊ ၃၃-လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်။
မျက်နှာဖုံးနှင့်အတွင်းပုံနှိပ်သူ	✽	ဦးအောင်မြင့်ဦး (မြ-၀၁၅၀၃) သိန်းသန်းဦးပုံနှိပ်တိုက် အမှတ်-၁၉၉/၁၂၁၊ ၃၄-လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း-၂၅၂၆၂၀
ဖြန့်ချိရေး	✽	စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ သိမ်ကျောင်းဆောင် ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက် သံမဏိစက်ရုံလမ်း၊ ရွာမ၊ အင်းစိန်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း - ၆၄၀၀၇၅

တန်ဖိုး - ၁၃၀၀ (ကျပ်)

နိဒါန်းအမှာ

စာသင်နည်းစနစ်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပိဋကတ်သင်နည်းစနစ်ကို -

၁။ စာကြီးပေါက်သင်နည်း -

၂။ စာမေးပွဲစနစ်သင်နည်း - ဟု နှစ်မျိုးနှစ်စား တွေ့ရသည်။

ရှေးခေတ်က စာချ၊ စာသင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် များသောအားဖြင့် စာမေးပွဲကို အခြေမခံဘဲ ကျမ်းဂန်တတ်မြောက်မှု၊ ကျမ်းဂန်ပေါက်ရောက်မှုကို ပဓာနထား၍ သင်ကြားလေ့လာကြသည်။ သင်ကြားလေ့လာမှုပြည့်စုံသောအခါ ထက်မြက်ထူးချွန်သော အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့အာဇာနည်ရွေးချယ်ပွဲ-

၁။ နှုတ်ဖြေ

၂။ ရေးဖြေ

စာမေးပွဲဝင်ရောက်ဖြေဆိုသူများလည်း ရှိခဲ့သည်။ ပုဂံခေတ်မှ ဦးကျည်ဓမ္မ သည် ရေတစ်ခါငုပ်စဉ်းစားခန်း နှုတ်ဖြေစာမေးပွဲ ဝင်ရောက်ဖြေဆိုပြီး ပညာရှင်ဘွဲ့ ရရှိခဲ့သည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်မှ ကျော်အောင်စိထား ဆရာတော်နှင့် ဆရာတော် ဦးဇုန် စသောပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များကိုလည်း စာမေးပွဲဖြင့် ဖော်ထုတ်ပေးခဲ့သည်။-

အင်္ဂလိပ် အစိုးရခေတ်လောက်မှစ၍ ယနေ့တိုင်အောင် များသောအားဖြင့် စာမေးပွဲကို အခြေခံ၍ ပိဋကတ်သင်ကြားမှု ပြုလုပ်ကြသည်။ စာမေးပွဲစနစ်ဖြင့် ပိဋကတ်သင်ကြားရာ၌ အခြေခံ လုံလောက်စွာဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပြည့်စုံအောင် လေ့လာသင်ကြားသူများသည် များသောအားဖြင့် ထူးချွန်သူများဖြစ်ကြသည်။

၁။ မစိုးရိမ်ဆရာတော် ဦးသူရိယ၊

၂။ တိပိဋကဓရ မင်းကွန်းအရှင်ဝိဝိတ္တာသာရာဘိဝံသ စသည်တို့သည် စာမေးပွဲဖြင့် ထူးချွန်သူများဖြစ်ကြသည်။

အခြေခံလည်းမလုံလောက်၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်လည်းမပြည့်စုံကောက်နုတ်ချုတ်ဖြတ်လမ်းလိုက်သူများမှာ စာမေးပွဲအောင်သော်လည်း ထူးချွန်သူများမဖြစ်ကြ။

တမေးပွဲ အောင်မြင်ရန်နှင့် ဂုဏ်ထူးပန်းကို ပန်ဆင်လိုသူများအတွက် ဤအဖြေစုံများကို
စိစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤအဖြေစုံ တအုပ်များသည် -

- ၁။ လမ်းညွှန်ကောင်း စွယ်စုံပညာရှင်တစ်ဦး သင့်အနားတွင် အမြဲတမ်း ရှိနေသလိုလည်း
ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။
 - ၂။ ပုစ္ဆာ အာဘော်ကြံဆနည်းကိုလည်း ပေးပါလိမ့်မည်။
 - ၃။ ဖြေနည်း၊ တင်ပြနည်းကိုလည်း ညွှန်ပြပေးပါလိမ့်မည်။
 - ၄။ မေးခွန်းဟောင်း ရှာဖွေစုဆောင်းရခြင်း ဒုက္ခမှလည်း ကင်းဝေးအောင် ကူညီ
ပါလိမ့်မည်။
 - ၅။ မိမိဉာဏ်မမီသော ပုစ္ဆာအဖြေများကို ဖြေရှင်းပေးမည့် ပညာရှင်များ မိမိအနားတွင်
အမြဲတမ်းရှိနေသလိုလည်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။
- ဤသို့ စသည် စသည်ဖြင့် သင့်၏ လိုအပ်ချက်များကို လမ်းညွှန်ပေးပါလိမ့်မည်။

အဖြေစုံ ပမာဏ

တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်အသီးသီးမှ ပထမပြန်ပုစ္ဆာများကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်း စုစည်း
တင်ပြထားပါသည်။ ယခု ခရစ်နှစ် ၂၀၀၆-ခုနှစ်တွင် တိုင်း ၈-တိုင်း၊ ပြည်နယ် ၉-ခု၊
အထူးအောင် ၁-ခု ပေါင်း ၁၈-ခုတို့၏ ပုစ္ဆာနှင့် အဖြေများ စုစည်းတင်ပြထားပါသည်။

ပုစ္ဆာလိုအပ်ချက်

ယခု ၂၀၀၆-ခုနှစ် ပထမငယ်တန်းပုစ္ဆာများအနက်-
ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း) ဓမ္မပဒပုစ္ဆာ ရှာဖွေ၍ မရခြင်းကြောင့် ပုစ္ဆာနှင့် အဖြေမတင်ပြ
နိုင်သည်ကို သည်းခံ ခွင့်လွှတ်ကြသိရန် မေတ္တာရပ်ခံပါသည်။

စီစဉ်ထားပုံ

- ဤအဖြေစုံတအုပ်၌ ဘာသာရပ်ကို မူတည်၍စီစဉ်ပါသည်။ ဥပမာ-
- ၁။ ဝိနယဘာသာအတွက် တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အစုံ၊
 - ၂။ ဓမ္မပဒဘာသာအတွက် တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အစုံ၊

၃။ သဒ္ဓါဘာသာအတွက် တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အစုံ၊ စသည်ဖြင့် ဘာသာရပ် တစ်ခုချင်း၏ အခြေများကို တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အစုံ တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အစုံအဖြစ် စိစဉ်တင်ပြထားပါသည်။ တိုင်းနှင့် ပြည်နယ် အစဉ်များကို အက္ခရာအစဉ်ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဥပမာ- ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ စစ်ကိုင်း၊ တနင်္သာရီ၊ ပဲခူး(အနောက်)၊ ပဲခူး(အရှေ့) မကွေး၊ မန္တလေး၊ မွန်၊ ရန်ကုန်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း(တောင်/မြောက်/ရှေ့)၊ ရှေးဝတီ၊ အထူးအောင် တို့ဖြစ်သည်။

ကျေးဇူးစကား

ဤပထမဇယ့်တန်း ပုစ္ဆာအဖြေစုံကို စိစဉ်ရာ၌ -

ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက် ဂဏဝါစက သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယများ ဖြစ်ကြသော ဦးဇေယျစာရ၊ ဦးတုဏ္ဏလ၊ ဦးစန္ဒာဒိပ၊ ကူညီ၍ ဖြေဆိုမှု၊ ရေးသားမှု၊ စစ်ဆေးမှု စသည်ကို ကူညီပေးသော ဦးဝေအိန်နု (စစ်ကိုင်း) ဓမ္မပဒေသနာများကို ဖြေဆို ပေးသော မကုသလဝတီ (သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ၊ ဝိနယဝိဒ္ဓ) စစ်ကိုင်း သကျမိတာ- တို့၏ အကူအညီကိုလည်း ယူရပါသည်။

အပြင်အဆင်မှစ၍ မိမိစိတ်တိုင်းကျဖြစ်အောင် လိုအပ်သမျှအားလုံးကို စိတ်ရှည် လက်ရှည်နှင့် ကြိုးကြိုးတားတားကွန်ပျူတာစာပေ၊ စာရိုက်ပေးသော -အရှင်ပညာဝံသ၊ (စာချ) အရှင်ပညိဒ္ဓိက (အင်္ဂပူ) အရှင်နန္ဒမာလာ (ငါးနွဲ့) မောင်အောင်ကျော်ဇော (ညောင်ဦး)- တို့အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

အချိန်မီရန် အလောတကြီး စိစဉ်ရခြင်း၊ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် အချိန်ယူ၍ ပြန်လည်မစိစဉ်နိုင်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ချွတ်ယွင်းချက်၊ လွှဲဟင်းချက်များ များစွာပါရှိနိုင်ပါသည်။

အခြေခံတင်ဝေအနိခြင်း၊ အနိရုတ္တိချခြင်း၊ အခြေခံခြင်း
စသည်စသည် မည်သည့်ကုသိုလ်မျိုးမဆို ကျေးဇူးတင်စွာဖြင့် လက်ခံ
ခြေဆိုပါသည်။

စာမိတ်ဆက်

ဤပထမပြန်စာမေးပွဲ ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ စာအုပ်များကို ရေးသားဖြေဆိုသည့် အနန္တကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်သည် သာသနာပြုလုပ်ငန်းများစွာကို ဆောင်ရွက်နေရသူ ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းတိုက်တာဝန် ဒကာ၊ ဒကာမတို့ ကုသိုလ်အများတိုးပွားရေးတာဝန်၊ စာသင် ပေးရသောတာဝန်၊ စာချနာယကများမှအစ ကျောင်းတိုက်ရှိစာသင်သား သံဃာအဆုံး အားလုံးတို့ကို လမ်းညွှန်မှုပေးရသည့်တာဝန်၊ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကတာဝန်၊ ယဇ်ကံ+ပဋ္ဌာန်းသင်တန်းပို့ချသင်တန်းပေးရသောတာဝန်၊ တရားစံခန်းဖွင့်လှစ်တရားပြသ ဟောပြောရသောတာဝန်၊ စာပေရေးသားကျမ်းပြုရသောတာဝန် စသည်ဖြင့် တာဝန်များ ပြားလှပေသည်။

ထိုတာဝန်များထမ်းဆောင်ရင်း ဤပထမပြန်စာမေးပွဲ ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ စာအုပ်များ ကို ရေးသားဖြေဆိုရခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အချိန်တိုအတွင်း စာအုပ်ဖြစ်အောင်စီစဉ်ရသည့် အတွက် အထူးကြိုးစားအားထုတ်ရပေသည်။ အချိန်မီ စာချစာသင် အရှင်မြတ်များတို့၏ လက်ဝယ်ရောက်ရှိရေးသည် အရေးကြီးလှပေသည်။

စာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် တပည့်များကလည်း မိမိတို့နိုင်သည့်ဘက်မှ ဆရာ တော်၏ ပါရမီကိုကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြရပါသည်။ မေးခွန်းစုပေးသူကပေး အဖြေကို ကူညီရှာပေးသူကပေး လက်ရေးဖြင့် နောက်ကလိုက်ရေးသူကရေး၊ ကွန်ပျူတာစာစီသူ ကစီ၊ စာမူခွင့်ပြုချက်ယူသူကယူ၊ ပုံနှိပ်တိုက်ပို့ပေးသူကပို့ စသည်ဖြင့် အလှူအမြန်ဆောင် ရွက်ပေးကြရပေသည်။

ပုစ္ဆာဟောင်းတို့၏ အဖြေကို လေ့လာရသည့်အခါ စာချစာသင်လေ့လာသူများအဖို့ စာမေးပွဲအတွက် များစွာအထောက်အကူဖြစ်ပေါ်မည်-ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။ ကျမ်းပြု ဆရာတော်၏ အချိန်များစွာယူ၍ စုစည်းပေးမှုသည် စာချစာသင်အရှင်မြတ်များအတွက်

ဟင်းလျာစုံဖြင့် အဆင်သင့်ပြင်ဆင်ထားသည့် ဆွမ်းပွဲ(ထမင်းပွဲ)ကြီးပမာ အလွန်ပင်ကောင်းမွန်လှပေသည်။

လေ့လာရသည့်အခါ ပုစ္ဆာ၏ သဘောဝဘာဝ အတိမ်အနက် အယူအဆ အတွေ့အကြုံကောင်းများ များစွာရရှိပြီး စာမေးပွဲဖြေဆိုရသည့်အခါ အထူးပင် အထောက်အကူဖြစ်ပေါ်ခဲ့မည်-ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ စာမေးပွဲသတ်မှတ်ချက် ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ဘာသာရပ်စသည်တို့ကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်း တွေ့ရှိရသဖြင့် အလွယ်တကူ လေ့လာခွင့်ရရှိကြမှာဖြစ်ပါသည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း အထူးအောင် ၁၈-ခုတို့၏ ပုစ္ဆာအဖြေများကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်း တွေ့ရှိရသဖြင့် အချိန်တိုအတွင်း စာရှုသူတို့လိုအပ်ချက်များကို ဤစာအုပ်ကတာဝန်ယူပြည့်စွက်ပေးပါလိမ့်မည်။

စာမေးပွဲသည် စာသင်သားတို့အတွက် ဘဝတိုက်ပွဲပင် မဟုတ်ပါလော၊ ထိုဘဝတိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲနေချိန်ဝယ် စာမေးပွဲအောင်ပန်းကို ပန်ဆင်နိုင်ရေးသည် အဓိကလိုအပ်ချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလိုအပ်ချက်ကို ဤပုစ္ဆာ + အဖြေစုံစာအုပ်က တာဝန်ယူပေးပါလိမ့်မည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း အထူးအောင် ၁၈-ခုလုံး၏ ပုစ္ဆာ + အဖြေများကို ဘာသာတူရာ စုစည်းဖြေပြထားသည်ဖြစ်၍ တစ်ဘာသာကို ၁၈-ကြိမ် အတွေ့အကြုံရယူပြီးသား အတွေ့အကြုံရင့်ကျက်ပြီးသူများပင် အထက်တန်းကျကျ မျက်နှာပန်းလှလှ စာမေးပွဲအောင်ပန်းကို ဆင်မြန်းနိုင်ကြပါစေ-ဟု ဆုမွန်ဈေးလျက်- - -

အရှင်ဖိမ့်
(စာကြည့်တိုက်အတွက်)
ခေတ်မီ ဗိဇ္ဇာကတ်စာကြည့်တိုက်
ဘိမ္မာကျောင်းစက်
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ အင်းစိန်မြို့

အမှာစာ

ဤပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ+အဖြေစုံ ရေးသားဖြေဆိုသည့် ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းကို တစ်ထောင့် တစ်နေရာကတာဝန်ယူရသည့်အတွက် မိမိသည် အထူးဂုဏ်ယူ မိပါ၏။

ဆရာတော်သည် သာသနာပြုလုပ်ငန်းများစွာကို တာဝန်ယူထားရသည့် အားလျော်စွာ အလွန်အလုပ်ကိစ္စ များပြားလှပါသည်။ ထိုများပြားလှသည့် အလုပ်ကိစ္စများ အချိန်မီ ပြီးမြောက်နိုင်ရန် တပည့်များကလည်း ကူညီနိုင်သည့်ဘက်မှ ကူညီပိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ပေးကြရပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် ကွန်ပျူတာ၊ စာစီသူက စီ၊ လက်ရေးဖြင့် လိုက်ရေး သူက ရေး၊ အဖြေရှာသူက ရှာ၊ အချောဖတ်သူက ဖတ်၊ ခွင့်ပြုချက်ယူသူက ယူ၊ ပုံနှိပ်တိုက် သွားပို့သူက ပို့ - စသည်ဖြင့် မိမိတို့ နိုင်သည့်ဘက်မှ တာဝန်ယူပေးကြပါသည်။

တစ်နှစ် တစ်အုပ်ထုတ်ဝေရသည့် စာအုပ်ဖြစ်၍ အချိန်မီ စာသင်သားများ လက်ဝယ်ပိုင်ပိုင် ရောက်နိုင်ရေး ကိစ္စသည် အလွန်အရေးကြီးသော ကိစ္စတစ်ရပ်ဖြစ်လာပါတော့သည်။ ဆရာတော်၏ စာသင်သားများအပေါ် ထားရှိသည့် စေတနာကို သိရှိထားသူ မိမိသည်လည်း ဆရာတော်၏ ပါရမီကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ကူညီခွင့်ရသည့်အတွက် အထူးပင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်လှပါသည်။

ယခုနှစ်တွင် ယခင်နှစ်များနှင့်မတူ တမူထူးခြားလှသည်။ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် အထူးကြိုးကြပ်ပြီးမှ ထုတ်ဝေခြင်းကြောင့် စာချ စာသင် စာမေးပွဲနှင့် ဆက်စပ်သူတိုင်း စိတ်တိုင်းကျလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။

အဖြေစုံစာအုပ်များကို ကြည့်ရှုလေ့လာရသည့်အခါ ပုစ္ဆာအယူအဆ၊ ဖြေဆိုပုံ ဖြေဆိုနည်း၊ ကြံဆပုံ ကြံဆနည်း - စသည့် အကျိုးများကို လက်တွေ့ခံစားကြရမှာဖြစ်ပါသည်။ ထိုအကျိုးထူးတရားများကို လက်တွေ့ခံစားကြရပြီး စာမေးပွဲအောင်ပန်းကို အရယူနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဘဝတိုက်ပွဲဖြစ်သည့်စာမေးပွဲပြေဆိုမှု လုပ်ငန်းသည် စာသင်ဖျားအတွက် အလွန် အရေးကြီးလှ၏။ ထိုအရေးကြီးလှသည့် လုပ်ငန်းကိစ္စကို အလွယ်တကူ ပြီးမြောက်နိုင်ရန် ဤစာအုပ်က တာဝန်ယူပါလိမ့်မည်။

ဆရာတော်၏ ပြေဆိုမှုမည်မျှ ကောင်းမွန်စေကာမူ နောက်က လိုက်ရေးရသည့် သူ၏ ချွတ်ချော်မှု၊ စိတ်ညစ်ညမ်းမှု၊ တိမ်းပါးမှု၊ ပုံနှိပ်သူ၏ လွဲချော်မှု - စသည့် ချွတ်ယွင်းချက် များစွာရှိနိုင်ပါသည်။ ထိုချွတ်ယွင်းချက်များသည် မိမိတို့ တပည့်များ၏ တာဝန်လွင့်တင်း မှုများသာ ဖြစ်ပါကြောင်း - - -

ထိုချွတ်ယွင်းချက်များ တွေ့ရှိပါက ဝေဘန်မှုပေးရန် ကြိုဆိုပါသည်။ ပတ္တမြားမြေပေါ်ရောက်နေသည့် သားသမင်လို မဖြစ်စေဘဲ ပတ္တမြားမြေပေါ်ရောက်နေ သည့် ရာဇဝတ်နိုင်သည့် ဆရာကဲ့သို့ အဖိုးထိုက်တန်လှသည့် ဤအပြေစုံရတနာကို မန်ဆင် ခြင်းကြောင့် ရွှေပေါ်ပြတင်၊ အလှပေါ်အယဉ်ဆင့်၊ ရေမြင့်သည့် ကြာပမာ အရာရာ အထက်တန်းကျ မျက်နှာပန်းလှ၍ အောင်ပန်းရနိုင်ကြပါစေ-ဟု ဆုတောင်းလျက် - -

အရှင်ဝိသိဋ္ဌ (ဧကရာဇ်တို့၏)
သိမ်ငြိမ်းချမ်းသာစေ။
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊
အင်းစိန်မြို့။

၅၊ ၈၊ ၂၀၀၆ ။ စနေနေ့

ပထမပြန်စာမေးပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ သတ်မှတ်ချက်များ

၁။ မေးခွန်းလွှာတိုင်း (၃)နာရီ မေးခွန်းဖြစ်သည်။ မွန်းတည့် (၁၂)နာရီမှ ညနေ (၃)နာရီ အထိ ဖြေခွင့်ရှိသည်။

၂။ အတန်းအလိုက်မေးမည့် မေးခွန်းအရေအတွက်နှင့် ဖြေဆိုရမည့် မေးခွန်း အရေအတွက်မှာ ဘာသာရပ်တိုင်းအတွက် ဖော်ပြလတ္တံ့ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

အတန်း	မေးမည့်မေးခွန်း	ဖြေဆိုရမည့် မေးခွန်း
ပထမဇယ့်တန်း	၆ - ပုစ္ဆာ	၆ - ပုစ္ဆာ
ပထမလတ်တန်း	၈ - ပုစ္ဆာ	၈ - ပုစ္ဆာ
ပထမကြီးတန်း	၁၀ - ပုစ္ဆာ	၁၀ - ပုစ္ဆာ

၃။ တစ်ပုစ္ဆာလျှင် (၁၀)မှတ်စီ သတ်မှတ်၍ အောင်မှတ် ၄၀- ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။ ဘာသာတိုင်း အောင်မှတ်ရမှု အတန်းအောင်အဖြစ် သတ်မှတ်ရမည်။

၄။ အောင်မြင်သူများထဲမှ အမှတ်များရာအလိုက် တစ်နိုင်ငံလုံး ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ အဖြစ် ရွေးချယ်သတ်မှတ်မည်။

၅။ ပထမပြန် စာမေးပွဲကို ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ သီလရှင်နှင့် လူဝတ်ကြောင် မည်သူမဆို ဝင်ခွင့်ရှိသည်။

၆။ အောက်အောက်အတန်းကို အောင်မြင်ပြီးမှသာ အထက်အထက်အတန်းများကို ဝင်ခွင့်ရှိသည်။ အထက်အထက်အတန်းများကို အောင်မြင်ပြီးသူသည် အောက်အောက်အတန်းကို ဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

၇။ ပထမဇယ့်တန်းသို့ ဝင်ခွင့်ရသော အငယ်ဆုံးအသက်မှာ (၁၃)နှစ်ဖြစ်သည်။ စာဖြေသော အချိန်တွင် (၁၃)နှစ် တင်းတင်း ပြည့်ရမည်၊ (၁၃)နှစ် မပြည့်လျှင် ဝင်ခွင့်မပြု။

၈။ ပထမပြန် အထူးအောင်ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲကို ရုံးသုံးပြန်မာဘာသာဖြင့်သာ ဖြေဆိုရမည်။

ပြည်ထောင်စု ဖြန့်စားနိုင်ရန်
 နိုင်ငံတော်သမ္မတနိုင်ငံအတွက်
 စည်းကမ်းချက်များ၊ ကျမ်း၊ စာချုပ်၊
 စည်းကမ်းတန်း၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ

၁။ စီနီယာ (အကြီးကြပ်ကြား)

- (က) ဘိက္ခုနီတိရစ္ဆာန် ပါဠိ၊ အနက်၊ ကျမ်း၊ ရင်းအဓိပ္ပါယ်။
- (ခ) ကင်္ခါ အဋ္ဌကထာ - (အစမှ ပါရာဇိကုဒ္ဒေသအဆုံးအထိ) အဓိပ္ပါယ်။

လူနှင့်သိလရင်များအတွက် -

- (က) ဓမ္မပဒပါဠိတော် (အစမှ ဗာလဝဂ်အဆုံးအထိ) ပါဠိ၊ အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
- (ခ) ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ (အစမှ ဗာလဝဂ်အဆုံးအထိ) အဓိပ္ပါယ်။

၂။ ကမ္ဘာ့သမ္မတ

- (က) ကမ္ဘာ့သမ္မတကြီး - သမ္မိ၊ နာမ်၊ ကာရက၊ အာချာတ်၊ ကိတ် (၅) စောင် ပါဠိ၊ အနက်၊ ရုပ်တွက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
- (ခ) ရူပသိက္ခိ (သမ္မိ၊ နာမ် - ၂-စောင်လာ ရုပ်တွက်၊ အဓိပ္ပါယ်နှင့် နာမ်ပိုင်း)။
- (ဂ) ပုဂံစင် (သမ္မိ၊ နာမ်) နှင့် သုတ်စင်။

၃။ အဘိဓမ္မာသင်္ဂဟ

- (က) အဘိဓမ္မာသင်္ဂဟ - မိတ်ပိုင်း မှ သမုစ္ဆည်းပိုင်း အထိ ၇-ပိုင်း၊ ပါဠိ၊ အနက်၊ သရုပ်၊ အဓိပ္ပါယ်။
- (ခ) ဋီကာကျော် (မိတ်၊ စေတသိက်၊ ပကိဏ်း ၃-ပိုင်း) အဓိပ္ပါယ်။

၄။ ဝိသုဒ္ဓိသင်္ဂဟ အဘိဓမ္မာသင်္ဂဟနှင့် စာတုထာ

- (က) ဝိသုဒ္ဓိသင်္ဂဟ ပါဠိ၊ အနက်၊ အရကောက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
- (ခ) အဘိဓမ္မာသင်္ဂဟဝိသုဒ္ဓိ ပါဠိ၊ အနက်၊ အရကောက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
- (ဂ) စာတုထာ (အစ မှ ပဉ္စမနယအဆုံးအထိ) ပါဠိ၊ အနက်၊ အရကောက်၊ အဓိပ္ပါယ်။

ဓမ္မ အာသနာပြန်

- (က) ကေနိပါတ အပုတ္တကဝဂ်အစမှ ကုရုဂ်ဝဂ်အဆုံးထိ (ဇာတ်ပေါင်း - ၃၀)။
- (ခ) ကုလသကဝဂ်အစမှ ဣတ္ထိဝဂ် အနဘိရတိဇာတ်အဆုံးထိ (ဇာတ်ပေါင်း - ၃၅)။
- (ဂ) ဣတ္ထိဝဂ် မုဒုလက္ခဏဇာတ်မှ လိတ္တဝဂ် အဆုံးထိ (ဇာတ်ပေါင်း ၃၅)။
- (ဃ) ပရောသတဝဂ် အစမှ ကေနိပါတ်အဆုံးထိ (ဇာတ်ပေါင်း - ၂၀) (၄)ပိုင်း ပိုင်း၍ တံင်ပိုင်းလျှင် သာမန်အားဖြင့် ၄-နှစ်စီလှည့်၍ မေးခွန်းထုတ်ရမည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်
 နိုင်ငံတော်သမ္မတနိုင်ငံတော်
 စတုတ္ထမြန်မာနိုင်ငံတော် ဝတ္ထုတိုက်၊
 စတုတ္ထမြန်မာနိုင်ငံတော် ဝတ္ထုတိုက်၊

၁။ ဝိနယ (သီလဝါဒီတော်) (မေးခွန်း)-၁

(က) သီလဝါဒီတော်

- ပါဠိအာရုံ (တစ်) ပုစ္ဆာ
- အနက်ပေး (တစ်) ပုစ္ဆာ
- သီလဝါဒီတော် ကျမ်းရင်းအဓိပ္ပါယ် (နှစ်) ပုစ္ဆာ

(ခ) တရားအဓိပ္ပါယ်

- ကျမ်းအစမှ ပါရာမီကုဒ္ဒေသအဆုံးအထိအဓိပ္ပါယ် (နှစ်) ပုစ္ဆာ

လူနှင့်သိလရင်များအတွက်-

ဓမ္မပဒပါဠိတော် (အစမှ ဇာတ်ဝဂ်အဆုံးအထိ)

- (က) - ပါဠိတော် (တစ်) ပုစ္ဆာ

- အနက်ပေး (တစ်) ပုစ္ဆာ
- ဓမ္မပဒပါဠိတော်အဓိပ္ပါယ် (နှစ်) ပုစ္ဆာ

(ခ) ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ

- အဓိပ္ပါယ် (နှစ်) ပုစ္ဆာ

၂။ ကုဉ္ဇနသင်္ဂါထီ (မွေ့နိုးစွာ) - ၂

- ပါဠိအာရုံ (တစ်) ပုစ္ဆာ
- အနက်ပေး (တစ်) ပုစ္ဆာ
- ရုပ်တွက် (တစ်) ပုစ္ဆာ
- (ပုဒ်ဖြတ်၊ ပုဒ်စပ်၊ ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ ဝိဘတ်ခွဲခြင်းတို့ပါဝင်သည်)
- ကဉ္ဇနကျမ်းရင်းအဓိပ္ပါယ် (တစ်) ပုစ္ဆာ
- ရှုပသိဒ္ဓိ
- သန္တိ၊ နာမ် (၂) စောင်မှ ရုပ်၊ အဓိပ္ပါယ်နှင့် နာမ်ပိုင်း (တစ်) ပုစ္ဆာ
- သန္တိ၊ နာမ်၊ ပုဒ်စပ်၊ သုတ်စပ် (တစ်) ပုစ္ဆာ

၃။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂါထ (မွေ့နိုးစွာ) - ၃

(က) အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂါထ

- ပါဠိအာရုံ (တစ်) ပုစ္ဆာ
- အနက်ပေး (တစ်) ပုစ္ဆာ
- သရုပ် (တစ်) ပုစ္ဆာ
- ကျမ်းရင်းအဓိပ္ပါယ် (တစ်) ပုစ္ဆာ

(ခ) ဋီကာကျော် အောက်သုံးပိုင်း

- အဓိပ္ပါယ် (နှစ်) ပုစ္ဆာ

၄။ ဝိတဓာတိ၊ အဘိဓမ္မဒုကဓာတိ၊ ဓာတုကထာ (ဓမ္မဒွါယ) - ၄

- (က) - တိကမာတိကာ (နှစ်) ပုစ္ဆာ
 - အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာ (နှစ်) ပုစ္ဆာ
 - ဓာတုကထာအစမှ ပဉ္စမနယအဆုံးအထိ (နှစ်) ပုစ္ဆာ
- (ပါဌ၊ အနက်၊ အရကောက်၊ အဓိပ္ပါယ်များကို သင့်လျော်သလို မေးနိုင်သည်။ ပါဌ၊ အနက်ကို မေးရာ၌ တစ်ပုစ္ဆာထက်မပိုရ)

၅။ အာဟာရဗြဟ္မဇာတိ (ဓမ္မဒွါယ) - ၅

- ပါဠိကို မြန်မာပြန်ဆိုခြင်း (နှစ်) ပုစ္ဆာ
- မြန်မာကို ပါဠိပြန်ဆိုခြင်း (နှစ်) ပုစ္ဆာ
- ဇာတ်ဝတ္ထုများကို အကျဉ်းချုပ်မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားခြင်း (တစ်) ပုစ္ဆာ
- ဇာတ်ဝတ္ထုများမှ ရယူအပ်သော သင်္ခန်းစာများကို ရေးသားခြင်း (တစ်) ပုစ္ဆာ

အထွေထွေ

- စတုတ္ထအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ (၄၇)ပါးစုံညီ သတ္တရသမအစည်းအဝေး၏ ပညာရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်
- (၂) အရ ပထမပြန်အထူးအောင် စာမေးပွဲကို ရုံးသုံးမြန်မာ ဘာသာဖြင့်သာ ဖြေဆိုရမည်။
- စာမေးပွဲမေးခွန်းများသည် စာမေးပွဲဖြေဆိုချိန် (၃) နာရီ သတ်မှတ်ထားသဖြင့် (၃) နာရီအတွင်း ပြီးစီးအောင် ဖြေဆိုနိုင် မည့် မေးခွန်းမျိုး ဖြစ်ရမည်။
- စာမေးပွဲမေးခွန်းထုတ်ရာ၌ မည်သည့်အတန်းကိုမဆို သုံးဆင့် ထက် မပိုသော မေးခွန်းဖြစ်ရမည်။

ထုတ်ဝေပြီးကျမ်းစာများ

လက်ဆောင်ကျမ်းများ

- ၁။ မာတိကာ+ဓာတုကထာလက်ဆောင် စာအုပ်အုပ်စုံ- ၅
- ၂။ ယမကလက်ဆောင် (အောက် ၅-ကျမ်း) စာအုပ်အုပ်စုံ- ၃
- ၃။ ယမကလက်ဆောင် (အထက် ၅-ကျမ်း) စာအုပ်အုပ်စုံ- ၆
- ၄။ ပဋ္ဌာန်းလက်ဆောင် (ဇယား) စာအုပ်အုပ်စုံ- ၅
- ၅။ ပဋ္ဌာန်းလက်ဆောင် (ပိုဒ်စဉ်) စာအုပ်အုပ်စုံ- ၁၁
- ၆။ အဘိဓမ္မာလက်ဆောင် စာအုပ်အုပ်စုံ- ၁၆
- ၇။ ဆန်းလက်ဆောင် စာအုပ်အုပ်စုံ- ၁၃
- ၈။ သဒ္ဒါလက်ဆောင် စာအုပ်အုပ်စုံ- ၁၁
- ၉။ သုတ်နက်လက်ဆောင် စာအုပ်အုပ်စုံ- ၂၃
- ၁၀။ သဒ္ဒါကြီးနိဿယလက်ဆောင် စာအုပ်အုပ်စုံ- ၂၅

အဖြေစုံကျမ်းများ

- ၁၁။ (အဖြေပြုလုပ်တန်း၊ ပထမငယ်တန်း၊ ပထမလတ်တန်း၊ ပထမကြီးတန်း)
ပုစ္ဆာ+အဖြေစုံစာအုပ်များ (၁၉၉၉/၂၀၀၀/၂၀၀၁/၂၀၀၂/၂၀၀၃/၂၀၀၄/၂၀၀၅-
ခုနှစ်)

ပဟာသုတစာအုပ်များ

- ၁၂။ ရှင်ပြုရဟန်းခံအကြောင်းသိကောင်းစရာ၊
- ၁၃။ ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာအကြောင်း သိကောင်းစရာနှင့် စေတီ+ပုထိုး၊ စာအုပ်အုပ်စုံ- ၂၆
- ၁၄။ ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာသိစရာနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ့သမိုင်း၊
- ၁၅။ သမိုင်းတာဝန် ကျေပွန်စေ၊
- ၁၆။ လက်ရွေးစင် ပရိတ် + ဂါထာ + မန္တန်များ - စသည့် စသည့် စာအုပ်များကို၊

ဖြန့်ချိရေး

စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့၊ သိမ်ကျောင်းဆောင်၊
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ သံဃထိစက်မုံလမ်း၊
ရွာမ၊ အင်းစိန်၊ ဗုန်း - ၀၁- ၆၄၀၀၇၅

ပဏာမ

လောကဂ္ဂပုဂ္ဂလဗီနိ ဓ သဗ္ဗေသံဃံ၊ နာတွာ မမံ သုနယဒါန ဂရ ဝရေ တံ၊
ခေဒံ ပတာယ ပရမံ သုနယံ ဂရုနံ၊ နိဿာယ ဗျာကရဏမဂ္ဂနယံ ကရိဿံ၊

(၁၄-လုံး၊ သောတိလိကာ)

အဟံ-ခန္ဓာပေါ်တွင် ပညတ်တင်လျက် အစဉ်ပြောကြ တိလောက-ဟု နာမတွင်ခေါ်
တပည့်တော်သည်၊ သဗ္ဗေသံဃံ-တရားရတနာ မြတ်သံဃာနှင့်တကွ ဖြစ်တော်မူသော၊
လောကဂ္ဂ ပုဂ္ဂလဗီနိ ဓ-လောကထွဋ်လူး ပုဂ္ဂိုလ်ထူးဖြစ်သည့် ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်ကို
လည်းကောင်း၊ မမံ-တိလောက-ဟု နာမတွင်ခေါ် တပည့်တော်အား၊ သုနယဒါနဂရဝရေ
ဓ-ယခုအခြေ တိုင်ရောက်လေအောင် မိန့်ခြေသွန်းလောင်း နည်းလမ်းကောင်းကို ငဲ့စောင်း
စေတနာ ဖြူစင်စွာဖြင့် သေချာပေးတတ် ဆရာမြတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (နမာမိ-အနန္တ
ဂုဏ်ကျေးဇူးဟုန်ကို အကုန်မြတ်နိုး လက်ခံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား၊) နတွာ- ရှိခိုး
ပြီး၍၊ ပရမံ-သံဃာတာဝန်ကို အားသွန်ကြိုးပမ်း ထမ်းရွက်နေရခြင်းကြောင့် အလွန်အမင်း
ဖြစ်သော၊ ခေဒံ-ကိုယ်စိတ်မချမ်း ပင်ပန်းမှုကို၊ ပတာယ-ငဲ့စောင်းစေတနာ ကရဏာဖြင့်
ပယ်ခွာပြီး၍၊ ဂရုနံ-ကျောက်ထီးတန္တူ အလေးပြုအပ်သည့် ဆရာမြတ်တို့၏၊ သုနယံ-မ
တိမ်းမစောင်း နည်းလမ်းကောင်းကို၊ နိဿာယ-အမှီတကဲ သဟဲပြု၍၊ ဗျာကရဏမဂ္ဂနယံ-
အခြေလမ်းကြောင်း နည်းနာကောင်းကို၊ ကရိဿံ-ရေးသားတီထွင် ပြုစီရင်ပေအံ့။

သောတာရာနံ တိတာဝတာ၊ နယုပဒေသာ ဝိဿဇ္ဇနာ အယံ၊

နယံ ဂတေတွာန တံ မမံ၊ ဂဏှထ ဝေယုဗ္ဗံ ဓ သာဓေဝါ၊

(ဧတ္တဂုတ္တံ သောတိလိကာ)

နယုပဒေသာ-မြေပုံမြေနည်းကိုညွှန်ပြတတ်သော၊ အယံ ဝိဿဇ္ဇနာ-ကျိပ်ထမယ်တန်း
အခြေစိုကျမ်းသည်၊ သောတာရာနံ-အောင်ပန်းကိုမင် စာပွဲဝင်သည့် စာသင်သားတို့၏၊
တိတာဝဟာ-အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်တတ်ပေ၏၊ ဓ-တိုက်တွန်းလိုသည်ကား၊ မမံ-ငါ၏၊
တံ နယံ- ထိုဝိဿဇ္ဇနာနည်းကို၊ ဂတေတွာန-ယူကြကုန်၍၊ သာဓေဝါ-သူတော်ကောင်းဖြစ်
ကုန်သော၊ တုဗ္ဗေ-သင် စာသင်သားတို့သည်၊ ဝေယုဗ္ဗံ-အောင်ပန်းကို၊ ဂဏှထ-လက်ရပိုင်ပိုင်
ရယူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

မာတိကာ

စဉ် အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁။ နိဒါန်း	က မှ ဂ အထိ
၂။ စာမိတ်ဆက်	ဃ မှ င အထိ
၃။ စိစဉ်သူ၏ အမှာစာ	စ မှ ဆ အထိ
၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ သတ်မှတ်ချက်	ဇ
၅။ ပထမငယ်တန်း ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာများ	ဈ မှ ည အထိ
၆။ ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်း	ည မှ ဌ အထိ
၇။ ထုတ်ဝေပြီးကျမ်းစာ	ဋ
၈။ ပဏာမ	ဌ
၉။ ဝိနယ (ဘိက္ခုပါတိမောက်)ဘာသာ	၁ မှ ၄၄ အထိ
၁၀။ ဓမ္မပဒဘာသာ	'၄၄ မှ ၈၅ အထိ
၁၁။ ကစ္ဆင်္ဂသန္တုကြီးဘာသာ	၈၆ မှ ၁၂၈ အထိ
၁၂ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ	၁၂၉ မှ ၁၇၀ အထိ
၁၃။ မာတိကာ+ဓာတုကထာဘာသာ	၁၇၀ မှ ၂၂၁ အထိ
၁၄။ ဘာသာပြန်ဘာသာ	၂၂၁ မှ ၂၄၁ အထိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရတတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁။ ပထမပြန်စာအေဝွဲကျင်းပရေးစတီအဖွဲ့ခွဲ တချုပ်ပြည်နယ်
 ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ သီကျော်တိမောက် ဘာသာ
 ၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃- ၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ ဇဠကလောမဆောဝါပန သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၂။ မဟာနာမသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိသက်သက်ရေးခဲ့ပါ။

၃။ (က) ဂဏဘောဇဉ်၊ (ခ) ပရမ္ပရဘောဇဉ်တို့ကို သုံးဆောင်ကောင်းသော အခါကာလတို့ကို အသီးသီးထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါ ရဟန်းတော်တို့အား သင့်ရောက်သောအဖြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြခဲ့ပါ။

(က) ဓာတ်ရိုက်၊ ယတြာစိရင် ပြုလုပ်နေ၍ သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ဥတ်ကမ္မာစာပြင် ဆုံးမပါလျှက် မလိုက်နာသောရဟန်း၊

(ခ) သပိတ်နှင့်သင်္ကန်း အလဲအလှယ်ပြုလုပ်သောရဟန်း၊

(ဂ) အကပ်မခံဘဲ မုန့်တုဉ်းပေးသောရဟန်း၊

(ဃ) ရဟန်းတစ်ပါးကို စိတ်ဆိုး၍ လက်သီးပြင်ထိုးသောရဟန်း၊

(င) ဆွမ်းစားလျှက် စကားပြောသောရဟန်း။

၅။ ယဿ သိယာ အာပတ္တိ-၌ (က) ယဿ-အရ၊ (ခ) အာပတ္တိ-အရတို့၏ သရုပ်တို့ကို ရေးတွက်ပြခဲ့ပါ။

ပထမဇောတန်း ဝတ္ထု + အခြေခံ

၆။ ပထမပါရာဇိက၏ နိဒါန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝတ္ထုတို့ကို သန်ပြု၍ နတ်ယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်လာ ရာဇာနောအရ နှင့် စတုတ္ထပါရာဇိက ၌ မနုဿဓမ္မအရ တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ကချင်ပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမဇောတန်း ။ ။ သိက္ခာပါတိမောတ်သာသာ

၁။ (အနက်ရေးလေ)။

၂။ (ပါဠိရေးလေ)။

၃။ (က) ဂဏသောဓဉ်သုံးဆောင်ကောင်းသော အင်္ဂါကာလများ-

- ၁။ မကျန်းမာရာအခါ။ (ဂိလာနသမယ)
- ၂။ သင်္ကန်းလှူရာအခါ။ (ပိဝရဒါနသမယ)
- ၃။ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးရာအခါ။ (ပိဝရကာလသမယ)
- ၄။ အခွန်ရှည်သော ခရီးကိုသွားသောအခါ။ (အန္တိနဂမနသမယ)
- ၅။ လေ့စီးရာအခါ။ (နာဝါဘိရုဏနသမယ)
- ၆။ ရဟန်းများစွာ စုဝေးရာအခါ။ (မဟာသမယ)
- ၇။ သမဏအမည်ရသူတို့၏ ထမင်းကျွေးရာအခါ။ (သမဏာတ္တသမယ)

(ခ) ပရမ္ပရသောဓဉ် သုံးဆောင်ကောင်းသော အင်္ဂါကာလများ-

- ၁။ မကျန်းမာရာအခါ။ (ဂိလာနသမယ)
- ၂။ သင်္ကန်းလှူရာအခါ။ (ပိဝရဒါနသမယ)
- ၃။ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးရာအခါ။ (ပိဝရကာလသမယ)

၄။ (က) သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊ (ကုလနုဿကသိက္ခာပုဒ်)

(ခ) နိဿိပ္ပပါပိတ်အာပတ်၊ (ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်)

(ဂ) သုဒ္ဓါပိတ်အာပတ်၊ (ဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ်)

(ဃ) သုန္ဒပါတ်အာပတ်၊

(ပဟာရသိက္ခာပုဒ်)

(င) ဒုက္ကဋ်အာပတ်။

(သကဗဠသိက္ခာပုဒ်)

၅။

ယဿ အရ-

သိမ်အပြင်၌ ထင်ရှားရှိနေကြသည့် ထေရ၊ နဝ၊ မရှိမဖြစ်သော ရဟန်းအားလုံးကို ယူရပါမည်။

အာပတ္တိ အရ-

ပါရာဓိက၊ သံဃာဒိသေသံ ထုလွှည်း ပါမိတ် ပါဠိဒေသနီ ဒုက္ကဋ် ဣသိ-ဟူသော အာပတ် ၇-ပုံတို့တွင် အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အာပတ်ကို ယူရပါမည်။

၆။

နိဇ္ဈိန္ဒ- ဝေသာလီပြည်၊

ရုတ္တိလ်- အရှင်သုဒ္ဓိန်၊

ဝတ္ထု- မေထုန်လွန်ကျူးခြင်းဟူသော အကြောင်းဝတ္ထု၊

ရာဇာနော အရ- ဗိမ္ဗိသာရမင်း၊

မနုဿဓမ္မ အရ- သာမန်လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ၁၀-ပါးကို ရပါသည်။

၂။ ပထမပြန်တမေးပွဲကျင်းပရေးတို့အဖွဲ့၌ ကယားပြည်နယ်

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ သိက္ခာဗျူဟာမောက် ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃- ၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။

အဖွဲ့မပြည့်သေးဘဲ သပိတ်သစ်တောင်းရာ၌ ရဟန်းတော်များ လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ် ပြ သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးပါ။

၂။

ဝိနည်းတရားတော်နှင့်မညီ မိစ္ဆာအယူကိုမစွန့်သော ဥက္ကိတ္တကရဟန်းမှန်းသိလျှက် အတူ တား၊ အိပ်နေသောရဟန်း၏ အပြစ်သင့်ရောက်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ယောင်နာပြခဲ့ပါ။

ဝေဠာမဿိတနိဿိယ + အခြေခံ

၃။ သံဃာဒိသေသံ ၁၃-ပါးတို့တွင် ယာဝတတိယက သိက္ခာပုဒ်များကို အမည်မျှပေါ်ပြု၍ ကပ္ပဗိဇ္ဇာရေးထိုးရာ၌ ရေးထိုးနိုင်သည့် အရောင်သုံးမျိုးကိုလည်း ပါဠိ မြန်မာတွဲစပ်ပေါ်ပြပါ။

၄။ အောက်ပါ ရဟန်းတော်များ သင့်ရောက်နိုင်သော အာပတ်များကို သိက္ခာပုဒ်အမည် ထောက်၍ ဆုံးဖြတ်ပြခဲ့ပါ။

(က) သေစေလိုသောစိတ်ဖြင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးအား ကိုယ်ဝန်ကျဆေးပေးသော ရဟန်း။

(ခ) အခြေအမြစ်မရှိဘဲ ရဟန်းတစ်ပါးကို ပါရာဗိကအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲသောရဟန်း။

(ဂ) သစ်အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်သောရဟန်း။

(ဃ) အကပ်မခံသောခဲဘွယ်၊ ဘောဇဉ်ကို ဘုဉ်းပေးသောရဟန်း။

(င) ခေါင်ရည်သောက်သောရဟန်း။

၅။ ဗဒ္ဓသိမ်မြစ်မြောက်နိုင်ရန် လိုအပ်သောအင်္ဂါကို ကင်္ခါအလိုကျရေးပြ၍၊ ဥပုသ်ပြုရာ၌ သံဃာ၏နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်းမှ ဖယ်ရှားရမည့် (ဝဇ္ဇနိယ) တိရုတ္တန်များကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၆။ ထေယျသံဝါသကအပြားကိုကင်္ခါလာအတိုင်း ပေါ်ပြု၍၊ စတုတ္ထပါရာဗိကသိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူရာ တိုင်းပြည်နှင့် ပညတ်တော်မူခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ပြေဆိုပါ။

ကယားပြည်နယ် (အခြေ)

ဝေဠာမဿိတနိဿိယ ။ သိက္ခာပါတိမောတ်ဘာသာ

၁။ ဦးစုပဉ္စမနုသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

၁။ သံဃဘောဒကသိက္ခာပုဒ်၊ ၂။ ဘေးဒီနဝတ္ထကသိက္ခာပုဒ်၊
 ၃။ ဒုပ္ပစသိက္ခာပုဒ်၊ ၄။ ကုလဒ္ဓာသကသိက္ခာပုဒ်။

နီလ- စိမ်းညိုရောင်အဆင်း၊
ကဒ္ဒမ- ရွှံ့ ညွန်ရောင်အဆင်း၊
ကာဠုသာမ- မည်းညိုရောင်အဆင်း။

၅။ ဗဒ္ဒသိင်္ဂပြစ်ပြောက်နိုင်ရန် လိုအပ်သာ အင်္ဂါ-
 နိမိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပရိသတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ကမ္မဝါစာ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊
 ဝဇ္ဇနိယ တိရစ္ဆာန်များ-
 လူယောင်ဖန်ဆင်းနိုင်သော နတ်၊ နဂါး၊ ဂဠုန်-စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

လိင်ထေနက၊ သံဝါသထေနက၊ ဥဘယထေနက။
တိုင်းပြည်- ဝေသာလီပြည်၊
ပညတ်တော်မူရခြင်း အကြောင်း- အချင်းချင်း ရာန်မဂ်ပိုလ်တရားကို ဝါကြွားပြောဆို
ခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူရပါသည်။

ဝေဓဇေသိတန်း ဗုဒ္ဓာ + အခြေခံ

၃။ ပထမပြန်တမေးခွဲကျင်းစရေးတိုအဖွဲ့၌ ကရင်ပြည်နယ်

ပထမဇေသိတန်း ။ ။ သိက္ခာပါတ်ဟောက်ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ တိစိဝရိတ် ဆောင်သောရဟန်းအား သင်္ကန်းသုံးထည်တို့တွင် တစ်ထည်ထည်သော သင်္ကန်းကို ရွာတွင်း၌ ထားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိသက်သက် ရေးပြခဲ့ပါ။

၂။ သင်္ကန်းအသစ်ရရှိသော ရဟန်းအား လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းနှင့် မလိုက်နာ မဆောင်ရွက်ပါက အပြစ်သင့်ရောက်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၃။ တတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်လာ လူသတ်ပုံသတ်နည်းများကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြည့် စုံစွာ ပေါ်ပြပြီးလျှင် ပါရာဇိကကျပြီးသော ရဟန်း၏ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုများကိုလည်း မြတ်ဗုဒ္ဓ အလိုကျ မှတ်သားလောက်အောင် ပေးပြခဲ့ပါ။

၄။ သင်္ကန်းသုံးထည်တို့တွင် တစ်ထည်ထည်နှင့် ညဉ့်ကင်းနေနိုင်ရန်အတွက် ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါရပ်တို့ကို ရေးပြ၍၊ သိက္ခာနိမနှင့်အတူ အချိန်အချက်ပြ၍ ခရီးသွားခွင့်ရှိရာ အခါတို့ကို လည်း ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ပါရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်သောအပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့် ယှဉ်တွဲ ပေးပြပါ။

(က) ဗုဒ္ဓဂယာသို့ ဘုရားပူးသွားရန် ဒကာ/ဒကာမများထံမှ အိမ်လာအလှူခံသောရဟန်း၊

(ခ) သံဃာအား ရည်စူးထားသော ပစ္စည်းကို မိမိအား ညွှတ်စေသောရဟန်း၊

(ဂ) ဆွမ်းခံသွားစဉ် အကြောင်းမရှိဘဲ အဖော်ရဟန်းကို ပြန်လွှတ်သောရဟန်း၊

(ဃ) သမ္မတိမရဘဲ သိက္ခာနိမကို ဆိုဆုံးမသောရဟန်း၊

(င) သိလျက် ပိုးရှိသောရေကို သုံးဆောင်သောရဟန်း။

အရှင်ဝိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၇

၆။ ရဟန်း (၈)မျိုးတို့တွင် ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ အဘယ်ကြောင့် ဥတ္တိစတုတ္ထရဟန်းကိုသာ အလိုရှိအပ်၍ ကျန်သောရဟန်းများကို အလိုမရှိအပ်ပါသနည်း ကင်္ခါလာသည့်အတိုင်း ပြည့်စုံစွာဖြေဆိုပါ။

တရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ သာသင်္ကသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ လူသတ်ဝံသတ်နည်းများ-

၁။ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ခိုင်း၍ဖြစ်စေသတ်ခြင်း။

၂။ သေခြင်းသူ အလွယ်တကူရအောင် လက်နက်ရှာ၍ ပို့ထားခြင်း။

၃။ သေခြင်း၌ အကျိုးရှိပုံကို ထင်းရှားပြ (ချိုးမွမ်း) ခြင်း။

၄။ သေဖို့ရာနည်းလမ်းပြ၊ ပြုလုပ်၊ သင်ပြခြင်း။

ပါရာဇိကကျသော ရဟန်း၏ ဆုံးရှုံးမှုများ-

ပါရာဇိက ၄-ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသို့သင်ရောက်ခြင်းကြောင့် ရှေးလူသာမဏေဖြစ်ရာ အချို့ ရဟန်းကောင်းတို့နှင့် အတူကံကြီးကံငယ်ဟုဆိုအပ်သော ပေါင်းဖော်ခြင်းကို မရသကဲ့သို့ ထို့အတူသာလျှင် ပါရာဇိကကျပြီးနောက်၌ ကံကြီးကံငယ်ဟုဆိုအပ်သော ပေါင်းဖော်ခြင်းကို မရနိုင်ပါ။

၄။ ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါရပ်-

ဥပဓသံအရ-ပုရိမဝါကျွတ်သူဖြစ်ခြင်း။

ကတ္တိကပုဏ္ဏမံအရ-တန်ဆောင်မှန်းလဖြစ်ခြင်း။

အာရဉ္ဇကကနိအရ-လေးအပြန်ငါးရာဝေးသော တောရကျောင်းဖြစ်ခြင်း။

သာသင်္ကသဗ္ဗတာနိ သပ္ပဋိဘယာနိအရ-သာသင်္ကသပ္ပဋိဘယဖြစ်ခြင်း-တို့ဖြစ်ပါသည်။

ပထမဇောတန်း ဝုတ္တာ + အခြေခံ

ဘိက္ခုနီနှင့် ခရီးသွားခွင့်ရှိရာအခါ

- ၁။ လမ်းခရီးသည် ကုန်သည်နှင့် တကွသွားသင့်သောအခါ။
- ၂။ ရွံ့ရှာငွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သောအခါ။
- ၃။ ဆေးကျန်းနှင့်တကွ ပြစ်သောအခါ။
- ၄။ မြစ်တစ်ဖက်သို့ (ဖိလာကန်လန်) ကူးသောအခါ။

- ၅။ (က) နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊ (ရူပိယသိက္ခာပုဒ်)
- (ခ) နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊ (ပရိဇ္ဇာတသိက္ခာပုဒ်)
- (ဂ) သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊ (ဥယျောဇနသိက္ခာပုဒ်)
- (ဃ) သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊ (ဩဝါဒသိက္ခာပုဒ်)
- (င) သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊ (သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်)

၆။ ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်သည် လောက၌ အပြစ်ရှိသော လောကဝဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်ဖြစ်၍ ဥတ္တိစတုတ္ထကံမြင့် ရဟန်းဖြစ်သော ရဟန်းသည် လောက၌ အပြစ်ရှိသော ပါရာဇိက အမှုကို ကျူးလွန်တတ်သောကြောင့် ဥတ္တိစတုတ္ထရဟန်းကိုသာ အလိုရှိအပ်ပါသည်။
 ဖော်ဘိက္ခုပသမ္ပူဇီဝသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည်လည်း ဤကဲ့သို့သော လောကဝဋ္ဌ သိက္ခာပုဒ်များကို မကျူးလွန်ကြသောကြောင့် အလိုမရှိအပ်ပါ။

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ချင်းပြည်နယ်
 ပထမဇောတန်း ။ ။ ဝိနယ (ဘိက္ခုပါတိမောက်) ဘာသာ
 ၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ ဘိက္ခုပါတိမောက်လာ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့ကို နီးစပ်အောင် “အောင်သွယ်မှု” ပြုလုပ်ပေးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည်ဟု ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ပညတ်တော်မူထားသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိ ကုန်စင်အောင် ရေးသားပြပါ။

၂။ ဘိက္ခုပါတိမောက်လာ ပုရာဏစိဝရသိက္ခာပဒ ပါဠိတော်ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၃။ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြုထားသော သင်္ကန်းမှ ပိုလွန်သော သင်္ကန်းကို (၁၀) ရက်ထက် ကျော်လွန်၍ မထားနိုင်သော အခါကာလတို့ကို ဝိနည်းကျမ်းရင်းလာအတိုင်း ပြေဆိုပြ၍၊ ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော သူဌေးကတော်ထံ သင်္ကန်းအလှူခံကောင်းသော အခါကာလ တို့ကိုလည်း ကျမ်းရင်းလာအတိုင်း ပြေဆိုပြပါ။

၄။ အောက်ပါ ရဟန်းတော်တို့အား သင့်ရောက်ထိုက်သော အာပတ်အမည်တို့ကို သက်ဆိုင် ရာသိက္ခာပုဒ်အမည်များနှင့် တွဲစပ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

(က) ခွားမကို မေထုန်ငိုဝဲသော ရဟန်း၊

(ခ) တစ်ဖက်သားတိတ်ရှိသော ရွှေဆွဲကြိုးကို ခိုးယူလာသော ရဟန်း၊

(ဂ) ဆောက်လုပ်သူ ဒကာမရှိပါဘဲလျက် ပမာဏထက်လွန်သော ကျောင်းကို ဆောက်လုပ်သော ရဟန်း၊

(ဃ) ရဟန်းတော်တစ်ပါးအား မိမိကိုယ်တိုင် သင်္ကန်းလှူပြီးနောက်၊ ထိုသင်္ကန်းကို ပြန်၍ လှူယူသော ရဟန်း၊

(င) ရဟန်းအချင်းချင်း မသင့်မြတ်အောင် ကုန်းတိုက်စကား ပြောကြားသော ရဟန်း။

၅။ သံဃာ့ဥပုသ် မပြုမီ ခန္ဓာသိမ်အတွင်း၌ တံမြက်လှည်းသင့်သော ရဟန်းအမျိုးအစားကို ကင်္ခါအဋ္ဌကထာအဖွင့်နှင့်အညီ ပြေဆိုပြ၍၊ အကယ်၍ တံမြက် မလှည်းပါက မည်သည့် အပြစ် သင့်ရောက်ထိုက်ပါသနည်း? ကင်္ခါအဋ္ဌကထာနှင့် အညီ ပြေဆိုပြပါ။

၆။ ဃရနှင့် ငါမ-တို့၏ ထူးခြားဟန်ကို ကင်္ခါအဋ္ဌကထာဆရာတော်၏ အာဘော်ကျ ပြေဆိုပြပါ။

ပထမဇာတ်တန်း ဝုတ္တု + အခြေခံ

ရင်းပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမဇာတ်တန်း ။ ။ ဝိနယ (သိက္ခာပါတိမောက်) ဘာသာ

၁။ သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ (အနက်ရေးလေ)။

၃။ မထားနိုင်သော အခါကာလ-

၁။ သင်္ကန်း၌ ပြုအပ်သော ပလိမောဓဗြီးသောအခါ။

၂။ ခင်းအပ်သော ကထိန်ကို မာတိကာရှစ်ပါးအကြား၌ နှုတ်ခြင်းဖြင့် နှုတ်အပ်ပြီးသော အခါတို့ ဖြစ်ပါသည်။

သတ်နိးအလှူခံကောင်းသော အခါကာလ-

သုရိုး၊ မင်းစသောသူတို့ လှူသွား၍ဖြစ်စေ၊ မီး၊ ရေစသည်ကြောင့် ပျက်စီးသွား၍ ဖြစ်စေ လုံးဝဝတ်မှီမရှိရာ အခါဖြစ်ပါသည်။

- ၄။ (က) ပထမပါရာဇိကအာပတ်၊ (မေထုနဓမ္မသိက္ခာပုဒ်)
- (ခ) ဒုတိယပါရာဇိကအာပတ်၊ (အဒိန္နာဒါနသိက္ခာပုဒ်)
- (ဂ) သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊ (ကုဋိကာရသိက္ခာပုဒ်)
- (ဃ) နိဿိပ္ပပါမိတ်အာပတ်၊ (စိဝရအတ္ထိန္ဒနသိက္ခာပုဒ်)
- (င) သုဒ္ဓပါမိတ်အာပတ်၊ (ပေသုညသိက္ခာပုဒ်)

၅။ နာယကမထေရ်က ကြောင့်ကြပိုက်၍ စေခိုင်းအပ်သည့် သင့်တော်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး ပါးက ပြုရပါမည်။ အကယ်၍ တံမြက် မလှည်းပါက နှုတ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

၆။ ဃရ-နှင့် ငါမတို့၏ ထူးခြားတန်-

အိမ်တံစက်မြိတ်၏ ရေကျရာအရပ်တွင်းသည် ဃရမည်၏။

တံတိုင်းစည်းရိုးရှိသည်ဖြစ်စေ/မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ လူရှိသည်ဖြစ်စေ/ မရှိသည် ဖြစ်စေ တစ်အိသာရှိသော ရွာစသော ရွာအားလုံးကို ဂါမဟုဆိုသည် ဤသို့ထူးပါသည်။

၅။ ပထမပြန်စာအေဝွဲကျင်းစရေးဗတိုအေဝွဲခွဲ စစ်တိုင်းတိုင်း

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဘိက္ခုဗျာတိမောတ် ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၀၆) စနေနေ့

၁။ အောက်ပါ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

(က) ရဟန်းတော်များ ရွှေငွေကို အလှူခံခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်

(ခ) မီးညှို့ထွန်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်။

၂။ မိန်းမယောက်ျားနှစ်ဦးအကြား၌ အောင်သွယ်လုပ်တတ်သော ရဟန်းများအတွက် ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို မှန်ကန်ကျစွာ အနက်ပေးပြပါ။

၃။ အနိယတသိက္ခာပုဒ်နှစ်ခုတို့၌ ပါရှိသော အာသန (နေရာ) အမျိုးအစားတို့၏ ထူးခြားပုံကို ရေးပြီးလျှင် ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့သွား၍ ဘိက္ခုနီမတို့ကို ဆုံးမခြင်း ပေးခွင့်ရှိသော အခါကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်သော အာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်ထောက်၍ ပြောဆိုပါ။

(က) ဗာတုဂါမအား ကိုယ်ဝန်ကျဆေး တိုက်ကျွေးသော ရဟန်း။

(ခ) ဘိက္ခုနီမထံ သင်္ကန်းအလှူခံသော ရဟန်း။

(ဂ) ပိုးရှိနှုန်းသိလျက် ဖြက်ခင်း ပြုပြင်၍ ရေသွန်သော ရဟန်း။

(ဃ) အကြောင်းမရှိဘဲ စစ်ရေးပြအခင်းအနားကို သွားကြည့်သော ရဟန်း။

(င) အော်ကြီးဟစ်ကျယ်ပြောဆိုလျက် ရွာတွင်းသို့ သွားလာနေထိုင်သော ရဟန်း။

၅။ ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခု၊ ကမ္မတ္တာ-၌ အနည်းဆုံးရှိရမည့် ရဟန်းအရေအတွက်နှင့် အမျိုးအစားကို ဖော်ပြပြီးလျှင် ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသေယျ-၌ လိုအပ်သော ပါတိမောက် ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ နုတိယပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်ဆိုင်သော-

(က) နိဇ္ဈိန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝတ္ထု

(ခ) အာပတ်သင့်ခြင်း၏ အင်္ဂါ ၅- ပါးတို့ကို ဖော်ပြပါ။

စပ်တိုင်းတိုင်း (အဖြေ)

ထေဇယေတန်း ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ (က) ရူပိယသိက္ခာပုဒ်၊

(ခ) ဇောတိသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ **ပထမအနိယတသိက္ခာပုဒ် အာသနအရ-**

အဝတ်နံရံစသည်တို့ ဖုံးကွယ်အပ်သော နေရာဖြစ်ပါသည်။

နုတိယအနိယတသိက္ခာပုဒ် အာသနအရ-

အကာမရှိ ဟာလာဟင်းလင်းဖြစ်၍ မထုန်ပြုခြင်း၊ မပြစ်နိုင်သော ၁၂-တောင် အတွင်း အဖော်ယောက်ျား၊ မိန်းမမရှိသော နေရာဖြစ်ပါသည်။

ဆုံးမဩပါဒ် ပေးခွင့်ရှိသော အခါ-

ဘိက္ခုနီမသည် အဆုံးအမခံဖို့ဖြစ်စေ၊ ကံကြီးကံငယ်ပြုရန်ဖြစ်စေ မသွားနိုင်လောက် အောင် မကျန်းမာသော အခါဖြစ်ပါသည်။

အရှင်ခဏ္ဍိလောကနာမိဓိဓိ (အင်းစိန်)

၁၃

- ၄။ (က) ပါရာဇိကအာပတ်၊ (မနုဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာပုဒ်)
 (ခ) နိဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာအာပတ်၊ (စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်)
 (ဂ) သုဒ္ဓဟိမိတ်အာပတ်၊ (သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်)
 (ဃ) သုဒ္ဓဟိမိတ်အာပတ်၊ (ဥယျတ္တသေနာသိက္ခာပုဒ်)
 (င) ဒုက္ခင်္ဂအာပတ်။ (ဥစ္စာသဒ္ဓသိက္ခာပုဒ်)

၅။ အနည်းဆုံးရှိရမည့် ရတန်းအရေအတွက်- ၄- ပါးဖြစ်ပါသည်။

ရတန်းအမျိုးအစားကား-

ပါရာဇိကကျသလည်းမဟုတ်၊ အာပတ်ကို မရှု၊ မကျခြင်း မိစ္ဆာအယူကို မစွန့်ခြင်း
 ကြောင့် ဥက္ခိတ္တကကံပြုအပ်သလည်း မဟုတ်သော ရိုးရိုးပင်ကိုယ်အတိုင်းဖြစ်သော
 သီလရှိသော ရတန်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။

ငါတိမောတို့ ဥဒ္ဓိသေယျ - ၌ အာဏာပါတိမောက်ကိုသာ အလိုရှိအပ်ပါသည်။

- ၆။ (က) နိဒါန်း- ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၊
 ဗုဒ္ဓိလ္လ- အရှင်ဓနိယမထေရ်၊
 ဝတ္ထု- ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ သစ်တောတို့ကို ပိုင်ရှင်က မပေးဘဲ ခိုးယူမှု။
 (ခ) အာပတ်သင့်ခြင်း အင်္ဂါငါးပါး-
 ၁။ လူဇာတ်ရှိသူ၏ ဥစ္စာဖြစ်ခြင်း၊
 ၂။ သူ့ဥစ္စာမှန်သိခြင်း၊
 ၃။ ဂရုပရိက္ခာဖြစ်ခြင်း၊
 ၄။ ခိုးယူလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊
 ၅။ ခိုးယူခြင်း။

ပထမမယ်တန်း ခုတ္တ + အခြေခံ

၆။ ပထမပြန်စာမေးခွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ တနင်္လာရက်တိုင်း

ပထမမယ်တန်း ။ ။ သိက္ခာပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိသက်သက် ရေးပြပါ။

(က) အရေးအကြောင်းကိုခွဲခြမ်းပေါ်လှာလျှင် မိမိနှင့်ဆွေမျိုးမတော်သူထံ သင်္ကန်းတောင်း ခွင့်ရှိကြောင်းပြ သိက္ခာပုဒ်။

(ခ) နံပါတ်ပိုး (ဘိန်းပြု)ခိုးသယ်သော ကုန်သည်မှန်းသိလျက် တိုင်ပင်၍ အတူသွားသော ရဟန်း၏အပြစ်ပြသိက္ခာပုဒ်။

၂။ ရဟန်းတော်များသင်္ကန်းအသစ်ကို ဝတ်ရုံညံ့ဆောင်ရာဝယ် ကပ္ပမိစ္ဆတိုးနှင့် ပတ်သက်၍ လိုက်နာပြုကျင့်ဖွယ် ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ မိုးရေခံသင်္ကန်းကို ရှာမှီးရာ၌ (က) ရှာမှီးရာခေတ်၊ (ခ) ချုပ်ဆိုရာခေတ်တို့ကို မြန်မာလအားဖြင့် ပိုင်းခြားပြပြီးလျှင်၊ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟုသိလျက် ရဟန်းခံပေးသော (က) ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၊ (ခ) ကာရကသံဃာတို့အား သင့်ရောက်သော အပြစ်နှင့် (ဂ) ရဟန်းလောင်းအား ရဟန်းပြုစဉ်/ မပြုစဉ်-ကိုလည်း ပါဠိတော်အတိုင်း ရေးပြပါ။

၄။ အောက်ဖော်ပြပါ ရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်နိုင်သော အာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ ပြောဆိုခဲ့ပါ။

(က) ခွင့်ပြုချက်အကြောင်းမရှိဘဲ ဆွေမျိုးမတော်စပ်သူ၏ယကာထံ သင်္ကန်းအလှူခံသော ရဟန်း။

(ခ) စာသင်တိုက်အတွက် ရည်စူးပြီးသားသင်္ကန်းဟုသိလျက် မိမိအတွက်ရအောင် မဲဆွယ်သောရဟန်း။

(ဂ) ရေကူးကန်၌ ရေကူးသောရဟန်း။

(ဃ) ငါးဟင်းတောင်းစားသော အင်္ဂါလာနရဟန်း။

(င) ဟင်းများများစားလို့၍ ဝက်သားတုံးကို ဆွမ်းပြုပိုးလွှမ်းထားသောရဟန်း။

အရှင်တိလောကံဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၅

၅။ ဥပုသ်ပြုရာ၌ သံဃာ၏ ဟတ္ထပါဏ်အတွင်းဝယ် လူအစရှိသော ဝဇ္ဇနိယပုဂ္ဂိုလ်များရှိမှန်း သိလျက် ကံပြုလျှင် (က) ကံပျက်/မပျက်၊ (ခ) ဝဇ္ဇနိယပုဂ္ဂိုလ်များရှိလျက် ကံပြုလျှင် သင့်ရောက်နိုင်သောအာပတ်များ၊ (ဂ) ဝဇ္ဇနိယပုဂ္ဂိုလ်များကို အဘယ်မျှဝေးကွာအောင် ကြဉ်ဖယ်ရမည်ကိုလည်း ရေးသားပြေဆိုပါ။

၆။ ပဒေသပညတ်အပြားလေးပါးတို့ကို ရေတွက်ပြပြီးလျှင် တဟိယပါရာဒိကသိက္ခာပုဒ်၏ နိဒါန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

တနင်္သာရီတိုင်း (အခြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ (က) အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်၊
(ခ) ထေယျသတ္တသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ (က) နယုန်လပြည့်ကျော် ၁-ရက်မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့အထိ ၅-လ၊
(ခ) ဝါဆိုလဆန်း ၁-ရက်မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့အထိ ၄-လခွဲ၊

ရတန်းခံပေးသော

(က) ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ- သုဒ္ဓါပါမိတ် (ဣဒံ တသ္မိံ ပါမိတ္တိယံ)
(ခ) ကာရကသံဃာအားလုံး- ဒုက္ကဋ်၊ (တေ စ ဘိက္ခု ငါရယျာ)
(ဂ) ရတန်းလောင်း- ရတန်းပြေခံနိုင်။ (သော စ ပုဂ္ဂလော အနုပဿမ္ပန္နော)

၄။ (က) နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်၊ (အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်)
(ခ) နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်၊ (ပရိဏတသိက္ခာပုဒ်)
(ဂ) သုဒ္ဓါပါမိတ်အာပတ်၊ (ဟသမ္ပေသိက္ခာပုဒ်)

ပထမဇယ့်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

- (ဃ) ဒုက္ခင်အာပတ်၊ (သုပေါဒနဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်)
- (င) ဒုက္ခင်အာပတ်။ (ဩဒနပုဉ္ဏိတ္ထဒနသိက္ခာပုဒ်)

- ၅။ (က) ကံမျက်ပါ။
- (ခ) ဥက္ခိတ္တကပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်ရှိလျက် ကံပြုလျှင် ပါမိတ် အာပတ်သင့်၍ ကျန် ပုဂ္ဂိုလ်များရှိလျက် ကံပြုလျှင် ဒုက္ခင် အာပတ်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) အနည်းဆုံး နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်မျှဝေးကွာအောင် ကြဉ်ဖယ်ရပါမည်။

- ၆။ ၁။ ဝိနည်းစိုရ်လျှင် ၅-ယောက်မြောက်သော ဂိုဏ်းဖြင့် ရဟန်းခံနိုင်ခြင်း၊
- ၂။ အထပ်ထပ်သော ဖိနပ်ကို စီးနိုင်ခြင်း၊
- ၃။ အမြဲရေချိုးနိုင်ခြင်း၊
- ၄။ သားရေအခင်းကို အသုံးပြုနိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

တတိယပါရာမီတ-၌

နိဒါန်း- ဝေသာလီပြည်၊ ပုဂ္ဂိုလ်- များစွာသောရဟန်းတို့။

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ ပဲခူးတိုင်း- (အနောက်ပိုင်း)
 ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ သိက္ခာပြုတိမောတ်သာသာ
 ၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၀၆) စနေနေ့

၁။ သာသကံ သပ္ပဋိဘယ အရည်ပေါသိတောရဆောက်တည်ကြကုန်သော ရဟန်းတော်များ အတွက် ဆွမ်းခဲဘွယ်အလှူခံမှု ဘုဉ်းပေးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပဋိရေးပါ။

၂။ အခြားရဟန်းတို့က သိက္ခာပုဒ်ညွှန်ပြပြောဆိုပါလျက် နားမထောင်ဘဲ မိမိပြောလိုရာကိုသာ ပြောဆိုခြင်းကြောင့် အပြစ်ရပုံသိက္ခာပုဒ်ကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးရမည့် ဝတ္တရားများ ပါမကျန် ကုန်စင်အောင် အနက်ရေးပါ။

အရှင်ဝိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၇

၃။ သင်္ကန်းဖိုးငွေ လာလူငါးသည့်အခါ ရဟန်းတော်များ မည်သို့ပြောဆိုသင့်သည်ကို ရာဇသိက္ခာပုဒ်အရ ပါဠိနှင့် မှန်ဘာသာဖြင့် ရေးသား၍၊ မိုးရေခံသင်္ကန်းနှင့်စပ်၍ (က) ရှာဖွေရမည့်လ (ခ) ဝတ်ရုံရမည့်လတို့ကိုလည်း သတ်မှတ်ပြပါ။

၄။ ဘိက္ခုသုဒ္ဓါပါစိတ်လာ “သမယ” သဒ္ဓါပါသော သိက္ခာပုဒ်များကို ဖော်ပြ၍၊ အောက်ပါ ရဟန်းတို့အား သွင်းရောက်သည့်အပြစ်တို့ကိုလည်း သိက္ခာပုဒ် အမည်တပ်၍ ပြောဆိုပါ။
(က) ရဟန်းတစ်ပါးအား ကိုယ်တိုင်သင်္ကန်းပေးပြီးမှ တစ်ပန်စိတ်ဆိုး၍ သင်္ကန်းပြန်လည် လှူသော ရဟန်း။

(ခ) “သင် အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်ဘဲ ပွင်းပြစ်လာသူထင်တယ်” ဟု ရဟန်းတစ်ပါးကို ကုက္ကုဋ္ဌဖြစ်အောင် ပြောဆိုသော ရဟန်း။

(ဂ) ဆွမ်းစားစဉ် လက်မဆေးဘဲ သောက်ရေခွက်ကို ကိုင်သော ရဟန်း။

၅။ ဘိက္ခုကဏ္ဍာ စ ဩဝါဒေါ-ဝယ် ‘ဩဝါဒ’ အရ ဘိက္ခုနီမတို့ တောင်းပန်သောဩဝါဒကို အဘယ်ရဟန်းတို့သည် လက်ခံယူသင့်ပါသနည်း? ပြောဆို၍၊ သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူခြင်း အကျိုးရှိ ကိုယ်တိုင်သင်္ကန်းဝတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ‘သေယျသံဝါသကဖြစ်/မဖြစ်ကိုလည်း အကြောင်းပြောဆိုပါ။

၆။ ကုန်သည်ပွဲစားများ၏ “ချိန်ခွင်မမှန် အလေးမမှန် ကတ္တားမမှန် စကားမမှန်” မှန်လေးချက်ဖြင့်ရောင်းဝယ်ခြင်းသည် မည်သည့်ချိန်ခွင်၌ ပါဝင်သည်ကိုပြောဆို၍၊ တတိယ ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်လာ အာပတ်သင့်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

ပဲခူးတိုင်း (အနောက်ပိုင်း) (အခြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ စတုတ္ထပါဠိဒေသနိယသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ သဟမ္ပေကသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

မထမယေဇ်တန်း ဝတ္ထု + အခြေခံ

၃။ ရတန်းတော်များ ပြောဆိုပုံ ပါဠိ+ပြန်မာ-

၁။ န ခေါ် မယံ အာဂုသော စိဝရစေတာပန္နံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊

အိယကာ ငါတို့သည် သင်္ကန်းပိုးကို မခံယူကြကုန်၊

၂။ စိဝရဉ္စ ခေါ် မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ ကာလေန ကပ္ပိယံ၊

ငါတို့သည် လျှောက်ပတ်သော အခါ၌ အပ်သောသင်္ကန်းကိုသာ ခံယူကြကုန်၏။

ပိုးရေခံသင်္ကန်းနှင့် စပ်၍—

(က) နယုန်လပြည့်ကျော် ၁-ရက်မှတန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ အထိ ၅-လ ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဝါဆိုလဆန်း ၁-ရက်မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့အထိ ၄-လခွဲ ဖြစ်ပါသည်။

၄။ ဘိက္ခုညုဒ္ဓပါစိတ်လာ “သမယ”သဒ္ဓါပါသော သိက္ခာပုဒ်များ-

၁။ ဘိက္ခုနပဿယသိက္ခာပုဒ်၊

၂။ သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်၊

၃။ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၊

၄။ ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

၅။ ဓာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်၊

၆။ နဟာနသိက္ခာပုဒ်။

သင့်ရောက်သည့်အပြစ်နှင့် သိက္ခာပုဒ် အမည်-

(က) နိဿိပ္ပပါစိတ်အာပတ်၊

(စိဝရအတ္ထိန္ဒနသိက္ခာပုဒ်)

(ခ) သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

(သပ္ပိစ္ဆသိက္ခာပုဒ်)

(ဂ) ဒုက္ကဋ်အာပတ်။

(သာမိသသိက္ခာပုဒ်)

၅။ ဩဝါဒကို လက်ခံရမည့်ရတန်းများ-

ပျင်းအသော (ဗာလ) ရဟန်း၊ မကျန်းမာသော (ဝိလာန) ရဟန်း၊

ခရီးသွားမည့် (ဂမိက) ရဟန်းတို့မှတစ်ပါး တော၌ နေလေ့ရှိသော ရဟန်းဖြစ်စေကာမူ

ရဟန်းများအားလုံး လက်ခံရပါမည်၊

စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းဝါရေတွက်ခြင်းစသော သံဝါသကို မသာယာ

(လက်မခံ) သောကြောင့် ထေယျသံဝါသက မဖြစ်ပါ။

၆။ ထေယျာဝဟာရရိုးခြင်းမျိုး၌ ပါဝင်သည်။

အာပတ်မသင့်သောပုဂ္ဂိုလ်များ-

၁။ သဒ္ဓိစ္စ- စေတနာမပါဘဲ သေစေသောရဟန်း။

၂။ အဇာနတ္တဿ- မသိသောရဟန်း။

၃။ န မာရဏာဓိပ္ပါယဿ- သေစေလိုမှု မရှိသောရဟန်း။

၄။ ဥဗ္ဗတ္တကာဒိန္နံ- ရူးသောရဟန်းစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

၈။ ငယ်ပြန်တပေးပွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ ဝဲခူးတိုင်း (အရှေ့ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း ။ ဘိက္ခုဗျာတိမောက်ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ (၂၅- ၃-၂၀၀၆) စနေနေ့

၁။ ဘိက္ခုနိဿဂ္ဂိပိတ် သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် သမိတ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးပါ။

၂။ နှစ်သပိတ်၊ သုံးသပိတ်ထက် အပိုအလွန် မုန့်တို့ကို ခံယူသောရဟန်းလိုက်နာပြုကျင့် ရမည့် သိက္ခာပုဒ်တော်ကို အနက်ပေးပါ။

၃။ နိဿဂ္ဂိထိုက်၍ စွန့်ပြီးတစ်ဖန်ပြန်ရသော်လည်း ရဟန်းတော်များ မသုံးစွဲကောင်းသော အခင်းတို့ကို ထုတ်ပြု၍၊ နိဿဂ္ဂိ နိဿိဒနသန္တတသိက္ခာပုဒ်လာ နိသိဇ်နှင့် ရတနဝင်လာ နိသိဇ် တို့၏ အထူးကို ပြောပါ။

၄။ အောက်ပါရဟန်းတို့အား အဘယ်အာပတ်သင့်သည်ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ ပြောဆိုပါ။

(က) သာသနာတော်မှ ရွှေ့လျောစေလို၍ အခြေအမြစ်မရှိဘဲ ရဟန်းတစ်ပါးကို ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲသောရဟန်း။

(ခ) အမျိုးမတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမကို သင်္ကန်းဟောင်း ဖွပ်လျှော်ခိုင်းသောရဟန်း။

(ဂ) ရဟန်းတစ်ပါး အလှူခံထားသောငွေဖြင့် ဝယ်၍ နိဿဂ္ဂိထိုက်နေသော သင်္ကန်းကို အခြားရဟန်းက ကပ္ပိယဝတ္ထုဖြင့် လဲလှယ်ယူသောရဟန်း။

ပထမဇောတိနိဂ္ဂဟ + အခြေခံ

- (ဃ) ထောပတ်ကို ဆေးအတွက်မဟုတ်ဘဲ သက်သက်တောင်းစားသောရဟန်း၊
- (င) စစ်ရေးပြတွင်းသို့ ချီတက်ရန်လာနေသော မြန်မာ့တပ်မတော်ခြေလျင်တပ်ကို သွားရောက်ကြည့်ရှုနေသောရဟန်း။

၅။ တံ သဗ္ဗေ-၌ သဗ္ဗ-အရ အဘယ်ရဟန်းမျိုးတို့ကို ယူရမည်ကို ပြောဆို၍ ယဿ သိယာ အာပတ္တိ-၌ ယဿ-အရ၊ အာပတ္တိ-အရကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၆။ ငါမာဝါ အရညာဝါ-၌ ငါမအရ၊ အရညအရတို့ကို ပိုင်းခြားပြပြီးလျှင် ပရိယာယ်ဖြင့် စေ့ငြိမ်သတ်ရာ၌ တတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်မှ အပြစ်လွတ်/မလွတ်အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။

ပဲခူးတိုင်း (အရှေ့ပိုင်း) (အခြေ)
ပထမဇောတိနိဂ္ဂဟ ။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောတ်ဘာသာ

၁။ ပတ္တသိက္ခာပုဒ် နှင့် ဦးနုပဉ္စဗန္ဓသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ ကာဏမာတုသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ပြန်ရသော်လည်းမသုံးစွဲကောင်းသော အခင်းများမှာ-

ဇွေကလောမဝဂ် ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ (ကောသိယံ၊ သုဒ္ဓကဋ္ဌက၊ ဒွေဘာဂ) သိက္ခာပုဒ်တို့လာ အခင်းများသည် နိဿဂ္ဂိထိုတ်၍ ခွန်ပြီးနောက် ပြန်ရသော်လည်း ထိုင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်းစသော အခင်းအပြစ် မသုံးစွဲကောင်း။

နိသီဒိုင် အထူး-

နိသီဒနသန္တတသိက္ခာပုဒ်လာ- နိသီဒိုင်သည် အခင်းဖြစ်သည် (သင်္ကန်းကိုးထည်တွင် မပါဝင်) အတိုင်းအရှည် ပမာဏမရှိ မရက်ဘဲခင်း၍ ပြုလုပ်ရ၏။ အဓိဋ္ဌာန်မတင် ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ သုံးစွဲနိုင်သည်။

ရတနဝဂ်၌လာသော နိသီဒိုင်ကား သင်္ကန်းကိုးထည်တွင်ပါဝင်၏။ အတိုင်းအရှည် ပမာဏလည်းရှိ၏။ ရက်ကန်း၌ ရက်အပ်သောအတတ်ဖြစ်၏။ အဓိဋ္ဌာန်မတင် ဝိကပ္ပနာမပြု၍ သုံးစွဲရသည် ဤသို့ထူးပါသည်။

အရှင်ထိလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၄။ (က) သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊ (ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်)
 (ခ) နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊ (ပုရာဏစိဝရသိက္ခာပုဒ်)
 (ဂ) နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊ (ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်)
 (မှတ်ချက်) ငွေဖြင့်ဝယ်မိ၍ နိဿဂ္ဂိထိုက်နေသော သင်္ကန်းသည်လည်း နိဿဂ္ဂိယ
 ဖြစ်သည်ဟု ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုသည်။
 (ဃ) ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊ (သုပေါဒနဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်)
 (င) သုဒ္ဓါပါစိတ်အာပတ်။ (ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပုဒ်)

၅။ သဗ္ဗအရ ယူရမည် ရထန်း-
 သိမ်အပြင်၌ ထင်ရှားရှိသော ထေရ်၊ နဝ၊ မဇ္ဈိမဖြစ်သော ရဟန်းအားလုံးကို ယူရပါမည်။
 ယဿ အရ အာပတ္တိ အရ- (ကချင်ပြည်နယ် နိပါတ် ၅-တွင်ရှု)

၆။ ငါး-အရ အရည-အရ ဝိုင်းခြားသတ်မှတ်ပုံ-
 တံတိုင်းစည်းစသည်ဖြင့် ကာရိရှိသည်ဖြစ်စေ/ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ လူရှိသည်ဖြစ်စေ/
 မရှိသည်ဖြစ်စေ ကေကုဋိက-စသည်ပြားသော အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် လေးလထက်
 ကျော်အောင်နေပြီးသော ကုန်သည်အပေါင်း၏ တည်နေရာအရပ်ကို ရွာ-ဟုခေါ်ပါသည်။
 ရွာနှင့် ရွာဥပစာကို ချန်ထား၍ ကြွင်းသောအရပ်အားလုံးကို တော-ဟုခေါ်ပါသည်။
 အပြစ်လွတ်/မလွတ်
 တတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ “သံဝဏ္ဏေယျ” ဟုတော်မူသောကြောင့် မရိယာယ်ဖြင့်
 စေခိုင်းသတ်သော်လည်း တတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်မလွတ်ပါ။

၉။ ပထမပြန်စာပေးဥွေကျင်းဆရေးဗတိအစွဲခွဲ မကွေးတိုင်း
 ပထမဇယ်တန်း ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ
 ၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၀၆) စနေနေ့

၁။ စိတ်တူကိုယ်မျှ ညီညွတ်နေသော သံဃာကို ကွဲပြားအောင် အားထုတ်သော ရဟန်းအား
 ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောဆိုပြု စကားရပ်ကိုသာ ပါဠိသက်သက်ရေးခဲ့ပါ။

ဝဏ္ဏမဇ္ဈိမတန်း ဝုတ္တ + အခြေခံ

၂။ ငါးဖွဲ့ပြည့်သေးသော သပိတ်ရှိလျက် သပိတ်အသစ်ကို တောင်းသောရဟန်းအား အပြစ် သင့်ရောက်ပုံပြ သိက္ခာပဒကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ ရဟန်းတော်များ စစ်တပ်အတွင်း တည်ဆိုနေစဉ် သွားရောက်မကြည့်ရှုရန် ပညတ်ထား သော အရပ်ဌာနတို့ကို ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ပြောဆို၍၊ သီတင်းသုံးဖော်ငါးဦးတို့ ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ဖော်ပြပါ ရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်သော အပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ တွဲစပ်ဖြေ ဆိုခဲ့ပါ။

- (က) ဆွေမျိုးမတော်သော ရဟန်းမအား သင်္ကန်းဟောင်းကို ဖွပ်လျှော်ခိုင်းသောရဟန်း၊
- (ခ) ဆွေမျိုးမတော်သော ရဟန်းမ၏ သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင် ချုပ်ပေးသောရဟန်း၊
- (ဂ) ရဟန်းတစ်ပါးကို စိတ်ဆိုပြီး သံသိကကျောင်းမှ နှင်ထုတ်သောရဟန်း၊
- (ဃ) အတိုင်းအရှည်ပမာဏကိုလွန်၍ ငိုရေခံသင်္ကန်း ပြုလုပ်သောရဟန်း၊
- (င) ဆွမ်းကို ရိုသေစွာ မခံယူသောရဟန်း။

၅။ ဗဒ္ဓသိမ်နှင့် အဗဒ္ဓသိမ်တို့၏ အထူးကိုပြောဆို၍၊ သိမ်နိမိတ်ရှစ်မျိုးတို့တွင် တောင်နိမိတ် အပြားကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ “သိက္ခာတင် ပဋ္ဌာန်” ဟု ဆိုရာ၌ ပဋ္ဌာသရုပ်ကို မြန်မာဘာသာဖြင့်ဖော်ထုတ်ခဲ့ပါ။

မကွေးတိုင်း (အခြေ)
 ဝဏ္ဏမဇ္ဈိမတန်း ။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ မာယသွာ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ (ပ) ဝိဟရတိတိ-ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ ဦးနုပဋ္ဌဗန္ဓနုသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၃။ ဥယျောဓိက- တက်၍တက်၍ ထိုးပစ်ရာ အရပ်ဌာန၊
 ဗလဂ္ဂ- ဗိုလ်ပါရဲမက်ကို ရေတွက်ရာအရပ်ဌာန၊
 သေနာဗျူဟ- စစ်ဆင်ရာအရပ်ဌာန၊
 အနိကဒဿန- ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်၊ ရထားတပ်၊ လက်နက်ဆွဲသောရဲမက်ကို
 ရှုကြည့်ရာအရပ်ဌာနတို့ဖြစ်ပါသည်။

သီတင်းဆုံးတော် ၅-ဦး

ရဟန်းယေကျ်း။ ရဟန်းမိန်းမ။ သိက္ခမာန်၊ သာမဏေ၊ သာမဏေမ။

၄။ (က) နိသဠိပါမိတ်အာပတ်၊	(ပုရာဏစိဝရသိက္ခာပုဒ်)
(ခ) သုဒ္ဓ္ဓါပါမိတ်အာပတ်၊	(စိဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပုဒ်)
(ဂ) သုဒ္ဓါပါမိတ်အာပတ်၊	(နိကမနသိက္ခာပုဒ်)
(ဃ) သုဒ္ဓါပါမိတ်အာပတ်၊	(ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပုဒ်)
(င) ဒုက္ကဋ်အာပတ်။	(သက္ကစ္စပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်)

၅။ (၁၁) လုံးသော ဝိပတ္တိသိမ်တို့ကို ကျော်လွန်၍ သုံးပါးသော သမ္ပတ္တိနှင့်ယှဉ်သော
 နိမိတ်တစ်ခုနှင့် နိမိတ်တစ်ခု ဆက်စပ်သော ကမ္မဝါစာဖြင့် ဖွဲ့အပ်သမုတ်အပ်သော
 သိမ်သည် “ဗဒ္ဓသိမ်” မည်ပါသည်။
 ကမ္မဝါစာဖြင့် မဖွဲ့အပ် သမုတ်အပ်သော သိမ်သည် “အဗဒ္ဓသိမ်” မည်ပါသည် ဤသို့
 တူပါသည်။

တောင်နိမိတ်အငြား-

မြေသက်သက်တောင်၊ ကျောက်သက်သက်တောင်၊ မြေ၊ ကျောက်ရောသောတောင်။

၆။ ဗဒ္ဓသရုပ်-

၁။ ဝတ္ထု၏ ပြည့်စုံခြင်း၊	၂။ သိမ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၊
၃။ ပရိသတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၊	၄။ ဉာတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၊
၅။ ကမ္မဝါစာ၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။	

ဝေဓဇဓိတန်း ဝုတ္တ + အခြေစုံ

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ မန္တလေးတိုင်း

ပထမဇဓိတန်း ။ ။ သိက္ခာပါတ်မောက် ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ (၂၅ -၃ -၂၀၀၆) စနေနေ့

၁။ လူနာအတွက် အရေးပေါ်လာရောက်လှူဒါန်းသော အစွေကသင်္ကန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ ကဏ္ဍကသာမဏေအား အဏ္ဌကမ္မနာသနာဖြင့် ဖျက်ဆီးပုံပြပါဠိကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ “တသေဝ ခေါ် ပန သိက္ခဿ သိက္ခူ ဟောန္တိ” ၌ သိက္ခဿ- နှင့် သိက္ခူ-အရတို့ကို ခွဲခြားဖော်ပြ၍၊ မဟာနာမသိက္ခာပုဒ်လာ ပင့်ဖိတ်ပုံ (၃) မျိုးတို့ကိုလည်း ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာ ယှဉ်တွဲ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါရဟန်းတို့အား မည်သည့်ဌေးသလာ မည်သည့်သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် မည်သည့် အာပတ် သင့်ရောက်ပါသနည်း။

(က) ရဟန်းဒကာမ အပျိုကြီးအား ယောက်ျားပေးစားသောရဟန်း။

(ခ) ရဟန်းဒကာမ လှူဒါန်းသောငွေကို အလှူခံသောရဟန်း။

(ဂ) ရဟန်းဒကာမနှင့် တစ်ဦးတစ်ရံတည်းသောကျောင်း၌ အတူအိပ်သောရဟန်း။

၅။ ကံ၏အစွမ်းဖြင့် ပြားသော သံဃာ (၅) ပါးသရုပ်ကို ထုတ်ပြ၍၊ သုံးခုပြောကံသံဃာ ပြုနိုင်သောကံ-တို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ပါဏာတိပါတပယောဂအပြားကို ရေးသား၍၊ အလမရိယဉာဏအဿနံ-၌ “ဉာဏ” အရကိုလည်း တိကျမှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ပစ္ဆလေးတိုင်း (အပြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ သိက္ခာပါတိမောက်သာသာ

၁။ အစွေကစိဝရသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ အဋ္ဌတဋ္ဌေ (ပ) ဝိနုဿာတိ-ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ သိက္ခဿ အရ- သံဃာသင်းခွဲသော ရဟန်းကိုရ၏။

သိက္ခူ အရ- သံဃာသင်းခွဲသော နောက်လိုက်ဖြစ်ကြကုန်သော ဝင်ဖြစ်ကြောင်း စကားကိုပြောဆိုတတ်ကုန်သော ၁-ပါး ၂-ပါး၊ ၃-ပါးသော ရဟန်းများရ၏။

ပင့်ပိတ်ပုံ ၃-မျိုး-

၁။ စတုမာသပ္ပတ္တယပတိရဏ- လေးလပတ်လုံး ဆေးပစ္စည်းဖြင့် ပိတ်ခြင်း။

၂။ ပုနပတိရဏ- တစ်ဖန်ပိတ်ခြင်း။

၃။ နိစ္စပတိရဏ- အမြဲပိတ်ခြင်း။

၄။ (က) သံဃာအုဋ္ဌေသလာ သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒီသေသ်အာပတ်၊

(ခ) ဝိတ္တာရုဒ္ဓေသလာ ရူပိယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါတိအာပတ်၊

(ဂ) ဝိတ္တာရုဒ္ဓေသလာ ဒုတိယသဟဿေယျသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုန္ဒပါတိအာပတ်။

၅။ သံဃာ (၅) ပါးသရုပ်-

၁။ စတုဝဂ္ဂသံဃာ၊

၂။ ပဉ္စဝဂ္ဂသံဃာ၊

၃။ အသဝဂ္ဂသံဃာ၊

၄။ ဝိသတိဝဂ္ဂသံဃာ၊

၅။ အတိရေကဝိသတိဝဂ္ဂသံဃာ။

သုံးခုပြောကံသံဃာ ပြုနိုင်သောကံ-

အတ္တနကံမှတစ်ပါး ကြွင်းသော သံဃကံအားလုံးကို ပြုနိုင်ပါသည်။

(ဂ) မာတုဂါမနှင့်အတူ တစ်ယောက်ချင်း ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ နေထိုင်သောရဟန်း၊

(ဃ) သဘောတူပြီးသော ဓမ္မကံကို ရှုတ်ချသောရဟန်း။

(င) သင်္ကန်းကိုပယ်၍ မြို့ ရွာအတွင်းသို့ သွားသောရဟန်း။

၆။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်နှင့် ကြံ့ကြက်ပါလျက် ရဟန်းစံခွင့်ရှိသူများကို ကမ္မီလောသည့် အတိုင်း ဖော်ပြ၍ တတိယပါရာမိကသိက္ခာပုဒ်လာ ပါဏ၊ ပါဏာတိပါတ-အရတို့ကို လည်း ကမ္မီနှင့်အညီ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

မွန်ပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ သိက္ခာဗျာဓိတိမောတ်ဘာသာ

၁။ ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

၂။ သပ္ပာယ်ကသိက္ခာပုဒ်မှ ထေယျသတ္တသိက္ခာပုဒ်အထိ ပါဠိတို့ကို ရေးလေ။

၃။ နှမ အကြင်မိန်းမသည် အကျင့်သိလှရှိသော ကောင်းသောတရားရှိသော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသော ငါကဲ့သို့သောသူကို ထိုမေထုန်အမှုဖြင့် လုပ်ကျွေးရာ၏။ ဤလုပ်ကျွေးခြင်းသည် လုပ်ကျွေးခြင်းတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးပေတည်း။

မိုးရေခံသင်္ကန်း ရှာမိုးရမည် အချိန်ကာလ-

နယုန်လပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့အထိ ၅-လဖြစ်ပါသည်။

၄။ ခဲသွယ်၊ ဘောဇဉ်များမပေးကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များ-

အဝတ်မဝတ်သောတက္ကတွန်၊ ပရိဗိုလ်ရဟန်း၊ ပရိဗိုလ်မ။

အမာလ္လဓိသင်္ကန်း ပမာဏကား-

မြတ်စွာဘုရား အထွာတော်ဖြင့် အလျား ၄-ထွာ၊ အနံ ၂-ထွာ-ဖြစ်ပါသည်။

၅။ (က) ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊

(သံဃဘောဒကသိက္ခာပုဒ်)

(ခ) နိဿိပ္ပာနိကအာပတ်၊

(ဧဠကလောမဓောဓါပနသိက္ခာပုဒ်)

ဝေဠာမဇ္ဈိမနိဗ္ဗာနသုတ္တံ + အခြေခံ

- (ဂ) သုဒ္ဓါပေါက်အာပတ်၊ (ရဟောနိသုဒ္ဓါသိက္ခာပုဒ်)
- (ဃ) သုဒ္ဓါပေါက်အာပတ်၊ (ကမ္မဗျူဟာပာနသိက္ခာပုဒ်)
- (င) ဒုက္ခဒူအာပတ်။ (ဥက္ခိတ္တကသိက္ခာပုဒ်)

၆။ ရတနံခံခွင့်မရှိသူများ-

- ၁။ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သောသူ၊ ၂။ ပါရာဇိကကျဘူးသူ၊
 - ၃။ ပဏ္ဍုတ်၊ ၄။ ထေယျသံဝါသက၊ ၅။ တိတ္ထိယပဏ္ဍနက၊
 - ၆။ တိရစ္ဆာန်၊ ၇။ မာတုဃာတက၊ ၈။ ဝိတုဃာတက၊
 - ၉။ အရဟန္တဃာတက၊ ၁၀။ လောဟိတုပ္ပါဒက၊ ၁၁။ သံဃဘောဒက၊
 - ၁၂။ ဘိက္ခုနီဒက၊ ၁၃။ ဥဘတောဗျည်း။
- ပါဏ အရ- ပညတ်အားဖြင့် သတ္တဝါကိုရပါသည်။ ပရမတ္ထအားဖြင့် ဖိမိတိန္ဒြေကိုရပါသည်။
 ပါဏာတိပါတ အရ- ဖိမိတိန္ဒြေကို ပြတ်တတ်သော ကာယပယောဂ၊ ဝစီပယောဂကို
 ဖြစ်စေကြောင်း စေတနာကိုရပါသည်။

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးဝွတ်ကျမ်းပရောဇတိုအဖွဲ့ခွဲ ရန်ကုန်တိုင်း

ပထမဇောတန်း ။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောတ် ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ (၂၅- ၃-၂၀၀၆) စနေနေ့

- ၁။ ပရိတဘောဇဉ်တို့ကို မနာမဗျားဘဲ မိမိအကျိုးငှာ တောင်း၍ စားသောရဟန်းအား အပြစ်သင့်ရောက်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။
- ၂။ ခိုးသူလုယက်သော သင်္ကန်းရှိသောရဟန်းအား ဆွေမျိုးမတော်စပ်သူတို့က သင်္ကန်းလှူ အိန်းလာလှူ၍ အလှူခံနိုင်ခွင့်ရှိသော သင်္ကန်းအပိုင်းအခြားကို ပြဆိုသည့် သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။
- ၃။ နိဿဂ္ဂိပါတိလ အခင်းနှင့်စပ်၍ ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အမည်၍ ဖော်ပြ၍ သင်္ကန်းအသစ်ကို ကပ္ပမိစ္ဆထိုးရာ၌ ထိုးနိုင်သော အရောင်အဆင်းတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အရှင်ဝိဇ္ဇေကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂၉

- ၄။ အောက်ပါ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သော ရဟန်းတော်တို့အား သင့်ရောက်သော အာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့် တွဲစပ်ဖော်ပြပါ-
- (က) ကွာရှင်းပြတ်စဲပြီးသော ဇနီးမောင်နှံတို့အား ပြန်လည်ပေါင်းသင်းရန် စေ့စပ်ညှိနှိုင်း ပေးသောရဟန်း။
- (ခ) အမည်းသက်သက်သော သိုးမွေးအခင်းကို ပြုလုပ်စေသောရဟန်း။
- (ဂ) တစ်ပါးသောရဟန်း၏ အပ်ကျည်ကို ရယ်ပြုလို့၍ ဝှက်ထားသောရဟန်း။
- (ဃ) ငြိမ်းအေးပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို တဖန် ကံပြုစေရန် လှုံ့ဆော်သောရဟန်း။
- (င) ခါးထောက်၍ မြို့ရွာအတွင်း၌ သွားလာသောရဟန်း။
- ၅။ အဘယ်သိမ်မှိုကို ဗဒ္ဓသိမ်စေသည်ဟု ဖော်ပြ၍ သိမ်သမုတ်ရာ၌ ပြည့်စုံရမည့် သမ္ပတ္တိ သုံးမျိုးတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။
- ၆။ ဒုတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်အရ သင့်ရောက်နိုင်သော အာပတ်အပြားတို့ကိုဖော်ပြ၍ အညတြ အဓိမာနာ၌ အဓိမာန်၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် အဓိမာန်ပြစ်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း အသီးသီး ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ရန်ကုန်တိုင်း (အခြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ သိက္ခာပါတိမောက်သာသာ

၁။ ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ တတုတ္တရိသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ၁။ ကောသိယသိက္ခာပုဒ်။

၂။ သုဒ္ဓကာဠသိက္ခာပုဒ်။

၃။ ဇေဘာဏသိက္ခာပုဒ်။

၄။ ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပုဒ်။

၅။ နိသီဒနသန္တနသိက္ခာပုဒ်။

(တပွမိဇ္ဈ ထိုးနိုင်သော အရောင်အဆင်း- ကယားပြည်နယ် နိပါတ် ၃-တွင်ရှု။)

ဝထမဇယံတန်း ဝုတ္တ + အခြေစုံ

- ၄။ (က) သံဃာဒီသေသ်အာပတ်၊ (သဒ္ဓါရိက္ခာသိက္ခာပုဒ်)
- (ခ) နိဿဂ္ဂိပိတ်အာပတ်၊ (သုဒ္ဓကာဠကသိက္ခာပုဒ်)
- (ဂ) သုဒ္ဓပါပိတ်အာပတ်၊ (အပနိဓာနသိက္ခာပုဒ်)
- (ဃ) သုဒ္ဓပါပိတ်အာပတ်၊ (ဥက္ကောဋနသိက္ခာပုဒ်)
- (င) ဒုက္ကဋ်အာပတ်။ (ခမ္ဘကာတသိက္ခာပုဒ်)

၅။ (ဗဒ္ဓသိမ်ဇေသိုဗုံ- မကွေးတိုင်း နံပါတ် ၅-တွင်ရှု။)
 (သဗ္ဗတ္တိသုံးမျိုး- ကယားပြည်နယ် နံပါတ် ၅-တွင်ရှု။)

၆။ အာပတ်အပြား- ၁။ ဒုက္ကဋ်၊ ၂။ ထုလ္လစ္စည်း၊ ၃။ ပါရာမိက။
 အဓိမာန်၏ အဓိပ္ပါယ်-မရောက်အပ် မရအပ်သေးသော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရား၌
 ရောက်အပ်ရအပ်ပြီဟုမှတ်ထင်ခြင်းကို “အဓိမာန်” ဟုဆိုရပါသည်။
 အဓိမာန်ဖြစ်နိုင်သော ဂုဠိလ်-
 အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟူသော လက္ခဏာရေးသုံးပါးသို့တင်၍ သင်္ခါရတရားတို့ကို သုံးသပ်
 နေသည့် အာရတ္တဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ပါသည်။

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗေဒနာအဖွဲ့၌ ရရှိပြည်နယ်
 ပထမဇယံတန်း ။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက် ဘာသာ
 ၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ သဒ္ဓါလွန်က ဥစ္စာမဲ့သော ဒီယကာတို့အိမ်၌ ဆွမ်းခံရာဝယ် လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်ပြ
 သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိသက်သက်ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ရာဝယ် အနုပညတ်ကို ပြန်လည်ထည့်သွင်း ပညတ်တော်
 မူလေ့ရှိရာ ဘိက္ခုပါတိမောက်လာ အနုပညတ် (၆) မျိုးပါဝင်သော သိက္ခာပုဒ်ကို
 အနက်မှန်မှန် ရေးသားခဲ့ပါ။

အရှင်ဝိလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၃၁

၃။ ဂိလာနရဟန်းတော်သည် ကာလအပိုင်းအခြားအလိုက် သန္တိမိပြု၍သော ပစ္စည်းစာရင်းကို ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ပြေဆို၍၊ ပါတိမောက်လာ ဂဏဘောဇဉ်၊ ပရမ္မရဘောဇဉ်၊ ပဏိတဘောဇဉ်တို့ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း သိသာရုံမျှ ပြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ ဖော်ပြပါ ရဟန်းတော်များအား အဘယ်သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အဘယ်အာပတ်သင့်ပါသနည်း ပြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) ကွဲကွာနေသော မိတနှစ်ပါးကြား စေ့စပ်ပေးသောရဟန်း။

(ခ) သပိတ်သင်္ကန်းအရောင်အဝယ် ပြုသောရဟန်း။

(ဂ) အမျက်ဒေါသထွက်သဖြင့် အတူနေရဟန်းအား သံဃိကကျောင်းမှ နှင်ထုတ်သောရဟန်း။

(ဃ) ဆွမ်းစားကောင်းအောင် သေရည်သေရက်သောက်သောရဟန်း။

(င) ဆွမ်းစားရာတွင် မျောက်ကဲ့သို့ ပါးစောင်၌ထား၍ စားသောရဟန်း။

၅။ အာပတ်ကိုထင်စွာပြုခြင်း၊ မပြုခြင်းတို့ကြောင့် ရအပ်သောအကျိုး၊ အပြစ်တို့ကို ကင်္ခါနှင့်အညီ ပြေဆိုပြီး၊ အညတြ အဓိမာနာ၌ အဓိမာန အဓိပ္ပယ်နှင့် အဓိမာနဖြစ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ “အနာဂတေ လန္တိ ရက္ခိယန္တိ” ဟုပြတ်ယူခွင့်ရှိတော်မူခဲ့ရာ အနာဂတ်သာသနာတော်ကို မစောင့်ရှောက်နိုင်သော အလန္တိရဟန်းယုတ်တို့၏ အင်္ဂါလက္ခဏာများကို ကင်္ခါလာအတိုင်း ပြည့်စုံစွာပြေဆိုပြီး၊ “သိက္ခာတင် ပွန် သိက္ခာချ ဆဋ္ဌင်” ဟူသော စကား၌ ပွန်သရုပ်ကိုလည်း ပြေဆိုခဲ့ပါ။

ရုစိုင်းပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ သိက္ခာပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ တတိယပါဠိဒေသနိသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ နဟာနသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ သန္တိဝိပြုခွင့်ရှိသော ပစ္စည်းစာရင်း-

သပ္ပိ- ထောပတ်၊ နဝနိတံ- ဆီ၊ တေလ- ဆီ၊ မရ- ပျား၊ ဟဏိတာ- တင်လဲ၊
ဂဏဘောဇဉ်- ရဟန်း ၄-ပါး ၄-ပါးထက် ပိုလွန်သော ဂိုဏ်း၏ မအပ်သောပစ္စိတ်
ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မအပ်သောတောင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ ရအပ်သောဘောဇဉ်ကို
စားခြင်းကို ဂဏဘောဇဉ်ဟု ဖော်ပါသည်။

ပရမ္မရဘောဇဉ်- ရှေးရှေးပဋိပတ်သူ၏ ဘောဇဉ်ကိုမစား နောက်နောက်ပဋိပတ်သူ၏
ဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကို ပရမ္မရဘောဇဉ် ဟုဖော်ပါသည်။

ပဏိတဘောဇဉ်- ထောပတ်စသည်နှင့် ရောအပ်သော ထောပတ်ထမင်း ဆီဦးထမင်း
နွားမို့ထမင်း-စသည်များကို ပဏိတဘောဇဉ်ဟုဖော်ပါသည်။

- ၄။ (က) သပ္ပဂိတ္တသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊
- (ခ) ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿိဂ္ဂိပါပိတ်အာပတ်၊
- (ဂ) နိက္ကမနုသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါပိတ်အာပတ်၊
- (ဃ) သုရာပါနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါပိတ်အာပတ်၊
- (င) အဝဂဏ္ဌကာရကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်။

- ၅။ အာပတ်ကို ထင်စွာပြုခြင်းကြောင့် ပထမချာန်စသည်ကို ရပို့ရာ ချမ်းသာလွယ်ကူပါသည်။
အာပတ်ကို ထင်စွာမပြုခြင်းကြောင့် သမ္ပဇာနုသာဓါဒိ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။
(အဓိမာန အဓိပ္ပါယ်နှင့် အဓိမာနဖြစ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်- ထန်တုန်တိုင်း နှစ်ဘက် ၆-တွင်၍)။

၆။ အလတ္တိရတန်းယုတ်တို့၏ အင်္ဂါလက္ခဏာများ-

- ၁။ စေတနာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍ အာပတ်သင့်ရောက်ခြင်း။
- ၂။ သင့်ရောက်သော အာပတ်ကို ဒေသနာမကြားပဲ လျှို့ဝှက်ထားခြင်း။
- ၃။ အဂတိတရား ၄-ပါး လိုက်စားခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။
(ပဉ္စင်္ဂသရုပ်- မကွေးတိုင်း နံပါတ် ၆-တွင်၍)။

အရှင်ထိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၄။ ပထမပြန်စာမေတ္တတုန်းဆရေးတို့အဖွဲ့ခွဲ ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း)
ပထမမယ်တန်း ။ ။ သိက္ခာပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းဘန်ရှမ်းလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ ဂိလာနရဟန်းတော်များအတွက် မြတ်စွာဘုရားခွင့်ပြုထားသော ဆေးငါးမျိုးပြ
ဘောသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်ကို ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးသားပြခဲ့ပါ။

၂။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ရေတွက်သော် အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို သိလျက်
ရဟန်းမခံပေးရဟု ပညတ်ထားသော ဦးစိသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်မှန်ကန်စွာ
ရေးသားခဲ့ပါ။

၃။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသံဃာတော်များအချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းဖြင့်
ရရှိနိုင်သော အကျိုးထူးများကို မြန်မာလိုဖြေဆိုပြီးလျှင် သင်္ကန်းအသစ်ဝတ်ရုံလိုသော
ရဟန်းတော်အတွက် ကပ္ပဗိန္ဒူ ထိုးနိုင်သောအရောင်တို့ကိုလည်း ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာ
ဖြင့် တွဲစပ်ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၄။ ရဟန်းတော်များအချင်းချင်း ကျိစယ်နောက်ပြောင်လိုသဖြင့် ဝှက်မထားကောင်းသော
ပစ္စည်းများကို မြန်မာလိုရေတွက်ပြပြီးလျှင်၊ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို ကျင့်ကြံလိုသော
ရဟန်းတော်များ ပြုကျင့်ရမည့် တာဝန်ဝတ္တရားများကိုလည်း ပါဠိမဟာ မြန်မာသက်
သက်ဖြင့် ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ပုရိမဝါကျွတ်သောရဟန်းတော်တို့အတွက် ပဝါရဏာပြုနိုင်သောနေ့များကို တိကျစွာ
ဖော်ပြပြီးလျှင် သင်္ကန်းချွတ်လျက် မေထုန်မိတ်ပြီး သင်္ကန်းပြန်ဝတ်သောသာမဏေအား
လိင်က္ခောနကခြစ်/မခြစ်ကိုလည်း ကင်္ခါအလိုကျ ဝိနိစ္ဆယချပြခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါရဟန်းတော်တို့အား သင့်ရှောက်သောအာပတ်ကို သိက္ခာပုဒ်ထောက်၍
ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

ဝေဓဇယံတန်း ဝုတ္တ + အခြေခံ

- (က) အစားအသောက်ထဲ အဆိပ်ခတ်၍ မိမိရန်သူကို သတ်သောရဟန်း။
- (ခ) ကွဲကွာနေပြီးသော မိဘနှစ်ပါးကို ပြန်လည်စေ့စပ်ပေးသောရဟန်း။
- (ဂ) မိမိအနီး၌ ချထားသောရွှေငွေကို သာယာသောရဟန်း။
- (ဃ) မိစ္ဆာအယူကို မစွန့်သေးသောရဟန်းနှင့် ဆွမ်းအတူဘုဉ်းပေးသောရဟန်း။
- (င) ကဲ့ရဲ့လိုသဖြင့် သူငယ်ချင်းရဟန်းတစ်ပါး၏ သပိတ်ကို ဖွင့်ကြည့်သောရဟန်း။

ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း) (အခြေ)

ဝေဓဇယံတန်း ။ ။ သိက္ခာပါတိမောက်သာသာ

၁။ ဘောသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ ဦးနုဝိသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ရရှိနိုင်သော အကျိုးတူးဖျား-

၁။ ကောင်းစွာဝမ်းမြောက်ခြင်း။

၂။ ဓမ္မ အဓမ္မစသည်ဖြင့် မငြင်းခုံ မပြောခြင်း။

၃။ တူသော ပါတိမောက်ပြုခြင်းဟူသော ချမ်းသာစွာနေခြင်း အကျိုးဖျားရရှိနိုင်ပါသည်။

(တဗ္ဗဗိဇ္ဇာထိုးနိုင်သော အရောင်အဆင်း- ကယားပြည်နယ် နံပါတ် ၃-တွင်ရှု။)

၄။ ဂုတ်မထားကောင်းသော ပစ္စည်းဖျား-

၁။ အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော သပိတ်၊ ၂။ ဝိကပ္ပနာလောက်သော သင်္ကန်း။

၃။ နိသိဇ္ဇိအခင်း။

၄။ အပ်ဗူ။

၅။ ခါးပန်းကြိုး။

ပြုကျင့်ရမည့် တာဝန်ဝတ္တရားများ-

၁။ မသိ သိအောင်ပြုရမည်။

၂။ အပန်တလဲလဲမေးမြန်းရမည်။

၃။ မေးမြန်းပြီးနောက် အခေါက်ခေါက်အခါခါ ကြံစည်ရ နှိုင်းချိန်ရမည်။

၅။ ပဝါရဏာ ပြုနိုင်သောနေ့များ-

- ၁။ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့၊
- ၂။ သီတင်းကျွတ်လကွယ်နေ့၊
- ၃။ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့များ ဖြစ်ပါသည်။

လိင်က္ခေပတပြစ်/မပြစ်-

သင်္ကန်းပြန်ဝတ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သင်္ကန်းချွတ်လျက် မထုန်မှီဝဲပြီး သင်္ကန်းပြန် ဝတ်သော သာမဏေအား လိင်ထေနက မဖြစ်ပါ။ သင်္ကန်းပြန်ဝတ်ရန် ရည်ရွယ်ချက် မရှိပဲ သင်္ကန်းချွတ်လျက် မထုန်မှီဝဲပြီး သင်္ကန်းပြန်ဝတ်သော သာမဏေအား လိင် ထေနက ဖြစ်ပါသည်။

- ၆။ (က) တတိယပါရာမိကအာပတ်၊ (မနုဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာပုဒ်)
- (ခ) သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊ (သံဃဂိတ္တသိက္ခာပုဒ်)
- (ဂ) နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ် (ရူပိယသိက္ခာပုဒ်)
- (ဃ) သုဒ္ဓေါပါမိတ်အာပတ်၊ (ဥက္ကိတ္တသမ္ဘောဓသိက္ခာပုဒ်)
- (င) ဒုက္ကဋ်အာပတ်။ (ဥဇ္ဈာနသညိသိက္ခာပုဒ်)

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးခွဲကျင်းပရေးမတိုအစွဲခွဲ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ သိက္ခာပါတိမောက်ဘာသာ

၁၉၆၇-၇၇ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ သိက္ခာပုဒ်တော်အရ မအပ်စပ်ကြောင်း၊ မလုပ်ကောင်းကြောင်း ပြောဆိုရာ အပြောမခံဘဲ ပြန်လှန်ပြောဆိုသော ရဟန်းအား သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သင့်ကြောင်းကိုပြသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ အများသံဃာထိုင် ပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီးဖို့ဆိုနှင့် လွှတ်ပြင်၍ပင် ပစ်ထားကောင်း၊ စည်းကမ်းတကျ သုံးစွဲရန် ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးပါ။

၃၆

ပထမဇလိတာန်း ဗုဒ္ဓာ + အခြေစုံ

၃။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဒေါသစိတ်ဖြင့် မာတုဂါမကို ယုတ်ရင်းကြမ်းတမ်းသောစကားပြောဆိုလျှင် သံဃာဒိသေသ်အာပတ် သင့်၊ မသင့် သာဓကပြ ဆုံးဖြတ်၍၊ ဘုရားလှူရန် ရှည်ရှည်ချက်ဖြင့် ပန်းပင်စိုက်ပျိုးသောရဟန်း အာပတ် သင့်နိုင်၊ မသင့်နိုင် သာဓကပြ ဆုံးဖြတ်ပါ။

၄။ အောက်ဖော်ပြပါ ရဟန်းတို့အား သိက္ခာပုဒ်ထောက်၍ အာပတ်များကိုဖော်ပြပါ။
(က) တိစိဝရိုက် အဓိဋ္ဌာန်တင်ထားသော သင်္ကန်းဖြင့် ညဉ့်ကင်း၍နေသောရဟန်း။
(ခ) ဆွေမျိုးမတော်သော အယကာကို သင်္ကန်းတောင်းသောရဟန်း။
(ဂ) အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်သောရဟန်း။
(ဃ) သစ်ပင်ခုတ်လှဲသောရဟန်း။
(င) ကိုယ်တိုင်မိကပ္ပနာပြုထားသောသင်္ကန်းကို မိကပ္ပနာမပြန်ဘဲ သုံးဆောင်သောရဟန်း။

၅။ ဝိပတ္တိသိမ် (၁၁)လုံးတို့တွင် နောက်ဆုံးသိမ်ပျက်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အဆိုအမိန့်နှင့်အညီ ပြောဆို၍၊ အာပတ်ကို ထင်စွာပြုရမည့် အာဝိကရဇာဌာနတို့ကိုလည်း အဋ္ဌကထာဆရာ အဘော်ကျ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို စိုးယူသောရဟန်း၏ အပြစ်ကြီးအပြစ်ငယ် အသွယ်သွယ်သော အာပတ်များ သင့်ရောက်ပုံကို ကံ၏အဋ္ဌကထာဆရာ ဆုံးဖြတ်ချက် ချပြသည့်အတိုင်း ပြောဆိုခဲ့ပါ။

ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) (အခြေ)

ပထမဇလိတာန်း ။ ။ ဘိက္ခုနီတိမောက်သာသာ

၁။ ဒုဗ္ဗေသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ ပထမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

အရှင်ဘိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၃။ သြတိဇ္ဈော ဝိပရိဏတေန ဗိက္ခေန မေထုနပသံဟိတာတိ-ကိုထောက်၍ သံဃာဒိ
သေသ်အာပတ်မသင့်

အာပတ် သင့်နိုင်၊ မသင့်နိုင်-

ကုလသကော ပါပသမာစာရော (အရ ဒကာ ဒကာမတို့အား ပေးကမ်းပို့လှူ ပန်းပင်
စိုက်ခြင်း ရေလောင်း ခြင်းစသော ရဟန်းတို့နှင့် မလျော်သော အကျင့်များရ၍) ကို
ထောက်၍ မသင့်ပါ။

- ၄။ (က) ဥဒေသိတာသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်၊
- (ခ) အညတကာဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်၊
- (ဂ) ရူပိယသံဇောဟာရသိက္ခာပုဒ်၊ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်၊
- (ဃ) ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါမိတ်အာပတ်၊
- (င) ဝိကပ္ပနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါမိတ်အာပတ်။

၅။ နောက်ဆုံးသိမ်ဖျတ်၏ အဓိပ္ပာယ်-

မိမိ၏သိမ်ဖြင့် သူတစ်ပါးတို့၏ သိမ်ကို သိမ်တစ်ခုလုံးသော်လည်းကောင်း တစ်စိတ်တစ်
အေသသော်လည်းကောင်း လွှမ်းမိုး၍သမုတ်အပ်သော သိမ်ဖြစ်ပါသည်။

အာဝိတရဏဌာန-

သံဃာအလယ်၌လည်းကောင်း၊ ဂိုဏ်းအလယ်၌လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ထံ၌
လည်းကောင်း ထင်စွာပြုရမည်။ ယုတ်သောအားဖြင့် မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ရှိသော ရဟန်းအား
“ အတံ အာဂုသော ဣတ္ထိ နာမံ အာပတ္တိံ အာပန္နော၊ ဣတော ဝုဋ္ဌတိတွာ တံ
အာပတ္တိံ ပဋိဂရိဿာမိ” ဟု ပြောကြားရပါမည်။ ယုံမှားသံသယဖြစ်သော် အရှင်ဘုရား
တပည့်တော် ဤမည်သောအာပတ်၌ ယုံမှားသံသယရှိပါ၏။ ယုံမှားသံသယကင်းသော
အခါ ထိုအာပတ်ကို ကုစားပါမည်ဟု ပြောဆိုရပါမည်။

၆။ ၁။ တစ်ပဲနှင့် တစ်ပဲအောက် ယုတ်လျော့သော ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ခိုးလျှင် ဣန္ဒြေအာပတ်
သင့်ပါသည်။

၃၈

ဝထမဇယံတန်း ဝတ္ထု + အခြေခံ

၂။ တစ်ပဲအထက် ငါးပဲအောက် ယုတ်လျော့သော ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ခိုးလျှင် ထုလွှဲစွန်း အာပတ်သင့်ပါသည်။

၃။ ငါးပဲကိုဖြစ်စေ ငါးပဲအထက် လွန်သောဥစ္စာကိုဖြစ်စေ ခိုးလျှင် ပါရာဇိကကျပါသည်။

၁၆။ ဝထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း)

ဝထမဇယံတန်း ။ ။ ဝိနယဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ ဘိက္ခုပါတိမောက် အစေလကဝင်လာ ခြောက်ခုခြောက်သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိသက်သက် ရေးပါ။

၂။ နိသိဇ်အခင်းပြုလုပ်ပုံ အစီအစဉ်ကို ပြဆိုသောသိက္ခာပုဒ်ကို မှန်ကန်စွာအနက်ပေးပါ။

၃။ ဘိက္ခုသံဃာဒိသေသ်လာ မြတ်စွာဘုရားသာသနာ၌ သံဃာညီညွတ်ခြင်း၏ အကျိုးတရား တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ အခင်းသစ်ပြုလုပ်လိုသောရဟန်း ယူရမည့်သိုးမွေးပမာဏတို့ကိုလည်း ပြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ဖော်ပြပါ ရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်သောအပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်တပ်၍ ဆုံးဖြတ်ပါ။

(က) သံဃိကလာဘ်ကို မိမိအတွက် ညွတ်စေသောရဟန်း။

(ခ) ပိုးရှိသောရေကို သုံးဆောင်သောရဟန်း။

(ဂ) ဆင်စွယ်ဖြင့် အပ်ကျည်ကို ပြုလုပ်စေသောရဟန်း။

(ဃ) အာယောဂပတ်ပွဲ ၍ ရွာတွင်း၌နေထိုင်သောရဟန်း။

(င) ဆွမ်းပေကျသောလက်ဖြင့် သောက်ရွှေ့က်ကို ကိုင်သောရဟန်း။

၅။ ပကတတ်ရဟန်းဟူသည် အာယံပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဆိုလိုပါသည်။ ကမ္မီအလိုကျ ပြေဆို၍၊ သာမဏ္ဍိပုသ်နေ့၊ သာမဏ္ဍိပဝါရဏာနေ့တို့ကိုလည်း ထင်ရှားအောင်သတ်မှတ်ပြပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၃၉

၆။ နတ်ယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်နှင့် တတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပရိယာယ်ဖြင့်သွယ်
ဝိုက်ပြောဆိုပြုလုပ်လျှင် ပါရာဇိကအာပတ်မှ လွတ်မြောက်နိုင်ပါမည်လော ရှင်းလင်း
ပြောဆိုပါ။

ရှမ်းပြည်နယ် (ဆရေပိုင်း) (ဆဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဝိနယဘာသာ

၁။ စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ နိသီဒနသန္တဿသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ (သံဃာညီညွတ်ခြင်း၏ အကျိုးတရားများ- ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်း နံပါတ် ၃-၅)
ယူရမည့်သိုးမွေးပမာဏ- သိုးမွေးအနက် ၂-ဆ၊ အဖြူ ၁-ဆ၊ အကြောင် ၁-ဆ။

၄။ (က) နိဿဂ္ဂိပါတ်အာပတ်၊	(ပရိဇာတသိက္ခာပုဒ်)
(ခ) သုဒ္ဓပါတ်အာပတ်၊	(သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်)
(ဂ) သုဒ္ဓပါတ်အာပတ်၊	(သုဗိဃရသိက္ခာပုဒ်)
(ဃ) ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊	(ပလ္လတ္တိကသိက္ခာပုဒ်)
(င) ဒုက္ကဋ်အာပတ်။	(သာမိဿသိက္ခာပုဒ်)

၅။ ပကတတ်ရဟန်းဟူသည် - ပါရာဇိကကျသုလည်းမဟုတ် အာပတ်ကို မရှုမကုခြင်း
မိစ္ဆာအယူကို မစွန့်ခြင်းကြောင့် ဥက္ခိတ္တကပြုအပ်သုလည်းမဟုတ်သော ရိုးရိုးပင်ကိုယ်
အတိုင်း သီလရှိသော ရဟန်းဖြစ်ပါသည်။

သာမဇ္ဈိဥပုသ်-

စာတုဒ္ဓသိ၊ ပန္နရသိဥပုသ်နေများမှ တစ်ပါး အခြားသော အကြီးအကျယ်ကွဲပြားသော
သံဃာ၏ ပြန်လည်ညီညွတ်ရာအခါသည် မည်သည့်နေ့ဆို သာမဇ္ဈိဥပုသ်နေ ဖြစ်ပါသည်။

သာမဏိပဝါရဏာနေ-

ပုရိမဝါမှထသော ရဟန်းများအတွက် သိတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့နှင့် တန်ဆောင်မုန်း
လပြည့်နေ့ အကြား အကြီးအကျယ် သံဃာညီညွတ်ရာ နေ့သည်ပင် သာမဏိပဝါရဏာ
နေ့ဖြစ်ပါသည်။

- ၆။ ဒုတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ အာဒိယေယျ ဟုဟောတော်မူသောကြောင့် ပရိယာယ်ဖြင့်
သွယ်ဝိုက်၍ပြောလျှင် ပါရာဇိကမကျနိုင်ပါ။
တတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ သံဝဇ္ဇေယျ ဟုဟောတော်မူသောကြောင့် ပရိယာယ်ဖြင့်
သွယ်ဝိုက်၍ပြောလျှင် လည်း ပါရာဇိကမကျနိုင်။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ရောဝတီတိုင်း

ပထမဇလိတန်း ။ သိက္ခာဗဟိုမောက် ဘာသာ

၁၉၇၄-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၀၆) စနေနေ့

- ၁။ ရဟန်းတော်များ ရွှေငွေကို အလှူခံကောင်းဟု လူတိုင်းသိကြရာ ရွှေငွေကို အလှူခံရ
ဟု ပညတ်ထားသော နိဿိပ္ပါဒ်ကို ရူပိယသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးပြပါ။
- ၂။ ရဟန်းတော်များနှင့် မာတုဂါမများ ပြောဆိုဆက်ဆံရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ပညတ်တော်
မူသော သံဃာဒိသေသံ ဒုတ္တလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ပေးပြပါ။
- ၃။ ယာဝတတိယက သံဃာဒိသိသ် သိက္ခာပုဒ်ကို ဖော်ပြ၍ အောက်ဖော်ပြပါ ရဟန်းတို့
အားသင့်ရောက်သော အပြစ်တို့ကိုလည်း သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ တွဲဆင်ဖော်ပြပါ-
(က) ကိုယ်တိုင်သင်္ကန်းပေးပြီးနောက် အမျက်ထွက်၍ ပြန်လှူသူသောရဟန်း၊
(ခ) မာတုဂါမနှင့် တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ ခရီးသွားသောရဟန်း၊
(ဂ) ဆွေမျိုးမတော်သော သိက္ခာမအား လဲလှယ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ သင်္ကန်းပေးသော
ရဟန်း။

အရှင်တိလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၄၁

၄။ ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်လာ ဂိလာနရဟန်းများ သုံးဆောင်ထိုက်သော ဆေးပစ္စည်းများကို ဖော်ပြပြီး၊ ထိုဆေးပစ္စည်းများကို သိုမှီး၍ သုံးဆောင်ခွင့်ရှိသော အချိန်ကာလအပိုင်း အခြားကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၅။ သုဇာတု မေ ဘန္တေ သံဃော-၌ သံဃော အရ ယူရမည့်သံဃာကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြပြီး၊ စတုဂ္ဂလံသံဃာဖြင့် ပြုနိုင်သည့် သံဃာကံများကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၆။ ဝိနည်းဒေသနာတော်ဩတ်ဝယ် ဘုရားရှင်ထင်မိ၍ ပညတ်အပ်သော အနုပညတ်အမျိုး အစားတို့ကို သက်ဆိုင်ရာ သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ တွဲစပ်ပြ၍၊ ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ ထည့်သွင်းအပ်သော အနုပညတ်အမျိုးအစားကိုလည်း ကင်္ခါလာအတိုင်းရေးပါ။

ရောဝတီတိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ ရူပိယသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ ဒုဠ္လဝါစသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ (ယာဝတတိယကံ သံဃာဒိသိသ် သိက္ခာပုဒ်များ- ကယားပြည်နယ် နံပါတ် ၃-၅)။

သင့်ရောက်သော အပြစ်နှင့် သိက္ခာပုဒ်-

- (က) နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊ (စိဝရအတ္တိန္ဒနသိက္ခာပုဒ်)
- (ခ) သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊ (သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်)
- (ဂ) သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်။ (စိဝရဒါနသိက္ခာပုဒ်)

၄။ ၁။ ထောပတ်၊ ၂။ ခဏ္ဍိ၊ ၃။ ခဏ္ဍိ၊ ၄။ ပျိုး၊ ၅။ တင်လဲ။

ထောပတ်စသော ထိုဆေးငါးမျိုးကို အကပ်ခံပြီးနောက် ခုနစ်ရက်အထိ သိမ့်သိမ်းဆည်း၍ သုံးဆောင်နိုင်ပါသည်။

၅။ သုဏ္ဏတု ဖေ ဘန္တေ သံဃော-၌ သံဃော အရ-
 အရိယာဟုလည်းကောင်း၊ ပုထုဇဉ်ဟုလည်းကောင်း အထူးဆိုခြင်းမှ ကင်းသောကြောင့်
 ဤ၌ သမ္မတိသံဃာကိုသာ အလိုရှိအပ်ပါသည်။

စတုဝဂ္ဂသံဃာဖြင့် ပြုနိုင်သည့် သံဃာ့ကံများ-
 စတုဝဂ္ဂသံဃာသည်- ဥပသမ္ပဒါကံ၊ ပဝါရဏာကံ၊ အတ္တနုကံတို့မှ တစ်ပါး ကြွင်းသော
 သံဃာကံအားလုံးကို ပြုနိုင်ပါသည်။

- ၆။ ၁။ အာပတ္တိကရအနုပညတ်- အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ်လာ ဝိဟေသကော၊
 ၂။ အနာပတ္တိကရအနုပညတ်- သုက္ကဝိဿဋ္ဌိသိက္ခာပုဒ်လာ အညတြ သုပိနန္တ၊
 ၃။ အာပတ္တိဥပတ္တန္တကရအနုပညတ်- အဒိန္နာဒါနသိက္ခာပုဒ်လာ ငါမာ ဝါ အရညာ ဝါ။
 ပထမပါရာမိကသိက္ခာပုဒ်၌ ထည့်သွင်းအပ်သော အနုပညတ်သည်-
 အာပတ္တိဥပတ္တန္တကရအနုပညတ်ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ ပထမပြန်အထူးအောင် ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲ
 ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ သိက္ခာပါတိမောက် ဘာသာ

၁၃၆-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၅)ရက်၊ (၁၅- ၆ -၂၀၀၆)ကြာသပတေးနေ့

- ၁။ ကထိနဝဂ်၌ အနုပညတ်ပါသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် လေးခုမြောက် သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိ
 ရေးပြပါ။
 ၂။ ရဟန်းတော်များ သင်္ကန်းအသစ်ရလာလျှင် ကပ္ပဗိဇ္ဇာထိုးရမည်ဟု ပညတ်ထားသော
 သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ပေးပြပါ။
 ၃။ သံဃာဒိဿသ် အာပတ်သင့်ပါက ပြုရမည့် ကျင့်ဝတ်တာဝန် ဝတ္တရားများကို ပြောဆိုပါ။
 ၄။ အောက်ပါရဟန်းတော်များအား သင့်ရောက်သော အာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်
 ထောက်ပြ၍ ပြောဆိုပါ။

အရှင်ဗိဇ္ဇာကောဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- (က) ဆွေမျိုးမတော်သော ရဟန်းအား သင်္ကန်းဟောင်း ဖွပ်ခိုင်းသောရဟန်း။
 - (ခ) ရဟန်းတပ်အား သင်္ကန်းပေးပြီးနောက် စိတ်ဆိုးဆိုးဖြင့် လှူသောရဟန်း။
 - (ဂ) သိလျက် သံဃိကလာဘ်ကို မိမိသို့ ညွှတ်စေသောရဟန်း။
 - (ဃ) ရဟန်းကို ခြောက်လှန့်သောရဟန်း။
 - (င) ပြီးလေပြီးသော အဓိကရုဏ်းနှုန်းသိလျက် ထပ်မံပြုရာ လှုံ့ဆော်သောရဟန်း။
- ၅။ ခြောက်ပါးသော အကြောင်းကြောင့် ခုနစ်ပါးသော အာပတ်တူရာ၌ ခြောက်ပါးသော အကြောင်းများကို ရေတွက်ပြပါ။
- ၆။ တိရစ္ဆာန်ဂတာယဝိ-၌ ပါရာဇိကကျနိုင်ဖို့ရာ အငယ်ဆုံး တိရစ္ဆာန်များကို ပေါ်ပြ၍ ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါများကိုလည်း ရေးပြပါ။

ပထမြန်အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ သိက္ခာပါတိမောက်ဘာသာ

- ၁။ အညာကဏဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။
- ၂။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။
- ၃။ ၁။ သိလျှက်ဖုံးလွှမ်းထားသော ရက်တို့ပတ်လုံး အလိုဆန္ဒမပါသော်လည်း ပရိဝါသ နေရခြင်း။
- ၂။ ပရိဝါသကျင့်ပြီးသောရဟန်းသည် ပကတတ်ရဟန်းတို့ ဗြတ်နိခြင်း၊ ခြောက်ညဉ့် ပတ်လုံး မာနတ်ကျင့်ရခြင်း။
- ၃။ ခြောက်ညဉ့်မာနတ်ကျင့်ပြီးသောရဟန်းကို သံဃာနှစ်ကျိပ်အရေအတွက်ရှိသော သိမ်၌ အတ္တန်သွင်းရခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

- ၄။ (က) နိဿိပ္ပါယ်အာပတ်၊ (ပုရာဏစိဝရသိက္ခာပုဒ်)
- (ခ) နိဿိပ္ပါယ်အာပတ်၊ (စိဝရအတ္ထိန္ဒနသိက္ခာပုဒ်)
- (ဂ) နိဿိပ္ပါယ်အာပတ်၊ (ပရိဇာတသိက္ခာပုဒ်)
- (ဃ) သုဒ္ဓါပိတ်အာပတ်၊ (ဘိဿာပနသိက္ခာပုဒ်)
- (င) သုဒ္ဓါပိတ်အာပတ်၊ (ဥက္ကောဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ်)

၅။ ခြောက်ပါးသော အကြောင်းများကား-

- ၁။ အလမ္ဘိတာ- အရှက်မရှိခြင်း၊
- ၂။ အညာဏတာ- မသိခြင်း၊
- ၃။ ကုက္ကုစ္ဆပကတတာ- ကုက္ကုစ္ဆခပ်ခက်အပ်ခြင်း၊
- ၄။ အကပ္ပိယေကပ္ပိယသညိတာ- မအပ်သောအရာ၌ အပ်သည်ဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊
- ၅။ ကပ္ပိယေအကပ္ပိယသညိတာ- အပ်သောအရာ၌ မအပ်ဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊
- ၆။ သတိသမ္ပေသာ- သတိမေ့လျော့ခြင်း။

၆။ တိရစ္ဆာန်ဝတ္တယသိ-၌ ပါရာမိကကျနိုင်စို့ရာ အငယ်ဆုံး တိရစ္ဆာန်များမှာ-
 ခြေမပါသော သတ္တဝါတို့တွင်- မြွေမ၊ ငါးမ၊ ခြေနှစ်ချောင်းပါသူတို့တွင်- ကြက်မ၊
 ခြေလေးချောင်းပါသူတို့တွင်- ကြောင်မတို့ ပြစ်ပါသည်။

ပထမပါရာမိကသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါများ-

- ၁။ မှီဝဲလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊
- ၂။ သူတစ်ပါး၏ မဂ်အတွင်း၌ မိမိ၏အင်္ဂါဇာတ်ကို သွင်းခြင်းတို့ ပြစ်ပါသည်။

၁။ ယထမပြန်စာမေးဝွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ တချင်းပြည်နယ်

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

- ၁။ အရှင်အာနန္ဒာ၏အထံ၌ မလ္လိကာမိဖုရား၏ရှိသောစွာ စာသင်ခြင်း၊ ငါးသာစက္ကိယာမိဖုရား
 ၏ မရှိသော စာသင်ခြင်းတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောအပ်သော ဂါထာနှစ်ပုဒ်ကို ပါဠိ
 ရေးသားခဲ့ပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၄၅

၂။ ခိုးသူနှစ်ယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်ကား တရားနာ၍ သောတာပန်တည်၏။ တစ်ယောက်ကား တရားမနာ ဥစ္စာကိုခိုး၏ ဥစ္စာကိုခိုးသူက “သင်သည် မိုက်သော ကြောင့် တရားနာ၍ ဥစ္စာကိုမရ ငါကား ဤမှသာ ဥစ္စာကိုရ၏”ဟုဆို၏။ ဤသူ နှစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောအပ်သော ငါတို့ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ မကောင်းမှုကို ပြုသောသူသည် အဘယ်သို့သော ဆိုးကျိုးတရားများကို ခံစားရပါသနည်း စုန္ဒသူကရိကဝတ္ထုငါတို့ရှု၍ ပြောဆိုခဲ့ပါ။

၄။ (က) မြေအိုးနှင့်တူသောတရား၊ (ခ) မြို့နှင့်တူသောတရား၊
(ဂ) လက်နက်နှင့်တူသောတရား၊ (ဃ) ရေမြှုပ်နှင့်တူသောတရားတို့ကို ဖော်ပြ၍၊
(င) ရေမြှုပ်နှင့်တူပုံကိုလည်း ရှင်းလင်းပြောဆိုခဲ့ပါ။

၅။ မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ ဒေဝဒတ်တောင်းသော ဆု (၅)မျိုးကို ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ သွီးဝိသာခါအား ဖခင်နဉ္စယသူဌေးကြီး ဆုံးမသောစကားကြီး (၁၀) ခွန်းတို့ကို ရေးသား ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ကချင်ပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁။ ငါထာ ၅၁၊ ၅၂။ (ပုပ္ဖဝဂ်၊ ဆတ္တပါဏ်ဥပါသကဝတ္ထု)

၂။ ငါထာ ၆၃။ (ဗာလဝဂ်၊ ဂဏ္ဍိဘောဒကစောရဝတ္ထု)

၃။ မကောင်းမှုပြုသူသည် ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း စိုးရိမ်ရ၏။ တမလွန်ဘဝ၌လည်း စိုးရိမ်ရ၏။ ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန် နှစ်တန်သော ဘဝတို့၌လည်း စိုးရိမ်ရ၏။ ထိုမကောင်းမှု

၄၆

ထေဇဇေတိကန်း ဥစ္စာ + အခြေခံ

ပြသောသူသည် မိမိ၏ ညစ်နွမ်းသော အကုသိုလ်ကံကို သိမြင်၍ ပိုးရိုင်းပင်ပန်းရ၏။
(ဝိဃာ- ၁၅)

၄။ (က) ခန္ဓာကိုယ်၊ (ခ) ဝိပဿနာစိတ်၊ (ဂ) ပညာ၊ (ဇိဏ-၄၈)

(ဃ) ခန္ဓာကိုယ်၊ (ဝိဃာ- ၄၆)

(င) “ရေမြုပ်နှံတူပုံ”

ဆံပင်အစရှိသော ကောဠာသအပေါင်းဟုဆိုအပ်သော ခန္ဓာကိုယ်သည်အားနည်း
သည်၏အဖြစ် အရှည်မခံသည်၏အဖြစ် အခိုက်တန်ဖျှံ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
ရေမြုပ်နှံတူ၏။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၂၃၄)

၅။ ဒေဝဒတ်တောင်းသော ဆု- ၅ ချိုး-

ရဟန်းတော်များသည် အသက်ထက်ဆုံး -----

၁။ တော၌နေစေပါ။ ၂။ ဆွမ်းခံစားစေပါ။ ၃။ ပုံသကူသင်္ကန်းဝတ်စေပါ။

၄။ သစ်ပင်ရင်၌နေစေပါ။ ၅။ ငါးအသားစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်စေပါ။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၂၃၁)

၆။ စကားကြီး ၁၀-ခွန်-

၁။ အတွင်းမီးကို အပြင်မထုတ်အပ်၊

၂။ အပြင်မီးကို အတွင်းမသွင်အပ်၊

၃။ ပေးသောသူအား ပေးအပ်၏၊

၄။ မပေးသောသူအား မပေးအပ်၊

၅။ ပေးသောသူအားလည်းကောင်း မပေးသောသူအားလည်းကောင်း ပေးအပ်၏၊

၆။ ချမ်းသာစွာ နေထိုင်အပ်၏၊

၇။ ချမ်းသာစွာ စားအပ်၏၊

၈။ ချမ်းသာစွာ အိပ်စက်အပ်၏၊

၉။ မီးကိုလုပ်ကျွေးအပ်၏၊

၁၀။ အိမ်တွင်းနတ်ကို ရိုသီးအပ်၏။

(ဋ္ဌ-၁၊ ၂၅၁)

အရှင်ထိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၄၇

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ကဿားပြည်နယ်

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ဓမ္မဝဒ ဘာသာ

၁၃၆၇-၇၅၈၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ တံလျှပ်ကို ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုသောရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော
ဇာတ်ကို ပါဠိရေးပြပါ။

၂။ ယမကဝဂ် မဟာကာဠမထေရ်ဝတ္ထု၌ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသော ဒုတိယ
ဇာတ်ကို အနက်ရေးပြပါ။

၃။ အပ္ပမာဒဝဂ် သာမာဝတိဝတ္ထုလာ မေဇေယျာသူနှင့် မမေဇေယျာသူတို့၏ ထူးခြားချက်ကို
ပေါ်လွင်အောင် ပြောဆိုပါ။

၄။ အဘယ်ကဲ့သို့စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို အနုဝဋ္ဌိတ စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရပါသနည်း
အမြင်ရှင်းအောင် ထင်လင်းစွာပြောဆို၍ “သဒ္ဓမ္မံ ဝိဇာနတော”၌ သဒ္ဓမ္မ အရက် ဖော်ပြပါ။

၅။ ဤပစ္စုပ္ပန်လောက၌ ဝမ်းမြောက်ရပုံ၊ တမလွန်လောက၌ ဝမ်းမြောက်ရပုံတို့ကို ဓမ္မိက
ဥပါသကာကို ပုံစံထား၍ ပြောဆိုပါ။

၆။ “ပဒုမံ ယထာ ကောကနဒံ သုဂန္တံ” အစချီသောဇာတ်ကို လေးလတိုင်တိုင် သင်ယူပါ
သော်လည်း ရယူမှတ်သားခြင်း၊ မစွမ်းနိုင်သော မထေရ်၏အမည်ကို ဖော်ပြ၍၊ သင်ပေး
သောမထေရ်၏အမည်၊ သင်ပေးရာကျောင်း၏ အမည်နှင့်တကွဉာဏ်လေးရပ် အကြောင်း
ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ဝေဓဇယိတနိး ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁။ ဂါထာ ၄၆။ (ပုပ္ဖဝဂ်၊ မရိမိကမ္မဋ္ဌာနိကာဘိက္ခုဝတ္ထု)

၂။ (ထင်းရှားပြီ)။

၃။ မေ့လျော့သူနှင့် မေ့လျော့သူတို့၏ ထူးခြားချက်-
မေ့မလျော့ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။
မေ့လျော့ခြင်းသည် သေခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။
မေ့မလျော့ကုန်သောသူတို့သည် သေသည် မမည်ကုန်၊
မေ့လျော့ကုန်သောသူတို့သည် သေသည်မည်ကုန်၏။

၄။ အနုဝဋ္ဌိတ စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်-
သူတော်ကောင်းတရားကိုမသိပဲ မခိုင်မြဲသော သဒ္ဓါတရားရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို
အနုဝဋ္ဌိတ စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ် (ဖွဲ့ပုံစံ၌ သစ်ငုတ်စိုက်သကဲ့သို့ မတည်တံ့သော စိတ်ရှိ
သောပုဂ္ဂိုလ်) ဟု ခေါ်ဆိုရပါသည်။ (ဝါထာ- ၃၈)

သဒ္ဓမ္မံ အဝိဇာနတော ၌-
သဒ္ဓမ္မ အရ- ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇-ပါးရ၏။
(မှတ်ချက်) ပုစ္ဆာ၌ ဝိဇာနတော ဖြစ်နေ ပုစ္ဆာမှား၏။

၅။ ပစ္စုပ္ပန်လောက၌ ဝမ်းမြောက်ရပုံ-
ဓမ္မိကဥပါသကာသည် သေခါနီးအခါ၌ “ငါသည် မကောင်းမှုကို မပြုမိကောင်းမှုကို
သာ ပြုခဲ့ပြီးပြီ” ဟု တွေး၍ အကြောင်းကံနှင့်စပ်၍ ဝမ်းမြောက်ရ၏။

ပစ္စုပ္ပန်လောက၌ ဝမ်းမြောက်ရပုံ-
ဓမ္မိကဥပါသကာသည် သေပြီးနောက် တုသိတာနတ်ပြည်ဝယ် သုံးဂါထုတ်အတိုင်း
ရှည်ရှိသော ခန္ဓာကိုယ်ဖြင့် နတ်သမီးတစ်ထောင်မြီရံကာ နှစ်ဆယ့်ငါးယူနေရှိသော

အရှင်သီလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၄၉

ရွှေမာန်၌ ပြစ်သည်ရှိသော် မိမိ၏ ကံ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ကောင်းမှုကံ၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့ကို မြင်ရ၍၊ ပြုအပ်သောကံ၏ အကျိုးနှင့်စပ်သဖြင့် အလွန်အလွန်ဝမ်းမြောက်ရ၏။

(ဋ္ဌ- ၁၊ ၅၅)

၆။ မထေရ်၏ အမည်- စူဠပုဗ္ဗကမထေရ်၊
သင်ပေးသောမထေရ်၏ အမည်- မဟာပုဗ္ဗကမထေရ်၊
သင်ပေးရာကျောင်း- ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်၊
ဉာဏ်လေးရခြင်း အကြောင်း- စူဠပုဗ္ဗကမထေရ်လောင်းလျာသည် ကဿပဘုရားရှင် လက်ထက်တော်အခါ လျှင်မြန်ထက်မြက်သော ဉာဏ်ပညာရှိ ရဟန်းတစ်ပါးဖြစ်စဉ် ဉာဏ်နိုးနှေးသော ရဟန်းတစ်ပါးကို ရှက်၍ စာဆက်လက်မသင်ဝံ့လောက်အောင် ပြက်ရယ်ပြောင်လှောင်ခဲ့သော အကုသိုလ်ကံကြောင့် ဉာဏ်လေးရပါသည်။ (ဋ္ဌ-၁၊ ၁၅၅)

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗေဒတို့အဖွဲ့ခွဲ ကရင်ပြည်နယ်

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ “စိတ်သာရှင်စော ဘုရားဟော” ဟူသောဆိုရိုးစကားနှင့်အညီ ကိုယ်မှုနတ်မှု ဟူသမျှ၌ စိတ်နေစိတ်ထားအလျောက် ထိုသူ့နောက်မှ ဆင်းရဲချမ်းသာတို့ အစဉ်လိုက်တတ်ပုံပြ ဒေသနာတော်တို့ကို ပဋိဘာသာဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၂။ ပန်းရောင်းလျက် ဝမ်းကြောင်းရရှာသော ပန်းသည်မလေး၏ ပန်းပုံထဲမှ ပန်းပွင့်လေးများ ကို ရွေးတုံ ကောက်တုံ ပန်းသီပုံပမာ သတ္တဝါမှန်လျှင် ကုသိုလ်ကောင်းမှု များစွာပြုသင့် ပုံပြ ဒေသနာပါဠိကို အနက်ရေးခဲ့ပါ။

၃။ “စိတ်ဟူသည် မည်သို့သောအရာဖြစ်၏” ဟု နားလည်နိုင်ရန် စိတ္တဗေဒဘာသာရပ်တစ်ခုအဖြစ် ဟောကြားအပ်သော စိတ္တဝင်လာ နုတ်ယနှင့် တတိယဝတ္ထုတို့မှ ဘုရားရှင်၏ အဆိုအမိန့်တို့ဖြင့် ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့ပါ။

၅၀

ပထမဇောတိန်း ဝုတ္တ + အခြေခံ

၄။ “ညဉ့်တာ၊ ခရီးတာ၊ သံသရာတို့ဟူသည် မည်သို့သောသူများအတွက်သာရှိသည်”
ဟု သိနိုင်ရန် ဗာလဝဂ် အညတရပုရိသဝတ္ထုလာ ဘုရားဟောဒေသနာတော်တစ်ပုဒ်မှ
ထုတ်နှုတ်တင်ပြခဲ့ပါ။

၅။ “ကြမ္မာဘေးဝဋ် ပြေးမလွတ်” ဟူသည်နှင့်အညီ အတိတ်ကံမလွဲခဲ့သော မိသံညီအစ်မ
တို့အား မိမိနှင့်အတူ မီးလောင်တိုက်အသွင်းခံရစဉ် ဆုံးမသော သာမာဝတီ၏ ဩဝါဒနှင့်
ထိုသူမတို့ ရအပ်သော တရားထူးတို့ကို ပြောဆိုခဲ့ပါ။

၆။ နှုတ်ခမ်းနိမိတ်ကပ် အဝတ်အစား ပေါ်ပင်တွေနှင့် ပျော်ရွှင်ဝတ်စားကာ အနေမှားခဲ့သော
သိကြားလောင်း မောင်မာဃ၊ ဇနီးချောလေး “သုဇာ” ၏ လွဲမှားသောအတွေးနှင့်
လားရာကတိ တို့ကို သတိပြုဖွယ်တစ်ရပ်အဖြစ် ပေါ်ပြခဲ့ပါ။

တရင်ပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမဇောတိန်း ။ ။ ဓမ္မဝဒ ဘာသာ

၁။ ငါ့တာ ၁၊ ၂-တို့ကို ပါဠိ ရေးလေ။

၂။ ငါ့တာ ၅၃။ (ပုပ္ဖဝဂ်၊ ဝိသာခါဥပါသိကာဝတ္ထု)

၃။ နှိမ်နင်းရင် အလွန်ခဲယဉ်း၍ လျင်းပြန်သောသဘောရှိသော အလိုရှိရာအာရုံ၌ ကျလေ့
ရှိသော စိတ်ကို ဆုံးမခြင်းသည် ကောင်း၏။ ဆုံးမ၍ ယဉ်ကျေးသောစိတ်သည် မဂ်၊
ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်-သုံးတန်သောချမ်းသာကို ရွက်ဆောင်တတ်၏။ (ဝါထာ-၃၅)

အလွန်ပြင်းခဲသော အလွန်အလွန်သိမ်မွေ့သော အလိုရှိရာအာရုံ၌ ကျလေ့ရှိသော
စိတ်ကို ပညာရှိသည်စောင့်ရှောက်ရာ၏။ စောင့်ရှောက်ထား၍ လုံခြုံသောစိတ်သည်
မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်-သုံးတန်သောချမ်းသာကို ရွက်ဆောင်တတ်၏။ (ဝါထာ-၃၆)

အရှင်ဝိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၅၁

၄။ ညဉ့်တာသည် အိပ်၍မပျော်သောသူများအတွက် ရှည်၏။
 ခရီးတာသည် ခရီးပန်းသောသူများအတွက် ရှည်၏။
 သံသရာသည် သူတော်ကောင်းတရားကို မသိသူများအတွက် ရှည်၏။

၅။ သာမာဝတီ၏ ဩဝါဒ -

“ချစ်ညီမတို့ အစမထင်သံသရာ၌ ကျင်လည်ကုန်သော ငါတို့အား ဤအတူသာလျှင်
 မီးလောင်ကျွမ်းခံရသော အတ္တဘောတို့၏ အပိုင်းအခြား အရေအတွက်ကို မြတ်စွာ
 ဘုရား၏ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့်သော်လည်း ထုတ်ဖော်ပိုင်းခြား ရေတွက်ခြင်းငှါ
 မလွယ်ကူ မမေ့မလျော့သောသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်လော့” (ဋ္ဌ-၁၊ ၁၄၁)

ရအပ်သောတရားထူး-

ဝေဒနာပရိက္ခဟ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းကြသဖြင့် အချို့ သကဒါဏိပိုလ်၊ အချို့
 အနာဏိဓိပိုလ်-ကို ရကြပါသည်။ (ဋ္ဌ-၁၊ ၁၄၁)

၆။ သုဇာ- ၏ လွဲမှားသောအတွေး

“ငါသည် မာဃလုလင်၏ ဦးရီးသမီးလည်းဖြစ်၏၊ ခြေရင်းအလုပ်အကျွေး
 မယားလည်းဖြစ်၏၊ ဤလုလင်ပြုအပ်သော ကောင်းမှုသည် ငါ့ကောင်းမှုသာတည်း၊
 ငါ့ပြုအပ်သော ကောင်းမှုသည်လည်း မာဃလုလင်၏ ကောင်းမှုသာတည်း” ဟု တွေးကာ
 ကောင်းမှု တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ မပြု။ (ဋ္ဌ-၁၊ ၁၅၂)

လားရာဝတီ

တစ်ခုသော တောင်ချောက်ကြား၌ မျိုင်းမတစ်ကောင်ဖြစ်၍ တိရစ္ဆာန်ဂုဏ်သို့
 လားရပါသည်။ (ဋ္ဌ-၁၊ ၁၅၄)

ဝေဠာမဇ္ဈိမသင်္ဂဟိန္ဒြိယ + အခြေခံ

၄။ ပထမပြန်စာမေးဝွဲကျင်းဝရေးတိုအဖွဲ့၌ ချင်းပြည်နယ်

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ ပညာရှိထံ ချဉ်းကပ်၍ နေရငြားသော်လည်း ချဉ်းကပ်၍ နေရကျိုး မနပ်ပုံကို ပြဆိုပေး
နေသော ဗာလဝဂ် ဥဒါယိတ္ထေရဝတ္ထုလာ ငါထာကို ပါဠိသက်သက်ရှုသာ ရေးပြပါ။

၂။ အပ္ပမာဒနှင့် ပမာဒ-တို့ သဘောသဘာဝ ကွာခြားပုံပြ အပ္ပမာဒဝဂ် မဃဝတ္ထုလာ
ငါထာကို အနက်မှန်မှန် ပေးပြပါ။

၃။ လောက၌ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ရန်မပြေငြိမ်းနိုင်သော အကြောင်းတရားများကို ယမက
ဝဂ် တိဿတ္ထေရဝတ္ထုလာ ငါထာ၏ အဆိုအမိန့်နှင့်အညီ မှန်ကန်စွာရေးသားပြပါ။

၄။ သီလစသော ဂုဏ်အနှစ်သာရကို လုံးဝ ခံစားနိုင်ခွင့် မရသော ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစားကို
ယမကဝဂ် သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထုလာ ငါထာတော်အရ မှန်ကန်စွာ ရေးသားပြောဆိုပြပါ။

၅။ ဘုရားရှင်သည် သာဝတ္ထိမြို့ကို အမှီပြု၍ ငါဆိုတော်မူခဲ့သော နှစ်ပရိစ္ဆေဒပမာဏကို
အတိအကျ ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ သာသနာတော်၌ ကျင့်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်း နှစ်မျိုးအမည်
များကိုလည်း ရေးသားပြောဆိုပြပါ။

၆။ ရဟန်းတော်တို့၏ အချင်းချင်း မညီမညွတ်ဖြစ်ပုံကို တွေ့ မြင်ရ၍ ကောသလ္လိပြည်သား
လူအများတို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော စိတ်သဘောထားကို မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုပြပါ။

ချင်းပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ)။

ဤသူသည် ငိုကြွေးနေပြီ။ ဤသူသည် ငိုကြွေးနေပြီ။ ဤသူသည် ငိုကြွေး
အောင်မိလိမ့်။ ဤသူသည် ငါ၏ ဥစ္စာကို မိုးယူပြီး-ဟု ထိုသူတို့အပေါ်၌ ရန်ငြိုးခဲ့ကုန်
သောသူတို့အား ရန်မငြင်း။

(ပါး- ၃)

ဤရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံတော်၌ ရဟန်းပြုလျက် ဘုရားရှင်က ညီညွတ်
အောင်မြင်သော်လည်း မညီညွတ်ကြကုန်၊ ငါးဦးကား ဤရဟန်းတို့ကို မှီ၍ မြတ်စွာဘုရား
ကို ကောင်းစွာပူးမြင်ခြင်း၊ အခွင့်မရကြကုန်၊ ထို့ကြောင့် ဤရဟန်းတို့အား နေရာကို
မပေးကုန်အံ့၊ ရှိခိုးခြင်းစသည်တို့ကိုလည်း မပြုကုန်အံ့။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၃၇)

၅။ ပထမပြန်တမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ဝစ်ကိုင်းတိုင်း

ပထမဇာတိန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၀၆) ခနေနေ

၁။ လူ၊ နတ်၊ နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို ပေးစွမ်းနိုင်သော ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့် စိတ္တဝဂ်၊ သောရေယျဝတ္ထုလာ ငါထာကို ပါဠိသက်သက်ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ ရဟန်းတော်များ ဒကာ ဒကာမတို့အပေါ် အလှူခံရာ၌ မစ္ဆေရပျောက် သဒ္ဓါတရား ပေါက်အောင်နည်းပေးလမ်းညွှန်ခဲ့သော ပုပ္ဖဝဂ်၊ မစ္ဆရိယကောသိယ သေဋ္ဌိဝတ္ထုလာ ငါထာကို အနက်ယောဇနာပြပါ။

၃။ အရဟန္တဇုတ်ထိုက်သော သင်္ကန်းကို ဝတ်ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် မဝတ်ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ယမကဝဂ်၊ ဒေဝဒတ္တဝတ္ထုကို နှလုံးသွင်းလျက် ပြောဆိုခဲ့ပါ။

၄။ စူဠကမ္မဋ္ဌာနသည် ကမ်းနားသစ်ပင်နှင့်တူ၏။ မဟာကမ္မဋ္ဌာနသည် ကျောက်တောင်နှင့်တူ၏။ ဟူသော သဘောကွဲပြားကြောင်းကို ယမကဝဂ်၊ မဟာကမ္မဋ္ဌာနဝတ္ထုကို နှောင်းခေတ်လူများ မှတ်သားရလောက်အောင် လိုရင်း အကျဉ်းချုပ်မျှ ရေးသားခဲ့ပါ။

၅။ ဒဏ်မပေးထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဒဏ်ပေးခြင်း၊ အပြစ်မပေးထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အပြစ်ပေးခြင်းကြောင့် ရရှိအပ်သော ဆိုးကျိုးတို့ကို အပ္ပမာဒဝဂ်၊ သာမာဝတိဝတ္ထု အဋ္ဌကထာဆရာ၏ ပွင့်ဆိုချက်နှင့်အညီ ရေးသားပါ။

၆။ သုပ္ပဗုဒ္ဓ၏ နန္ဒာပြစ်ရခြင်းအကြောင်းကို ပြောဆိုပြီးလျှင် ယင်းဝတ္ထုလာ ချမ်းသာကြီးပွားအကျင့်တရားများကိုလည်း အဋ္ဌကထာဆရာ၏ ပွင့်ဆိုချက်နှင့်အညီ ရေးသားပြောဆိုပါ။

စစ်ကိုင်းတိုင်း (အပြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ)။

၂။ (ထင်ရှားပြီ)။

၃။ သင်္ကန်းဝတ်ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ် နှင့် မဝတ်ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်-

လေးပါးသောမင်္ဂလ်ဖြင့် ကိလေသာဟူသော ဖန်ရည်ကို ထွေးအန်အပ်ပြီးသော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလတို့၌ ကောင်းစွာတည်၍ ဣန္ဒြေကိုဆုံးမခြင်း၊ မှန်ကန်သောစကားကို ဆိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ကန်းနှင့် ထိုက်တန်ပါသည်။ (ဝိယာ- ၁၈)

ကိလေသာဟူသော ဖန်ရည်မကင်းပဲလျက် ဖန်ရည်စွန်းသော သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံသော ဣန္ဒြေကိုဆုံးမခြင်း၊ မှန်ကန်သောစကားကို ဆိုခြင်းမှကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ကန်းနှင့် မထိုက်တန်ပါ။ (ဝိယာ- ၉)

၄။ မတင့်တယ်သောအာရုံကို တင့်တယ်၏ဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေသော စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၌ မစောင့်စည်းပဲ ဘောဇဉ်၌ ရှာဖွေခံယူ သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ကိုမသိသော ပျင်းရိ၍ ယုတ်လျော့သောဝိရိယရှိသော ရဟန်းကို အားကြီးသော လေမုန်တိုင်းသည် အားနည်းသော ကမ်းနားသစ်ပင်ကို မှိပ်စက်ဖျက်စီး သကဲ့သို့ ကိလေသာမာရ်သည် စင်စစ် မှိပ်စက် ဖျက်စီးနိုင်၏။

မတင့်တယ်သောအာရုံကို မတင့်တယ်ဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေသော စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်စည်းလျက် ဘောဇဉ်၌ ရှာဖွေ ခံယူသုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ကိုသိ၍ ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော လောကီသဒ္ဓါ ရတနာသုံးပါး၌ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းရှိသော လောကုတ္တရာသဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အားထုတ်သောဝိရိယရှိသော ရဟန်းကို လေပြေလေညှင်းသည် ကျောက် တောင်ကြီးကို မမှိပ်စက်မဖျက်ဆီးနိုင်သကဲ့သို့ ကိလေသာမာရ်သည် စင်စစ် မမှိပ်စက် မဖျက်စီးနိုင်၏။ (ဝိယာ ၇၊ ၈)

၅။ ရရှိအပ်သော ဆိုးကျိုး-

ပြင်းထန်သော ဝေဒနာခွဲကပ်ခြင်း၊ ဥစ္စာဆုံးရှုံးခြင်း၊ ကိုယ်အင်္ဂါပျက်စီးခြင်း၊ နုနာစသော ဝေဒနာ ခွဲကပ်ခြင်း၊ စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း၊ (ရှုံးခြင်း) မင်းပြစ်မင်းဒဏ်သင့်ခြင်း၊ (ရာထူးလျော့ ကျခြင်း) ကြမ်းတမ်းစွာ စွပ်စွဲခံရခြင်း၊ ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပျက်စီးခြင်း၊ မိမိအိမ်တို့ကို ပကတိ မီးလောင်ခြင်း၊ လောင်မီးကျခြင်း-ဟူသော ၁၀-ပါးသော ဒဏ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဒဏ်သို့ ဤဘဝတွင်သာ လျင်မြန်စွာ ရောက်ရာ၏။ တမလွန် ဘဝ၌ကား ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏။ (ဋ္ဌ-၁၊ ၁၁၅)

၆။ သုပ္ပဗုဒ္ဓ၏ နုနာဖြစ်ရခြင်း အကြောင်း-

သုပ္ပဗုဒ္ဓသည် စာကရသိဒ္ဓိပစ္စေကဗုဒ္ဓကို တံတွေးဖြင့် ထွေးခဲ့မှုကြောင့် ကြာရှည်စွာ ငရဲခံရပြီး သောတာပန်ဖြစ်ရသည် ဘဝမှာပင် နုနာဖြစ်ရသည်။ (ဋ္ဌ-၁၊ ၁၁၇)

ချမ်းသာကြီးပွားကြောင်း အကျင့်တရား-

သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ တိရိ၊ ဩတ္တပ္ပ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ-တို့ဖြစ်ပါသည်။ (ဋ္ဌ-၁၊ ၁၁၈)

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးစတိုအဖွဲ့ခွဲ တနင်္သာရီတိုင်း

ပထမဇောတိနိဂ္ဂဟိ ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ အယူတိုင်းမှား တက္ကတွန်းများ၏တပည့် ဂရဟဒိန္နသူကြွယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောကြားတော်မူထားသည့် ဓမ္မပဒါတာတို့ကို ပဋိရောပြပါ။

၂။ အပ္ပမာဒဝင်္ကလ အညတရဘိက္ခုဂတ္ထုဂါထာကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ (က) ပညာမပြည့်စုံနိုင်သောသူ၊ (ခ) ကြောက်စရာဘေးမရှိသောသူ-တို့ကို ဓမ္မပဒပါဠိ တော်၊ စိတ္တဝဂ်မှ ထုတ်နုတ်ရေးပြပါ။

အရှင်ထီလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၅၇

၄။ (က) နန္ဒလုလင်၏ ဗလက္ကာရပြုကျင့်ခံရသော ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီမ၊ (ခ) သွဲ့နွှာမည်လေး
မျိုးရ သာမဏေတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောကြားတော်မူသော ဓမ္မပဒသေနာတော်၏
ဆိုလိုရင်းသဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ရေးပြပါ။

၅။ “မနောပုဗ္ဗင်္ဂဗာ ဓမ္မော၊ မနောသေဋ္ဌာ မနောမယာ” ဟူသော ပါဠိတော်၌ “မန”
အရကို ကောက်ပြု၍ ‘မနောသေဋ္ဌာ၊ မနောမယာ’ ဖြစ်ပုံကိုလည်း ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ
နှင့်အညီ အသီးသီးပြေဆိုပါ။

၆။ နတ်သားနတ်သမီးများ စုတေခြင်း၏ အကြောင်းတရားများကို ဖော်ပြ၍ ဉာဏ်ပညာ
ကြီးမားပါလျက် ခုဇ္ဈတ္တရာ၏ သူတပါးကျွန်ဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဓမ္မပဒ
အဋ္ဌကထာလာသည့်အတိုင်း ရေးပြပါ။

တနင်္သာရီတိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ သာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ)။

၂။ (ထင်ရှားပြီ)။

၃။ (က) ပညာမပြည့်စုံသောနိုင်သောသူ—မတည်တံ့သောစိတ်ရှိ၍ သူတော်ကောင်း
တရားကိုမသိပဲ မခိုင်မြဲသောသဒ္ဓါတရားရှိသူအား ပညာမပြည့်စုံနိုင်ပါ။ (ဝါထာ-၃၈)
(ခ) ဘေးမရှိသူ—ရာဂတည်းဟူသော ငှီးမစွတ်သော စိတ်ရှိ၍ အေးသသည် မဖျက်စီး
အပ်သော စိတ်ရှိသော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို ပယ်ပြီး၍ မောဟတည်းဟူသော
အိပ်ပျော်ခြင်းမှ နိုးသောသူအား ဘေးမရှိ။ (ဝါထာ- ၃၉)

၉။ (က) ဗိုက်သောသူသည် မကောင်းမှု အကျိုးပေးသောသူမျှ ကာလပတ်လုံး ထိုမကောင်းမှုကို ပျားသကာကဲ့သို့ မှတ်ထင်၏။ ယင်းမကောင်းမှု အကျိုးပေးသော အစဉ်ကား ကြီးစွာသော ဆင်းရဲသို့ ရောက်၏။ (ဝိယာ- ၆၃)

(ခ) လာဘ်ရကြောင်းအကျင့်သည် တစ်မျိုးတစ်ခြားတည်း နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်သည် တစ်မျိုးတစ်ခြားတည်း ဤသို့ အကျင့်နှစ်ပါး အပေါင်းကိုထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသည် လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရကို မနှစ်သက်ရာ တစ်ကိုယ်တည်းနေခြင်းတည်းဟူသော ကာယဝိဝေက၊ သမာပတ် ရှစ်ပါးတည်းဟူသော ဝိတ္တဝိဝေက၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ဥပဓိဝိဝေက ကိုသာလျှင် အပ်နှံတလဲလဲ တိုးပွားစေကုန်၏။ (ဝိယာ- ၇၅)

၅။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂဟ ဓမ္မာ-စသော ပါဠိတော်၌ “မန” အရ-စိတ်အားလုံးရသင့်သော်လည်း- စက္ခုပါလက္ခဏာရစက္ခု၌ အေမနဿသဟဂုတ် ပဋိပသမ္ပယုတ်စိတ်ကိုသာ ရ၏။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၁၄)

ဓမ္မတုဏ္ဏလိစက္ခု၌ မဟာကုသိုလ်သောမနဿသဟဂုတ်ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်ကိုသာ ရ၏။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၂၄)

မနောသေဋ္ဌ ဖြစ်ပုံ-

ဝိုက်-စသော အသင်းအဖွဲ့တို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သော ယောက်ျားကို ဂဏသေဋ္ဌ၊ (ဝိုက်၏ အမြတ်ဆုံး) သေဏိသေဋ္ဌ-(အသင်းအဖွဲ့၏ အမြတ်ဆုံး) ဟုဆိုအပ်သကဲ့သို့ စိတ်သည် စေတသိက်တရားတို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သောကြောင့် စိတ်သည်သာ ထိုစေတသိက်တို့ထက် အမြတ်ဆုံး (မနောသေဋ္ဌ) ဖြစ်ပါသည်။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၂၄)

မနောမယ- မည်ပုံ-

သစ်သားစသည်ကြောင့် ဖြစ်သောဘဏ္ဍာတို့သည် အိုမယ-စသည် မည်ကုန်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ (ဋ္ဌ-၁၊ ၁၅)

ရွှေစသည်တို့ဖြင့် ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော ဘဏ္ဍာတို့သည် “သုဝဏ္ဏမယ” စသည် မည်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ထိုအတူ စေတသိက်တရားများသည်လည်း စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သောကြောင့် “မနောမယ”မည်ပါသည်။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၂၄)

၆။ နတ်စုတေခြင်း အကြောင်း-

အသက်တမ်းကုန်မှကြောင့် စုတေခြင်း၊ ကောင်းမှု ကံစွမ်းကုန်မှကြောင့် စုတေခြင်း၊
အစာစားချိန်လွန်မှကြောင့် စုတေခြင်း၊ သူတပ်ပါးအပေါ် စိတ်ဆိုးမှုကြောင့် စုတေခြင်း။

(၆-၁၊ ၁၁၊ ၁၁)

ဇုလ္လတ္တရာဇ် သူတပ်ပါးကျွန်ဖြစ်ရခြင်း အကြောင်း-

ကသာပဘုရားလက်ထက် ဗာရဏသီ သူဌေးသမီးဘဝဖြစ်စဉ် ရဟန္တာထေရ်မ
တပ်ပါးကို စေခိုင်းခဲ့သော အကုသိုလ်ကံကြောင့် သူတပ်ပါးကျွန်ဖြစ်ရသည်။(၆- ၁၊ ၁၄၄)

၈။ ပထမပြန်စာပေးပွဲတျင်းပရေးတို့အဖွဲ့ခွဲ ဝဲစူးတိုင်း- (အနောက်ပိုင်း)

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ၊ ဟိဋ္ဌိ၊ အဋ္ဌကထာဘာသာ

သုဗိရ-ရုန့်၊ တထေဇ်လင်္ကျေ (၁၂)ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၀၆) စနေနေ့

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ငါထာများကို ဟိဋ္ဌိသက်သက်ရေးပြပါ။

(က) မြေကြီး၊ သတ္တလောကတို့နှင့် တရားအစုကို စိစစ်နိုင်သူပြီဟူ၍

(ခ) သား၊ သမီးနှင့် ဥစ္စာမရှိပါဟု မိန့်ဆိုပုံပြီဟူ၍

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ငါထာများကို အနက်မှန်မှန်ပေးပြပါ။

(က) သီလရှိသူတို့၏ ရန်သူသည်သာ နတ်ပြည်တို့၌ လှိုင်နေပုံပြီဟူ၍

(ခ) သူလိုက်တို့၏ ခြံမြဲသောအကျင့်သည် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခြံမြဲသောအကျင့်၏ တန်တိုး
ကိုလိုက်၍ မရှိနိုင်ပုံပြီဟူ၍

၃။ မေလျှော့နှင့်-တဏှာနှင့် အကျွမ်းဝင်မှုကို အားမထုတ်ကြကုန်လင့် ဟု အဘယ်ကြောင့်
ဘုရားရှင်တို့ကတွန်းရသည်ကို ဖြေဆိုပြီး၊ ပညာမဲ့သူနှင့် ပညာရှိသူတို့၏ ပမာဒ+အပ္ပမာဒ
နှင့်စပ်၍ သဘောထားအမြင်ကွာခြားပုံကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၄။ မြတ်စွာဘုရားစကားတော်ကို မလိုက်နာသူနှင့် လိုက်နာသူတို့အား လိုအပ်သောအကျိုးကို
ဆောင်နိုင်/မဆောင်နိုင်ပုံကို ဥပမာဖြင့် ရှင်းလင်းဖြေဆိုပါ။

၆၀

ထေမဇယိတန်း ဝုတ္တ + အခြေခံ

၅။ သုဘာနုပသီပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဘောဇနမတ္တညုပုဂ္ဂိုလ်များမည်ပုံတို့ကို ပြည့်စုံစွာ ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ စူဠပုစ္ဆကမထေရ် ဉာဏ်လေးသူဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြပြီး၊ ယင်းမထေရ်အား ဘုရားရှင်ပေးအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် ဝိပဿနာကျွမ်းကျင်ရသည့် ဘုရားရှင်မိန့်ဆိုအပ် သော ဩဝါဒစကားများကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပါ။

ပဲခူးတိုင်း- (အနောက်ပိုင်း) (အခြေ)

ထေမဇယိတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ၊ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၄၅။ (ပုပ္ဖဝဂ်၊ ပဉ္စသတဘိက္ခဝတ္ထု၊ ဒုတိယဂါထာ)
(ခ) ဂါထာ- ၆၂။ (ဗာလဝဂ်၊ အာနန္ဒသေဋ္ဌဝတ္ထု)

၂။ (က) ဂါထာ- ၅၆။ (ပုပ္ဖဝဂ်၊ မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု)
(ခ) ဂါထာ- ၇၀။ (ဗာလဝဂ်၊ ဓမ္မကတ္ထေရဝတ္ထု)

၃။ မေဓမ္မလျော့ရှုဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြီးကျယ်ပြန့်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်နိုင်သောကြောင့် မေဓလျော့မှုကိုလည်းကောင်း၊ တဏှာနှင့် အကျွမ်းဝင်မှုကိုလည်း ကောင်း အားမထုတ်ကြကုန်လင့်ဟု ဘုရားရှင်တိုက်တွန်ရပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၇)

သဘောထားအမြင်တွာခြားရုံ

ပညာမဲ့သူတို့သည်- ပမာဒကို လွှဲလပြုကုန်၏။

ပညာရှိသူတို့သည်- အပ္ပမာဒကိုသာ ခြိတ်သောဥစ္စာကဲ့သို့ စောင့်ရှောက်၏။ (ဂါထာ- ၂၆)

၄။ အရောင်ဖြင့်တင့်တယ်လှပသော အဆင်းသာရှိ၍ အနံ့မရှိသော ပေါက်ပွင့်မိုးဆွေ စသောပန်းသည် လူမမြတ်မိုး အကျိုးမရှိသကဲ့သို့ ကောင်းစွာဟောကြားအပ်သော ဘုရားစကားတော်သည် မလိုက်နာသူအား အကျိုးမရှိ။ (ဂါထာ- ၅၁)

အရောဂ်ပြင့်တင့်တယ်လှပသော အဆင်းလည်းလှ အနံ့လည်းကောင်းသော စံပယ်၊
စကားစသောပန်းသည် လှမြတ်နိုး၍ အကျိုးရှိသကဲ့သို့ ကောင်းစွာဟောကြားအပ်သော
ဘုရားစကားတော်သည် ရှိသေ့စွာလိုက်နာသူအား အကျိုးရှိ၏။ (ဝိဃာ- ၅၂)

၅။ သုဘာနုပဿီပုဂ္ဂိုလ်မည်ဝံ-

မိန်းမယောက်ျားဟူသော နိမိတ်ကိုယူ၍ လက်ခြေစသော ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း
တို့ကို လှပတင့်တယ်၏ဟု အဖန်ဖန်ရှုဟတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုဘာနုပဿီပုဂ္ဂိုလ်
မည်ပါသည်။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၄၇)

ဘောဓနုပတ္တညပုဂ္ဂိုလ်-

ဘောဇဉ်ကို ရှာဖွေခြင်း၊ ခံယူခြင်း၊ သုံးဆောင်ခြင်းတို့၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသောပုဂ္ဂိုလ်၊
ဆင်ခြင်ခြင်း၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်းလှူဖမ်းခြင်း၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသောပုဂ္ဂိုလ်၊
တရားနှင့်လျော်သောဘောဇဉ်၊ တရားနှင့်မလျော်သောဘောဇဉ်ဟု သိသောပုဂ္ဂိုလ်။
(ဋ္ဌ- ၁၊ ၄၈)

၆။ (ဉာဏ်လေးဆူဖြစ်ရခြင်း အကြောင်း- ကယားပြည်နယ် နံပါတ် ၆-၅) (ဋ္ဌ- ၁၊ ၁၅၆)
တဗ္ဗဋ္ဌာန်း- အနိစ္စသည် (ရဇောဟရဏ) ကဗ္ဗဋ္ဌာန်း။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၁၅၆)
ဩဇာစကား- 'ဗုဒ္ဓပဉ္စက သင်သည် ပုဆိုးဝိုင်းကိုသာလျှင် ညစ်နွမ်း၏၊ မြို့၊ မြေ၊ မြစ်၊ ခြင်္သေ့
ဟု အမှတ်သညာမပြုလင့် သင်၏ ကိုယ်တွင်း၌လည်း ရာဂမြူစသည်တို့သည် ရှိကုန်၏။
ထိုရာဂမြူစသည်တို့ကို ပယ်လေလော့။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၁၅၆)

၉။ ပထမပြန်စာပေးပွဲတွင်းပရောဓတိုအဖွဲ့ ခွဲ ဝဲခူးတိုင်း (အရှေ့ပိုင်း)

ပထမထောင်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၀၆) စနေနေ့

၁။ (က) သူတစ်ပါး မကောင်းမှုလုပ်လျှင်၍ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဆင်ခြင်ရန်ဟောကြားတော်မူ
သောငါ့တာ၊

၆၂

ပထမဇယ့်တန်း ဗုဒ္ဓ + အခြေခံ

(၁) တောင်လယ် ဝဇ္ဇကူးအနံတို့ထက် သီလနံသည် နတ်ပြည်အထိ လှိုင်းကြောင်းဟော
တော်မူသောဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက်ရေးပါ။

၂။ လာဘ်ရကြောင်းအကျင့် နိဗ္ဗာန်ရကြောင်းအကျင့်တို့ တစ်ခြားမိပြင်ပုံ ဟောကြားတော်
မူသောဂါထာကို အနက်ယောဇနာပြပါ။

၃။ အဘယ်သူတို့သည် အနှစ်ကို မကြကုန်သနည်း ဖြေဆို၍၊ အပ္ပမာဒ (သတိ)တရား
ဖြင့် ဖွေလှော်သော ရဟန်းအား ရရှိနိုင်သောအကျိုးသက်ကို ဥပမာဖြင့်ဖြေဆိုပြပါ။

၄။ ရန်သူတစ်ယောက်သည် အခြားရန်သူတစ်ယောက်ကို အကျိုးမဲ့ပြခြင်းထက် ပိုမိုပျက်စီး
စေသော အရာကိုဖော်ပြ၍ ခိုက်သော်လည်း ပညာရှိဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သူကိုလည်းဖြေဆိုပါ။

၅။ မြတ်စွာဘုရားအား ပါလိလေယျကဆင်က နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ကန့်လန့်ခံ၍ တားမြစ်ရာ၌
ရည်ရွယ်ချက်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ အဘယ်ကောင်းမှုကြောင့် အဘယ်မင်းသားသည်
“မရှိစကား” မကြားဖူးပါသနည်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ ဘုရားရှင်လက်ထက် အရှင်လတ်လတ် ယောက်ျားဘဝမှ မိန်းမဘဝပြောင်းသွားရသူ၏
အမည်နာမနှင့် မည်သို့သော ပြစ်မှားမှုကြောင့် ပြောင်းသွားရသည်ကို ဖြေဆို၍၊ မြတ်စွာ
ဘုရားကိုယ်တော်တိုင် သက်သေအဖြစ် ရပ်တည်ပေးခဲ့ရသော လယ်သမားတစ်ယောက်
၏ ပြစ်မှုကိုဖော်ပြပါ။

ပဲခူးတိုင်း (အရှေ့ပိုင်း) (အခြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၅၀။ (ပုပ္ဖဝဂ်၊ ပါဝေယျကအာဇီဝကဝတ္ထု)

(ခ) ဂါထာ- ၅၀။ (ပုပ္ဖဝဂ်၊ မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု)

၂။ ငါထာ- ၇၅။

(ဗာလဝင် ဝနဝိသိတိဿသာမဏေရဝတ္ထု)

၃။ (အနှစ်ကို ဖရကြသူ- ချင်းပြည်နယ် နံပါတ် ၄-တွင်ရှု။)

ရရှိနိုင်သောအကျိုးဆက်-

ပမာဒကို ဘေးဟူလေ့ရှိ၍ အပ္ပမာဒ၌ မွေ့လျော်သော ရဟန်းအား-
အငယ်၊ အကြီးဖြစ်သော သံယောဇဉ်ဟူသမျှကို မီးကဲ့သို့ လောင်ကျွမ်းစေလျက်
သွားခြင်း၊ သမထဝိဓဿနာ၊ မဂ်၊ ပိုလ်တို့မှ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ မထိုက်ပါ။ နိဗ္ဗာန်၏
အနီး၌သာလျှင် ဖြစ်ခြင်းဟူသော အကျိုးတို့ကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ (ဝိဃာ-၃၁၊ ၃၂)

၄။ အကျိုးမဲ့ပြခြင်းထက် ပိုမိုဗျတ်စီးစေသော အရာ-

မိမိကိုယ်ကို ဘဝများစွာ သံသရာ၌ ယုတ်မာအောင်ပြုနိုင်သော မကောင်းသဖြင့်
ဆောက်တည်အပ်သော (မိစ္ဆာပဏိဟိတ) အကုသိုလ်မိတ် ဖြစ်ပါသည်။ (ဝိဃာ-၄၂)

မိုက်သော်လည်း ဝညာရှိတူ ခေါ်ဆိုနိုင်သူ-

မိမိမိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို သိသောသူမိုက်။ (ဝိဃာ- ၆၃)

၅။ ငါလိလေလျတဆင်၏ ရည်ရွယ်ချက်-

ဝထမအကြိမ်- ရဟန်းတို့အား ဆွမ်းကပ်လှူလို၍ တားမြစ်ပါသည်။

ဒုတိယအကြိမ်- ရဟန်းတို့အား ပြန်လွှတ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ကျန်ရစ်ခဲ့စေလို၍
တားမြစ်ပါသည်။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၄၀)

“မရှိစကား” မကြားရသူ-

အနုရုဒ္ဓါမင်းသားသည် အန္ဓတာရ မြက်ရိတ်သမားဖြစ်စဉ် မိမိတို့ဆောင်ယူခဲ့သော
ထမင်းကို ဥပရိဋ္ဌပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ပေးလှူ၍ မရှိဟူသောစကားကို မကြားရပါစေ
သတည်း။ ထမင်းဖြစ်ရာ အရပ်ကို ယဝိရပါစေသတည်း ဟု ဆုတောင်းခဲ့၍ မရှိစကားကို
မကြားရူးပါ။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၈၆)

၆။ အမည်နာမ-သောရေယျသုဋ္ဌေးသား ဖြစ်ပါသည်။

ပြစ်မှု- သောရေယျသုဋ္ဌေးသားသည် ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ လှပသောအဆင်းရှိသော ရှင်မဟာကစ္ဆည်းမထေရ်ကို မြင်သောအခါ “ဤမထေရ်လည်း ငါ၏မယားဖြစ်မှု ကောင်းလေစွ၊ ငါ့မယား၏ ကိုယ်အဆင်းသည်လည်း ဤမထေရ်၏ ကိုယ်အဆင်းကဲ့သို့ ဖြစ်မှု ကောင်းလေစွ” ဟု ကြံမိသော အကုသိုလ်ကံကြောင့် မိန်းမတာဝပြောင်းသွား ရပါသည်။
(ဋ္ဌ- ၁၊ ၂၀၇)

လယ်သမားတစ်ယောက်၏ ပြစ်မှု-

သူရီးများ ရိုးယူလာသော အသပြာထောင်ထုပ်ကို နောင်ရေးမတွေးဘဲ ယူမိသော ပြစ်မှု။
(ဋ္ဌ- ၁၊ ၃၀၄၊)

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ မတွေးတိုင်း

ပထမဇာတိန်း ၊ ၊ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၀၆) စနေနေ့

၁။ အမိုးမလုံ အမိုးလုံခြင်းကြောင့် မိုးရေယိုမှု၊ မယိုမှုဖြစ်သကဲ့သို့ ဘာဝနာအလုပ် အားထုတ်ပွားများမှု ပြုလုပ်မထား၊ ပြုလုပ်ထားခြင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်းရာဂ ထိုးဆွ နှိပ်စက်၊ မနှိပ်စက်နိုင်ပုံကို စုံလင်စွာဟောပြ ဓမ္မဒေသနာ ငါထာများကိုထုတ်ဖော် ရေးပြခဲ့ပါ။

၂။ ခြေအိုးပမာ ဤခန္ဓာ သေချာသိပြီးလျှင်၊ မြို့နှင့်တူစွာ စိတ်ကိုသာ ခိုင်စွာပြုပြီးလျှင်၊ ပညာလက်နက်ခွဲကိုလျက် တိုက်ဖျက်ကိလေပင်-စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူထားသော ငါထာကို အနက်ရေးခဲ့ပါ။

၃။ ဗိဇ္ဇကတ်ကျင်းစာ အပြာပြာကို သင်ရုံသာသင်၍ မကျင့်သူ၊ သင်ယူပြီးနောက် ကျင့်သုံးသူ တို့၏ ရရှိသည့်အကျိုးတရား ကွာခြားပုံကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆၅

၄။ အပ္ပမာဒ၌ မွေ့လျော်ကာ ပမာဒ၌ အပြစ်ပြစ်တတ်သူတို့၏ ရရှိမည့်အကျိုးတရားတို့ကို ဆိုင်ရာဂါထာများအရ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ “မိတ်သည် အလိုရှိရာ အာရုံ၌ ကျရောက်တတ်သည်” ဟူသော စကားကို ပြည့်စုံစွာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုပြ၍၊ ယင်းမိတ်ကို မည်သို့ဆုံးမလျှင် မည်သည့် အကျိုးတရားများ ရရှိနိုင်ကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ နန္ဒာရောဂါရှင် သုပ္ပဗုဒ္ဓသည် သူ့သန္တာန်၌ မည်သည့်တရားများ ရှိနေ၍ “ငါသည် သူဆင်းရဲမဟုတ်” ဟု သိကြားမင်းကို ပြောဆိုပါသနည်း။ ယင်းသုပ္ပဗုဒ္ဓကဲ့သို့ နွားမ ဝှေ့သတ်ခံရသူတို့ကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

မတွေးတိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ မွေ့ပဒ ဘာသာ

၁။ ဂါထာ- ၁၃၊ ၁၄။ (ယမကဝဂ်၊ နန္ဒတ္ထေရဝတ္ထု)

၂။ ဂါထာ- ၄၀။ (ဝိတ္တဝဂ်၊ ပဉ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု)

၃။ နွားရှင်တို့အား နွားတို့ကို ရေတွက်အပ်နှင်းလိုက်ရသော အခစား နွားကျောင်းသားသည် နွားနီးအရသာကို မခံစားရသကဲ့သို့ အစီးအပွားရှိသော ပိဋကတ်သုံးပုံကို များစွာ သင်ကြားပို့ချ ဟောပြောနေသော်လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်တရားကို မကျင့်ပဲ မေ့လျော့နေသူသည် ဈာန်၊ မင်္ဂလိဟူသော ရဟန်း၏ အရသာကို မခံစားရ။

အစီးအပွားရှိသော ပိဋကတ်သုံးပုံကို အနည်းငယ်မျှ သင်ကြားပို့ချသော ဟောပြောနေသော်လည်း တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကြံအားထုတ်သူသည် ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟကိုပယ်လျက် ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သောမိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန်ဘဝတို့၌ စွဲလမ်းမှုမရှိပဲ ဈာန် မင်္ဂလိဟူသော ရဟန်း၏ အရသာကို ခံစားရ၏။ (ဝါထာ- ၁၇၊ ၂၀)

၆၆

ထေဗဇဇိတနိဗ္ဗာန် ဝုတ္တံ + အာရုံစုံ

၄။ အပ္ပမာဒ၌မွေ့လျော်ကာ ပမာဒ၌ အပြစ်မြင်တတ်သူသည် မီးသည် လောင်စာဟူသမျှ
ကို လောင်ကျွမ်းစေလျက် သွားသကဲ့သို့ အငယ်အကြီးပြစ်သော သံယောဇဉ်မှန်သမျှကို
လောင်ကျွမ်းစေလျက် နိဗ္ဗာန်သို့သွား၏။ (ဝါထာ- ၃၁)

အပ္ပမာဒ၌မွေ့လျော်ကာ ပမာဒ၌ အပြစ်မြင်တတ်သူသည် သမထ၊ ဝိပဿနာ၊
ဇာန် မဂ်ဖိုလ်တို့မှ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ မထိုက် နိဗ္ဗာန်၏ အနီး၌သာလျှင် ဖြစ်၏။
(ဝါထာ- ၃၂)

၅။ စိတ်သည် အလိုရှိရာရှိရာ အာရုံ၌ ကျရောက်တတ်သည် တူသော
စကား၏ အဓိပ္ပာယ်-

စိတ်သည် ရထိုက်သောအရာဌာန၊ မရထိုက်သောအရာဌာန၊ သင့်လျော်သောအရာဌာန၊
ယသင့်လျော်သောအရာဌာန-တို့ကို မသိတတ်၊ အမျိုး၊ အစွယ်၊ အရွယ်တို့ကို မကြည့်
တတ်၊ အလိုရှိရာ ထိုထိုအာရုံ၌သာ ကျတတ်၏။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၁၈၇၊ ၁၈၈)

ယင်းစိတ်ကို အရိယာမဂ် ၄-ပါးဖြင့် ထိုးဆွေခြင်းမရှိအောင်၊ (တစ်နည်း)
ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမလျှင် မဂ်ချမ်းသာ၊ ဖိုလ်ချမ်းသာ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရွက်ဆောင်နိုင်
ပါသည်။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၁၈၈)

၆။ သုပ္ပဗုဒ္ဓသန္တာန်၌ ရှိသောတရားများ-

သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ ဟိရိ၊ ဩက္ကပ္ပ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ-ဟူသော ၇-ပါး။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၃၀၂)

စွမ်းမရေ့သတ်ခံရသူများ-

ပုတ္တုသာတိအမျိုးသား၊ ဗာဟိယဒီရုစိရိယ၊ တမ္ပဒိဋ္ဌိကမိသူ၏ ယောက်ျား၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓနာမ။
(ဋ္ဌ- ၁၊ ၃၀၃)

အရွှင်ထိလောကောသိဝံလ (အင်းစိန်)

၆၇

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့၌ မန္တလေးတိုင်း
 ပထမဇယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပဋိအဋ္ဌကထာဘာသာ
 ၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၀၆) ဝနေနေ

- ၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ဂါထာပဋိများကို ရေးပါ။
 - (က) အကာကို အနှစ်၊ အနှစ်ကို အကာ ထင်သူ၏ ဆိုးကျိုးပြ ဂါထာ၊
 - (ခ) လုံ့လစီရိယသည်နှင့် ပြည့်စုံသူအား ခြွေရုံကျော်စော လွန်မြန်ပြောပုံပြ ဂါထာ။
- ၂။ နောင်တတဖန် ပူပန်ရသောကံမျိုးနှင့် မျက်ရည်စက်လက် ဝိုကြွေးလျက် ခံရသောကံ
 မျိုးကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် မကောင်းကြောင်းပြသည့် လယ်ထွန်ယောက်ျားအား ဟောကြား
 အပ်သော ဗာလဝဂ်လာဂါထာကို အနက်ယောဇနာပါ။
- ၃။ ဓမ္မပဒပဋိတော် အပ္ပမာဒဝဂ်လာ ဗာဗလုလင်၏ နတ်တို့၏အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်
 ကြောင်းတရားကို ဖော်ပြ၍၊ ဗာလဝဂ် ဝနဝါသီတိသာသာမဏေဝတ္ထုလာ (က) မနှစ်
 သက်အပ်သောအရာ၊ (ခ) အဖန်တလဲလဲပွားများသင့်သောအရာတို့ကိုလည်း ဖြေဆို
 ပြပါ။
- ၄။ ဓမ္မပဒပဋိတော်လာ ကိလေသာမာရ်ကို တိုက်ခိုက်ရန် နည်းလမ်းနှင့်လက်နက်တို့ကို
 ဖော်ပြ၍၊ သံသရာရှည်သော လူနိုက်တို့ကိုလည်း ထုတ်ပြပါ။
- ၅။ မွေိကဥပါသကာ (က) ကြားနာလိုသောသုတ်အမည်၊ (ခ) ဆိုက်ရောက်လာသောနတ်
 ရထားတို့၏ အမြင့်ယူဇနာပမာဏ၊ (ဂ) သွားရောက်သောနတ်ပြည်၊ (ဃ) အခြံအရံနတ်
 သမီးအရေအတွက်၊ (င) ရရှိသောရွှေမိမိမာန်၏ယူဇနာပမာဏတို့ကို အသီးသီး ရေးသား
 ဖြေဆိုပါ။
- ၆။ ဘုရားရှင်ထံရောက်ရှိနေသော ဆတ္တပါဏိဥပါသကာသည် ကောသလမင်းရောက်လာ
 သောအခါ နေရာမှမထသင့်-ဟု အကြံပြစ်ပုံကို အကြောင်းနှင့်တကွ ရေးသားဖြေဆို၍
 ယင်ဥပါသကာ၏ ဂုဏ်ပုဒ်များကိုလည်း စုံလင်အောင် ထုတ်ပြပါ။

ဝေဠာသီတန်း ဗုဒ္ဓာ + အခြေခံ

မန္တလေးတိုင်း (အခြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ဓမ္မဝဒ ဘာသာ

- ၁။ (က) ဂါထာ- ၁၁။ (ယမကဝဂ်၊ သာရိပုတ္တတ္ထရဝတ္ထု၊ ပထမဂါထာ)
- (ခ) ဂါထာ- ၂၄။ (အပ္ပမာဒဝဂ်၊ ကုမ္ဘဇောသကသေဋ္ဌိဝတ္ထု)

၂။ ဂါထာ- ၆၇။ (ဗာလဝဂ်၊ ကဿကဥပါသကဝတ္ထု)

၃။ နတ်တို့၏ အထွဋ်အထိပ်သို့ရောက်ကြောင်း တရားမှာ-

- အပ္ပမာဒ- တရားဖြစ်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၃၀)
- (က) မနှစ်သက်အပ်သောအရာမှာ- လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရတည်း။
- (ခ) အဓနိတလဲလဲပွားများသင့်သော အရာမှာ- ကာယဝိဝေက၊ ဗိတ္တဝိဝေက၊ ဥပဓိဝိဝေက-တည်း။ (ဂါထာ- ၈၅)

၄။ ကိလေသာမာရ်ကို တိုက်ခိုက်ရန် နည်းလမ်းနှင့် လက်နက်-

ဤကိုယ်ကို အိုးနှင့်တူစွာ မကြာမရှည် ပျက်တတ်၏ ဟုသိ၍ မြို့နှင့်တူသော ဤဝိပဿနာဗိတ်ကို ဖြစ်စေ၍ (ငါ) ပွားများ၍ ပညာတည်းဟူသော လက်နက်ဖြင့် ကိလေသာမာရ်ကို တိုက်ခိုက်ရာ၏၊ အောင်ပြီးသောတရားကိုလည်း စောင့်ရာ၏၊ ဈာန်ချမ်းသာ၍ သာယာကပ်ငြိမ်းလည်း မရှိရာ။ (ဂါထာ- ၄၀)

သံသရာရှည်သော လူမိုက်-

သူတော်ကောင်းတရားကို မသိကုန်သော သူမိုက်တို့တည်း။ (ဂါထာ- ၆၀)

- ၅။ (က) သတိပဋ္ဌာန်သုတ္တန်တရားတော်၊ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၈၃)
- (ခ) ယူဇနာ တစ်ရာငါးဆယ်၊ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၈၃)
- (ဂ) တုသိတာနတ်ပြည်၊ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၈၃)
- (ဃ) နတ်သမီးတစ်ထောင်၊ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၈၅)
- (င) နှစ်ဆယ့်ငါးယူဇနာရှိသော ရွှေမိဗန်း၊ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၈၅)

၆။

ဆတ္တပါဏ်၏ အကြံ-

ငါသည် မြတ်သော မင်းပြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ထိုင်နေ၏။
ပအောရာဇ်မင်းကို မြင်၍ ထခြင်းငှါ ငါ့အား ယောင်လျော်၊ မင်းကြီးသည် မထာဝရသော
ငါ့အား အမှန်ပင် အမျက်ထွက်လိမ့်မည်၊ ဤမင်းကြီး အမျက်ထွက်တော်မူလည်း
အမျက်ထွက်စေတော့ မထတော့အံ့။

မင်းကို မြင်၍ ထသောသူသည် မင်း၌ အလေးပြုရာ ရောက်သော်လည်း မြတ်စွာ
ဘုရား၌ အလေးပြုရာ မရောက်သောကြောင့် မထပဲနေတော့အံ့ဟု ကြံစည်ပါသည်။

(၆- ၁၊ ၂၄၀)

ဂုဏ်ပုဒ်များ-

ပညာရှိ၏၊ သိမြင်အပ်ပြီးသော တရားရှိ၏၊ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ဆောင်နိုင်၏၊
အကျိုးဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ လိမ္မာ၏။

(၆- ၁၊ ၂၄၀)

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့၌ ဖွဲ့ပြည်နယ်

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ သာသနာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ “ကိုယ့်အတတ် ကိုယ်ပြန်စူး” ဟူသည်နှင့်အညီ သူခိုက်၏အတတ်သည် သူခိုက်အား
အကျိုးမဲ့များ ဖြစ်စေ၍ ဖျက်ဆီးပစ်ကြောင်းကို ပြဆိုသော ဗာလဝင်လာ ငါထာကို
ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ “ရဟန်းကျင့်ထုံး ပျားပိတုန်း” ဟူသည်နှင့်အညီ ပျားပိတုန်း ဥပမာဖြင့် ရဟန်းကျင့်
စရာဝတ်ကို ဖော်ညွှန်းသော ပုပ္ဖဝင်လာ ငါထာကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ မိုးရေ မိုးပေါက် ဝင်ရောက်သွန်းပြီးသောအိမ်ကို ကောင်းစွာမိုးရသကဲ့သို့ ရာဂညစ်ဆိုး
ထိုးပေါက်ဆုတ်မြဲ၍ စုတ်ပြနေသောစိတ်ကို အဘယ်သို့ ဖာထေးရမည်နည်း? ဖြေဆို၍
“ရှင်လျက်နှင့်သေ” ဟူသည့်အတိုင်း သေသူနှင့် တူသောလူကိုလည်း အပ္ပမာဒဝင်မှ
ထုတ်နုတ်တင်ပြခဲ့ပါ။

ဝေဓမ္မဇာနီး ဗုဒ္ဓာ + အခြေခံ

- ၄။ အောက်ပါတို့ကို (က)၌ စိတ္တဝင်မှ၊ (ခ)၌ ဗုဒ္ဓဝင်မှ၊ (ဂ)၌ ဗာလဝင်မှ ရှာဖွေဖော်ပြခဲ့ပါ။
 (က) ချမ်းသာကို ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်သောစိတ်။
 (ခ) နတ်ပြည်တိုင် ဖွားကြိုင်လှိုင်သင်းသောရနံ့။
 (ဂ) မပြုလုပ်ကောင်းသော အလုပ် (ကံ)။
- ၅။ အကြံပက်စက်ယုတ်မာသော မာဂဏ္ဍိမိဖုရားမိတ်ကြီး၏ မရှုမလှ ဘဝဇာတ်သိမ်း သွားရပုံကိုရေးပြီး၊ ကိုယ်ပြုသည့်ကံ ကိုယ်သာခံ၊ ကိုယ်ပြုသည့်ကံ ကိုယ်သာခံ-ရသည့် ရုက္ခတ္တာရာ၏-
 (က) ခါးကုန်းရခြင်း အကြောင်းကံ။
 (ခ) အစေခံပြစ်ရခြင်း အကြောင်းကံ။
 (ဂ) ဉာဏ်ပညာကြီးမားသော ဝိဇ္ဇကတ်သုံးဦးဆောင် သောတာပန်ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းကံ တို့ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ။
- ၆။ ယောက္ခမအိမ်သွား သမီးတော်ဝိသာခါအား မှာကြားဆုံးမသည့် နေဥယသုဌေး၏ အတု ယူဖွယ် ဩဝါဒတို့တွင် နောက်ဆုံးဩဝါဒနှစ်မျိုးကိုသာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့်တကွ ထုတ်နုတ် တင်ပြခဲ့ပါ။

မွန်ပြည်နယ် (အခြေ)

ဝေဓမ္မဇာနီး ■ ■ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁။ ဂါထာ- ၇၂။ (ဗာလဝင်၊ သေဋ္ဌိကူဋုပေတဝတ္ထု)

၂။ ဂါထာ- ၄၉။ (ဗုဒ္ဓဝင်၊ မစ္ဆရိယသေဋ္ဌိဝတ္ထု)

၃။ ရာဂညစ်ဆိုး ထိုးဖောက်ဆုတ်မြှင့် စုတ်ပြုနေသော စိတ်ကို သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာတို့ဖြင့် ဖာထေးရမည်။ (ဝိထာ- ၁၄)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၇၁

- ၄။ (က) ဆုံးမ၍ ယဉ်ကျေးသောစိတ်၊ (ဝိသ- ၃၅) စောင့်၍ လုံခြုံသောစိတ်၊ (ဝိသ- ၃၆)
- (ခ) သီလရှိသူတို့၏ သီလရနံ၊ (ဝိသ- ၅၆)
- (ဂ) နောင်တတစ်ပန် ပူပန်၍ ငိုကျွေးပြည်တင်းခြင်း အကျိုးကို ခံစားရသော (မကောင်းမှု)၊ (ဝိသ- ၆၇)

၅။ ဗာဂဏ္ဍီ မိရုရားကြီး၏ ဘဝဇာတ်သိမ်း-

ဗာဂဏ္ဍီ၏ ကိုယ်မှ ထူထဲသောနေရာတို့၌ အသားတို့ကို ဓားထက်ထက်ဖြင့် လှီး၍
သိအိုးကင်းထဲ၌ မုန့်ကဲ့သို့ ကြော်စေလျက် ထိုဗာဂဏ္ဍီကိုပင် ပြန်၍ စားခိုင်း၏။

(ဋ္ဌ- ၁၊ ၁၄၂၊ ၁၄၃)

- (က) ခါးကုန်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓီ၏ ဆွမ်းခံကြွလာပုံကို အတုပြု၍ ပြက်ရယ်မှု ပြုခဲ့သော
ကြောင့် ခါးကုန်းရသည်။
- (ခ) ရတနာထေရိမ တစ်ပါးကို စေခိုင်းခဲ့သော အကုသိုလ်ကံကြောင့် အစေခံဖြစ်ရသည်။
- (ဂ) ပစ္စေကဗုဒ္ဓီတို့အား မိမိပိုင်ဆိုင်စွယ်လက်ကောက် ရှစ်ခုတို့ကို သပိတ်ခြေပြု၍
ပေးလှူခဲ့သော ကုသိုလ်ကံကြောင့် ဉာဏ်ပညာကြီးမားသော ပိဋကတ်သုံးပုံ
ဆောင်ဖြစ်ရသည်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓီတို့အား လုပ်ကျွေးသမှုပြုရသော ကံကြောင့်
သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်ပါသည်။

(ဋ္ဌ- ၁၊ ၁၄၄)

၆။ မီးကိုလုပ်ကျွေးအပ်၏-တူသည်-

ယောက္ခမများနှင့် လင်ယောက်ျားကို မီးပုံကြီးကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နဂါးမင်းကြီးကဲ့သို့
လည်းကောင်း ရိုသေကြောက်ရွံ့ ခြင်းကို ပြု၍ ကြည့်ရှုသင့်၏။

အိမ်တွင်းနတ်ကို ရှိခိုးအပ်၏ တူသည်-

ယောက္ခမများနှင့် လင်ယောက်ျားကို နတ်ကဲ့သို့ အရိုအသေအလေးအမြတ်ပြု၍ ကြည့်ရှု
သင့်၏။

(ဋ္ဌ- ၁၊ ၂၅၅)

၇၂

ဝဏ္ဏခဏ်တန်း ဗုဒ္ဓာ + အခြေခံ

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ရန်ကုန်တိုင်း

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ မွေပဒ်း ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၀၆) စနေနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

(က) မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်သူသည် ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန် ဘဝနှစ်တန်လုံး၌ စိုးရိမ်သောက
ရောက်ရတတ်ပုံပြ ဒေသနာတော်၊

(ခ) ကောင်းလုပ်၊ ခံစားမှုစသော ပန်းတို့၏ ရနံ့ထက် သီလရနံ့က နတ်ပြည်တိုင်အောင်
သင်းပျံ့ ကြိုင်လှိုင်၍ ဖြစ်တတ်ပုံပြ ဒေသနာတော်။

၂။ မိမိ၏ ရန်သူထက် မိမိ၏ မကောင်းသောစိတ်ထားက ဘဝများစွာ သံသရာပတ်လုံး
အကျိုးခွဲကို ပြတတ်ပုံပြ ဒေသနာပါဠိကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ နေခြင်းကို ဘေးဟူ၍မြင်လေ့ရှိသော အပ္ပမာဒရတ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရရှိနိုင်သော အကျိုးတရားတို့ကို ဥပမာဖြင့် ထင်ရှားအောင် ပြဆို၍
စိတ်၏ သဘာဝနှင့် ထိုစိတ်ကို စောင့်ထိန်းခြင်းကြောင့် ရရှိနိုင်သော အကျိုးတရားတို့
ကိုလည်း ဥက္ကဋ္ဌတဘိက္ခုဝတ္ထု၌ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူသည်နှင့်အညီ ဖော်ပြပါ။

၄။ “ပန်းသတင်း လေညှင်းဆောင်၊ လူသတင်း လူချင်းဆောင်” ဟူသော ဆိုရိုးစကားအရ
ပန်းရနံ့ဟူသော လေအောက်သို့သာ ပျံ့နှံ့ကြိုင်လှိုင်၍ ဖြစ်ပါလျှင် လေညှင်းတိုင်ဆန်တက်
၍ ပျံ့နှံ့ကြိုင်လှိုင်တတ်သော ဗုဒ္ဓညွန့်ပြည်သည့် ပန်းရနံ့ အထူးကို အကြောင်းနှင့်တကွ
ဖော်ပြ၍ တခါတရံ မိမိသည်ပင် မိမိ၏ ရန်သူဖြစ်တတ်ပေရာ အဘယ်အကြောင်းတရား
ကို ပြုလုပ်မိသော် ရန်သူဖြစ်တတ်ကြောင်းကို အနာကြီးရောဂါသည် သုပ္ပဗုဒ္ဓအား
ဟောတော်မူသော ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ရှင်းပြပါ။

၅။ ကာဠယက္ခိနိဝတ္ထု၌ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သော “ရန်ကို ရန်ချင်း တံပြန်နှင်းသဖြင့်
မငြိမ်းအေးနိုင်၊ ရန်တို့မပြု သီးခံမှုပြုသာ ငြိမ်းအေးနိုင်၏” ဟူသော ဒေသနာတော်ကို
ဥပမာဖြင့် ထင်ရှားအောင် ပြဆိုပါ။

အရှင်ဘိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၇၃

၆။ ခုန့်တရား၏ ဘဝပုံရိပ်၌ အတုယူဖွယ် ရှောင်ကြဉ်ဖွယ်ဖြစ်သော အောက်ပါဖြစ်ရပ်တို့၏ အကြောင်းကံတရားတို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

(က) ကုန်းကွသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိရခြင်း၏ အကြောင်းကံတရား။

(ခ) ပိဋကတ်သုံးပုံကို ဆောင်နိုင်သည်အထိ ဉာဏ်ပညာကြီးမားရခြင်း၏ အကြောင်းကံတရား။

(ဂ) သောတာပန်ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကံတရား။

(ဃ) ကျွန်ုပ်ပြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကံတရား။

ရန်တုန်တိုင်း (အဖြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၁၇။ (ယမကဝဂ်၊ ဒေဝဒတ္တဝတ္ထု)

(ခ) ဂါထာ- ၅၆။ (ပုပ္ဖဝဂ်၊ မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု)

၂။ ဂါထာ- ၄၂။ (စိတ္တဝဂ်၊ နန္ဒဇေတီပါလကဝတ္ထု)

၃။ (ရရှိနိုင်သော အကျိုးတရား- မကွေးတိုင်း နံပါတ် ၄-၅)

စိတ်၏ သဘာဝ (ဥက္ကဋ္ဌိတဘိက္ခုဝတ္ထုအရ)-

စိတ်သည် အလွန်မြင်နိုင်စွမ်း၊ အလွန်သိပ်မွေ့၏၊ အလိုရှိရာ အာရုံ၌ ကျလေ့ရှိ၏။

ရရှိနိုင်သော အကျိုးတရား-

မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သုံးတန်သော ချမ်းသာကို ရွက်ဆောင်နိုင်ခြင်းဟူသော အကျိုး။

(ဂါထာ- ၃၆)

၄။ ဝန်းရနံအထူး-

သူတော်ကောင်းတို့၏ သီလတည်းဟူသော အနုသည်သာ လေညာသို့ ဆန်တက်နိုင်ပါသည်။ သူတော်ကောင်းတို့၏ သတင်းသည် အရပ်မျက်နှာ အားလုံးသို့ ဖျံ့နှံ့လှိုင်၏။

(ဂါထာ- ၅၄)

သုပ္ပဗုဒ္ဓအား တောတော်မူသော ဒေသနာတော်-

စပ်ပူပြင်းစွာ မခံသာသောအကျိုးရှိသည် မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံကို ပြကြကုန်သော ပညာမဲ့သော လူ့ခိုက်တို့သည် မိမိသည်ပင် မိမိ၏ ရန်သူဖြစ်၍ လှည့်လည်ကြကုန်၏။

(ဝါထာ- ၆၆)

၅။

ရန်တိုရန်ချင်း တုံ့ပြန်နှင်းသဖြင့် မငြိမ်းအေးနိုင်-

တံတွေး၊ နှစ်အစရှိကုန်သော မစင်မကြယ် ရွံ့စွယ်တို့ဖြင့် ပေကျံနေသောနေရာကို ထိုတံတွေးစသည်တို့ဖြင့်ပင် ဆေးကြောလျှင် စင်ကြယ်အောင် အနံ့မရှိအောင် မပြုနိုင်ပဲ ပို၍ပင်မစင်ကြယ်ပဲ မကောင်းသော အနံ့များ လှိုင်ရာသကဲ့သို့

ဆဲရေးပုတ်ခတ်သူကို ပြန်၍ဆဲရေးပုတ်ခတ်လျက် ရန်တုံ့ပြန်ခြင်းသည် ဘယ်အခါမျှ ရန်မငြိမ်းသည့်အပြင် ရန်တို့သာတိုးပွားလာနိုင်သည်။

ရန်တုံ့မပြု သီးခံမှုဖြင့်သာ ငြိမ်းအေးနိုင်၏-

တံတွေးအစရှိကုန်သော မစင်မကြယ်ရွံ့စွယ်တို့ဖြင့် ပေကျံနေသော နေရာကို ကြည်လင်သောရေဖြင့် ဆေးကြောသုတ်သင်မှသာ အနံ့အသက်ပျောက်ပြီး စင်ကြယ် သကဲ့သို့

ခန္တိ၊ မေတ္တာ-တည်းဟူသော ရေ၊ ယောနိသောမနသိကာရ-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း တရားသဘောကို ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ရန်တုံ့မပြုသော ရန်တုံ့ငြိမ်း အေးနိုင် ပါသည်။

(ဋ္ဌ- ၁၊ ၃၃)

၆။ (မွန်ပြည်နယ် နံပါတ် ၆-၅)

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးခွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ရခိုင်ပြည်နယ်

ပထမဇောတိနိဂ္ဂဟံ ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ ရဟန်းတော်များ အယူအဆယူဆမှုတို့အပေါ် ပျားပိတုန်းသပွယ်ကျင့်ဆောင်ရမည်ကို ဖော်ညွှန်းပြဆိုသောဂါထာကို ပါဠိရေးသားခဲ့ပါ။

- ၂။ ကိလေသာမာရ် ကိုယ်တွင်းရန်ကို ကောင်းစွာလုံခြုံ စောင့်စည်းနိုင်ကြကုန်သူတို့သည် မာရ်မင်း၏ အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်ရပုံကို ပြဆိုသော ဗိတ္တဝင်လာ ငါထာကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။
- ၃။ မိုးကူရေတိုင်း လေပန်းတိုင်းက ညွတ်ကိုင်းပင်အို တိုက်လှည့်သကဲ့သို့ အဘယ်ကဲ့သို့သော ရဟန်းမျိုးကို ကိလေသာမာရ် ကိုယ်တွင်းရန်က လွှမ်းမိုးပျက်ဆီးနိုင်ပါသနည်း ယမကဝင် မဟာကာဠတ္ထေရဝတ္ထုပါဠိတော်အတိုင်း ရေးသားခဲ့ပါ။
- ၄။ ဖန်ဝါ ခိုမြန်း ဝတ်သင်္ကန်းကို မဝတ်ရုံထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဝတ်ရုံထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို လည်း ဒေဝဒတ္တဝတ္ထုလာအတိုင်း ပြေဆိုခဲ့ပါ။
- ၅။ ဝိသာခါအမျိုးသမီး မဟလ္လတာတန်ဆာကို ဆင်ခြန်းရခြင်းအကျိုးဆက်ကို ရေးသား ပြီးလျှင်၊ အပြင်မီးကို အတွင်းမသွင်ရ ဟူသောဩဝါဒစကားရပ်၌ ဝိသာခါ၏ ပစင်သူဌေး ကြီးဆိုလိုချက်ကိုလည်း ပြေဆိုခဲ့ပါ။
- ၆။ ဘီလူးမက နွားမဟန်ဆောင်ပြီး ငွေသပြင်သေရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အမည်ကိုဖော်ပြ၍၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓလူနု၏ သန္တာန်၌ရှိသော ဥစ္စာရုနစ်မျိုးကိုလည်း ထုတ်ပြ ပြေဆိုခဲ့ပါ။

ရခိုင်ပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ဓမ္မဝဒ ဘာသာ

- ၁။ ငါထာ- ၄၉။ (ပုပ္ဖဝင်၊ မစ္ဆရိယသေဋ္ဌိဝတ္ထု)
- ၂။ ငါထာ- ၃၇။ (ဗိတ္တဝင်၊ သံဃရက္ခိတဘာဂိနေယျတ္ထေရဝတ္ထု)
- ၃။ (စစ်ကိုင်းတိုင်း နံပါတ် ၄-တွင်ရှု)

၇၆

ပထမဇယ့်တန်း ဝဋ္ဋာ + အခြေခံ

၄။ ဇုဇနိ၊ နိဋ္ဌန်း ဝတ်သင်္ကန်းကို မဝတ်ရုံထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဝတ်ရုံ ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်- ဝစ်ကိုင်းတိုင်း နံပါတ် ၃-တွင်ရှု)

၅။ မဟာလတာတန်ဆာကို ဆင်ခြန်းရခြင်း အကျိုးဆက်—

ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါ နှစ်သောင်းသောရဟန်းတို့အား သင်္ကန်း လျာ ပုဆိုးလှူဒါန်း၍ မိမိကိုယ်ပိုင်ဖြစ်သော ချည်၊ အပ်၊ ဆိုးရည်တို့ကို လှူဒါန်းခဲ့သော အနု၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် မဟာလတာတန်ဆာကို ရသည်။ (ဋ္ဌ-၁၊ ၂၅၉)

အပြင်မီး အတွင်းမသွင်းရတူသည်—

အပြင်လူပြောသော ယောက္ခမနှင့် လင်သားတို့၏ အပြစ်စကားကို ယောက္ခမနှင့် လင်သားတို့အား ပြန်မပြောရ။ (ဋ္ဌ-၁၊ ၂၅၄)

၆။ (မကွေးတိုင်း နံပါတ် ၆-တွင်ရှု)

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ “အကာကိုပင် အနှစ်ထင်၊ အနှစ်ကိုကား အကာအားဖြင့် ရှုမြင်သုံးသပ်လေ့ရှိသူတို့အား အနှစ်သာရ အစစ်အမှန်ကို မရနိုင်”ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ဓမ္မပဒဒေသနာ ငါထာတော်ကို ပါဠိသက်သက် ရေးသားပါ။

၂။ “သမထ ဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ်တရားတို့မှ မဆုတ်ယုတ်နိုင်၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်သာ နီးသော ရဟန်းမျိုး”ဟူ၍ မိန့်ဆိုထားသော အပ္ပမာဒဝဂ်အဆုံးပိုင်းလာ ငါထာတော်ကို အနက် ရေးသားပါ။

၃။ အားကြီးသော လေသည် အားနည်းသော သစ်ပင်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်သကဲ့သို့ ကိလေသာ မာရ် ကိုယ်တွင်းရန်၏ လွှမ်းမိုးမှုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်မ ဂုဏ်အင်္ဂါရပ်တို့ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် တင်ပြခဲ့ပါ။

အရှင်ဘိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိနီ)

၇၇

၄။ ပညာရှိသည် အရဟတ္တဖိုလ်တရားထူးကို ရရှိအောင် မည်သည့်တရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံရမည်နည်း အပ္ပမာဒဝဂ် စူဠပုဗ္ဗကတ္ထေရဝတ္ထုလာ ငါထာအရ ပြေဆို၍၊ ဗာလဝဂ် အညတရပုရိသဝတ္ထုလာ သံသရာခရီးရှည်လျားနေဦးမည့် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကိုလည်း တိကျစွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ပါတို့ကို မှန်ကန်စွာ ပြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) ဒေဝဒတ္တဝတ္ထုလာ သာကီဝင်မင်းသားခြောက်ယောက်တို့၏ နာမည်များ။

(ခ) ချစ်ခင်မှုပေမတရား ဖြစ်ကြောင်းနှစ်မျိုး။

(ဂ) ဝိသာခါကျောင်းအမကြီး၏ အဘိုး နှင့် အဘွားတို့၏ နာမည်။

၆။ အမျိုးသမီးတို့၏ ကောင်းခြင်း၊ ငါးပြာရှိရာဝယ် “အရွယ်၏ကောင်းခြင်း”ကို အဓိပ္ပာယ် အကျယ်ဖွင့်ဆိုပြ၍၊ လောက၌ လျင်မြန်စွာပြေးသွား၍ မတင့်တယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို လည်း ဖော်ထုတ်ခဲ့ပါ။

ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း) (အဖြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁။ ငါထာ- ၁၁။

(မန္တလေးတိုင်း နံပါတ် ၁-တွင်ရှု)

၂။ ငါထာ- ၃၂။

၃။ ဂုဏ်အင်္ဂါရပ်များ-

မတင့်တယ်သော အာရုံကို တင်တယ်၏ဟု အပန်ပန်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေခြင်း။

စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၌ မစောင့်စည်းခြင်း။

ဘောဇဉ်၌ ရှာမှီးခံယူ သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ကို မသိခြင်း။

ပျင်ရှိခြင်း။

ယုတ်လျော့သော ဗီရိယရှိခြင်း- တို့ဖြစ်ပါသည်။

(ဂါထာ- ၇)

၇၈

ပထမဇယားတန်း ဝုတ္တာ + အခြေခံ

၄။

အရတတ္တဗိုလ် ရရှိအောင် ပြည့်စုံရမည့် တရားလေးပါး-

ထကြွခြင်း၊ မမေ့မလျော့ခြင်း၊ သီလစောင့်ခြင်း၊ ဣန္ဒြေကိုဆုံးမခြင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။
(ဝိဇ္ဇာ- ၂၁)

သံသရာခရီးရှည်လျားနေဦးမည့် ပုဂ္ဂိုလ်- (မန္တလေးတိုင်း နံပါတ် ၄-တွင်ရှု)

၅။ (က) ဘဒ္ဒိယ၊ အနုရုဒ္ဓ၊ အာနန္ဒ၊ ဘဂု၊ ကိမ္ဘိလ၊ ဒေဝဒတ္တ၊ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၈၈)

(ခ) ရှေ့ဘဝက အတူနေခဲ့ဘူးခြင်း၊ ပစ္စယုန်ဘဝ၌ အကျိုးစီးပွားကို ပြုခဲ့ဘူးခြင်း၊
(ဋ္ဌ- ၁၊ ၁၁၆)

(ဂ) ဝိသာခါ၏ အဘိုးနာမည်- မေဏ္ဍကသူဌေး၊
ဝိသာခါ၏ အဘွားနာမည်- စန္ဒပဒမာ။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၂၄၇)

၆။

အရွယ်၏ ကောင်းခြင်း-

ဆယ်ကြိမ်တိုင်အောင် သားသမီးဖွားမြင်ပြီးသော်လည်း စင်စစ်အားဖြင့် တစ်ကြိမ်
သားဖွယ်သော မိန်းမကဲ့သို့ အရွယ်ဆုတ်ယုတ်ခြင်း မရှိခြင်းသည် အရွယ်၏ ကောင်းခြင်း
မည်၏။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၂၄၅)

ထောတ၌ လျှင်မြန်စွာ ပြေးဆွား၍ မတင့်တယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ-

အဘိသိက်သွန်းပြီးသော ခင်း၊ မင်း၏ မင်္ဂလာဆင်၊
ရဟန်း၊ မိန်းမ-တို့တည်း။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၂၄၆)

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း)

ပထမဇယားတန်း ။ ဓမ္မပဒပါဠိတော်/ အဋ္ဌကထာဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊ (၃-၄-၂၀၀၆) တနင်္လာနေ့

၁။ သာသနာတော်ဝယ် မိတ်အလိုကာလိုက်ကာ ဝင်လိုက် ထွက်လိုက် အကြိမ်ကြိမ် အခါ
ခါပြုလုပ်နေသော ရဟန်းတော်အား အကြောင်းပြု၍ ဘုရားရှင်ဟောကြားအပ်သော
ဓမ္မပဒဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက်ရေးခဲ့ပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၇၉

- ၂။ “သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များ ပျားပိတုန်းကဲ့သို့ ပြုကျင့်ရမည်” ဟု ဟောကြားတော်မူအပ်သော ငါ့ထာကို အနက်မှန်ကန်စွာ ရေးသားခဲ့ပါ။
- ၃။ ရာထူးဌာနန် စည်းစိမ်မှန်ကြောင့် မြွေရံသင်းပင်း ဂုဏ်သတင်းများ လဆန်းပက္ခ လရောင်ကြွသို့ နိဗ္ဗာန်ဝေ တိုးတက်စေနိုင်သော အကြောင်းတရားများကို အပ္ပမာဒဝင်လာအတိုင်း ပြည့်စုံစွာ ရေးခဲ့ပါ။
- ၄။ အာရုံငါးပါးတွင် ပါဝင်သော ရနံ့နှင့်စပ်၍ လေညာသို့ မရောက်နိုင်သော ရနံ့မျိုးနှင့် လေညာသို့ ရောက်နိုင်သော ရနံ့မျိုးတို့ကို ခွဲခြားပြေဆိုခဲ့ပါ။
- ၅။ မြိမ့်မြင့်သဲသဲ ဇာတ်သဘင်ပွဲကို ကြည့်ရှုသော ဥပတိဿ၊ ကောလိတ သူငယ်ချင်းနှစ်ဦးတို့၏ စိတ်အကြံတူပုံကိုရေး၍၊ ၎င်းနှစ်ဦးတို့၏ ကတိကဝတ်ပြုပုံကိုလည်း ပြေဆိုခဲ့ပါ။
- ၆။ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟကြီးသူတို့၏ ခြေရာလက္ခဏာများကိုရေး၍၊ သိကြားမင်းကို အဘယ်ကြောင့် “သက္က” ဟု ခေါ်ဆိုသည်ကိုလည်း ပြေဆိုခဲ့ပါ။

ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) (အခြေ)

ဝထဇေယျတန်း ။ ။ ဓမ္မဝဒ ဘာသာ

၁။ ငါ့ထာ- ၃၈၊ ၃၉။ (စိတ္တဝဂ်၊ စိတ္တဟတ္ထတ္ထေရဝတ္ထု)

၂။ ငါ့ထာ- ၄၉။ (ပုပ္ဖဝဂ်၊ ဗ္ဗရိယသေဋ္ဌိဝတ္ထု)

၃။ အကြောင်းတရားများ-

ထကြွလုံးလ စိရိယရှိခြင်း၊ သတိရှိခြင်း၊ စင်ကြယ်သောအမှု (ကံ-သုံးပါး) ရှိခြင်း၊
 စူးစမ်း၍ ပြုလေ့ရှိခြင်း၊ စောင့်စည်းသော ကုန်စွဲရှိခြင်း၊ တရားသဖြင့် အသက်မွေးခြင်း၊
 မမေ့မလျော့ခြင်း။

(ဂါထာ- ၂၄)

၄။ လေညာသို့ မရောက်နိုင်သော ရန်ရှိ-
 ဝန္တုကူးနို့၊ တောင်လယ်ပန်း၊ ဗိမ္ဗိကြက်ရိုး ကြည့်ပန်း၊ ပြလေးပန်း-စသော ပန်းအနံ့
 များ ပြစ်ပါသည်။

လေညာသို့ ရောက်နိုင်သော ရန်ရှိ-
 သူတော်ကောင်းတို့၏ သီလတည်းဟူသော ဂုဏ်သတင်းအနံ့ ပြစ်ပါသည်။ (ဝိဃာ-၅၄)

၅။ ဥပတိဿ ကောလိတ-တို့၏ စိတ်အကြံတူရုံ-
 “ဤပွဲလင်းသဘင်၌ ကြည့်ရှုပွဲ တစ်ခုတစ်ခုသော အခြင်းအရာသည် အဘယ်မှာ
 ရှိသနည်း၊ ဤသတ္တဝါအားလုံးတို့သည် အနှစ်တရာသို့ မရောက်မီ မိမိ၏ အမည်ပညတ်မှု
 မရှိတော့ သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ကြကုန်လတ္တံ့ ငါတို့သည်ကား ဝဋ်မှထွက်မြောက်ရာ
 တစ်ခုသော တရားကို ရှာခြင်းငှါ သင့်၏” ဟု စိတ်အကြံချင်းတူကြပါသည်။

(ဋ္ဌ- ၁၊ ၅၇)

ကတိကဝတ်-

ငါတို့နှစ်ယောက်တွင် ရှေ့ဦးစွာ သေခြင်းကင်းရာ အမြိုက်တရားကို ရသောသူသည်
 တစ်ယောက်အား ပြန်ကြားပြောဆိုစေသည်-ဟု ကတိကဝတ်ပြုကြသည်။

(ဋ္ဌ- ၁၊ ၅၇)

၆။ ရာဂကြီးသူ၏ ခြေရာသည်- အလယ်ခွက်၍ ဆောင့်ကြားကြားရှိ၏၊
 အေးသကြီးသူ၏ ခြေရာသည်- ပြင်းစွာနင်း၍ ပနောင့်တွင်းနက်၏၊
 မောဟကြီးသူ၏ ခြေရာသည်- ဒရွတ်ကြောင်းထင် ဆွဲငင်ခြင်းရှိ၏။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၁၂၇)

သက္က-

သိကြားမင်းသည် ရှေ့လူဖြစ်စဉ်အခါ ရိုသေစွာ အလှူကို ပေးလှူခဲ့သောကြောင့် “သက္က”
 ဟုခေါ်ဆိုရပါသည်။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၁၆၈)

အရှင်ဝိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၈၁

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ရောဝတီတိုင်း

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁၇၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၀၆) စနေနေ့

၁။ ယောက်မနှင့်လျှာ၊ ဟင်းလျာ၏ အရသာကို သိ၊ မသိ ဥပမာပြဟောကြားတော်မူအပ်သော ငါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက်ရေးပါ။

၂။ ရေမြှုပ်နှင့် တံလျှပ်ကို ဥပမာပေး၍ ဟောကြားတော်မူအပ်သော ငါထာကို အနက်ပေးပါ။

၃။ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုရှိသောသူသည် ရရှိခံစားနိုင်သည့် ကောင်းကျိုးတရားများကို သုမနဒေဝိဝတ္ထုလာ ငါထာမှ ထုတ်နုတ်တင်ပြပါ။

၄။ အောက်ပါ ဥပမာတို့ကို သက်ဆိုင်ရာ ဥပမေယျနှင့် တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။
(က) လုံခြုံစွာမိုးထားသောအိမ်သည် မိုးမပိုသကဲ့သို့ —
(ခ) အမြင့်တောင်ထိပ်နေသူသည် အနိမ့်မြေပြင်၌ နေသူကို မြင်ရသကဲ့သို့ —။

၅။ ကာဠယက္ခိန္နိဝတ္ထုလာ သာဝတ္ထိမြို့နေ သူကြွယ်ကတော်နှစ်ဦး ယေားကြီးနှင့် ယေားငယ်တို့ အပြန်အလှန် သတ်လာကြသည့်ဘဝတို့ကို အစဉ်ကျရေးပြ၍၊ ကပ္ပဋ္ဌိတိဝေရ (ကမ္ဘာ့ရန်ဘက်) သတ္တဝါများကိုလည်း အဋ္ဌကထာမှ ထုတ်ဆောင်ပြပါ။

၆။ ဝေပစိတ္တိအသုရာနတ်မင်း၏ သမီးကတော်သုဇာဒေဝီက ကြင်ဖက်မောင် သိကြားမင်းအား တောင်းဆိုလာသည့် လိုလားချက်ကို ရေးသား၍၊ သိကြားမင်းကြီးက တာဝတိံသာနတ်မြို့ဘော် (နေပြည်တော်) လုံခြုံရေးအတွက်စီမံချက်ချ ဆောင်ရွက်ထားပုံကိုလည်း မှတ်သားစရာအဖြစ်တင်ပြပါ။

ဝေဓမ္မဇောတိနိဂ္ဂဟံ + အခြေစုံ

ရောဂတိတိုင်း (အဖြေ)

ပထမဇောတိနိဂ္ဂဟံ ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁။ ငါထာ- ၆၄၊ ၆၅။ (ဗာလဝဂ်၊ ဥဒါယိတ္ထေရဝတ္ထုနှင့် တိသပါဝေယျကဘိက္ခုဝတ္ထု)

၂။ ငါထာ- ၄၆။ (ပုပ္ဖဝဂ်၊ မရိပိကမ္မဋ္ဌာနိကဘိက္ခုဝတ္ထု)

၃။ ပြုအပ်သောကောင်းမှုရှိသောသူသည်- ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း နှစ်သက်ရ၏၊ တမလွန်ဘဝ၌လည်း နှစ်သက်ရ၏၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန်နှစ်တန်သောဘဝတို့၌လည်း နှစ်သက်ရ၏၊ ငါသည် ကောင်းမှုကို ပြုအပ်ပြီးပြီဟု နှစ်သက်ရ၏၊ သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ရပါမူကား လွန်စွာနှစ်သက်ရ၏။ (ဝိထာ- ၁၈)

၄။ (က) လုံခြုံစွာမိုးထားသော အိမ်သည် မိုးမယိုသကဲ့သို့ သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာတို့ဖြင့် ပွားစေအပ်ပြီးသောစိတ်ကို ရာဂသည် မထိုးဖောက်မျှက်ဆီးနိုင်ပါ။ (ဝိထာ- ၁၄)

(ခ) အမြင့်တောင်ထိပ်၌ နေသူသည် အနိမ့်မြေပြင်၌ နေသူကို မြင်ရသကဲ့သို့ ပညာရှိသည် မေ့လျော့ခြင်းကို မမေ့မလျော့ခြင်းဖြင့် ပယ်ဖျောက်ရာအခါ၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ် တည်းဟူသော ပြဿနသို့တက်၍ သောကကင်းသည်ဖြစ်၍ သောကရှိသော သတ္တဝါအပေါင်းကို မြင်ရ၏၊ မမေ့မလျော့သော ပညာရှိသည် မေ့လျော့ကုန်သော သူမိုက်တို့ကို မြင်ရ၏။ (ဝိထာ- ၂၈)

၅။ သူကြွယ်ကတော်နှစ်ဦး အပြစ်မှ- ကြောင်မနှင့် ကြက်မ၊
သစ်မနှင့် သမင်မ၊ ဘီလူးမနှင့် လူမတို့ဖြစ်ပါသည်။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၃၁)
တဗ္ဗဋ္ဌိတိတဝေရ- (တမ္ဘာရန်ဘတ်သတ္တဝါများ)
မြွေနှင့် မြွေပါ၊ ဝံနှင့် ကြို့ပင်စောင်းနတ်၊
ကျီနှင့် ခင်ပုဂံငှက်။ (ဋ္ဌ- ၁၊ ၃၂)

၆။

သုတဒေဝီ၏ တောင်းဆိုချက်-

အရှင်မင်းမြတ် ဤတာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ကျွန်အား မိဘတို့သည်လည်းကောင်း၊ မောင်ကြီး၊ မောင်ငယ်၊ အစ်မကြီး၊ အစ်မငယ်တို့သည်လည်းကောင်းမရှိပါ သွားလေရာရာ အရပ်သို့ ကျွန်မကိုခေါ်ငင်၍ သွားစေချင်ပါသည်တူသော ဆုကိုတောင်း၏။ (၄- ၁၊ ၁၇၇)

တာဝတိံသာနတ်ပြည် လုံခြုံရေးအတွက်စီမံပုံ-

သမုဒြအောက်၌ နဂါး၊ ထိုမှအထက် ဂဠုန်၊ ထိုမှအထက် ကုမ္ဘာ၊ ထိုမှအထက် သီလူး တို့အား အစောင့်အရှောက်ထား၍ ထိုမှအထက်၌ စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီး လေး ယောက်တို့အား အစောင့်ထား၏။ အလုံးစုံတို့၏ အထက်၌ကား ဘေးဥပဒ္ဒဇဝါတို့ကို တားမြစ်စေခြင်းငှါ တာဝတိံသာ နတ်မြို့တံခါးတို့၌ ဝရဗိဇ္ဇာလက်နက်စွဲကိုင်တန် သိကြားမင်းပုံသဏ္ဌာန်ကို ထား၏။ (၄- ၁၊ ၁၇၇)

၁၈။ ဝထပြန်အထူးအောင် ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲ

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒ ဘာသာ

၁၃၆-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၅)ရက်၊ (၁၅- ၆ -၂၀၀၆)ကြာသပတေးနေ့

၁။ စိတ်အကြံများ ကမ္မဋ္ဌာန်းပွား၍ မရသော မေဃိယမထေရ်အား မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသော ဥပမာနှင့်တကွ စိတ်၏သဘောပြ ငါထာတို့ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ ကမ္ဘာယောသကဝတ္ထုလာ စည်းစိမ်ဥစ္စာတိုးပွားကြောင်းတရား ခုနစ်ပါးပြ ငါထာတော်ကို အနက်ယောစောပြပါ။

၃။ ကောင်းပြုသူနှင့် မကောင်းပြုသူတို့၏ အကျိုးတရား ခြားနားပုံကို အကြောင်းနှင့်တကွ ယမကဝက် ပါဠိတော်လာအတိုင်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ ကောင်းစွာဟောထား မြတ်တရားတော်၏ ပုဂ္ဂိုလ်အားလျော်စွာ အကျိုးရှိ မရှိဖြစ်ဘိ သည်ကို ဆတ္တပါဏိဥပါသကဝတ္ထုလာအတိုင်း ဥပမာနှင့်တကွ ပြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ လူသားတို့ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကြည်နူးယွင်း ချစ်ခင်ကြခြင်း၏ အကြောင်းရင်းတို့ကို ဥပမာသွင်းကာ သာမဝတီဝတ္ထု အဋ္ဌကထာလာအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်း ကျင့်ဝတ်ကောင်းတို့ကို မှန်ကန်စွာ ဖော်ပြ၍ အဘယ့်ကြောင့် ‘သက္က-သိကြား’ ဟု အမည်ရအပ်သည်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ။

ပထမပြန်အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ ဂါထာ- ၃၃၊ ၃၄။

၂။ ဂါထာ- ၂၄။

၃။ “ကောင်းမှုပြုသူ နှင့် မကောင်းမှုပြုသူတို့၏ အကျိုးတရားခြားနားပုံ”

ကောင်းမှုပြုသူသည် ———

ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း ဝမ်းမြောက်၊ နှစ်သက်ရ၏။ တမလွန်ဘဝ၌လည်း ဝမ်းမြောက်၊ နှစ်သက်ရ၏။ ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန် နှစ်တန်သော ဘဝတို့၌လည်း ဝမ်းမြောက်၊ နှစ်သက်ရ၏။ ကောင်းမှုပြုသူသည် မိမိ၏ ဝင်ကြယ်သောကံကို မြင်ရ၍ ငါသည် ကောင်းမှု ကိုပြုခဲ့ပြီဟု ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်ရ၏။ တမလွန်ဘဝ၌ ဝင်ကြယ်သော ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရသည်ရှိသော် (ဝါ) သုဂတိသို့ရောက်ရသည်ရှိသော် အလွန်လွန် ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်ရ၏။ (ဂါထာ- ၁၆၊ ၁၈)

မကောင်းမှုပြုသူသည်——

ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း စိုးရိမ်၊ ပူပန်ရ၏။ တမလွန်ဘဝ၌လည်း စိုးရိမ်၊ ပူပန်ရ၏။ ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန် နှစ်တန်သော ဘဝတို့၌လည်း စိုးရိမ်၊ ပူပန်ရ၏။ မကောင်းမှုပြုသူသည် မိမိ၏ ညစ်နွမ်းသောကံကို မြင်ရ၍ ငါသည် မကောင်းမှုကိုပြုခဲ့ပြီဟု ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ စိုးရိမ်၊ ပူပန်ရ၏။ တမလွန်ဘဝ၌ ညစ်နွမ်းသောကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရသည်ရှိသော် (ဝါ) ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ရောက်ရသည်ရှိသော် အလွန်လွန် စိုးရိမ်၊ ပူပန်ရ၏။ (ဂါထာ- ၁၅၊ ၁၇)

၄။

“မြတ်တရားတော်၏ ဂုဏ်လှိုင်းအားလျော်စွာ အကျိုးရှိပုံ/ မရှိပုံ”

အရောင်ဖြင့် တင့်တယ်လှပသော အဆင်းသာရှိ၍ အနံ့မရှိသော ပေါက်ပွင့်၊ မိုးတွေ
စသောပန်းသည် လူမမြတ်နိုး၊ အကျိုးမရှိသကဲ့သို့ ကောင်းစွာဟောကြားအပ်သော
ဘုရားစကားတော်သည် အရှိအသေမပြု၊ မလိုက်နာ မကျင့်ကြံသူအား အကျိုးမရှိ။

အရောင်ဖြင့် တင့်တယ်လှပသော အဆင်းလည်းလှ အနံ့လည်းကောင်းသော စံပယ်၊
စကားစသောပန်းသည် လူမြတ်နိုး၍၊ အကျိုးရှိသကဲ့သို့ ကောင်းစွာဟောကြားအပ်သော
ဘုရားစကားတော်သည် ရိုသေစွာလိုက်နာသူအား အကျိုးရှိ၏။ (ဂါထာ-၅၁၊ ၅၂)

၅။

“ချစ်ခင်ကြခြင်း၏ အကြောင်းရင်း”

ကြာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာညိုတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာတို့သည်လည်းကောင်း
ရေ၌ ပေါက်သည်ရှိသော် ရေ နှင့် ညွှန်ဟူသော နှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်
ပေါက်ရသကဲ့သို့၊

ရှေးဘဝ၌ အတူတကွ နေထိုင်ခဲ့ဘူးခြင်း၊

ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ အကျိုးစီးပွားကို ပြုခဲ့ဘူးခြင်း ဟူသော နှစ်ပါးသော အကြောင်း
တို့ကြောင့် လူသားတို့ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ချစ်ခင်ကြခြင်း ဖြစ်ရပါသည်။ (ဋီ-၁၊ ၁၆)

၆။

“သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်း တျင့်ဝတ်ကောင်း”

တစ်သက်လုံး မိဘတို့ကို လုပ်ကျွေးခြင်း၊

တစ်သက်လုံး အမျိုးထဲ၌ ကြီးသူကို ရိုသေခြင်း၊

တစ်သက်လုံး သိမ်မွေ့စွာ ပြောဆိုခြင်း၊

တစ်သက်လုံး အကျိုးမဲ့သော စကားကို မပြောဆိုခြင်း၊

တစ်သက်လုံး နှမြောဝန်တို့ကင်း၍ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်ဝေဖန်ခံခြင်း၍ လှူဒါန်းခြင်း၊

တစ်သက်လုံး မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုခြင်း၊

တစ်သက်လုံး စိတ်ဆိုးမှု ကင်းခြင်း။

(ဋီ- ၁၊ ၁၆၈)

(“သက္က”အမည်ရကြောင်း- ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း နံပါတ် ၆-တွင်ရှိ။)

ဝေဓဇဇော်တန်း ဝဇ္ဇာ + အခြေခံ

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဇာတိအဖွဲ့၌ ကချင်ပြည်နယ်

ပထမဇော်တန်း ။ ။ ကစွည်းဆန္ဒကြီး ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၇) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ သန္တိကျမ်းလာ သရဇောင်းရာ၌၎င်း၊ ဗျည်းဇောင်းရာ၌၎င်း နိဂ္ဂဟိတ်လာသောသုတ်ကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးပါ။

၂။ ဖော်ပြပါ ပါဠိများကို ကာရကကျမ်းနှင့်အညီ အနက်ပေးပါ။

(က) ယော ဝဒေတိ သ ကတ္တာတိ၊ ဝုတ္တိ ကမ္ဘန္တိ ဝုတ္တတိ၊

ယော ပဋိဂ္ဂဟကော တဿ၊ သမ္ပဒါနံ ဝိဇာနိယာ။

(ခ) အနုနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ စတုန္တံ အရိယသတ္တန် ယထာဘူတံ အဒဿနာ။

၃။ အတြဇော၊ ပဋိဂ္ဂ၊ မနုဿိတို့ကို ပုဒ်ဖြတ်၍၊ ဘုဝိကို နာမ်ရုပ်အကျဉ်းတွက်ပြီး၊ ဝိမံသတိ၊ ညော၊ ဒဇ္ဇာမိတို့ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ ဝိဘတ်ခွဲပြပါ။

၄။ ယဝမဒနတရလာစာမာ-သုတ်၌ စသန္တိထည့်ဆိုရေးသားရခြင်း အကျိုးကို ကစွည်း ဆရာအလိုကျ ရေးသားပြ၍၊ နာမ် စတုတ္ထဝိုင်း သဗ္ဗာသမာဓုသောပသဂ္ဂနိပါတာဒိဟိ စ သုတ်၌ ကစွည်းဆရာ ရေးသားဖော်ပြသော ဥပသာရပုဒ် (၂၀) ကို ပြည့်စုံအောင် ရေးခဲ့ပါ။

၅။ သရေ ကွပ်သုတ်ဖြင့် ပကတိပြုရာ ဌာနများကို ရူပသိဒ္ဓိကျမ်းလာအတိုင်းဖော်ပြ၍၊ အံဗျဉ္ဇနေ နိဂ္ဂဟိတ် သုတ်ဖြင့် နိဂ္ဂဟိတ်၏ အံဗျဉ္ဇာဌာနကိုလည်း တိကျစွာဖော်ပြပါ။

၆။ လိင်္ဂိကနာမ်၊ နေမိတ္တိကနာမ် နှစ်ပါးအထူးကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်းရေးသားပါ။

ကချင်ပြည်နယ်

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ကဋ္ဌည်းသဒ္ဒါကြီး ဘာသာ

၁။ (သန္တိ စတုတ္ထပိုင်း နိဂ္ဂဟိဇ္ဈ သုတ်ဆိုင်ရာကို ရေးလေ)

၂။ (က) ယော- အကြင်သူသည် ဝဒေတိ- ဆိုတတ်၏။ သ သော- ထိုဆိုသူကို ကတ္တတိ- ကတ္တားဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။ ဝုတ္တိ- ဆိုအပ်သောစကားကို၊ ကမ္ဘန္တိ- ကံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။ ယော- အကြင်သူသည်၊ ပဋိပ္ပိဟော- ခံယူတတ်၏။ တဿ- ထိုခံတတ်သူ၏။ သမ္ပဒါနိ- သမ္ပဒါနိအဖြစ်ကို၊ ဝိဇာနိယာ- သိရာ၏။

(ခ) စတုန္တံ- လေးပါးကုန်သော၊ အရိယသတ္တန်- အရိယသတ္တတို့ကို၊ အနုနုဗောဓာ- လျော်စွာမသိခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ- မဂ်ဘာဏ်ပြင့်ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်၊ ယထာဘူတံ- ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ အဒဿနာ- မမြင်ခြင်းကြောင့်၊ (သန္တာဝိတံ- ပြေးသွားအပ်လှလေပြီ၊ သံသရိတံ- ကျင်လည်အပ်လှလေပြီ)။

၃။ အတ္တတော၊

ပတိ+အဂ္ဂိ၊ မနော+အညံ၊

နာမ်ရုပ်ကျဉ်း

ဘုဝိ-ကို ဘူ-တည်၊ သ္မိ-သက်၊ ဩသရေ စ-၌ စ-သန္တိဖြင့် ဦ-ကို ဥဝ-ပြု၊ တတော

သ္မိ မိ-ဖြင့် သ္မိ-ကို ဣ-ပြု၊ ဝ-စွင်း၊ ချေ၊ ကပ်၊ ဘုဝိ-ပြီး၏။

ဝိဓိသတိ- မာန-ဓာတ်၊ သ-ပစ္စည်း၊ တိ-ဝိဘတ်၊

ဓညာ- ဉာ-ဓာတ်၊ နာ-ပစ္စည်း၊ ယျေ-ဝိဘတ်၊

အဇ္ဇာမိ- ဒါ-ဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်း၊ မိ- ဝိဘတ်။

၄။ ယဝမဒနတရလာစာဂမာ-သုတ် စ-သန္တိသည် စိရပ္ပဏိသိ-စသည်၌ မ-ကို ပ-ပြု၊ သဒတ္တသုဂတော-စသည်၌ က-ကို ဒ-ပြု၊ သုဂတော-စသည်၌ ဒ-ကို တ-ပြုခြင်း အကျိုးရှိပါသည်။

ဥပသာရဇုန် (၂၀)

ပ, ပရာ, နိ, နိ, ဥ, ဒု, သံ, ဝိ, အဝ, အနု, ပရိ, အမိ, အဘိ, ပတိ, သု, အာ, အတိ, အဝိ, အပ, ဥပ။

၅။ ပကတိပြုရာဌာန

ဆန်းပျက်မည့်အရာ၊ ရွတ်ဆိုခက်မည်အရာ၊ သန္တိမဝင်လိုသည့်အရာတို့၌ ပကတိပြုပါသည်။

အံ ဗျဉ္ဇနေ နိဂ္ဂတိတံ-သုတ်ဖြင့် နိဂ္ဂတိတံ၏ အံ-ပြုရာဌာန ဤသုတ်ဖြင့် အံ-ပြုရာ၌ မိစ္ဆ ပြောက်သက်သက်သာပြုသည်။

၆။ (ပုဒ်စပ်ထင်ရှားပြီ)

၂။ ပထမပြန်စာပေးပွဲကျင်းပရေးတော်အဖွဲ့၌ တယားပြည်နယ် ပထမဇယိတနိဒ္ဒိယ ။ ။ တစ္ဆည်းသန္တိ ဘာသာ သုဗေဒ-သုစုမ်း၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၇) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

- ၁။ အောက်ပါတို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ ကုန်စင်အောင်ပါဠိရေးပြပါ။
 - (က) ကတ္တုကာရကဉ္စလည်း တတိယာဝိဘတ် သက်ခြင်းကိုစီရင်သောသုတ်၊
 - (ခ) သပ္ပဒါန်အနက်၌လည်း သတ္တမိဘတ် သက်ခြင်းကိုစီရင်သောသုတ်။

၂။ အောက်ပါတို့ကို အနက်ရေးပါ။

- (က) တေသမ္ဘိ လောပေါ ဟောတိ၊ အဇ္ဈင်္ဂါရုံ၊
- (ခ) တယာ, တယိ ဣစ္စေတေသံ တကာရော တတ္တမာပစ္စတေတိ၊ တယိ၊
- (ဂ) ဘူဝါဒိတော အ၊ ဇယတိ။

- ၃။ အောက်ပါ (က) ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ) ကို ပုဒ်စပ်ပြန်၊ (ဂ) ကို နာမ်ရပ်တွက်ပြန်၊ (ဃ) ကို ဓာတ်+ပစ္စည်း+ဝိဘတ်၊ (င) ကို ဓာတ်+ပစ္စည်း ဝေဖန်ပြန်ပါ။
 - (က) ဒုက္ခဋ္ဌိ၊ (ခ) ပ+အာပနံ၊ (ဂ) ဂုဏဝိဇ္ဇိ၊ (ဃ) အသိ၊ (င) သန္တိ။

အရှင်တိလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၈၉

၄။ တတော ယောနမော တု-သုတ်၌ တုသန္တုပိထည့်ဆိုခြင်း အကျိုးကိုရေးပြ၍၊ နာမ် ကျမ်းလာ ကာလသတ္တမိအနက်၌သက်သော ပစ္စည်းများကိုလည်း သုတ်ထောက်၍ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ သဗ္ဗေဓံ တိ သုတ်နှင့် ပသညဿ ဓ သုတ်တို့၌ ပါသော တိနှင့် ပသည အရတို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင် သတ္တု သန္တုနောင် တတိယာ၊ စတုတ္ထဝိဘတ်တို့ဖြင့် ပဒမာလာစဉ်ပြပါ။

၆။ ရဿသမ္ဘိအပြားနှင့် မည်ရခြင်းအကြောင်းကို ပုံစံနှင့်တကွ ရေး၍၊ လိင်္ဂိကနာမ်၊ ဝိဓုရ် ပရိဘာသာသုတ်တို့၏ အဓိပ္ပယ်ကိုလည်း ပြယုဂ်ထုတ်၍ ပြေဆိုပြခဲ့ပါ။

ကယားပြည်နယ် ။ (အဖြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ကစွည်ဆန္ဒ၊ ဘာသာ

၁။ (က) (ကတ္တရိ ဓ- သုတ်ကို ရေးလေ)။ (ခ) (သမ္ပဒါနေ ဓ-သုတ်ကို ရေးလေ)။

၂။ (က) တေသမ္ဘိ- ထိုနှစ်လုံးတို့တွင် တစ်လုံး၏လည်း၊ လောပေါ- ကျေခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ အဂ္ဂာဓိရုံ- မီးတင်းကုပ်။

(ခ) တယာတယိက္ကတိ- တယာတယိဟူကုန်သော၊ ဧတေသံ- ဤအပြုတို့၏၊ တကာရေ- တအတွရာသည်၊ တွတ္တိ- တွ-အဖြစ်သို့၊ ငါ- အချို့၊ အာပဇ္ဇတေ- ရောက်၏၊ တယိ- သင်၌။

(ဂ) ကတ္တရိ- ကတ္တားအနက်၌၊ ဝိတိတေသု- သက်အပ်စီရင်အပ်သော ဝိဘတ်၊ ပစ္စည်းတို့ကြောင့်၊ ဘူဝါဒိတော- ဘူ-အစရှိသော ဓာတ်အပေါင်းမှ၊ ပရေ- နောက်၌၊ အ- အပစ္စည်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ဇယတိ- အောင်၏။

၃။ (က) ဒု+ကတံ၊ (ခ) ပါပနံ၊

(ဂ) ဂုဏာန္တိကို ဂုဏာန္တုတည်း၊ ယော-သက်၊ န္တုဿန္တေ ယောသု ဓ-၌ အန္တု သန္တုဖြင့် န္တု၏ အဆုံး ဥ-ကို အ-ပြု၍ ယော-ကိုလည်း ဣ-ပြု၊ သရလောပေါ-

ဝေဠာမိတ္တနိ ဝုဒ္ဓါ + အခြေခံ

စသည်ဖြင့် ရှေ့သရကိုချေ နှုတ် ကုသိုလ်၊ ဂုဏ်တို့ ပြီး။

(ဃ) အသ-ဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်း၊ သိ-ဝိဘတ်။

(င) သိ-ရှေ့သော ဓာ-ဓာတ်၊ ကု-ပစ္စည်း။

၄။ တုသန္တသည် စတုရော၊ ငါဝေါ၊ ဥဘော-စသော ပြယုတ်တို့၌ အာရ-အပြုမှ အခြား
သော သန္တနောင် ယော-ကို ဩ-ပြခြင်း အကျိုးရှိသည်။

တာလသတ္တဝီ ပစ္စည်းများ

ကိသဗ္ဗညေကယကုတိ ဒီ၊ ဒီစနံ-ဖြင့် ဒီ၊ ဒီစနံ-ပစ္စည်း။

တမှာ ဒီနိစ-ဖြင့် ဒီ၊ ဒီနိ-ပစ္စည်း။

ကုမသ္မာ ရဟိဂုဏ ဒီနိစ-ဖြင့် ရဟိ၊ ဂုဏ၊ ဒီနိ-ပစ္စည်း။

၅။ တိ-အရ အတိ၊ ပတိ၊ ကုတိ-စသောသန္တတို့၏ တိ-ကိုယူရမည်။

ပသည-အရ ကုဝဏ်ကိုသာ ယူရမည်။

ပဒမာလာ

တတိယာ- သတ္တာရာ၊ သတ္တာနာ၊ သတ္တာရေဟိ၊ ဘိ၊ သတ္တာဟိ၊ ဘိ၊

စတုတ္ထိ- သတ္တ၊ သတ္တနာ၊ သတ္တဿ၊ သတ္တာရာနံ၊ သတ္တာနံ၊
သတ္တာနံ၊ (သတ္တာနံ)

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗေဒအဖွဲ့၌ ကရင်ပြည်နယ်

ပထမဇနီးတန်း ။ ။ ကမ္ဘာ့သန္တတို့ကြီးဘာသာ

သုဗ္ဗိရ-ရုဗ္ဗိ၊ တန်ခူးလဆန်း (၇) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ သုဟိန္ဒာသုစ-သုတ်၌ စသန္တ၏ အကျိုးပြပါဌ်ကို ဥပဟရဏ်တို့နှင့်တကွ ရေးသားပြေဆို
၍၊ ကာလ၊ အန္တန၊ အတ္တသံယောဂအနက်တို့၌ နုတ်ယာဝိဘတ်သက်သောသုတ်ကို
လည်း ဂုတ္တိ၊ ဥပဟရဏ်ကုန်ဝင်အောင်ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

အရှင်တိလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၉၁

- ၂။ အောက်ပါ ဥဒါဟရဏ်တို့ကို နိဿယကျကျ အနက်ပေးခဲ့ပါ။
- (က) ပသေယယုံ တံ ဝဿသတံ အရောက်၊
 - (ခ) အလံ တေ ရူပံ ကရဏိယံ၊ အလံ မေ တိရုညသုဝဏ္ဏေ၊
 - (ဂ) အဝိဿု မံ အဂ္ဂိဝေဿန တိဿော ဥမာ ပဋိဘံသု။
- ၃။ အောက်ပါတို့ကို ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ပြေဆိုခဲ့ပါ။
- (က) ဝေါဟံ-ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ အဝသာနံ-ကို ပုဒ်စပ်ပါ။
 - (ခ) ရူပိမံ ပုပ္ဖံ ဝိရောစတိ-၌ ရူပိမံ-ကို နာမ်ရပ်ကျဉ်းတွက်ပါ။
 - (ဂ) အဒက္ခ၊ အကာသိတို့ကို ဓာတ်၊ သင်္ခေါ-ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း ခွဲခဲ့ပါ။
- ၄။ ရဿအမည်မှည့်သောသုတ်၌ မတ္တသန္တတည်ဆိုသဖြင့် ရရှိအပ်သော အကျိုးကို ရူပသိက္ခိ အလိုကျ ပြေဆိုပြီးလျှင်၊ သံသာသွေက ဝစနေသုစ သုတ်၌ ကေဝစနအရ ယူရမည့် ဝိဘတ်တို့ကိုလည်း သုတ်ထောက်ပြလျက် ပြေဆိုခဲ့ပါ။
- ၅။ ဇေသန္တိကို သတ္တဝိဝိဘတ်ဖြင့် ရနိုင်သမျှ နာမပဒမာလာစဉ်ပြီးလျှင် အာချာတ်ကျမ်း၌ လာသော တေ အာဝါယာ ကာရိတေ-သုတ်ဝယ် အာဝပြု၊ အာယပြုနိုင်သော သရ တို့ကိုလည်း ပြေဆိုခဲ့ပါ။
- ၆။ သန္တိပုဒ်စပ်ကျမ်းလာ လောပသန္တိအပြားကို ပုံစံနှင့်တကွလည်းကောင်း၊ နာမ်ပုဒ်စပ်ကျမ်း လာ နာမစသော နာမ်ငါးပါးတို့တွင် နာမနာမ်နှင့် ကိတ်နာမ်တို့ကို ဥဒါဟရဏ်ပုံစံတို့နှင့် တကွလည်းကောင်း ပုဒ်စပ်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ပြေဆိုခဲ့ပါ။

ကရင်ပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ တစ္စည်းသန္တကြီး ဘာသာ

- ၁။ (စသန္တိ အကျိုးပြုပါဠိ ရေးလေ)
- (ကာလန္တိနမတ္ထိယောဂေ သုတ်ဆိုင်ရာကို ရေးလေ)

- ၂။ (က) အတံ- ငါသည်၊ တံ- သင်ကို၊ ဝဿသတံ- အနှစ်တရာပတ်လုံး၊ အရောက်- အနာမရှိသည်ကို၊ ပဿေယျံ- မြင်လိုပါ၏။
- (ခ) တေ- သင်အား၊ ကရုဏိယံ- ပြုအပ်ပြုထိုက်သော၊ ရူပံ- ရူပါရှိသည်၊ အလံ- အကျိုးမရှိ၊ မေ- ငါအား၊ ဟိရုညသုဝဏ္ဏေန- ငွေရွှေဖြင့်၊ အလံ- အကျိုးမရှိ။
- (ဂ) အဂ္ဂိဝေဿန- အဂ္ဂိဝေဿန၊ အဝိဿု- စင်စစ်၊ တိသေသာဥပမာ- ဥပမာသုံးစုံတို့သည်၊ ဓံ- ငါ၏၊ ပဋိဘိသု- ရှေ့ဉာဏ်တွင် ထင်လာကုန်ပြီ၊ (ဃ) ဉာဏ်၏ အာရုံဖြစ်လာကုန်ပြီ။

- ၃။ (က) ဧဝံ+ အဟံ၊ ဩသာနံ။
- (ခ) ရုစိမံ-ကို ရုစိမန္တု-တည်၊ သိ-သက်၊ အံ နပုံသကေ-ဖြင့်၊ ဝိဘတ်နှင့်တကွ န္တု-ကို အံ-ပြု (ရုစိမံ+ အံ) မ-ခွင်း၊ ချေ၊ ကပ်၊ ရုစိမံ-ပြီး၏။
- (ဂ) အဒက္ခ- ဒိသ-ဓာတ်၊
 အကာသိ- ကရ- ဓာတ်၊
 သဇ္ဇေါ- သံပုဗ္ဗ ခန-ဓာတ်၊ ကိ-ပစ္စည်း။

၄။ မတ္တ-သဒ္ဓါသည် လက်ဖျောက်တီးချိန် မျက်စိမှိတ်ချိန်ဟူသော အခါကို ဟောဆိုရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

တေဝစန-အရ - ဃပတော သို့ သာနံ သံသာ-သုတ်ကိုထောက်၍ သို့-ဝိဘတ်၏ ကာရိယကို သံ-အပြု၊ သ-ဝိဘတ်၏ ကာရိယသာ-အပြုကို ယူရမည်။

- ၅။ ငါဝသ္မိံ , ငါဝမိံ, ငါဝေ, ဂဝသ္မိံ , ဂဝမိံ, ဂဝေ
 ငေါဏသ္မိံ , ငေါဏမိံ, ငေါဏေ၊
 ငါဝေသု, ဂဝေသု, ငေါသု, ငေါဏေသု။
- ပြုနိုင်သောသရ-
 အာဝ-ပြုနိုင်သောသရကား ဩ-သရ။
 အာယ-ပြုနိုင်သောသရကား ဧ-သရ။

၆။ (ပုဒ်စစ်ရေးလေ)။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၉၃

၄။ ဝထပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ချင်းပြည်နယ်
 ဝထမဃေတန်း ။ ။ ကစွန်းကြီးဘာသာ
 သုဇ္ဈိ-ရုဗ္ဗိ၊ တန်ခူးလဆန်း (၇) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ “တေသံ” ဟူသော ပြယုဂ်ကို နာမ်ရုပ်တွက်ရာ၌ ‘သ’ အက္ခရာလာသော အာဂမ္မိမိ
 သုတ်ကို သုတ်၊ ပုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ ပါဠိ ကုန်စင်အောင် ရေးသားပြပါ။

၂။ “ဥဇ္ဈော” ဟူသော ပြယုဂ်ကို ကိတ်ရုပ်တွက်ရာ၌ ‘ဝ’ အက္ခရာကို ‘ဥ’ ပြုသော သုတ်ကို
 သုတ်နက်ပေးပြပါ။

၃။ အောက်ပါ (က) ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ) ကို ပုဒ်စပ်ပြီးလျှင် (ဂ) ကို သဒ္ဓိရုပ်ကျဉ်း တွက်ပြပါ။
 (က) တယသု၊ ဗိဇိဝ၊
 (ခ) ဝိတ္တိ+အနုဘူယတေ၊ တသ္မာ+က္ကတ၊ (ဂ) မနုဉံ။

၄။ ကတော မေ ကလျာဏော-၌ မေ-ဝယ် မည်သည့်အနက်၌ မည်သည့်သုတ်ဖြင့်
 မည်သည့်ဝိဘတ်သက်ထားသည်ကို မှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုပြ၍၊ တုမှ-သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ရာ၌
 မည်သည့် ပုရိသသက်သင့်ပါသနည်း? သုတ်ထောက်၍ ဖြေဆိုပြပါ။

၅။ သဒ္ဓိတတိယဝိုင်းလာ ဒီယံ-သုတ်ဖြင့် ဒီယ-ပြုသင့်ရာ ဌာန-တို့ကို ရူပသိဒ္ဓိနှင့် အညီ
 မှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုပြ၍၊ သိမိ ဝါ သုတ်၌ ‘ဝါ’ သဒ္ဓါကို ဆိုရခြင်း၏ အကျိုးကိုလည်း
 ရူပသိဒ္ဓိအလိုကျ ဖြေဆိုပြပါ။

၆။ အက္ခရာ လေးဆယ့်တစ်လုံးတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဟုဆိုအပ်သော ကရိုဏ်း လေးပါးတို့၏
 သဘောအဓိပ္ပါယ်တို့ကို အစဉ်ကျကျ ဖြေဆိုပြပါ။

ဝေဓမ္မဇောတိနိဂ္ဂဟံ + အခြေခံ

ချင်းပြည်နယ် (အခြေ)

ဝေဓမ္မဇောတိနိဂ္ဂဟံ ။ ။ ကမ္ဘာလုံးကျော်စာ

၁။ (သံသာသောကဝေဓမ္မဇောတိ ဝေဓမ္မဇောတိကို ပါဠိရေး။)

၂။ တမ္ဘာ-တ-ပစ္စည်းကြောင့်၊ ဝေဓမ္မဇော-ဝေဓမ္မဇော၏၊ ဝေဓမ္မဇော၏ (တစ်နည်း) ဝေဓမ္မဇော-ဝေဓမ္မဇော၏၊ ဥ-ဥပြည်၊ ဟောတိ- ပြစ်၏။

၃။ (က) တယော + အသု။ ဗိဇ္ဇာ + ဣဝ။

(ခ) ဝိတုနုဘူယတော။ တသ္မာဟ။

(ဂ) မနော+ အညံ-ဟံ ပုဒ်ဖြတ်၊ နိ-ခွင်း၊ သြ-ကြွင်း၊ ပုထသု ဗျဉ္ဇန-၌ အန္တ-သန္တုဖြင့် မနအဆုံး၊ သြ-ကို ဥ-ပြု၊ ဝါ ပရော အသရူပါ-ဖြင့် နောက်အသရကို ချေ၊ နိ-ကို နောက်ဥ-သို့ ကပ်၊ မနည် ပြီး၏။

၄။ ကတော မေ ကလျာဏော-၌ မေ-ဝယ် တတိယာအနက်၌ ဆဋ္ဌိ ဝေဓမ္မဇော-ဖြင့် ဆဋ္ဌိ သ-ဝိဘတ် သက်ထားပါသည်။

တုမှ မဇ္ဈိမော-သုတ်ဖြင့် တုမှ-သန္တုနှင့်ယှဉ်ရာ၌ မဇ္ဈိမပုရိသ သက်သင့်ပါသည်။

၅။ ဒီဃ ပြုသင့်ရာဌာန၊ ဆန်းစောင့်သင့်ရာ၊ ရွတ်လွယ်ရာ ဝေဓမ္မဇောတိဘာသာ ဝါသန္တုသည် တိမဝန္တုမှအခြားသော သန္တုတို့၌ အ-အပြုကို နှစ်စေခြင်း အကျိုးရှိပါသည်။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)။

၅။ ဝထပြန်စာပေးပွဲကျင်းပရေးတိုအဖွဲ့ခွဲ စစ်တိုင်းတိုင်း

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ကမ္ဘာ့သဒ္ဒါကြီးသာသာ

သုဇိရ-ရုနစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၆) တနင်္ဂနွေနေ့

၁။ ဘုရားရှာင်းရာ၌ သန္တသန္တတစ်ခုလုံးကို သ-ပြုခြင်း၊ သ-အပြု၏ အဆုံး၌ ဗထကံ
မြိုက်လာခြင်း အစီအရင်နှစ်မျိုးကို ပြဆိုသောသုတ်ကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ်
ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးပါ။

၂။ ကာရကကျမ်းလာ ဖော်ပြပါသုတ်များကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ်ကုန်စင်အောင်
အနက်ယောဇနာပါ။

(က) အင်္ဂိကာရလက္ခဏာအနက်၌ တတိယာဝိဘတ်သက်သောသုတ်၊

(ခ) ကာရဏအနက်၌ ပဉ္စမိဘတ်သက်သောသုတ်။

၃။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ)ကို ပုဒ်စပ်ပြီးလျှင်၊ ဧညာ-ဟူသော
အာချာတ်ပုဒ်ကိုလည်း ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ ဝိဘတ်တို့ဖြင့်ဝေဖန်ပြပါ။

(က) မိရိ နာယတိ၊ ပရောသတံ၊ သွာလယော၊

(ခ) ဝေံ+ အသသတေ၊ အဝ+ အာဂမနံ၊ သံ+ယုတ္တံ။

၄။ အကာရော ဒီဃံ တိမိမေသု-သုတ်၌ မိ-ဟုအပိုဆိုသဖြင့် သိစေအပ်သောအကျိုးကို
ကမ္ဘာ့ကျမ်းလာအတိုင်းဖော်ပြ၍၊ “သတ္တာ သုတ္တာန ဓမ္မံ မောဒန္တိ”၌ ကေက-
တ္တာကဖြစ်ပုံကိုလည်း ရှင်းလင်းပြပါ။

၅။ “နဇ္ဇာ နေရဉ္စရာယ တိရေ”၌ နဇ္ဇာ-ပုဒ်၏ နာမ်ရပ်ပြီးပုံကို ရူပသိက္ခိကျမ်းလာအတိုင်းသာ
အကျဉ်းမျှ ပြ၍၊ ဓေန-သဒ္ဒါကိုလည်း ပဉ္စမိ၊ ဆဋ္ဌိ၊ သတ္တမိဝိဘတ်တို့ဖြင့်
နာမပဒမာလာစဉ်ပြပါ။

၆။ လိဂိကနာမ်၊ နေမိတ္တိကနာမ် (၂) ပါးတို့၏ အထူးကိုပုဒ်စပ်ကျမ်းလာအတိုင်း
နည်းစုံအောင်ဖော်ပြပါ။

ပထမဇောတန်း ဝုတ္တ + အခြေခံ

စစ်ကိုင်းတိုင်း (အခြေ)

ပထမဇောတန်း ။ ။ ကဗျာသင်္ချာကြီးသာသာ

၁။ (သန္တသဒ္ဓဿ သော သော ဟော စန္ဒေ -သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ)။

၂။ (က) (ယေနိဝိကာရော-ဆိုင်ရာသုတ်ပါဠိကို အနက်ရေးလေ)။

(ခ) (ကာရဏတ္ထေ စ-သုတ်ဆိုင်ရာကို အနက်ရေးလေ)။

၃။ (က) မိရံ + အာယတိ၊ ပရ + သတိ၊ သု+ အာလယော၊

(ခ) ဝေသတော၊ အဝယာဂမနံ၊ သညတ္တံ။

၄။ မိ-သန္တသည် ဂစ္ဆတိ-စသောပြယုဂ်တို့၌ တိဝိဘတ်ကြောင့် အ-ကို အချို့ဒီဃ မပြုရဟု သိစေခြင်းအကျိုးရှိပါသည်။

ကေကတ္တုတဖြစ်ပုံ-

သတ္တာ သုတ္တာန-ဓမ္မ မောဒန္တိ-၌ သုတ္တာန (နာကြားခြင်း) ကြိယာ၏ ကတ္တားသည် လည်း သတ္တာပင်ဖြစ်သည်။

မောဒန္တိ(ဝမ်းမြောက်ခြင်း) ကြိယာ၏ ကတ္တားသည်လည်း သတ္တာပင်ဖြစ်သည်။

ဤသို့ နာကြားခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြိယာတို့၏ ကတ္တားတူခြင်းကို ကေကတ္တုက ဟုဆိုသည်။

၅။ နဒိ-တည်၊ ဆဋ္ဌိ သ-သက်၊ ပ-မှည့်၊ အမာပတော သို့သွားနံ ဝါ-ဖြင့် သို့သွားနံ ဝါ-၌ အာပတော-ဟူသော ယောဂဝိဘာဂ-ဖြင့် သ-ကို အာ-ပြု၊ ပသညဿ စ-ဖြင့် ပ-မည်သော ဤ-ကို ယ-ပြု၊ ယ- အာ-သို့ကပ်၊ ဒ ယာ-သို့ကပ်၊ ယဝတံ-စသောသုတ်ဖြင့် ချ-ကို ဇ-ပြု၊ သဒိသဒ္ဓေဘော ဇ-လာ၊ နဇ္ဇာ-ပြီး၏။

နာမပဒဗာလာ

ပဉ္စမိ = ဓေနယာ၊ ဓေနုဟိ ဓေနုဘိ၊ ဓေနုဟိ ဓေနုဘိ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၉၇

ဆဋ္ဌိ = ခေနယာ၊ ခေနနိ ခေနနိ။
 သတ္တမိ = ခေနယာ ခေနယံ၊ ခေနသု ခေနသု။

၆။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)။

၆။ ပထမပြန်စာပေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ တနင်္သာရီတိုင်း
 ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ကစွည်းသဒ္ဓါကြီးဃာသာ
 ၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၇) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ အောက်ပါတို့၏ သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ်တို့ကို ကုန်စင်အောင် ပါဠိသက်သက်ရေးသားပါ။
 (က) တတိယာ၊ သတ္တမိအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်သောသုတ်၊
 (ခ) ဝိသ ရူပ-စသောဓာတ်နှောင် အ-ပစ္စည်းသက်သောသုတ်။

၂။ အောက်ပါပါဠိများကို သဒ္ဓါစည်းကမ်း နည်းလမ်းကျစွာ အနက်ယောဇနာပါ-
 (က) သတ္တာ နော ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တော၊
 (ခ) သတေန ဗန္ဓော နရော ရညာ ဣဏတ္ထေန၊
 (ဂ) ရုဒတော ဒီရကဿ ပဗ္ဗဇိ၊
 (ဃ) ကအလိသု ဂဇေ ရက္ခန္တိ၊
 (င) တထာ ကတ္တရိ စ။

၃။ (က) သမ္ပဒညာ၊ ပုဗ္ဗိသာ-တို့ကို ပုဒ်ဖြတ်၍၊ (ခ) အန္ဓေန ဝသတိ-၌ ‘အန္ဓေန’ ကို
 ကာရကရုပ်အကျဉ်းတွက်ပြပြီးလျှင်၊ (ဂ) နာယတော-ကိုလည်း ဓာတ်+ပစ္စည်း
 ဝေဘန်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ‘မမိ’ ပုဒ် ရုပ်ပြီးရာဝယ် ဖြစ်သင့်သမျှသော ဝိဘတ်တို့ကို သုတ်အသီးသီးထောက်လျက်
 ဖြေဆို၍၊ နိပါတ်ပုဒ်ချင်းတူပါလျှက် ‘အာဝုသော’ တူသောပုဒ်ကို သုတ်၌သီးခြားထည့်
 ဆိုရခြင်းအကျိုးကိုလည်း ကစွည်းအဘော်ကျ တင်ပြပါ။

၉၈

ဝထဇေယံတန်း ဗုဒ္ဓာ + အခြေခံ

၅။ သိထိလ၊ နိတိတအက္ခရာတို့၏ သရုပ်ကို ရှု-အလိုကျ ရေးသား၍၊ တော-စသောပစ္စည်းများ လိုင်းသုံးပါး၊ ဝှစ်နှစ်ပါးတို့၌ ရုပ်အတူမရှိခြင်းအကြောင်းကိုလည်း တင်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပုဒ်စစ်၊ သုတ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ပြယုဂ်နှင့်တကွ ရေးသားပါ။

(က) နိဂ္ဂဟိတလောပသန္နိ၊ (ခ) ဓာတွတ္တဗာဓကဥပသာရ၊ (ဂ) ပရသညာသုတ်။

တနင်္သာရီတိုင်း (အခြေ)

ဝထဇေယံတန်း ။ ။ ကစ္ဆည်းသန္တုကြီးကာသာ

၁။ (က) (တတိယာသတ္တမိနဉ္စ-သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ)။

(ခ) (ဝိသရူပပဒါဒိတော ဣ-သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ)။

၂။ (က) နော-ငါတို့၏၊ သတ္တာ-ဆရာဖြစ်တော်မူသော၊ ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနုပတ္တော-ရောက်တော်မူလာ၏။

(ခ) သတေန- တစ်ရာသော၊ ဣဏတ္ထေန- ကြွေးမြီဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ နရော-လူကို၊ ရညာ-မင်းသည်၊ ဗန္ဓော-မှောင်မွဲအပ်၏။

(ဂ) အီရကဿ- သူငယ်သည်၊ ရုဒတော- ဝိုင်း၊ ပိတာ- အဖသည်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိ- ရဟန်းပြုပြီ။

(ဃ) ဂဇေ-ဆင်တို့ကို၊ ကဒလိသု- ငှက်ပျောပင်တို့မှ၊ ရက္ခန္တိ- စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

(င) (တထာ ကတ္တရိ စ-သုတ်ကို အနက်ရေးလေ)။

၃။ (က) သမ္မာ+အညာ၊ (ခ) ပယောဂေ-ဖြင့် တိတ်အမည်မှည့်၊ ဖောတွတ္ထေ စ-ဖြင့် နာ-ဝိဘတ်သက်၊ အတော နေန-ဖြင့် နာ-ကို နေ-ပြု နှ့်-ခွင်း၊ ချေ၊ ကပ်၊ အန္ဓေန -ပြီး၏။

(ဂ) နိဓာတ် + ကျွ-ပစ္စည်း။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၄။ အမှသာ မမံ သဝိဘတ္တိဿ သေ-သုတ်ဖြင့် သဝိဘတ်။
 တဝံ မဗ္ဗ နဝါ-သုတ်ဖြင့် အံ ဝိဘတ်။
အာရသော-ဝုဒ်ကို သီးခြားထည့်ဆိုရခြင်းအကျိုး
 ကေဝုဉ် ဗတုဝုဉ်သင်္ချာနှစ်မျိုးလုံးသုံးနိုင်သည်ကို ပြရခြင်းအကျိုးငှာ အာရသော-
 နိပါတ်ပုဒ်ကို သီးခြားဆိုပါသည်။

၅။ သိထိလအက္ခရာ = ဝဂ်၌ ပထမ, တတိယ
 ဓနိတအက္ခရာ = ဝဂ်၌ ဒုတိယ, စတုတ္ထအက္ခရာ
တော-စသောပစ္စည်းများ ရုပ်အထူးမရှိခြင်းအကြောင်း -
 အလိင်လည်းဖြစ် နိပါတ်လည်းဖြစ်သောကြောင့် တောစသောပစ္စည်းများသည်
 လိင်သုံးပါး ဝုဉ်နှစ်ပါး၌ ရုပ်အထူးမရှိ။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)။

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗေဒတိုအဖွဲ့ခွဲ ဝဲဘူးတိုင်း- (အနောက်ပိုင်း)
 ပထမဇယ်တန်း ။ ။ ကမ္ဘာ့သင်္ချာသဘာ
 သုဇိရ-ရုဉ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၆) တနင်္ဂနွေနေ့

၁။ အောက်ဖော်ပြပါတို့ကို ပါဠိပြည့်စုံစွာ ရေးပါ။
 (က) အနက်ကို အက္ခရာတို့ဖြင့် သိမှတ်မှ အက္ခရာရိုက်ပြပါဦး
 (ခ) နာမ်တတိယပိုင်းလာ ကာရိယာတိအသသုတ်၊
 (ဂ) သိလာဃ-စသောသုတ်၌ “ဝ” သဒ္ဒါဖြင့် ဝဿုအပ်သော “ဝါ” သဒ္ဒါဖြင့်ပြအပ်သော
 သပ္ပာယ်ပြစ်ထိုက်သော ပြယုဂ် ပါဠိများ။

၂။ အောက်ပါ “နော” ငါးမျိုးပါဝင်သော နာမ်တတိယပိုင်းလာ ဝါကျပြယုဂ်ငါးခုကိုထုတ်၍
 အနက်ပေးပါ။

(က) ပဌမာ ဝိဘတ်၏ နော။ (ခ) ဒုတိယာ ဝိဘတ်၏ နော။

ပထမဇယ့်တန်း ဗုဒ္ဓာ + အဖြေခုံ

- (ဂ) တတိယာ ဝိဘတ် နော။ (ဃ) စတုတ္ထိ ဝိဘတ်၏ နော။
 (င) ဆဋ္ဌိ ဝိဘတ်၏ နော။

- ၃။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ကို နာမ်၊ အာချာတ်ဖြစ်ပုံကို ရှင်းပြပြီး၊ (ခ) ကို ဓာတ်၊ ဝိဘတ်၊
 (ဂ) ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း ခွဲပြပါ
 (က) ဘဝတိ၊ (ခ) ဟေတိ၊ သက္ကိ၊ ဝိရညာ၊ (ဂ) ပဿိယ၊ သေတု၊ ဥဒေခိ

- ၄။ ဗုဒ္ဓနောစ ဝိသညောဇေါ သုတ်၌ “စ”သဒ္ဒါ၏ အကျိုးကို ပြယုန်တကွ ရှင်းလင်း
 ပြောဆို၍၊ ဣတ္ထိ၊ ဘိက္ခုနီ စသော ပြယုန်တို့၌ အယောရဿ-စသော သုတ်၌ ပါသော
 “အဝိ” သဒ္ဒါဖြင့် ရဿအပြု တားမြစ်ပြီးဖြစ်ပါလျက် န သိသ္မိနုပုံသကာနိ သုတ်ဖြင့်
 ထပ်မံ၍ ရဿအပြုကို တားမြစ်ရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ရှင်းပြပါ။

- ၅။ သဗ္ဗသမ္ပယောဂီသုတ်၏ စီရင်ရာလိင်ကို သုတ်ထောက်အကြောင်းပြဆိုပြီး၍ “သာ”
 ပုဒ်ကို ဝိဘတ်ရန်နိသွယ်ဖြင့် နာမပဒမာလာစဉ်ပြပါ။

- ၆။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်းရေးပါ။
 (က) ပကရဏ ပရိစ္ဆေဒ၊ (ခ) ဂိုဏ်းဆုံးပါး။
 (ဂ) ရှေးပညတ်၌ကျတတ်သော နာမ်၊ (ဃ) ပရိမိသုတ်အစီအရပ်ဖြစ်ပုံ။

ပဲခူးတိုင်း (အနောက်ပိုင်း) (အဖြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ကဋ္ဌည်းသဒ္ဒါဘာသာ

- ၁။ (က) သဗ္ဗဝစနာနမတ္ထော အက္ခရေဟေဝ သညာယတေ။
 (ခ) သေသေသုန္နာဝ ။
 (ဂ) ဘိက္ခုညံဃဿ ပဘူ အယံ ဘဂဝီ၊ ဒေသဿ ပဘူ အယံ ရာဇာ၊ ခေတ္တဿ
 ပဘူ အယံ ဂဟပတိ၊ အရညဿ ပဘူ အယံ လုဒ္ဒကော။

- ၂။ (က) နော-ငါတို့သည်၊ ငါမိ-ရွာသို့၊ ဂစ္ဆောယျာမိ- သွားကုန်ရာ၏။
 (ခ) ရညော-မင်း၏၊ သူ၏- စားပိုသည်တို့သည်၊ မဟာနသေ-စားပိုအိမ်၌၊ အဇ္ဈ-
 ယနော၊ နော- ငါတို့ကို၊ မာ ဝိကန္တိသု- မရတ်မလွှဲပါစေကုန်လင့်။
 (ဂ) နော-ငါတို့သည်၊ ကမ္ပိ-အမှုကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ။
 (ဃ) နော- ငါတို့အား၊ ရဇ္ဇေန-တိုင်းပြည်ဖြင့်၊ သံဝိဘဇေတ- ဝေပေးပါကုန်။
 (င) နော- ငါတို့၏၊ သတ္တာ-ဆရာဖြစ်တော်မူသော၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 အနုပတ္တော- ရောက်တော်မူလာ၏။

၃။ (က) နာမ်ဖြစ်ဝံ-ဘဝတိ-၌ ဘဝန္တ-သန္တ သို့-ဝိဘတ်သက်၍ သေသေသန္တ၊ ၁၀-
 ဖြင့် နှိ-ကို နှိ၊ တောတိတာ သသ္မိနာသု-ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တကွ နှိ ကို
 တိ-ပြု၍ ပြီးခြင်းကြောင့် ဘဝတိ-သည် နာမ်ဖြစ်ပါသည်။

အာချာတ်ဖြစ်ဝံ-ဘဝတိ-ကို ဘူ-တည်၊ ဘူ=သတ္တယံ၊ ဓာတ်နောင်
 တိဝိဘတ်သက်၊ ဘူဝိဒေတော အ ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်၊ (ဘူ+အ+တိ) အညေသု
 စ- ဖြင့် ဦ-ကို ဩ-ဝုဒ္ဓိပြု၊ ဩ အဝသရေ-ဖြင့် ဩ-ကို အဝပြု ပြီးသောကြောင့်
 ဘဝတိ-သည် အာချာတ်ဖြစ်သည်။

(ခ) ဟေတိ= ဟူဓာတ်+ သတိ ဝိဘတ်။

သက္ခိ= သကဓာတ်+အဇ္ဇတနိ ဤဝိဘတ်။

ဝိညော=ဝိပုဗ္ဗဉာဓာတ်+ဇယျဝိဘတ်။

(ဂ) ပဿိယ=ဒိသဓာတ်+တွာပစ္စည်း။ သေတု= သိဓာတ်+တုပစ္စည်း။

ဥဒမိ = ဥဒကသန္တုပပဒ ဓာတ်+က္ကပစ္စည်း။

၄။ စ-သန္တသည် အဂ္ဂာငါရံ ပဋိသန္တရုဂ္ဂတျဿ-စသော ပြယုဂ်တို့၌ ဗျည်းသုံးလုံးတို့တွင်
 သဘောတူအဓမ္မည်းတစ်လုံးကို ချေရခြင်းအကျိုးရှိသည်။

ထပ်မံတားမြစ်ရကြောင်း-

လိင် ဝိဘတ်တို့ကို သတ်မှတ်ပြလိုသောကြောင့် နသိသ္မိမနပုံသကာနိ-သုတ်ဖြင့်
 ရဿအပြုကို ထပ်မံ တားမြစ်ရပါသည်။

ပထမဇောတန်း ဝုတ္တ + အခြေစုံ

၅။ တော်မာသမိ-သုတ်ကဲ့သို့ အာပစ္စယန္တပုဒ်ဖြင့် မညွှန်ပြခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း တဿ
 ဝါ နတ္တံ သဗ္ဗတ္ထ-သုတ်ကဲ့သို့ သဗ္ဗတ္ထ-တုမဆိုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ပုံလိင်
 နပုံလိင်၌ စီရင်သည်။
 နာမပဒမာလာ- (ပုံလိင် သာ-သန္တံ ပဒမာလာစဉ်လေ)။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျွင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့၌ ဝဲစူးတိုင်း (အရှေ့ပိုင်း)
 ပထမဇောတန်း ။ ။ ကစ္ဆည်းသန္တံကြီးဘာသာ
 သုဗေဒ-ရုဗ္ဗစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၆) တနင်္ဂနွေနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိ သက်သက် ရေးသားပါ။
 (က) သန္တိကျမ်းလာ သဗ္ဗော စိတိ-သုတ်၏အစီအရင်ကို တားမြစ်သောသုတ်၊
 (ခ) နာမ်ကျမ်းလာ ပထမာ ယောဝိဘတ်ကြောင့် အမှ-သန္တံကို မယံ-ပြုသောသုတ်။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတို့ကို အနက်ပေးပါ။
 (က) အတ္တယ ဟိတာယ သုဗါယ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 (ခ) နမော ကရောတိ နာဂဿ၊ (ဂ) တုဉ္စ မံ နာဘိဘာသတိ၊
 (ဃ) ဂေါသု ဒုယုမာနေသု ဂတော ဒုဉ္စသု အာဂတော။

၃။ ဖော်ပြပါ ပုဒ်တို့ကို ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ ပြေဆိုပါ။
 (က) ပဉ္စဒ္ဓသိ-ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ) ကလိတ္တုဒါနိ-ကို ပုဒ်စပ်၊ (ဂ) အာဟ-ကို ဓာတ်၊ ဝိဘတ်၊
 (ဃ) တုရဇေါ-ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း။ (င)သတိမံ ဘိက္ခု၌ သတိမံ-ကို နာမ်ရုပ်ကျဉ်း။

၄။ လတော ဝေါ ကာရော စ-သုတ်လာ ‘ကာရ’သန္တံ၊ မနောဂဏာဒိတော-သုတ်လာ
 ‘အာဒိ’သန္တံတို့ကို ဆိုသဖြင့် ရရှိအပ်သော အကျိုးတရားတို့ကို ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းလင်း
 ပြေဆိုပါ။

အရှင်ဘိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၀၃

၅။ မဒါသရေ-သုတ်ဖြင့် မည်သည့်သဒ္ဒါတို့နောက်၌ရှိသော နိဂ္ဂဟိတ်ကို ဒ-ပြုရပါမည်နည်း
ပြေဆို၍၊ ဥ နာဂိ စ-သုတ်၌ စ-သဒ္ဒါ၏ အနက်နှင့် အကျိုးကိုလည်း ရူပသိဒ္ဓိအလိုကျ
ဖော်ပြပါ။

၆။ အောက်ဖော်ပြပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ဆရာတော်မိန့်ဆိုသည့်အတိုင်း ရေးသားပါ။

- (က) ဗျဉ္ဇနာဒေသသမ္ဘိ (ခ) ဓာတုတ္တနုပတ္တကဥပသာရ
- (ဂ) ဝိဘတ္တိအယုတ္တနိပါတ်ပုဒ်။

ဝဲရူးတိုင်း (အရှေ့ပိုင်း) (အခြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ကစွည်ဆန္ဒကြီးသာသာ

၁။ (က) (အတိဿ စန္ဒဿ -သုတ်ဆိုင်ရာကိုရေးလေ)။

(ခ) (မယံယောဂိ ပဌမေ-သုတ်ဆိုင်ရာကိုရေးလေ)။

၂။ (က) ဒေဝမနုဿာနံ-နတ်တို့၏၊ အတ္တယ- အကျိုးငှာ၊ ဟိတာယ- အစီးအပွား
အလိုငှာ၊ သုခါယ-ချမ်းသာခြင်းငှာ၊ ဗုဒ္ဓေါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-
ပွင့်တော်မူလာ၏။

(ခ) နာဂဿ- နဂါးအား (ငါ) ရဟန္တာအား၊ နမော-ရှိခိုးခြင်းကို၊ ကရောဟိ-ပြုလော့။

(ဂ) တုဗ္ဗ- သင်သည်လည်း၊ မံ-ငါနှင့်တကွ၊ နာဘိဘာသတိ- စကားမဆို။

(ဃ) ဂေါသု- နွားမတို့ကို၊ ဒုယုမာနာသု- နို့ညှစ်အပ်ကုန်သော်၊ ဂတော-သွား၏။

ဂေါသု-နွားမတို့ကို၊ ဒုဇ္ဈိသု- နို့ညှစ်အပ်ပြီးကုန်သော်၊ အာဂတော-ပြန်လာ၏။

၃။ (က) ပဉ္စ +ဒသိ။ (ခ) ကလိန္ဒာနိ။

(ဂ) ဗြု-ဓာတ်၊ ပရောက္ခာ အ ဝိဘတ် (တစ်နည်း) ဝတ္တမာန် တိ ဝိဘတ်။

(ဃ) တုဒ သဒ္ဓါပပဒ ဂမုဓာတ် ၊ ကိ ပစ္စည်း။

(င) သတိမန္တု-တည်း၊ အံ သက်၊ သဗ္ဗဿ- ငါ အံသေသု-ဖြင့် န္တု-ကို အံ-ပြု

(သတိမ+အ+အံ) သရလောပေါ-စသည်ဖြင့် ရှေ့အသရနှစ်လုံးကိုချေ၊ င်-အံ-

သို့ကပ်၊ သတိမံ- ပြီး၏။

၄။ ကာရသဒ္ဓါသည် ဇန္တုဇနာ စသည်တို့၌ ယော-ကို နော-ပြုရခြင်း အကျိုးရှိသည်။
 အာဒိသဒ္ဓါသည် ဗိလသိ ဗိလသာ၊ ပဒသိ ပဒသာ စသည်တို့၌ အခြားသောသဒ္ဓါနောက်
 မှလည်း သို့၊ နာ-တို့ကို ဣ၊ အာ-ပြုရခြင်းအကျိုးရှိသည်။

၅။ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာ ဝါသဒ္ဓါကြောင့် ယ,တ, တေ-သဒ္ဓါတို့နောက်မှလည်း
 နိဂ္ဂဟိတ်ကိုသာ ဒ-ပြုရမည်။
 စ-သဒ္ဓါသည် သ, သွာ-ဝိဘာတ်တို့ကြောင့် ပုမ, ကမ္မ, ထာမ-သဒ္ဓါတို့၏ အဆုံး အ-
 ကို ဥပြု ရခြင်း အကျိုးကို ဆည်းသော သမုစ္စည်းအနက်ရှိသည်။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)။

၉။ ပထမပြန်စာပေးပွဲကျင်းပရေးဗေဒနာအဖွဲ့မှ ကြွေးတိုင်း

ပထမဇယားတန်း ။ ။ တစ္ဆည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၆) တနင်္ဂနွေနေ့

၁။ “အာဂုံရမ္မ အာဂလ္လ” ဟူသော စကားရပ်နှင့်အညီ အာဂလ္လများဖြစ်စေရန် ဖော်ပြပါ
 သုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရုဏ် စုံလင်အောင် ပါဠိရေးပြပါ။

(က) ဗုဒ္ဓိ ပူဇေတိ-ဝယ် ဗုဒ္ဓိ-၌ ဝိဘတ်သက်သောသုတ်၊

(ခ) အာချာတ်ကျမ်းလာ ဒွေဘော်ပြုသောသုတ်။

၂။ “ပါဠိပြင်နက်သိ ပညာရှိ” ဟူသော ဥပဒေသအရ ပညာရှိများဖြစ်စေရန် ဖော်ပြပါ
 ပါဠိတို့ကို အနက်မှန်မှန်ပေးပြပါ။

(က) အဝသုဿတု မေ သရီရေ ဖိဿလောဟိတံ၊

(ခ) ဒီရန္တိ ဝေ ရာဇရထာ သုဗိတ္တာ၊

(ဂ) သဗ္ဗေ တသန္တိ ဒဏ္ဍဿ၊

(ဃ) သံဃော ပဗ္ဗတမိဝ အတ္တာနုမာစရတိ ပဗ္ဗာတာယတိ၊

(င) ဝေဿံ တရတိတိ ဝေဿန္တရော။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၀၅

၃။ စိရပ္ပဝါသီ-ကို သန္တရုပ်ကျဉ်း(၂)နည်း တွက်ပြပြီးလျှင်၊ သြသရေ စ-သုတ်လာ စ-သန္တရ အကျိုးကိုလည်း ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းပြပါ။

၄။ ဒိဝိ စမ္ပေသု ဟညတော-ဝါကျလာ စမ္ပေသု-၌ အဘယ်သုတ်ဖြင့် အဘယ်အနက်၌ အဘယ်ဝိဘတ် သက်ထားသည်ကို ဖော်ပြ၍၊ (က) ဗေပွတိ၊ (ခ) အာဟ၊ (ဂ) သံဃော-တို့ကိုလည်း ဓာတ် စသည်ဖြင့် ဝေဖန်ခဲ့ပါ။

၅။ သယေ စ-သုတ်ဖြင့် အရာဌာနတိုင်း နိဂ္ဂဟိတ်ကို ဥပြုနိုင်/ မပြုနိုင်အကြောင်းသွင်း၍ ရှင်းပြပြီးလျှင်၊ သစတော ဂဿ ဝါ-သုတ်လာ ဝါသန္တုဖြင့် ပြအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို လည်း ရူပသိဒ္ဓိဆရာ အဘော်ကျ ပြောဆိုပြပါ။

၆။ (က) သရာဒေသသန္တိ၊ (ခ) ဓာတွတ္တဝိသေသကဥပသာရ၊ (ဂ) ဗာဟိရင်္ဂိမိ-သုတ်တို့၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို သန္တုသုတေသိများနားလည်အောင် ပုဒ်စစ်ကျမ်းနှင့်အညီ ပြောဆိုပြပါ။

မကွေးတိုင်း (အရှေ့)

ပထမဇယ်ကန်း ။ ။ ကမ္ဘည်ဆန္ဒကြီးသာသာ

၁။ (က) (ကမ္မတ္ထေ ဒုတိယာ-ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ)။
(ခ) (ကွစာဒိဝဏ္ဏာနမေကဿရာနံ ဒွေဘာဝေါ-သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ)။

၂။ (က) မေ-ငါ၏၊ သရီရေ-ကိုယ်၌၊ ဗိသလောဟိတံ-အသားအသွေးသည်၊ အဝသုဿ တု- ခန်းခြောက်ပါစေ။
(ခ) သုဝိတ္တာ- ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ ရာဇရထား- မင်း၏ရထားတို့သည်၊ ဝေ- စင်စစ်၊ ဒီရန္တိ- ဆွေးမြေ့ ကြကုန်၏။
(ဂ) သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့သည်၊ ဒဏ္ဍဿ-ဒဏ်မှ၊ တသန္တိ-ထိတ်လန့်ကုန်၏။
(ဃ) သံဃော- သံဃာတော်သည်၊ ပဗ္ဗတံ ဣဝ- တောင်ကဲ့သို့၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ အာစရတိ- ပြုကျင့်၏။ ပဗ္ဗတာယတိ- တောင်ကဲ့သို့ ပြုကျင့်၏။

ဝေဓမ္မဇောတိနိဗ္ဗာန် ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

(င) ဝေဿံ-ကုန်သည်လမ်းကို၊ တရုတ်-လွန်မြောက်တတ်၏၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊
ဝေဿန္တရော- ဝေဿန္တရမည်၏။

၃။ စိရပ္ပငါသိ-ကို စိရံ + ပငါသိ-တည်း၊ ဝက္ကန္တံ ဝါ ဝင်္ဂေ-ဖြင့် နိဂ္ဂဟိတံကို ပ-ဝက္ကန္တ မ-
ပြု၊ ယဝမဒန-ဝေသာသုတ်၌ စ-သဒ္ဓါဖြင့် မ-ကို ပ-ပြု၊ စိရပ္ပငါသိ-ပြီး၏။
(တစ်နည်း) စိရံ + ပငါသိ-တည်း၊ ဗျဉ္ဇနေ စ-ဖြင့် နိဂ္ဂဟိတံကို ချေ၊ ပရဒ္ဓေဘာဝေါ
ဌာနေ-ဖြင့် သဒ္ဓါသဒ္ဓေဘော် ပ-လာ၊ စိရပ္ပငါသိ-ပြီး၏။

စ-သဒ္ဓါအကျိုး—

စသဒ္ဓါသည် ဘုရိ၊ ပသဝေါ၊ ဂုရဝေါ၊ စတုရော၊ ပုထဝီ၊ ဂဗျံ-စသည်တို့၌ သ္မိံ၊
ယော-ဝိဘတ်စသည်တို့ကြောင့် ဥဝဏ်ကို ဥဝ အဝ ဥရ-ပြုရခြင်းအကျိုးရှိသည်။

၄။ ကမ္မကရဏနိမိတ္တတ္ထေသု သတ္တမိ ဖြင့် နိမိတ်အနက်၌ သတ္တမိ ဗဟုဝင် သု-ဝိဘတ်
သက်ထားသည်။

- (က) ဂဟ-ဓာတ်၊ ပွ-ပစ္စည်း၊ တိ-ဝိဘတ်။
- (ခ) ဗျု-ဓာတ်၊ အ-ဝိဘတ်။(တစ်နည်း) တိ-ဝိဘတ်။
- (ဂ) သံပုဗ္ဗ ဟန-ဓာတ်၊ ရ-ပစ္စည်း။

၅။ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာ ဝါသဒ္ဓါကြောင့် သံပုဗ္ဗ၏ အဆုံး နိဂ္ဂဟိတံနှင့် သဗ္ဗနာမ် ယ-
နောင်းသော နိဂ္ဂဟိတံကိုသာ ဥ-ပြု၊ အခြား နိဂ္ဂဟိတံကို ဥ-မပြုရ။
ဝါသဒ္ဓါဖြင့် ဘဒ္ဒန္တေ ဣသေ-စသည်တို့၌ သခ မှ အခြားသဒ္ဓါနောက်၌လည်း ဝေ-
ပြု။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)။

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ မန္တလေးတိုင်း

ပထမဇယားတန်း ။ ။ တစ္ဆည်းဆန္ဒကြီးသာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၆) တနင်္ဂနွေနေ့

၁။ ဣမိနာ-ကို ရုပ်စိရင်ရ၌ ပါဝင်သော အာဒေသဝိသုတ်၏ သုတ်၊ ဂုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ် တို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါပါဠိတို့ကို အနက်မှန်မှန် ပေးခဲ့ပါ။

(က) သန္တေဟိ ပူဇိတော ဘဂဝါ။

(ခ) တံ ခေါ ပန ဘဝန္တိ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသန္ဓေံ အပ္ပက္ခတော။

(ဂ) သဗ္ဗေ တသန္တိ ဒုက္ခဿ။

(ဃ) ကဒလိသု ဂဇေ ရက္ခန္တိ။

(င) ဉာဏေန ဥဿုက္ကာ။

၃။ (က) ဧဝံသ-ကို ပုဒ်ဖြတ်၍၊ (ခ) ကမ္မနိ-ကို နာမ်ရုပ်အကျဉ်း စိရင်ပြီးလျှင်၊ (ဂ) တနိယာ-ကို ဓာတ်+ပစ္စည်း+ဝိဘတ်၊ (ဃ) ဥရဇေါ-ကို ဓာတ်+ပစ္စည်း အသီးအသီး ခွဲပြခဲ့ပါ။

၄။ အတ္တဇောပုဒ်ဝိဘတ် သက်နိုင်သောအနက်များကို သုတ်ထောက်၍ ပြေဆိုပြီးလျှင်၊ ကိတ်ကျမ်းလာ တေကာလိကပစ္စည်းသရုပ်ကိုလည်း ဗိုလ်စွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ လောပဉ္စ တဏှာကာရော-သုတ်ဖြင့် အသယံသန္တတို့၏ အစိတ်သရကိုသာ ချေရပါမည်နည်း? ရူပသိဒ္ဓိအလိုကျ သတ်မှတ်ပြ၍၊ သတ္တန္တုတ္တု-သုတ်၌ သတ္တသန္တိ ထပ်ဆိုရခြင်းအကျိုးကို ပြဆိုပြီးလျှင် နဒိ-သန္တိကို သတ္တဝိဝိဘတ်ဖြင့် ကာရိယဗိုလ်စွာ နာမပဒမာလာ ဝင်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်/ သုတ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းပြခဲ့ပါ။

(က) သရာဒေသသန္တိ (ခ) ဝစ္စတိလိင်္ဂ (ဂ) ဗာဟိရင်္ဂမိသုတ်။

ထေဗဇေယျတန်း ဝုဒ္ဓာ + အခြေခံ

မန္တလေးတိုင်း (အခြေ)

ပထမဇေယျတန်း ။ ။ ကဗျာသင်္ခါကြီးသာသာ

၁။ (အနိမိ နာမိ စ-သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ)။

၂။ (က) သန္တတိ-သုတေကောင်းတို့သည်၊ ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရားကို၊ ပုဗ္ဗိတော- ပူဇော်အပ်ပြီ။

(ခ) တံ ခေါ် ပန ဘဝန္တိ ဂေါတမံ အဘိ- ထိုအရှင်ဂေါတမကို၏၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ကလျာဏော-ကောင်းသော၊ ကိတ္တိသန္ဓေ-ကျော်ဇောသံသည်၊ ဥဂ္ဂတော-တက်ပြီ။

(ဂ) သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့သည်၊ ဒဏ္ဍဿ-ဒဏ်မှ၊ တသန္တိ-ထိတ်လန့် ကုန်၏။

(ဃ) ကဒလိသု-ငှက်ပျောတောတို့မှ၊ ဂဇေ-ဆင်တို့ကို၊ ရက္ခန္တိ-စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏။

(င) ဉာဏေန- ဉာဏ်ဖြင့်၊ ဥဿုက္ကော- အားထုတ်၏။

၃။ (က) ဧဝံ + အဿ၊

(ခ) ကမ္မ-တည်၊ သ္မိံ သက်၊ ဗြဟ္မတော တု သ္မိနိ-ဖြင့် သ္မိံ-ကို နိ-ပြု၊ ကမ္မနိ-ပြီး၏။

(ဂ) ဉ ဓာတ် + နာ ပစ္စည်း + ဖျေ့ ပိဘတ်၊

(ဃ) ဥရသန္တုပပဒ ဂမု ဓာတ် + ကိ ပစ္စည်း။

၄။ အတ္တနော ပဒါနိ ဘာဝေ စ ကမ္မာနိ၊ ကတ္တရိ စ-သုတ်တို့ကို ထောက်၍ ဘော ကံ ကတ္တာအနက်၌ သက်သည်။

တေတာလိက ပစ္စည်းများ

ဏ၊ အ၊ အျှ၊ တု၊ အာပိ၊ ရတ္တု၊ ရိတု၊ ရာတု၊ ကိ၊ ရမ္မ၊ ကိ၊ ယု၊ ရူ၊ ဇာက၊ ရ၊ ဣ၊ တိ၊ ရိရိယ၊ ဣနု၊ ခ၊ တ၊ တုက၊ ဣက၊ တဗ္ဗ၊ အနိယ၊ အျှ၊ တေယျ၊ ရိစ္ဆ။

အရှင်သီလောကဝါဒီဝံသ (အင်းစိန်)

၁၀၉

၅။ တေ သန္တ၊ တ သန္တ၏ အဆုံး ဩ-ကိုသာ ချေရမည်။
 သတ္တ၊ ဆိုရကျိုး- အပြီ စီရင်ခြင်းအကျိုးငှာ သတ္တကို ထပ်ဆိုရပါသည်။
 နာမပဒမာလာ- နဒိယာ နဇ္ဇာ နဒိယံ နဇ္ဇံ၊ နဒိသု။

၆။ (ပုဒ်စပ်ထင်ရှားပြီ)။

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးခွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ဖွန်ပြည်နယ်
 ပထမငယ်တန်း ။ ။ ကစွည်းသန္တကြီးဘာသာ
 ၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၇) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ သုနံတိ-ဝိဘတ်တို့ကြောင့် အလုံးစုံသော သရ-တို့ကို ဒီဃ-ပြုသောသုတ်ကို သုတ်၊
 ဝုတ္တိ၊ ဥပိဟရုဏ် ပြည့်စုံစွာ ပါဠိရေးပါ။

၂။ အောက်ပါတို့ကို သန္တစည်းကမ်းနှင့်အညီ အနက်ပေးပါ-

- (က) ဂရုဋ္ဌေန ဟတော နာဂေါ။
- (ခ) သဟဿေန သမံ မိတာ။
- (ဂ) ဝိဇ္ဇာယ ဝသတိ။
- (ဃ) အနုနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ ယထာဇာတံ အဿနာ။

၃။ အောက်ပါတို့ကို ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ပြေဆိုပါ-

- (က) ဥပါယနံ၊ ဥပါဟနံ-တို့ကို ပုံနှိပ်ခြင်း၊
- (ခ) ဝိ+အဋ္ဌံ၊ အဝ+အာဂမနံ-တို့ကို ပုဒ်စပ်၊
- (ဂ) ကွ-ကိုနာမ်ရုပ်အကျဉ်း၊
- (ဃ) အာဟ-ကို ဓာတ်၊ ဝိဘတ်၊
- (င) ဝုတ္တိ-ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း ခွဲပြပါ။

၁၁၀

ပထမဇယ့်တန်း ဝုတ္တံ + အခြေစို

- ၄။ သန္တတိယပိုင်း ဒီဃံ-သုတ်နှင့် ပုဗ္ဗေခ-သုတ်တို့၏ ဒီဃံ-ပြုပုံချင်း ထူးခြားချက်ကို ပြေဆို၍၊ သဗ္ဗယောနိနမာဒ-သုတ်၌ သဗ္ဗ-သန္တံ ထည့်ဆိုရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ပြေဆိုပါ။
- ၅။ သန္တိ နိဂ္ဂဟိတဉ္စ-သုတ်၌ နိဂ္ဂဟိတ် လာရာဌာနကို အကြောင်းနှင့်တကွ ပြေဆို၍၊ အာဃော-သုတ်၌ အာ-ကိုသာ “ယ” အမည်မည့်ရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ရူပသိဒ္ဓိ ဆရာအလိုကျ ပြေဆိုပါ။
- ၆။ သန္တိ-၏အဓိပ္ပါယ်နှင့် သန္တိ-မဝင်သင့်ရာဌာနတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ပြေဆိုပါ။

မွန်ပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ကစွည်ဆန္ဒကြီးကာသာ

- ၁။ (သုနံ သိသု ဝ-သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ)။
- ၂။ - (က) ဂရုဠေန-ဂဠုန်သည်၊ နာဂေါ- နဂါးကို၊ ဟတော- သတ်အပ်၏။
 (ခ) သဟဿေန-တစ်ထောင်နှင့်၊ သမံ- အညီအမျှ၊ မိတာ- နှိုင်းယှဉ်အပ်၏။
 (ဂ) ဝိဇ္ဇာယ- အတတ်ပညာကြောင့်၊ ဝသတိ- နေ၏။
 (ဃ) (ကချင် ၂-(ခ)တွင် ရှု)။
- ၃။ (က) ဥပါဟနံ= ဥပ + အာယနံ၊ (ဥပ + အယနံ) ဥပါဟနံ= ဥပ + အာဟနံ၊
 (ခ) ဝိယဝံ ၊ အဝယာဂမနံ။
 (ဂ) ကိ-တည်၊ ကိ-သွာ ဝေါ- ဖြင့် ဝ-ပစ္စည်းသက်၊ ကိဿ က ဝေ ဝ-ဖြင့် ကိ-
 ကို က-ပြု၊ ကိ-ခွင်း၊ အ-ကြွင်း၊ တေသုဝုဒ္ဓိ-စသောသုတ်ဖြင့် ရှေ့ အ-ကိုချေ၊
 ကမ်၊ တွာဒယော ဝိဘတ္တိသညာယော-ဖြင့် ဝိဘတ်အမည်မှည့်၊ ကွ-ပြီး၏။
 (ဃ) ဗြူ ဓာတ် + ပရောက္ခာ အ ဝိဘတ် + (တနည်း) တိ ဝိဘတ်။
 (င) ဝေ ဓာတ် + တ ပစ္စည်း။

၄။ ဒုတိယပိုင်း ဒီဃံ-သုတ်သည် ရှေ့သရကျေရာ၌ နောက်သရကို ဒီဃပြုသည်။
ပုဗ္ဗော စ-သုတ်သည် နောက်သရကျေရာ၌ ရှေ့သရကို ဒီဃ ပြုသည်။

သဗ္ဗဆိုရကြောင်း

အလုံးစုံကို ပြုစေလိုသောကြောင်းကြောင့် သဗ္ဗ-သဒ္ဓါထည့်ဆိုရပါသည်။

၅။ နိဂ္ဂဟိတသည် ရဿသရသို့ အစဉ်လိုက်သောကြောင့် ရဿ နောက်သာ လာသည်။

အာ-ကိုသာ ဃ-မှည့်ရကြောင်း

ဣတ္ထိလိင်ကို ဟောသောကြောင့် အာ-ကိုသာ ဃ-မှည့်ရသည်။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)။

၁၂။ ဂထမပြန်စာမေးခွဲကျင်းပရေးစတိုအခွဲခွဲ ရန်ကုန်တိုင်း

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ တစ္ဆည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၆) တနင်္ဂနွေနေ့

၁။ ဖော်ပြပါ သုတ်တို့ကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

(က) နာမ်ကျမ်း၌ ဝိပရိတ်ပြုသောသုတ်၊ (ခ) အာချာတ်ကျမ်း၌ ဝိပရိတ်ပြုသောသုတ်၊

၂။ အောက်ပါတို့ကို ဝိဘတ်နက်မှန်ကန်စေလျှော် အနုတ်ပေးခဲ့ပါ-

(က) အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ သိက္ခံ ဂဏှာတိ သိသော၊

(ခ) သမိန္ဒနိ ဝိဟယန္တိ အလိန္ဒ၊

(ဂ) သဟာဝိ ဂစ္ဆေန သံဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ၊

(ဃ) သာမာ နာရိညု ဒဿနိယတမာ၊

(င) သံဃေ တေ ဒိန္နော အဟဉ္ဇေဝ ပူဇိတော ဘဝိဿာမိ။

၃။ ဝေဝိ-ကို သဒ္ဓိရုပ်ကျဉ်း၊ အနေန-ကို နာမ်ရုပ်ကျဉ်းတွက်ပြပြီးလျှင်၊ ကမ္မ-သဒ္ဓါကို တတိယာ၊ ပဉ္စမိ၊ ဆဋ္ဌိ၊ သတ္တမိဘတ်တို့ဖြင့် နာမပဒမာလာစဉ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အာရုတ်ကျမ်းလာ ဓာတုနိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ကယျတေ၊ ဗေပွတိ-တို့ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ ဝိဘတ်၊ ဂမ္ဘ ဘဠေ-တို့ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း ခွဲဝေပြပါ။

၅။ သန္တိ တတိယပိုင်း ဒီပံ-သုတ်ဖြင့် ဒီပပုရရာဌာနတို့ကို ရူပသိက္ခိဆရာအလိုကျ ဖြေဆို၍၊ သေသတော လောပံ ဂယိဝိ-သုတ်၌ သေသ-အပါဒါန်ပြစ်ထိုက်သော သုတ်တို့ကိုလည်း ရူပသိက္ခိ ဆရာအလိုကျ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ဆရာအလိုကျ ဖော်ပြခဲ့ပါ-

- (က) ကိတ်နာမ်နှင့် ကာလသဗ္ဗနာမ်တို့၏ သဘောသွား။
- (ခ) သကသညာသုတ်နှင့် ပရသညာသုတ်အထူး။

ရန်ကုန်တိုင်း (အခြေ)

ပထမဇောတိနိဗ္ဗာန် ။ ။ တစ္ဆည်းဆန္ဒါတြိဘာသာ

၁။ (က) (တဗ္ဗိ ပရိတုပပဒေ ဗျဉ္ဇနေ စ-သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ)။

(ခ) (တဝိပရိယယော လောဝါ-သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ)။

မှတ်ချက်။ ။ ကွမိ ဓာတု-စသော သုတ်လည်း ဝိပရိတ် ပြုသည်။ သို့သော် ယင်းသုတ်ကို ရည်ရွယ်ပုံမရ။

၂။ (က) အာစရိယုပဇ္ဈာယေတိ- ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့မှ၊ သိသော- တပည့်သည်၊ သိကွံ- သိက္ခာကို (ဝါ) အတတ်ကို၊ ဂဏှာတိ- သင်ယူ၏။

(ခ) ဒလိန္ဒ- ဆင်ရဲသူတို့သည်၊ သမိန္ဒါနိ- ကြွယ်ဝသူတို့အား၊ ဝိဟယန္တိ- ချစ်မြတ်နိုး ကုန်၏။

(ဂ) ဂဂ္ဂေန-ဂဂ္ဂရဟန်းရှေးနှင့်၊ သဟာဝိ-တကွလည်း၊ သံဃော-သံဃာသည်၊ ဥပေါသထံ- ဥပုသ်ကို၊ ကရေယျ- ပြုနိုင်၏။

(ဃ) နာရိသု- မိန်းမတို့တွင်၊ သာမာ- ရွှေအဆင်းရှိသော မိန်းမသည်၊ ဒဿနိယာ တမာ- အထူးသဖြင့် ရှုချင်စဖွယ် တင့်တယ်၏။

အရှင်သီလောကနိဿယ (အင်းစိန်)

၁၁၃

(င) တေ-သင်သည်၊ သံဃေ-သံဃားအား၊ ဒိန္န- ပေးလှူအပ်သော်၊ အဟဋ္ဌေဝ-
ဏိဘုရား သည်လည်း(ဝါ)ကိုလည်း၊ ပူဇိတော- ပူဇော်အပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-
ဖြစ်လိမ့်မည်။

၃။ သန္တိရုပ်ကျဉ်း-စံ + တိ-တည်၊ ဖောဉ်- ဖြင့် နိဂ္ဂဟိတကို ဥ-ပြု၊ ဝေဠု- ပြီး၏။
နာဓိရုပ်ကျဉ်း-ဣမ-တည်၊ နာ-သက်၊ အနိမိ နာမိ ဝ-ဖြင့် အန-ပြု၊ အတောနေန-
ဖြင့်နေ-ပြု၊ အနေန- ပြီး၏။
ဓမ္မ-သန္တိ -- (နာမပဒမာလာ စဉ်လေ)။

၄။ ဓာတုနိဒ္ဒိဋ္ဌ ပစ္စည်း-
ခ, ဆ, သ, အာယ, ဤယ, ဧက, ဧကယ, ဧကပေ, ဧကပယ, အလ, ဧကယ,
ဧကရ, အာလ။
ကယျတေ = ကရ ဓာတ် + ယ ပစ္စည်း + တေ ဝိဘတ်။
ယေပ္ပတိ = ဂဟ ဓာတ် + ပ္ပ ပစ္စည်း + တိ ဝိဘတ်။
ဂမ္ဘိ = ဂမု ဓာတ် + ဧျ ပစ္စည်း။
ဘဂ္ဂေါ = ဘန္တ ဓာတ် + တ ပစ္စည်း။

၅။ ဒီဃ ပြုရာဌာန-
ဆန်းစောင့်သင့်ရာ၊ ရွတ်လွယ်ကူရာတို့၌ ဒီဃပြု။
သေသအဝါဒီနံ ဖြစ်ထိုက်သော သုတ်-
သီ၊ သော, သျာ ဝ, သခတော ဂဿေ ဝါ, ဃတေ ဝ။

၆။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)။

ဝေဓဇယေဓိတန်း ဝုတ္တာ + အခြေခံ

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ ရရှိပြည်နယ်

ပထမဇယေတန်း ။ ။ တစ္ဆည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၇) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာ ပါဠိသက်သက်ရေးပြခဲ့ပါ။

(က) ဃပတောစ ယောနိ လောပေါ သုတ်၌ ပါဝင်သော စသဒ္ဓါ၏ အနုကမ္မနတ္ထဖြစ်ထိုက်

သောသုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ်၊

(ခ) အာချာတ်ကျမ်းလာ သပစ္စယသဒ္ဓါ၏ ခွမ်းရည်ပြပါဌ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိကျမ်းများကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

(က) ဝေဂ္ဂိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊

(ခ) တုဋ္ဌေသ္မိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ပကတိယာ၊

(ဂ) ကနကမဿ ဟိရညသ္မာ ပတိ ဒဒါတိ၊

(ဃ) ကုသလာ နစ္စ ဂိတဿ သိက္ခိတာ စာတဲရိတ္တိယော၊

(င) အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊

၃။ အောက်ပါ (က) ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ) ကို ပုဒ်စပ်၊ (ဂ) ၌ဝိဘတ်၊ (ဃ) ၌ ဓာတ်တို့ကို

ဖော်ပြ၍၊ (င) ကိုလည်း နာမ်ရပ်အကျဉ်း တွက်ပြခဲ့ပါ။

(က) ဘဇ္ဇော၊ ပရာဇျတ္တနော၊

(ခ) ဒု အင်္ဂိကံ၊ ကုတောတ္ထေ၊

(ဂ) အဒက္ခ၊

(ဃ) ယောဂ္ဂံ၊

(င) သကာ။

၄။ သာဒိသေသေသု ပုဗ္ဗတ္တဝစနေသု-၌ သာဒိသေသအရ ယူရမည့် ဝိဘတ်များကို သုတ်

ထောက်၍ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ဧညာ ဟူသောကြိယာပုဒ်ဖြစ်လာစေရန် လိုအပ်သော

သုတ်တို့ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ဝတ္ထု ဝါ ဝဂ္ဂေ သုတ်၌ ဝါ သဒ္ဓါပြင်ဆိုအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းပြ၍၊
 ယောနိ နိ နပုံသကေဟိ သုတ်ဖြင့် လိုအပ်သော အဓိအရပ်ပြီးပြီးပြင်ပါလျက် အတောနိစ္စ
 သုတ်ကိုတပန်ထပ်၍ ဆိုရခြင်းကို ရှုအလိုကျ ပြေဆိုပြီးလျှင် ဣတ္ထိလိင် ဥကာရန္တ
 မာတုသဒ္ဓါကိုလည်း သတ္တမိဘတ်ဖြင့် နာမပဒမာလာစဉ်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ် သုတ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ဆိုရိုးကျ စစ်ပြခဲ့ပါ။
 (က) ယထာရိဝ၊ (ခ) အတိတော၊ (ဂ) ပရသညာသုတ်။

ရခိုင်ပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ တစ္ဆည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

- ၁။ (က) (ရုလတော သဿ နော ဝါ-သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ)။
 (ခ) သပစ္စယဂ္ဂဟဇောန အညေဟိဝိ ဘဝိဿန္တိယာ ဝိဘတ္တိယာ ခါမိ ခါမ ဆာမိ
 ဆာမ ဣစ္စာဒယော အာဒေသာ ဟောန္တိ၊ ဝက္ကာမိ၊ ဝက္ကာမ၊ ဝစ္ဆာမိ၊ ဝစ္ဆာမ။
- ၂။ (က) ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဧဝံ-ဤသို့သာလျှင်၊ ဝေါ- သင်တို့သည်၊ သိက္ခိတဗ္ဗံ-
 ကျင့်အပ်၏။
 (ခ) ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ဝေါ- သင်တို့၏၊ ပကတိယာ-ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်၊ တုဋ္ဌော-
 နှစ်သက်သည်၊ အသ္မိ- ပြစ်၏။
 (ဂ) အဿ- ထိုငွေကိုအလိုရှိသူအား၊ ဟိရညသ္မာ ပတိ- ငွေအစား၊ ကနကံ-ရွှေကို၊
 ဒဒါတိ- ပေး၏။
 (ဃ) နစ္စဂိတဿ- ကခြင်း သိဆိုခြင်း၌၊ ကုသလာ- ကျွမ်းကျင်ကုန်သော၊
 သိက္ခိတာ-သင်အပ်ပြီးသောအတတ်ရှိကုန်သော၊ စာတုရာ- တင့်တယ်ကုန်
 သော၊ဣတ္ထိယော- မိန်းမတို့သည်၊ (ပရိဝါရေန္တိ- ခြံရံကုန်၏။)
 (င) (ဓမ္မဿ- တရာတော်ကို) အဿဝနတာ- နာရခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ဓမ္မဿ- အကျင့်တရားမှ၊ ပရိဟာယန္တိ- ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။

၃။ (က) ဘက္ကော၊ ပရာဏိ အတ္တနော။

(ခ) နဝဂီကံ ၊ ကုဏ္ဍိယ။

(ဂ) ဟိယုတ္တနိ အာ ဝိဘတ်၊ အဋ္ဌတ္တနိ အာ ဝိဘတ်။

(ဃ) ယုဇ ဓာတ်။

(င) အတ္တတည်၊ ပထမာ ယော-သက်၊ အတ္တန္တော ဟိသို့ မနတ္တိ-သုတ်၌ မနတ္တိ-ဟူသော ဘာဝနိဒ္ဒေသ-ဖြင့် သက-ပြု၊ သဗ္ဗယောနိနမာ-ဖြင့် ပထမာ ယော-ကို အာ-ပြု၊ ခွင်း၊ ချေ၊ ကပ်၊ သကာ-ပြီး၏။

၄။ ဂါဝသေ-သုတ်ကို ထောက်၍ သ ဝိဘတ်၊ ယောသု စ-သုတ်ကိုထောက်၍ ယော ဝိဘတ်၊ ယောသု စ-၌ စ-သဒ္ဒါကို ထောက်၍ နာ၊ သွာ၊ သ္မိံ၊ သု ဝိဘတ်၊

လိုအပ်သောသုတ်—

အနုမတိပရိကပ္ပတ္ထေသု သတ္တမိ၊ ကိယာဒိတော နာ၊ ဉာဿ ဇာ ဇံ နာ၊ နာဿ လောပေါ ယကာရတ္တံ၊ ဇယျဿ ဉာတော ဣယာ ဉာ၊ ဝတ္တန္တိ ငါ ဝဂ္ဂေ။

၅။ ဝတ္တန္တိ ငါ ဝဂ္ဂေ-၌ ငါ-သဒ္ဒါဖြင့် ပုဂ္ဂလံ ပုဂ္ဂလိ ဓသည်တို့၌ နိဂ္ဂဟိတ်ကို လ-ပြု(ကစ္စည်း) ဝဝတ္တိတ ဝိဘာသာ ငါ သဒ္ဒါဖြင့် တဏှာကံရော-စသည်၌ နိစ္စ၊ တစ်ဏှံ -စသည်၌ အနိစ္စ၊ န တံ ကမ္မံ-စသည်၌ အသန္တ ဝိမိ ၃-မျိုးကို ပြသည်။

နိ-၏ အာ -အဖြစ်သည် အချို့အရာ၌သာဟု သိစေခြင်းငှာ အတောနိစ္စ-သုတ်ကို ထပ်၍ဆိုပါသည်။

နာပေဒမာလာ—

သတ္တမိ= မာတရိ၊ မာတုယာ၊ မတျာ၊ မာတုယံ၊ မတျံ၊

မာတရေသု၊ မာတုသု။

၆။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)။

အရှင်ဘိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၁၇

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့၌ ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း)

ပထမဇယားတန်း ။ ။ ကရွှည်းသားဦးဘဏ္ဍာ

သုဇိရ-ရုနစ်၊ နောင်တန်ခူးလဆန်း (၇) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို ပါဠိမှ မှန်ကန်စွာရေးပြပါ။

(က) အာဒိတော ဩ စ-သုတ်လာ “စ”သဒ္ဒါအကျိုးပြပါဦး။

(ခ) ကာရကကျမ်းလာ ဝိသေသနေ စ-သုတ်၊ ပုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ်။

၂။ အောက်ပါတို့ကို အနက်မှန်မှန်ရေးသားပြပါ။

(က) အနေန ဓမ္မဒါနေန သုခိတာ ဟောတု သာ ပဇာ၊

(ခ) အာစရိယုပုဗ္ဗဇ္ဈာယေဟိ သိက္ခံ ဂဏှာတိ သိသော၊

(ဂ) ပုညာယ သုဂတိံ ယန္တိ စာဂါယ ဝိပုလံ နေ၊

(ဃ) အာကာသေ သကုဏာ ပက္ခန္တိ၊

(င) သဗ္ဗေ ဘာယန္တိ မစ္စုနေ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါတို့တွင် (က) ကို သဒ္ဓိရုပ်၊ (ခ) ကို နာမ်ရုပ်တွက်ပြပါ။

(က) အကြဇော၊

(ခ) နုဇ္ဈော။

၄။ သဟာဒိယောဂေ စ ဌိ အာဒိ အရကို ထုတ်ပြ၍၊ အကာသိ-ကို ဓာတ်+ဝိဘတ်၊ ဘိက္ခု-ကို ဓာတ်+ပစ္စည်း တို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြပါ။

၅။ ကွမ် ဩ ဗျူနေ-သုတ်၌ ဩ-အက္ခရာလားရာဌာနကို ရှု-ဆရာအလိုကျ သတ်မှတ်ပြ၍၊ ယောသု ဌိန္နံ ဒွေ စ-သုတ်၌ ဌိ-သဒ္ဓါတစ်ခုတည်းဖြစ်ပါလျက် ဌိဿ ဟု မဆိုဘဲ ဌိန္နံ ဟု ဗဟုဝုတ်ဖြင့် ဆိုရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးသားပြပါ။

၆။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ပြယုဂ်ပုံစံထုတ်၍ ရေးသားပြပါ။

(က) သနိဗ္ဗေသရဿသန္တိ၊

(ခ) ဝိဘတ္တိယုတ္တနိပါတ်ပုဒ်။

သေဓမ္မဇနိ ဝုတ္တံ + အခြေခံ

ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း) (အရှေ့)

ပထမဇနိတန်း ။ ။ တစ္ဆည်းသန္တိသာသာ

၁။ (က ၊ ခ - ပါဠိရေးလေ)။

၂။ (က) အနေနု ဓမ္မဒါနေနု- ဤဓမ္မဒါနေကြောင့် သာ ပဇာ- ထိုသတ္တဝါအပေါင်းသည်၊
သုခိတာ- ချမ်းသာခြင်းရှိသည်၊ ဟောတု- ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(ခ) (ရန်ကုန် ၂-(က)တွင်ရှု)။

(ဂ) ပုညာယ- ကောင်းမှုကြောင့် သုဂတိ-သုဂတိသို့ ယန္တိ- ရောက်ကုန်၏၊ စာဂါယ-
စွန့်ကြဲခြင်းကြောင့်၊ ဝိပုလံ-ပြန်ပြောသော၊ ခနိ-ဥစ္စာသည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်၏။)

(ဃ) အာကာသေ-ကောင်းကင်၌၊ သကုဏာ-ငှက်တို့သည်၊ ဗက္ခဒန္တိ- ပျံကုန်၏။

(င) သဗ္ဗေ- အလုံးစုံသောသူတို့သည်၊ မဇ္ဈဇော- သေခြင်းမှ၊ ဘာယန္တိ- ကြောက်
ကုန်၏။

၃။ (က) အတ္တဇော-တည်၊ ဒေါ သေ ခ-သုတ်၌ ကြော ဣဿ-ဖြင့် ဣ-ကို တြ-ပြု၊
အတြဇော-ပြီး၏။

(ခ) နဒိ-တည်၊ ယော-သက်၊ မာတုလာဒိနမာနတ္တမိကာရေ-၌ အာနတ္တ-သန္တိရှိပြင်
နဒိ-သန္တိ၏ ဒိ-ကို ယော နှင့်တကွ ဇောပြု၊ နဇော ပြီး၏။

၄။ အာဒိအရ- ရိနာ သဒ္ဓိ° သမံ စသည်။

ကရဓာတ် + အဇ္ဈတ္တနိ ဤ ဝိဘတ်။

ဘိက္ခ ဓာတ် + ရှု ပစ္စည်း။

၅။ အတိပ္ပ နှင့် ပရ နောက်၌သာ ဩ-လာသည်။

ဒွိ သန္တိနောင် ဗဟုဂုဏ်သာ သက်သည်ဟု သိစေခြင်းငှာ ဒွိန္နံ-ဟု ဗဟုဂုဏ်ဖြင့်ဆိုသည်။

၆။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၁၉

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးစတိုအဖွဲ့ခွဲ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း)

ပထမမယ်တန်း ။ ။ ကစွန်းကြီးသန့်တက္ကသိုလ်

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၇) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ အောက်ပါ ကာရိယာနှစ်ချက် စီရင်သော သုတ်များကို ဂုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ်များရေးပါ။

(က) ဝေါဒိဿရိ ပုဗ္ဗေစ ရသေ့၊

(ခ) လောပဉ္စ တဏှာ ကာရော၊

(ဂ) ဗျဉ္ဇနောစ ဝိသညောဂေါ။

၂။ “ယောစာရော တမောကာသံ” သုတ်ကို သုတ်နက်များရေး၍ အောက်ပါ (က) (ခ)-
တို့ကို ကာရက သဘောသွားနှင့် ညီညွတ်စေလျက် အနက်ပေးခဲ့ပါ။

(က) အတ္တ မုတ္တောဝ ဓမ္မိမာ၊

(ခ) ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ ကုလပုတ္တော။

၃။ (က) ကို ပုဒ်ဗြဟ္မ၊ (ခ) ကို ပုဒ်စပ်၊ (ဂ) ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ ဝိဘတ်၊ (ဃ) ကို
ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ (င) ကို နာမ်ရုပ်အကျဉ်းတွက်ပြပါ။

(က) ဃတော၊ (ခ) ဣမဿ+ ဣဒံ+ အံ၊ (ဂ) ညော၊

(ဃ) ဇေယျံ၊ (င) ပဝတျံ။

၄။ “သရာပကတိ ဗျဉ္ဇနော”သုတ်သည် ဝိမိသုတ် (၈)မျိုးတို့တွင် အဘယ်ဝိမိသုတ်ဖြစ်သည်
ကို ရှင်းလင်းပြောဆို၍၊ နိဂ္ဂဟိတ်ကို အံ ပြသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း။

၅။ အောက်ဖော်ပြပါတို့မှ (က) အမှတ်ပြကို သန့်ရှင်းတွက်၊ (ခ) အမှတ်ပြကို အဓိပ္ပာယ်၊

(ဂ) အမှတ်ပြကို နာမ်ရိုက် အသီးသီး ရူပသိက္ခိဆရာအလိုကျ ပြောဆိုခဲ့ပါ။

(က) သလ္လာပေါ၊ (ခ) ဝိဘတ်၊ (ဂ) နဒိသန္တိ။

၁၂၀

ပထမဇောတန်း ဗုဒ္ဓ + အခြေခံ

၆။ အောက်ဖော်ပြပါတို့၏ အဓိပ္ပါယ်များကို ပုံစံများထုတ်ပြကာ ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ရှင်းပြခဲ့ပါ-

(က) အနိဒ္ဒေသ ရဿ သန္တိ၊ (ခ) တဒ္ဓိနာမ်၊ (ဂ) ဝိဘတ္တိ ယုတ္တ နိပါတ်။

ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) (အခြေ)

ပထမဇောတန်း ။ ။ တစ္ဆည်းကြီးသဒ္ဓါဘာသာ

၁။ (ပါဠိထင်ရှားပြီ)။

၂။ ယော-အကြင်ကာရကသည်၊ အာဓာရော-ကြိယာ၏ရှိရာဖြစ်သော ကတ္တားကံတို့၏ တည်ရာသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ တံ- ထိုတည်ရာကာရကသည်၊ ဩကာသံ- ဩကာသမည်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

(က) အဟ္တာ-တိမ်တိုက်မှ၊ မုတ္တော- လွတ်သော၊ စန္ဒိမာ ဣဝ- လကဲ့သို့။

(ခ) ကုလပုတ္တော- အမျိုးကောင်းသားသည်၊ ဘဂဝတိ- မြတ်စွာဘုရား၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ- မြတ်သောအကျင့်ကို၊ ဝုဿတိ- ကျင့်သုံး၏။

၃။ (က) ဃတော + ဇ။ (ခ) ဣမသိဒ္ဓံ။

(ဂ) ဉ ဓာတ် + နာ ပစ္စည်း + ယျ ဝိဘတ်။ (ဃ) ဇိ ဓာတ် + ဣ ပစ္စည်း။

(င) ပဝတ္တိ-တည်၊ သ္မိ-သက်၊ ပညဿ စ-ဖြင့် ပ-မည်သော ဣ-ကို ယ-ပြု၊ ယ အံ-သို့ကပ်၊ ဣ-ယံ-သို့ကပ်၊ (ပဝတ္တိ) ဗျဉ္ဇနော စ ဝိသညောဂေါ-၌ စသဒ္ဓါဖြင့် ဗျည်းသုံးလုံးတို့တွင် သဘောတူ အစဗျည်းတစ်လုံးကိုချေ၊ ပဝတျံ ပြီး၏။

၄။ ပကတိပြုခြင်းသည် အစီအရင်ကို တားမြစ်ရာရောက်သောကြောင့် သရာပကတိ ဗျဉ္ဇနော သုတ်သည် ပဋိသေစ ဝိမိသုတ်။

နိဂ္ဂဟိတ်ကို ချေခြင်း ပြုခြင်းအကျိုးငှာ နိဂ္ဂဟိတ်ကို အံ-ပြုသည်။

၅။ (က) သံ + လာပေါ-တည်၊ ဝတ္ထံ ဝါ ဝဂ္ဂေ-၌ ဝါ သဒ္ဓါဖြင့် နိဂ္ဂဟိတံကို လ-ပြ။
သလ္လာပေါ- ပြီး၏။

(ခ) ကံ-စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကေဝုဓ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအား
ဖြင့်လည်းကောင်း လိင်၏အနက်ကို ဝေဘန်တတ်သောကြောင့် ဝိဘတ်မည်၏။

(ဂ) နဒိ-သဒ္ဓါ၏ ပဒမာလာစဉ်လေ။

၆။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)။

၁၆။ ပထမပြန်စာပေးဌာကျင်းပရေးဗေဒတို့အဖွဲ့ခွဲ ချမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း)

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ ကစွည်းဆန္ဒီဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၇) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ အောက်ဖော်ပြပါတို့၏ သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ်တို့ကို စုံလင်စွာပါဠိသက်သက်ရေးပါ-

(က) နာမ်ကျမ်း၌ ရုပ်တည်ဖို့ရန်အတွက် ပရိဘာသာပြုသောသုတ်၊

(ခ) နာမ်ကျမ်း၌ ရုပ်ပြီးဖို့ရန်အတွက်ပရိဘာသာပြုသောသုတ်။

၂။ အောက်ပါ ဥဒါဟရုဏ်ပါဠိတို့ကို အနက်မှန်မှန်ပေးပါ-

(က) ရုစိမံ ပုပ္ဖံ ဝိရောစတိ၊

(ခ) ဒဒိမိ တေ ဂါမဝရာနိ ပဉ္စ၊

(ဂ) ပဿေယျ တံ ဝဿသတံ အရောဂံ၊

(ဃ) ဝါသိယာ ကဋ္ဌံ တစ္ဆတိ၊

(င) ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ ကုလယုတ္တော။

၃။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ကိုပုဒ်စစ်၊ (ခ) ကိုပုဒ်ဖြတ်ပြီး၊ (ဂ) ကို နာမ်ရုပ်အကျဉ်း။

(ဃ) (င) တို့ကို ဓာတ်+ပစ္စည်းခွဲပြပါ-

(က) အဂ္ဂိ+အာဂီရံ၊ (ခ) အဂ္ဂိသိနိ၊ (ဂ) ရတ္တိ၊ (ဃ) ကိစ္စ၊ (င) နန္ဒန။

ဝထမဇယိတန်း ဝုတ္တာ + အခြေခံ

- ၄။ ကွစသဝဏ္ဏံ လုတ္တေ-သုတ်လာ သဝဏ္ဏ၊ အသဝဏ္ဏ-အရတို့ကို ခွဲခြားဖော်ပြပြီး၍ ပထမာဓိဘတ်သက်သော အနက်များကိုလည်း သုတ်ထောက်၍ ပြေဆိုပါ။
- ၅။ သန္တိ တတိယပိုင်း ဒီဃ-သုတ်၌ ဒီဃ-ပြုရမည့်ဌာနများကို ရူပသိဒ္ဓိလာသည့်အတိုင်း ပြေဆို၍၊ နာမ်ကျမ်း ယောသု ၈-သုတ်၌ ၈-သန္တိ၏အနက်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။
- ၆။ (က) ပဋိပက္ခနာမ်၊ (ခ)တိလိင်အပြားတို့၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ပုံစံထုတ်ကာ ရှင်းပြပြေဆိုပါ။

ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း) (အခြေ)
ဝထမဇယိတန်း ။ ။ ကစွည်ဆန္ဒသာသာ

- ၁။ (က) (လိင်္ဂဝ္ဋ နိပ္ပဇ္ဇတေ-သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ)။
(ခ) တဒနပရောဓေန-သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ)။
- ၂။ (က) ရူပိမံ- အရောင်ရှိသော၊ ပုပ္ဖံ-ပန်းသည်၊ ဝိရောစတိ- တင့်တယ်၏။
(ခ) တေ-သင့်အား၊ ပဉ္စ-ငါးပါးကုန်သော၊ ငါမဝရာနိ- ရွာစားဆုတို့ကို၊ ဒဒိမိ-ပေး၏။
(ဂ) (ကရင် ၂-(က)တွင်ရှု)
(ဃ) ဝါသိယာ-ပဲကွပ်ဖြင့်၊ ကဋ္ဌံ- သစ်သားကို၊ တစ္ဆတိ- ရွှေ၏။
(င) (ရှမ်းမြောက် ၂-(ခ)တွင်ရှု)။
- ၃။ (က) အဏှာငါးရံ၊
(ခ) အဂ္ဂိဿ + ဣနိ၊
(ဂ) ရတ္တိ-တည်၊ ယော သက်၊ ပ-မှည့်၊ ဃပတော စ ယောနံ လောပေါ-ဖြင့် ယော-ချေ၊ ယောသုကတနိကာရလောပေသု ဒီဃံ-ဖြင့် ဒီဃ-ပြု၊ ရတ္တိ-ပြီး၏။
(ဃ) ကရ ဓာတ် + ရိစ္ဆ ပစ္စည်း၊
(င) နန္ဒ ဓာတ် + ယု ပစ္စည်း။

၄။ သဝဏ္ဏ— အ အာ၊ ဣ ဤ၊ ၃ ဦး။

အသဝဏ္ဏ— ဧ ဩ။

လိင်္ဂတ္ထ ပဌမာ-ဖြင့် လိင်္ဂအနက်၊

အာလပနေ စ-ဖြင့် အာလုပ်အနက်ပိုလွန်သော လိင်္ဂအနက်။

၅။ ဒီဃ ဗြုရာဌာန- (ရင်းပြည်နယ် နံပါတ် ၅-တွင်ရှု)

စသဒ္ဓါသည် နာ သ္မာ သ္မိံ သုဝိဘတ်တို့ကြောင့်လည်း ဂေါဏ် ဩ-ကို အာဝ-

အပြုကို ဆည်းခြင်း အဝတ္တသမုစ္စည်းအနက် ရှိသည်။

၆။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ရောဝတီတိုင်း

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ကစွဉ်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၆) တနင်္ဂနွေနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို ပါဠိရေးပြပါ။

(က) သန္တိကျမ်း သဒ္ဓိသဒ္ဓေဘော်လဟသောသုတ်၏ သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ်၊

(ခ) အကမ္မန္တဿ စ သုတ်၏ စသဒ္ဓါ အကျိုးပြပါဠိ။

၂။ အောက်ပါ ပါဠိဝါကျတို့ကို ဝိဘတ်နက်မှန်ကန်စေလျက် အနက်ပေးပြပါ။

(က) သုန္ဒရာဝုသော ဣမေ အာဒိဝကာ ဘိက္ခုသု အဘိပါဒေန္တိ၊

(ခ) သဟာပိ ဂစ္ဆေန သံဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ၊ ဝိနာပိ ဂစ္ဆေန။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါတို့တွင် (က) ကိုပုဒ်စစ် (ခ) ကို နာမ်ရုပ်တွက် (ဂ) ကို ဓာတ်၊ ဝိဘတ် ခွဲပြပါ။

(က) စိရုံ+ပဏိသိ

(ခ) ဂစ္ဆတိ၊

(ဂ) အသိ၊ အာဟာ။

၄။ ဝိဘတ်သမ္ဘင်္ဂသိ သက်ရသော ဓာတုနိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ အာချာတ်၌ (က) အ-လာသောဝိဘတ်၊ (ခ) ဣ-လာသောဝိဘတ်တို့ကို သုတ်စဉ်ပါဠိသာဓကဖြင့် ဖြေဆိုပြပါ။

၅။ အဏုဂါရုံ ကို သန္တိ၊ နာမ် ၂-နည်းဖြင့် ရုပ်ကျဉ်းတွက်ပြ၍၊ အဝမှီ ၈ သုတ်၌ ၈ သန္တိ၏ အစီအရင်ကိုလည်း ရူပသိက္ခာနှင့်အညီ ရေးသားဖော်ပြပါ။

၆။ သရသန္တိ၊ ဝုတ္တသန္တိ တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပုံစံနှင့်တာကွ ပုဒ်စပ်ကျမ်းလာအတိုင်း ရေးသားပြီး၊ အန္တရဂိုဏ်း-စသော ဝိမိသုတ်တို့ကိုလည်း ပုံစံထုတ်၍ သုတ်စပ်လာအတိုင်း ရေးပြပါ။

ရောဝတီတိုင်း (အခြေ)

ပထမဇလိတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသန္တိတြိဘာသာ

၁။ (က) ပရဒေသာဘဝေါ ဌာနေ သုတ်ဆိုင်ရာ ပါဠိရေးလေ။
(ခ) (ပါဠိ ထင်ရှားပြီ။)

၂။ (က) အာဝုသော- ငါ့ရှင်တို့၊ ဣမေ အာဇီဝကာ- ဤတက္ကတွန်းတို့သည်၊ သုန္ဒရာ- ကောင်း (တော်) ပါပေကုန်၏။

(တစ်နည်း) သုန္ဒရာ-ကောင်းကုန်သော၊ ဣမေ အာဇီဝကာ- ဤတက္ကတွန်း တို့သည်၊ သိက္ခာသု- ရဟန်းတို့ကို၊ အဘိဇ္ဇာဒေန္တိ ရှိခိုးကုန်၏။

၃။ (ခ) ဂစ္ဆေန- ဂစ္ဆရဟန်းရှေးနှင့်၊ သဟာဝိ-တကွလည်း၊ သံဃော-သံဃာသည်၊ ဥပေါသထံ- ဥပုသ်ကို၊ ကရေယျ- ပြုရာ၏။ ဂစ္ဆေန-ဂစ္ဆရဟန်းရှေးနှင့်၊ ဝိနာပိ- ကင်း၍လည်း။

၃။ (က) ဝိရပ္ပတိသိ။

(ခ) ဂစ္ဆန္တိ-တည်၊ သွိ-သက်၊ သေသေန္တိ ၂၀-ဖြင့် ၈၊ ၂-ကိုကဲ့သို့၊ တောတိတာ သသ္မိနာသုဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တာကွ ၈၊ ၂-ကို တိ-ပြု၊ ဂစ္ဆတိ- ပြီး၏။

အရှင်ဇိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၂၅

(ဂ) အသိ= အသ ဓာတ် + သိ ဝိဘတ်။

အာဟ= ပြု ဓာတ် + ပရောက္ခာ အ ဝိဘတ် (တနည်း) ဝတ္တမာန် တိ ဝိဘတ်။

၄။ ဓာတုနိဒ္ဒိဋ္ဌပစ္စည်း --- (ရန်ကုန် ၄-တွင်ရှု)။

(က) အကာရာဂမော ဟိယုတ္တနိ အဇ္ဈတ္တနိ ကာလာတိပတ္တိသု-သုတ်အရ ဟိယုတ္တနိ အဇ္ဈတ္တနိ၊ ကာလာတိပတ္တိဝိဘတ်။

(ခ) ဣကာရာဂမော အသဗ္ဗဓာတုကမ္ပိ-သုတ်အရ ပရောက္ခာ၊ အဇ္ဈတ္တနိ၊ ဘဝိဿန္တိ၊ ကာလာတိပတ္တိ ဝိဘတ်။

၅။ သန္တိရုပ်ကျဉ်း-

အဂ္ဂိ + အာဂီရံ-တည်း။ ဣဝဏ္ဏော ယံ နဝါ-ဖြင့် ဣ-ကို ယ-ပြု။ ယ အာ-သို့ကပ်၊ ဂ္ဂ-ယာသို့ကပ်၊ (အဂ္ဂာဂီရံ) ဗျဉ္ဇနော ဝ ဝိသညောဂေါ-သုတ်၌ ဝ သန္တိဖြင့် ဗျည်း ၃-လုံးတို့တွင် သဘောတူအစဗျည်းတစ်လုံးကိုချေ၊ အဂ္ဂာဂီရံ ပြီး၏။

နာမ်ရုပ်ကျဉ်း

အဂ္ဂိ+အာဂီရံ-တည်း။ ဣဝဏ္ဏပဏ္ဏာ ဗျလာ-ဖြင့် ဣ-ကို ဗျ-မှည့်၊ ယဝကာရာ ဝ-ဖြင့် ဗျ မည်သော ဣ-ကို ယ-ပြု။ ယ အာ-သို့ ကပ်၊ ဂ္ဂ ယာသို့ကပ်၊ (အဂ္ဂာဂီရံ) ဗျဉ္ဇနော ဝ ဝိသညောဂေါ-သုတ်၌ ဝ သန္တိဖြင့် ဗျည်း ၃-လုံးတို့တွင် သဘောတူ အစဗျည်းတစ်လုံးကိုချေ၊ အဂ္ဂာဂီရံ ပြီး၏။

ဝ-သန္တိ အစိအရင် ---

ဝ-သန္တိဖြင့် ယော နာ သ သ္တာ သ္တိ သု ဝိဘတ်တို့ကြောင့် ဂေါ-၏ ဩ-ကို အဝ-ပြု။

၆။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)။

၁၂၆

ထေဇဇဇိတနိဗ္ဗာ + အခြေခံ

၁၈။ ပထမပြန်အထူးအောင် ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲ
ပထမလှော်တန်း ။ ။ ကစွန်းသန္တတိုး ဘာသာ

၁၉၆၁-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၅)ရက်၊ (၁၅- ၆ - ၂၀၀၆) ကြာသပတေးနေ့

၁။ သန္တိကျမ်းလာ နိဂ္ဂဟိတ်မှ နောက်ပြစ်သော သရကျေသောသုတ်နှင့် ကိတ်ကျမ်းလာ
နာမာပေက္ခသုတ်တို့၏ သုတ်၊ ဂုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ်အစုံ ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါပုံစံများကို အနက်မှန်စွာ ရေးခဲ့ပါ။

(က) အနေန မွေအိနေန၊ သုခိတာ ဟောတု သာ ပဇာ၊

ဣဒိနာ ဗုဒ္ဓပူဇေန၊ ပတ္တာန အတေံ ပဒံ။

(ခ) ဒီရန္တိ ဝေ ရာဇရဏာ သုဗိတ္တာ၊ အထော သရိရန္တိ ဇရံ ဥပပေတိ။

(ဂ) ပါပါ ဝိတ္တံ နိဝါရယေ၊ ဘယာ မုစ္ဆတိ သော နရော။

(ဃ) ဟတ္ထေသု ပိဏ္ဏာယ စရန္တိ ဇီဝိ စမ္ပေသု ဟညတေ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါ ပုံစံများကို ပုဒ်ပြတ်၍ “ စတဿန္တံ” ပုံစံကို နာမ်ရပ်တွက်ပြပါ။

(က) အတံခွဋ္ဌ (ခ) ယွာယံ (ဂ) သွေဝ (ဃ) အန္တန္တမာသံ (င) ဂုတျဿ။

၄။ ပရဒ္ဓေဘာဇေါ ဌာနေ၊ ဝဂ္ဂေ ဃောသာယောသာနံ- သုတ်တို့၏ အထူးနှင့် ကွပ် လောပံ၊

ဗျဉ္ဇနေ စ-သုတ်တို့၏ ဖွင့်ပုံ ထူးခြားချက်ကို စာကိုယ်လာအတိုင်း ရေး၍၊ (က) ပဋိတဗ္ဗံ၊

(ခ) ဂမနိယံ၊ (ဂ) ဇေယျံ- ပုံစံတို့ကို ဓာတ် ပစ္စည်းခွဲပြပါ။

၅။ နောက်သရဇောင်းတိုင်း အစိတ်ကြွေ ဥတို့ကို အချို့ပုံစံ “ဝ” ပြုရမည်ဟု ဆိုရာဝယ်

ဝမောဒန္တနံ-သုတ်၌ အဘယ်သန္တတို့၏ အစိတ်ကြွေကို ယူရပါမည်နည်း? မာဂဘောသာ

ပြောကြားသူတို့ကို ရူပသိက္ခကျမ်းလာအတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရေးခဲ့ပါ။

၆။ ဖော်ပြပါ ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာ စကားရပ်ကို ပေယျာလဖော်၍ ရေးခဲ့ပါ။

တစ်နည်းကား- သာမညနာမ်၊ ဂုဏနာမ် (ပ) မြင်းဇာတ်ကို စွဲ၍ မြစ်သောကြောင့်

သာမညနာမ်မည်၏။

ပထမပြန်အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမဇယ့်တန်း။ ။ ကစွည်းဆန့်ကြီး ဘာသာ

၁။ ပရော ငါ သရော-သုတ်နှင့် တဒ္ဒိတသမာသကိတကာ နာမံ ငါ တဝေတုနာဒိသု စ-
သုတ်ဆိုင်ရာကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ (က) အနေန ဓမ္မဒါနေန- ဤဓမ္မဒါနကြောင့်၊ သာပဇာ-ထိုသတ္တဝါအပေါင်းသည်၊
သုခိတာ- ချမ်းသာခြင်းရှိသည်၊ ဟောတု- ပြစ်ပါသောတည်း။

ဣဓိနာ ဗုဒ္ဓပုဇေ- ဤဘုရားကို ပူဇော်ခြင်းကြောင့်၊ အမတံ- သေခြင်းကင်း
သော၊ ပဒံ- နိဗ္ဗာန်သို့၊ ပတ္တာနု- ရောက်၍။

(ခ) သုစိတ္တာ- ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ ရာဇေတာ- မင်း၏ရထားတို့သည်၊ ဝေ- စင်စစ်၊
ဒီရန္တိ- ဆွေးမြေ့ကုန်ပြီ၊ အထော- ထိုမြို့၊ သရိရံပိ- ကိုယ်သည်လည်း။ ဇရံ-
ဆွေးမြေ့ ခြင်းသို့၊ ဥပေတိ- ကပ်ရောက်ရ၏။

(ဂ) ပါပါ- မကောင်းမှုမှ၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ နိဝါရယေ- တားမြစ်ရာ၏။
သော နရော- ထိုလူသည်၊ ဘယာ-ဘေးမှ၊ မုစ္ဆတိ- လွတ်၏။

(ဃ) ဟတ္ထေသု- လက်တို့ဖြင့်၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ စရန္တိ- လှည့်လည်ကုန်၏။
ဒီပိ- သစ်ကို၊ ဓမ္မေသု- အရေတို့ကြောင့်၊ ဟညတေ- သတ်အပ်၏။

၃။ (က) အဟံ + ခေါ် + အဇ္ဇ၊ (ခ) ယော+ အယံ၊ (ဂ) သော+ ဝေ၊
(ဃ) အနု+ အဗ္ဗာသံ၊ (င) ဝုတ္တိ+ အဿ။

စတဿန္တံ ရုပ်တွက်ပုံ-

စတဿန္တံ-ကို စတု-တည်၊ နံ-သက်၊ (စတု+နံ) နော စ ခ္ဋိဒီတော နံမှိ-သုတ်၌ စ-
သန္တိပြင် စတု-နောင် သံ-လာ၊ (စတု+သံ+နံ) နိဂ္ဂဟိတံကို တ-ဝတ္ထု နံ-ပြု၊ တ်-
ခွင်း ဥ-ကြွင်း၊ ပဉ္စာဒိနမတ္တံ-၌ အတ္တံ-ဟူသော ဘာဝနိဒ္ဒေသဖြင့် ဥ-ကို အ-ပြု၊
တ်-အ-သို့ကပ်၊ စတဿန္တံ-ပြီး၏။

၄။ ပရဒ္ဓေသာဝေါ ဌာနေ-သုတ်ဖြင့် ဝဂ်၌ ပထမ၊ တတိယ၊ ဘွမ္မက္ခရာများနှင့် ယ၊ ရ၊ ဝ၊ သ-ဗျည်းတို့၏ သဒ္ဓါသန္ဓေဘော်လာသည်။

ဝဂ္ဂေ ဟောသာဟောသာနိ တတိယ ပဌမာ-သုတ်ဖြင့် ဝဂ်၌ နုတိယက္ခရာရှိရာ ပထမက္ခရာလာခြင်း၊ စတုတ္ထက္ခရာရှိရာ တတိယက္ခရာလာခြင်းဟူသော အသဒ္ဓါသန္ဓေဘော် လာသည် ဤသို့ ထူးသည်။

ဆောင်-ရသာသုံးဖြာ၊ အာဒိဃာနောက်၊ ကြရောက်ဝဂ္ဂ၊ ပ၊ တ၊ မ-နှင့်၊ ယ၊ လ၊ ဝ၊ သာ၊ ဗျည်းတို့မှာ၊ ဒေသာသဒ္ဓါ၊ ဝဂ်တွင်နု၊ စ၊ ရှိလေက၊ ပ၊ တ-စဉ်တိုင်းလာ။

ထူးခြားချက်-

ကွမိ လောပံ-သုတ်ဖြင့် သရဇ္ဇောင်းရာ၌ နိဂ္ဂဟိတ်ကိုချေသည်။
ဗျဉ္ဇနေ စ-သုတ်ဖြင့် ဗျည်းဇ္ဇောင်းရာ၌ နိဂ္ဂဟိတ်ကိုချေသည် ဤသို့ထူးသည်။

ဓာတ်၊ ပစ္စည်းခွဲပြပုံ-

(က) ပဒ-ဓာတ်၊ ယ-ပစ္စည်း၊ တဗ္ဗ-ပစ္စည်း။

(ခ) ဂမု-ဓာတ်၊ အနိယ-ပစ္စည်း။ (ဂ) ဇိ-ဓာတ်၊ အျ-ပစ္စည်း။

၅။ က၊ ခ၊ ယ၊ တ-သဒ္ဓါတို့၏ အဆုံးသတ်-ကိုသာယူရမည်။

မာဂဘောသာ ပြောကြားသူများ-

ကမ္ဘာဦးလူ၊ ဗြဟ္မာ၊ သူတစ်ပါးစကားပြောသံမကြားဘူးသေးသော ကလေး၊ မြတ်စွာဘုရား ဤလေးဦးဖြစ်သည်။

၆။ (ပုဒ်စစ်ရေးလေ)။

အရှင်ဝိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၂၉

၁။ ပထမြန်စာမေးဝွဲကျင်းပရေးဗေဒနာအဖွဲ့က တချင်ပြည်နယ်

ပထမငယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၀၆) ဗုဒ္ဓတူးနေ့

၁။ စိတ်အကျယ် ၁၂၁-ပါးကို ဇာတိဘေးအားဖြင့် ခွဲခြားပြ၍၊ ဝိတက်၏ ယှဉ်ရာစိတ်၊ မယှဉ်ရာစိတ်တို့ကိုလည်း စေတသိက်ပိုင်းလာသည့်အတိုင်း ခွဲခြားဖော်ပြခဲ့ပါ။

၂။ အကုသိုလ် ပဉ္စမမြောက်စိတ်နှင့် ဒဿမမြောက်စိတ်တို့၌ ယှဉ်နိုင်သောစေတသိက် တို့ကို ရေတွက်ဖော်ပြ၍၊ ဟဒယဝတ္ထုရှုပ်ကို ဧကန်မှီသော စိတ်တို့ကိုလည်း ရေးသား ပြခဲ့ပါ။

၃။ ဧတ္တာဝတာ စုဒ္ဓသ ဝိထိစိတ္တုပ္ပါဒ်-ဟူသော စကားအရ ဘဝင်လှုပ်၍ ပထမဆုံး ဝိထိ စိတ်ဖြစ်ပုံကို ပြသော ပါဠိ၊ နောက်ဆုံး ဝိထိစိတ်တို့ ဖြစ်ပုံကိုပြသော ပါဠိ၊ နောက်ဆုံး ဝိထိစိတ်တို့၏အင်္ဂါပြ ပါဠိတို့ကို အသီးအသီးရေးသားပြခဲ့ပါ။

၄။ ကာမတစ်ဆယ့်တစ်ဘုံတွင် အမြင့်ဆုံးဘုံသားတို့၏ သက်တမ်းပြ သင်္ကဟပါဠိတို့ကို ကျနုတို့ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၅။ မောဟမူစိတ်နှစ်ပါး ဥပေက္ခာသဟဂုဏ်သာ ဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းကို ပြေဆိုပြီးလျှင်၊ ပဿသည့် နာမ်တရားဖြစ်၍ အာရုံကို အဟုတ်တကယ် မတွေ့ထိကောင်းပါလျက် တွေ့ထိခြင်းလက္ခဏာရှိသည်ဟု အဘယ့်ကြောင့် ဆိုရပါသနည်း ဥပမာဆောင်၍ ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၆။ အရှက် အကြောက်တရား နှစ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော ဟိရိနှင့် ဩတ္တပ္ပ၏ အထူးကို ဇီကာဆရာအလိုကျ ဥပမာပြ ရေးသား၍၊ ပဋိသန္ဓေဘဝင် စုတိစိတ်တို့ နှိရိမုတ် ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ပြေဆိုပြခဲ့ပါ။

ဝေဠာပေဠာတန်း ဝုတ္တာ + အခြေခံ

ကချင်ပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမပေဠာတန်း ။ ။ အသိဗွေတ္တသင်တ ဘာသာ

၁။ အကုသိုလ်စိတ်- ၁၂၊ ကုသိုလ်စိတ်- ၃၇၊ ဝိပါကိစိတ်- ၅၂၊ ကြိယာစိတ်- ၂၀၊ ပေါင်း ၁၂၁-ပါး။

ဆောင်- အတု ဆယ့်နှစ်၊ နှစ်တစ် ကုမ္ဘာ၊ သုံးဆယ့်ခြောက် ဝိ၊ ကြံ ဝိသာ၊ ကျဉ်းရှစ်ဆယ်တိုး၊ တစ်မျိုးကျယ်မှာ၊ ဆယ့်ခြောက်ဝ၊ တိုးကြ တု၊ ဝိ မှာ၊ (အသိဇာတိဆောင်)

ဝိတက်ယှဉ်ရာစိတ်-

ဧွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀-ကြဉ်သော ကာမစိတ် ၄၄-ပါး၊ ပထမဈာန် ၁၁-ပါး၊ ပေါင်း ၅၅-ပါး။

ဝိတက်မယှဉ်ရာစိတ်-

ဧွေပဉ္စဝိညာဏ် - ၁၀၊ ၃ ဈာန်- ၁၁၊ တ ဈာန်- ၁၁၊ စတု ဈာန်- ၁၁၊ ပဉ္စမ ဈာန်- ၂၃၊ ပေါင်း ၆၆- ပါး။

(ဆောင်) ပဉ္စဝိညာဏ်၊ ဖယ်ကြဉ်ကာမ၊ ပထမဈာန်၊ ငါးဆယ်မှန်၊ ငါးတန် ဝိတက်ယှဉ်။

၂။ ယှဉ်သော စေတသိက်-

ပဉ္စမ အကုသိုလ်စိတ်၌ ဝိတိကြဉ် အညသမာန်းစေတသိက် ၁၂၊ မောစတုက် ၄၊ လောဘ ဒိဋ္ဌိ ၂၊ ပေါင်း ၁၈-ပါး။

ဒသမအကုသိုလ်စိတ်၌ ဝိတိကြဉ် အညသမာန်းစေတသိက် ၁၂၊ မောစတုက် ၄၊ အေတုက် ၄၊ ထိနု၊ မိဒ္ဓ ၂၊ ပေါင်း ၂၂-ပါး။

တဒယဝတ္ထု ကေနိဝိစိတ်များ-

မနောဓာတ် ၃၊ အေသမူ ၂၊ တအီရုံ ၁၁၊ ဟသိတုပ္ပါဒ် ၁၊ ရူပ ၁၅၊ သောတာ ပတ္တိမဂ် ၁၊ ပေါင်း ၃၃-ပါး။

ဆောင်- ဟင်္ဂသမ္ပဒေ၊ မနောတေးနှင့်၊ အေဒွေး တအီ၊ တသိတာတို့၊ ရူပသောမဂ်၊ သုံးသုံးတွက်၊ ဝိလျာတ် တဒယ၊ တေန္တ ။ (အသိဇာတိဆောင်)

အရှင်တိလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၃။ တတော ခွံကွတ္တုံ၊ ဘဝင်္ဂေ ဝလိတေ ဘဝင်္ဂသောတံ၊ ဝေါပိန္နိတွာ တမေဝ ရူပါရမ္မဏံ ၊
 အာဝဇ္ဇန္တိ ပဉ္စအီရာဝဇ္ဇနိတ္တံ ဥပ္ပဗ္ဗိတွာ နိရုဇ္ဈတိ။
 ဝေဇာနဗန္ဓာနိ ဓ ဒွေ တအီရမ္မဏပါကာနိ ယထာရဟံ ပဝတ္တန္တိ၊
 တထာ ကာမာဝစရဝေဇာဝသာနေ ကာမာဝစရသတ္တာနံ ကာမာဝစရဓမ္မေသွေဝ
 အာရမ္မဏဘူတေသု တအီရမ္မဏံ ဣစ္ဆန္တိတိ။
 ကာမေ ဝေဇသတ္တာလမ္ဗဏာနံ နိယမေ သတိ ဝိဘူတေ'တိမဟန္တေ ဓ တအီရမ္မဏံ
 မိရိတံ။

၄။ နဝသတဋ္ဌေကဝိသ- ဝသာနံ- စသောဂါထာကို အနက်ရေးလေ။

၅။ လောဘ အေးသဟူသော အခြားမူလတို့မှ ကင်းသည့်အတွက်အလွန်တွေဝေသော
 ကြောင့်၎င်း၊ ထက်ဝန်းကျင် ရွှေရှားခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ဝိပိကိစ္ဆာ ပျံလွင့်
 ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စတို့နှင့် ယှဉ်သည့်အတွက် အလွန်တန်လှုပ်သော
 ကြောင့်၎င်း၊ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံ အားလုံးတို့၌လည်း တပ်မက်ခြင်း ဖြစ်မှားခြင်း
 ကင်းသောကြောင့် မောဟမူစိတ် ၂-ပါးသည် ဥပေက္ခာသံဟဂုတ်စိတ်သာ ဖြစ်ရသည်။

တွေ့ထိခြင်းလက္ခဏာ-

ချဉ်သီးကိုစားသူ စသည်တို့ကို မြင်ရသော အခြားသူမှာ သွားရေယိုသကဲ့သို့
 ဖဿသည် နာမ်တရားဖြစ်သော်လည်း အာရုံ၌ တွေ့ထိသောအခြင်းအရာအားဖြင့်
 ဖြစ်သောကြောင့် တွေ့ထိခြင်းလက္ခဏာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရသည်။

၆။ ရွာသူတို့၏ ဝက်သည် မစင်မှ မစက်ဆိုတ်သကဲ့သို့ ကာယဒုစရိုက် စသည်မှ
 မစက်ဆုတ်ခြင်းသဘောသည် အဟိရိက၊
 ပိုးဖလံသည် မီးမှမကြောက်လန့်သကဲ့သို့ ကာယဒုစရိုက် စသည်မှ မကြောက်လန့်ခြင်း
 သဘောသည် အနောတ္တပ္ပ၊ ဤသို့ ထူးသည်။

ဒွီရဝိမုတ်ဖြစ်ရကြောင်း-

စက္ခုစသော ဒွီရတို့၌ မဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ မနောဒွီရဟုဆိုအပ်သော
 ဘဝင်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ပဋိသန္ဓေယူအပ်ပြီးသော အာရုံမှတစ်ပါးသော

အရံကိုယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် မဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓေဘဝင် စုတိ
စိတ်တို့ နှိုရိမုတ်ဖြစ်ရသည်။

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗေတီအဖွဲ့ခွဲ ကယားပြည်နယ်

ပထမဇလိတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂီတ ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၀၆) ဗုဒ္ဓတူးနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို မှန်ကန်စွာ ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

(က) ပစ္စဝေက္ခဏာဇော စောပုံပြ သင်္ဂဟပါဠိ၊

(ခ) သက်တမ်း သတ်မှတ်၍ မရနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြဆိုသောသင်္ဂဟပါဠိ။

၂။ သစ္စာလေးပါး တရားကိုယ်ပြ ငါထာကို အနက်ရေးပြပါ။

၃။ အတိတ်စိတ်တွင် နှစ်နာမည် ခေါ်တွင်လေ့ရှိသော စိတ်တစ်လုံးကို ဖေါပြ၍၊ ၎င်း၏ပြု
စွမ်းနိုင်သမျှသော အာရုံကိုလည်း ညွှန်ပြပြောဆိုကာ၊ ကာရဏာ ပရိယာယနိဗ္ဗာန်ဟု
အာကာရဘောဓ နိဗ္ဗာန်တို့ကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

၄။ စတ္တာရော ပန မဂ္ဂပ္ပါဒါ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာ ဆိုလိုက်သဖြင့် ကာမစိတ် မဟာဂ္ဂုတ်စိတ်
တို့နှင့် မတူ လောကုတ္တရာစိတ်၏ ခြားနားဟန်ကိုဖေါပြ၍၊ သုန္ဒီဝါသဘုံ၌ အနာဂါမိ
ပလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တပလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့ဖြစ်နိုင်သည်
မဟုတ်ပါလော? အဘယ်ကြောင့် “အနာဂါမိနော ပန သုန္ဒီဝါသေသု” ဟုဆိုရပါသနည်း?
ရှင်းပြပါ။

၅။ ကာယဝိညာဏ်ဒွေးသည် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မဖြစ်ဘဲ အဘယ်ကြောင့် နက္ခ၊ သုခ
သဟဂုတ်ဖြစ်ရပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ လောဘနှင့်ဆန္ဒတို့၏ အထူးကိုလည်း ဋီကာ
လာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

အရှင်ဘိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၃၃

၆။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၏ ယှဉ်ရာစေတသိက်ကို ပြဆိုရာ၌ အဓိမောက္ခ ဝိရဟိတာ-
ဟုပြဆိုရခြင်း အကြောင်းကို ဋီကာအလိုကျ ရေးပြ၍၊ နိဗ္ဗာန်နှင့် ပညတ်တရားတို့သည်
အဘယ်ကြောင့် ကာလပိမုတ် မည်သည်ကိုလည်း ပြေဆိုပါ။

ကယားပြည်နယ် (အရှေ့)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂတ ဘာသာ

၁။ (က) ဘဂဝတော ပန ယမက ပါဠိဟာရိယ-စသော ပါဠိကိုရေးလေ။

(ခ) တေသု စတုန္ဒ အပါယာနံ -စသော ပါဠိကို ရေးလေ။

၂။ ဒုက္ခံ တေဘူမကံ ဝဋ်- စသော ပါဠိကို အနုတ်ရေးလေ။

၃။ မနောဒွါရာဝဋ်စိတ် ဖြစ်သည်။ ၎င်းစိတ်သည် အလုံးစုံကိုအာရုံပြုသည်။

ကာရဏပရိယာယ နိဗ္ဗာန်- ၁။ သဉ္ဇပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်၊ ၂။ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်။

အာကာရသေသနိဗ္ဗာန်-

၁။ သုညတနိဗ္ဗာန်၊

၂။ အနိမိတ္တနိဗ္ဗာန်၊

၃။ အပ္ပဏိဟိတနိဗ္ဗာန်။

၄။ မဂ်စိတ်တစ်ကြိမ်ဖြစ်သောကြောင့် လောကုတ္တရာစိတ်၌ ကြိယာ မရှိပါ။ ကုသိုလ်နှင့်

ဝိပါက် နှစ်မျိုးသာရှိသည်။ ကာမစိတ် မဟဂ္ဂုတ်စိတ်များကား ကုသိုလ် ဝိပါက်ကြိယာ
သုံးမျိုးစီ ရှိသည်။

အနာင်္ဂမိနော ပန သုဒ္ဓါဝါသေသု--

သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ရှိနိုင်သော်လည်း ပဋိသန္ဓေနေနိုင်သူမှာ အနာင်္ဂသာ
ဖြစ်သောကြောင့် အနာင်္ဂမိနော ပန သုဒ္ဓါဝါသေသု- ဟု ဆိုရပါသည်။

၅။ ဝတ္ထုအာရုံတို့အချင်းချင်း ထိခိုက်ခြင်းအားရှိသောကြောင့် ကာယဝိညာဉ်ဒွေသည်
အနိဗ္ဗာန်၌ ဒုက္ခသဟဂုတ်၊ ဣဋ္ဌာရုံ၌ သုခသဟဂုတ် ဖြစ်ပါသည်။

လောဘနှင့် ဆန္ဒ အထူး-

လောဘသည် အာရုံ၌ ငြိကပ်သောအားဖြင့် လိုချင်တပ်မက်ခြင်း သဘောရှိသည်။ ဆန္ဒသည် အာရုံ၌ ငြိကပ်မှုမရှိဘဲ ပြုလိုကာမတ္တသဘောရှိသည် ဤသို့ထူးပါသည်။

၆။ အဓိမောက္ခစေတသိက်သည် ဆုံးဖြတ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သည့် အတွက် နှလုံးနှစ်ခွရှိသော ဝိစိကိစ္ဆာစိတ် မဖြစ်သင့်သောကြောင့် အဓိမောက္ခ ဝိရတိတာ-ဟု ဆိုရပါသည်။

ကာလဝိမုတ်ဖြစ်ရကြောင်း-

ပျက်စီးခြင်းသဘော မရှိသည့်အတွက် အတိတ်စသော ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဆိုအပ်သောကြောင့် နိဗ္ဗာန် ပညတ်သည် ကာလဝိမုတ် ဖြစ်ရပါသည်။

၃။ ပထမပြန်စာမေးဝွဲကျင်းပရေးဗေဒနာအဖွဲ့ခွဲ တရင်ပြည်နယ်

ပထမဇေယျတန်း ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟတာဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၀၆) ဗုဒ္ဓတူးနေ့

၁။ “နိဗ္ဗာန်မဂ်ဝိလ် ရက်တိုတို အမြန်ရလို၏” ဟု သူတော်စင်များဆုတောင်းကြသည့် နိဗ္ဗာန်တရားကိုပြဆိုသော သင်္ဂဟပါဠိများကို စုံလင်စွာရေးသားပါ။

၂။ ခန္ဓာ (၅) ပါး တရားကိုယ်ပြ သင်္ဂဟဏီထာကို ကျနစွာအနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ ထိနု၊ မိဒ္ဓ စေတသိက်နှင့် ယှဉ်တွဲနိုင်သောစိတ်များကို ပေါ်ပြ၍၊ စိတ်တံခါးပေါက်မှ ဝင်ရောက်နိုင်သော (မနောဇ္ဈိမ၌ဖြစ်သော) တရားများကိုလည်း ကောက်ပြပါ။

၄။ မဂ္ဂဗျူဟာပါဠိ ၄-ယောက်တို့၌ ရထိုက်သော ဝိထိစိတ်သရုပ်များကို သင်္ဂဟအထောက်ပြ ပြောဆို၍၊ “မြင်းအသက် ၇- နှစ်၊ ဆင်အသက် (၇၀)” ဟူသောစကားမှန်ကန်မှု ရှိ/ မရှိကိုလည်း သာကေပြ ပြောဆိုပါ။

အရှင်တိလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၃၅

၅။ ဝမ်းမြောက်မှု (သောမနဿ) ဖြစ်ရန် လိုအပ်သောအကြောင်းတရားများကို ဋီကာကျော်
လာသည့်အတိုင်း ထုတ်ပြ၍ လောဘနှင့် ဆန္ဒထူးခြားချက်ကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၆။ ဂန္ဓနှင့် ရသတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပေါ်ပြ၍ သဗ္ဗထာဝိ သဗ္ဗာရမ္မဏာနိ-၌ သဗ္ဗာရမ္မဏ-
ကို အာရုံပြုနိုင်ရာ အခါကိုလည်း ဋီကာကျော်လာသည့်အတိုင်း ပြောဆိုခဲ့ပါ။

တရင်ပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ နိဗ္ဗာန် ပန လောကုတ္တရာသင်္ခါတံ- စသော ပါဠိနှင့် ပဒေသ္မတမစ္ဆန္တံ- စသော ပါဠိတို့ကို
ရေးလေ။

(တမ်းညှမ်း) နိဗ္ဗာန် ပန လောကုတ္တရာသင်္ခါတံ -စသော ၄-ပုဒ်လုံးကိုလည်း ရေးနိုင်သည်။

၂။ ရူပဥ ဝေဒနာသညာ -စသော ငါထာကို အနက်ရေးလေ။

၃။ အကုသိုလ်သင်္ခါရိကမိတ်များ ဖြစ်ပါသည်။

မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သောမိတ်—

မနောဒွါရဝဇ္ဇန်း ၁၊ ဇော ၅၅၊ တဒါရုံ ၁၊ ပေါင်း ၆၇-ပါး။

၄။ မိတ်သရုပ်များ - မဂ်မိတ် ၄-ခု ဖြစ်သည်။

သင်္ဂတအထောက်- စတ္တာရော ပန မဂ္ဂပ္ပါဒါ ကေမိတ္တက္ခဏိကာ။

လောကုတ္တရာဝေဒနာနိ စ ယထာရဟံ အရိယာနုမေဝ သမုပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။

မြင်း၊ ဆင်အသက်—

မြင်းအသက် ၇-နှစ်၊ ဆင်အသက် ၅၀-ဟူသော စကားသည်မှန်ကန်မှု မရှိပါ။

သာတေ-တေသု စတုန္တံ အပါယာနံ မနုဿာနံ ဝိနိပါတိကအသုရာနဉ္စ အာယုပ္ပ

၁၃၆

ပထမပယ်တန်း ဝုတ္တံ + အခြေခံ

၅။ သောမနဿ ဖြစ်ကြောင်း-

၁။ သဘာဝအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိကပ္ပအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဣဋ္ဌာရုံနှင့် တွေ့ကြုံခြင်း။

၂။ သောမနဿပဋိသန္ဓေ နေခဲ့ခြင်း၊ ၃။ နက်နဲသောသဘောမရှိခြင်း။

မှတ်ချက်။ ။(ကုသိုလ်အရာ အကုသိုလ်အရာ ခွဲခြားမမေး၍ အကုသိုလ်အရာကို ရည်ရွယ်၍ ပြေသည်။)

လောဘနှင့် ဆန္ဒ အတူ- (ကယားပြည်နယ် နံပါတ် ၅-တွင်ရှု)

၆။ ဤအရပ်၌ ဤဝတ္ထု ရှိ၏ဟု ကုန်းတိုက်သကဲ့သို့ မိမိ၏ တည်ရာဝတ္ထုကို ထင်ရှားပြ တတ်သောကြောင့် ဂစ္ဆမည်သည်။

သတ္တဝါတို့ သာယာအပ်သောကြောင့် အရသာသည် ရသမည်၏။

သဗ္ဗာရမ္မဏကို အရံပြုနိုင်ရာအခါ-

ကြိယာဇောတို့သည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သောအခါ၊ ဝုဇ္ဈာ သည် ထိုထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်စသည်တို့၏ ရှေ့သွားအစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သောအခါ သဗ္ဗာရမ္မ ဇာကို အာရံပြုနိုင်သည်။

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗိုလ်အဖွဲ့ခွဲ ချင်းပြည်နယ်

ပထမပယ်တန်း ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဏာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလဆန်း (၈) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၀၆) ဗုဒ္ဓတူးနေ့

၁။ တအိရုံကျရာ အင်္ဂါရပ်ပြ သင်္ဂဟစုတ္တိယပါဠိကို ပါဠိမှန်ကန်စွာ ရေးသားပြပါ။

၂။ သေခြင်းအကြောင်းတရား လေးပါးပြ သင်္ဂဟစုတ္တိယပါဠိကို အနက်မှန်မှန် သမ္မန်ပြပါ။

၃။ ကာမစိတ် စတုပညာသ (၅၄) ပါးကို ဝေဒနာဘောဒ (၅) မျိုးနည်းအားဖြင့် ကျကျနန ဝေဒနာပြု၍ မြတ်နိုးဗွာန် ကေန ရံပြု၍ စိတ်တို့ကိုလည်း သင်္ဂဟ ထောက်ပြ၍ ပြောဆိုပြပါ။

၄။ ရုပ်တရားအားလုံးတို့၏ ရနိုင်သော အမည် (၈) မျိုးကိုလည်း အစဉ်မပျက် ရေတွက် ဟော်ပြ၍၊ နိဗ္ဗာန်ကို ခန္ဓာ-ဟု ခေါ်နိုင်/မခေါ်နိုင်ကိုလည်း သင်္ဂဟသာဓက အထောက် အထားပြ၍ မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ပေးပါ။

၅။ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟကျမ်းဆရာ အရှင်အနုရုဒ္ဓိ မဟာထေရ်မြတ်သည် “ဘုရားရှင်အား သမ္မဒါ သုံးပါးဖြင့် ချီးမွမ်းတော်မူထား၏” ဟုဆိုရာ၌ ယင်း သမ္မဒါ သုံးပါး အမည်များကို ဋီကာကျော်ကျမ်းနှင့်အညီ ရေးသားပြောဆိုပြ၍၊ ပရမတ္ထ-၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဋီကာ ကျော် အဖွင့်နှင့် အညီ ပြောဆိုပြပါ။

၆။ ပဌမဈာန်၏ ဈာန်အင်္ဂါ (၅) မျိုးတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင်ဖြစ်သော ဝိစာရ-၏ သဘော အဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာလာအတိုင်း ပြောဆိုပြ၍၊ ယင်း ဝိစာရ-၏ လက္ခဏာကိုလည်း ဋီကာကျော်နှင့် အညီ ပြောဆိုပြပါ။

ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမယော်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟသာဓက

၁။ တထာ ကာမာဝစရဇဝနာဝသာနေ-စသော ပါဠိကို ရေးလေ။

၂။ အာယုက္ခယေန -စသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ကာမစိတ်သည် ဝေဒနာဘောဒအားဖြင့်--

သုခ-၁၊ ဒုက္ခ-၁၊ သောမနဿ-၁၊ အနိမ္မိတဿ-၂၊ ဥပေက္ခာ-၃၊ ပေါင်း၅၄-ပါး။
ဆောင်- သုတစ်၊ ဒုတစ်၊ သောသယံ၅၇၊ အေနှစ် ဥပတေ၊ သုံးဆယ့်နှစ်၊
(အဘိဏ္ဍင်္ဂလောက)

နိဗ္ဗာန် ကေန- လောကုတ္တရာဓိတ် ၈-ခု ဖြစ်သည်။
သာကေ-- လောကုတ္တရာဓိတ္တာနိ နိဗ္ဗာနာရမ္ပဏာနိတိ။

၄။ အမည် ၈-မျိုး-

၁။ သဟေတုက၊ ၂။ သပ္ပတ္တယ၊ ၃။ သာသဝ၊ ၄။ သင်္ခတ၊
 ၅။ လောကီယ၊ ၆။ ကာမာဝရေ၊ ၇။ အနာရမ္မဏ၊ ၈။ အပ္ပဟာတဗ္ဗ၊
 နိဗ္ဗာန်ကို ခန္ဓာတု မခေါ်နိုင်ပါ။
 သာဝက—ဘေးဒါဘာဝေန နိဗ္ဗာနံ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟနိဿဋ္ဌံ။

၅။ သမ္ပဒါ ၃-ပါး

၁။ ဟေတုသမ္ပဒါ၊ ၂။ ဗလသမ္ပဒါ၊ ၃။ သတ္တုပကာရသမ္ပဒါ-အားဖြင့် ၃-ပါး။
 ဝရမတ္ထအဓိပ္ပါယ်-
 မဟောက်မပြန် မှန်ကန်တည့်မတ်မြတ်သောကြောင့် ဝရမတ္ထ မည်ပါသည်။
 (တစ်နည်း) မြတ်သောသမ္ပညာဉာဏ်၏ အာရုံဖြစ်သောကြောင့် ဝရမတ္ထမည်ပါသည်။

၆။ ဝိစာရအဓိပ္ပါယ်-

အာရုံ၌ စိတ်သည် ထိုဝိစာရဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်တတ်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် သွားလာကျက်စား
 တတ်သောကြောင့် ဝိစာရမည်ပါသည်။
 ဝိစာရသည် အာရုံကိုသုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။

၅။ ပထမပြန်စာမေးခွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့၌ စစ်ကိုင်းတိုင်း

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဏာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၅) ရက်၊ (၂၀-၃-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ ကာမာနိဗ္ဗာန် ကျင့်လည်တတ် ဖြစ်တတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အသက်အပိုင်းအခြား
 မရှိကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြဆိုသည့် သင်္ဂဟဗျူဟာများကို ပြည့်စုံစွာ ရေးသား
 ဖော်ပြပါ။

၂။ ဇော (၇) ကြိမ် စောသည်ဟု ပြောဆိုနေကြရာ (၇) ကြိမ်စောသော ဇောများကိုပြဆိုသည့်
 သင်္ဂဟဗျူဟာစကားရပ်များကိုသာ မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။

အရွှင်ထိလောကကံခိဝံလ (အင်းစိန်)

၁၃၉

၃။ တိဗ္ဗိကြည့်ရှုခံစားနေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော (မြင်သော) စိတ်ကို ကောက်ပြု၍

(က) ၎င်းစိတ်နှင့် ယှဉ်ဘက်သမ္ပယုတ်စေတသိက်၊

(ခ) ၎င်းစိတ်ကို ဝေဒနာ၊ ကိစ္စ၊ ဇီရ၊ အာရုံတို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ပဿာဒရုပ် (၅)ပါးသည် အဘယ့်ကြောင့် ငေါစရုဇီဟိကရုပ် မည်ပါသနည်း? သင်္ဂဟကျမ်း လာအတိုင်းခွဲခြားပြေဆို၍၊ အဘယ်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖိစိတ်မြေ့သည် အဘယ်မျှပြီး သည်ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၅။ လောဘာမူစိတ် (၈)ပါး၊ ဒေါသမူစိတ် (၂)ပါး၊ မောဟမူစိတ် (၂)ပါး ပြားရခြင်းအကြောင်းကို အသီးသီးပြဆို၍၊ အကုသိုလ်စိတ်၏ အခြားမဲ့၌ အဘယ့်ကြောင့် အဟိတ်စိတ်ကို ပြဆိုပါသနည်း? ပေါ်လွင်အောင် ပြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ အဟိရိကနှင့် အနောတ္တပ္ပတို့၏ ထူးခြားဟန်ကို ဥပမာနှင့်တကွ ထင်ရှားအောင် ပြေဆို၍၊ မောစတုက် (၄)ပါးကို အဘယ့်ကြောင့် အလုံးစုံသော အကုသိုလ်စိတ်တို့၌ ရအပ်ပါသ နည်း ? ဋီကာအလိုကျ ပြေပါ။

စစ်ကိုင်းတိုင်း (အခြေ)

ဝထမဇယေတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟတာသာ

၁။ တေသု စမတုန္တံ အပါယာနံ - စသော ပါဠိရေးလေ။

၂။ ဇေနေသု စ ပရိတ္တဇေနစိထိယံ - စသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စက္ခပိညာဉ်စိတ်၊

ကုသလပိပါက် သောတပိညာဉ်စိတ်၊

(က) သမ္ပစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက် ၇-ခု၊

(ခ) ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ဒဿနကိစ္စ၊ စက္ခဇီရ ၁-ဇီရ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ။

၄။ စက္ခုသောတ ၂-ပါးသည် မရောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် အာရုံကို ယူတတ်သော ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဃာန ဇိဉ္ဇိ ကာယ ၃-ပါးသည် ရောက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် အာရုံကို ယူတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဇေတုဇိဉ္ဇိဟိကရုပ် မည်ပါသည်။

ဒိဗိတိန္ဒြေအပြား—

ရုပ်ဒိဗိတိ၊ နာမဒိဗိတိ-တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဒိဗိတိန္ဒြေသည် ၂-ပါးပြားသည်။

၅။ လောဘမူစိတ်သည် ဝေဒနာ၊ သမ္ပယောဂ၊ သင်္ခါရအပြားတို့ကြောင့် ၈-ပါးပြားသည်။
အေသမူစိတ်သည် သင်္ခါရအပြားကြောင့် ၂-ပါးပြားသည်။
မောဟမူစိတ်သည် သမ္ပယောဂအပြားကြောင့် ၂-ပါးပြားသည်။

အကုသိုလ်နောင် အဟိတ်စိတ်—

ပါပါဟေတုကမုတ္တာနိ-ဟူသော စကားနှင့်လျော်ညီစွာ အသောဘနချင်းတူသော ကြောင့် အကုသိုလ်နောင် အဟိတ်စိတ်ကို ပြသည်။

၆။ (အတိရိက အနောတ္တပ္ပအထူး- ကချင်ပြည်နယ် နိပါတ် ၆-တွင် ရှု။)

မောစတုက် (၄)ပါး အလုံးစုံသော အကုသိုလ်စိတ်တို့၌ ရအပ်ကြောင်း-
သူ့အသက်သတ်ခြင်းစသည်ကို ပြသောသူသည် မောဟဖြင့် အပြစ်ကို မမြင်သော ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတိရိကဖြင့် မစက်ဆုတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အနောတ္တပ္ပဖြင့် မကြောက်လန့်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓစ္စဖြင့် မငြိမ်မသက် ပျံ့လွင့်သောကြောင့်လည်းကောင်း ထိုသူ့အသက်သတ်ခြင်းစသည်ကို ပြ၏။
ထို့ကြောင့် မောစတုက် ၄-ပါးသည် အလုံးစုံသော အကုသိုလ်စိတ်တို့၌ ရအပ်ပါသည်။

၆။ ပထမပြန်စာမေးဝွံကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ တနင်္သာရီတိုင်း

ပထမဇယ်တန်း ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဏဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၈) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၀၆) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

- ၁။ ရုပ်လေးပါးတို့၏ နောက်ဆုံးချုပ်ပုံပြ သင်္ဂဟစကားရပ်တို့ကို ဖြိုသက်သက်ရေးပြပါ။
- ၂။ ဒိတိမုတ်ပိုင်းလာ သံသရာစက်ပြတ်ပုံပြ သင်္ဂဟဏီထာကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၄၁

၃။ ဝိရိယသာယှဉ်၍ ဆန္ဒမယှဉ်သော စိတ်အစုတို့ကို ရွေးထုတ်၍၊ ယင်းစိတ်တို့၌-
(က) ယှဉ်သောစေတသိက်၊ (ခ) ဝင်ရာခွံရ၊ (ဂ) ပြုရာအာရုံ-တို့ကိုလည်း အသီးသီး
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တိတိတ်ကာမဇော(၄) ရှုနောင် နှောင်းနိုင်သော အပ္ပနာဇောများကို
ရေတွက်ပြ၍၊ ပုထုဇဉ်များသာရသော ဘုံတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ဘုရားမြတ်စွာ၏ ရွှေကိုယ်တော်သည် လောကီ/ လောကုတ္တရာ နှစ်မျိုးတို့တွင် မည်သည့်
အရာဖြစ်နိုင်သည်ကို ပါဠိသာဓက အထောက်ပြ ဖြေဆို၍၊ ပဋိသန္ဓေအခါ မရနိုင်သောရုပ်
တို့ကိုလည်း ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ဈာန်အင်္ဂါတို့တွင် ပါဝင်သည့် ‘ဝိတက်’ ၏ သဘောလက္ခဏာကို ဥပမာနှင့်တကွ ရေး
သားဖြေဆို၍၊ သညာ၊ ဝိညာဏ်၊ ပညာ-သုံးပါးတို့၏ သိပုံအထူးကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

တနင်္သာရီတိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဏာသာ

၁။ မရဏကာလေ ပန -စသောပါဠိကို ရေးလေ။

၂။ ပဋိသင်္ခါယ ပနေတမဇ္ဈဝံ-စသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ဝိရိယသာယှဉ် ဆန္ဒမယှဉ်သောစိတ်-

မောဟမူဒွေး ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ် အားဖြင့် ၄-ပါး။

(က) ဝိစိကိစ္ဆာသထရုတ်စိတ်၌

ဆန္ဒ ဝိတိ အဓိမောက္ခကြည် အညသမာန်းစေတသိက် ၁၀-ပါး။

မောစတုက် ၄-ပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ၁-ပါး၊ ပေါင်း ၁၅-ပါး

ဥဒ္ဓစ္ဆသတဂုတ်စိတ်၌-

ဆန္ဒ ပီတိ ကြည် အညသမာန်းစေတသိက် ၁၁-ပါး၊ မောစတုက် ၄-ပါး၊
ပေါင်း ၁၅-ပါး

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၌- ဆန္ဒ၊ ပီတိ ကြည်အညသမာန်း စေ ၁၁-ပါး၊

တသိတုပ္ပါဒ်စိတ်၌ - ဆန္ဒကြည် အညသမာန်းစေတသိက် ၁၂-ပါး။

(ခ) ၆-အိုရ။

(ဂ) မောဟမူဒွေးသည် လောကုတ္တရာကြည် အလုံးစုံအာရုံ၊

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည် အလုံးစုံအာရုံ၊

ဟသိတုပ္ပါဒ်သည် အလုံးစုံသောကာမအာရုံ။

၄။ မဟတ္တတ်ကြိယာဇော ၉၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဇော ၅၊ ပေါင်း ၁၄-ပါး။

ဘုံ- အသညသတ်ဘုံ၊ အပါယ်ဘုံ။

၅။ သဗ္ဗပနေတံ ရူပံ (ပ) လောကီယံ -ကို ထောက်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေကိုယ်တော်
သည် လောကီဖြစ်ပါသည်။

ပဋိသန္ဓေအင်္ဂါရေသောရုပ်- သဒ္ဓါ၊ ဝိကာရုပ် ၅ပါး၊ ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ။

၆။ တောနေရွာသားသည် မင်းကျွမ်းဝင်သော ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေကို မှီ၍ မင်းနန်းတော်သို့
ဝင်ရောက်နိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ဝိတက်ကို မှီ၍ စိတ်သည် အာရုံသို့ တက်ရောက်
ရသောကြောင့် ဝိတက်သည် တကွဖြစ်ဖက်တရားတို့ကို အာရုံသို့ရှေးရှုတင်ပေး
ခြင်းသဘော လက္ခဏာရှိသည်။

သိဝံအထူး

သူငယ်သည် အသပြာကို အညို အရွှေ စသော အရောင်ကိုသိသကဲ့သို့ သညာ
သည် အညို အရွှေစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် အမှတ်ပြု၍ သိခြင်းမျှကိုသာ သိနိုင်၏၊
အနိစ္စစသော လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်၊

ရွာသားသည် အညို အရွှေ စသည်တို့ကိုလည်း သိ၏၊ အသပြာဟူ၍လည်းသိ၏၊

တန်ဖိုး ကိုကား မသိသကဲ့သို့ ဝိညာဉ်သည် အနိစ္စ စသောလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်၏။ ဝိပဿနာတင်၍ မဂ်သို့ ရောက်စေခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်။

ရွှေပန်းထိမ်သည်သည် အရောင်အဆင်း ရွှေအပြစ် တန်ဖိုး ၃-မျိုးလုံးကို သိသကဲ့သို့ ပညာသည် အညိုရောင်စသည်ကို အမှတ်ပြု၍ သိခြင်း၊ လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၊ ဝိပဿနာတင်၍ မဂ်သို့ရောက်စေခြင်း ၃-မျိုးလုံးကို သိနိုင်၏။ ဤသို့ထူး ပါသည်။

၇။ ပထမပြန်တပေးဖွဲ့ကျင်းပရေးဗေတိုအဖွဲ့ခွဲ ဝဲခူးတိုင်း- (အနောက်ပိုင်း)

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ အသိဓမ္မတ္တသင်တဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၅)ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၀၆)အင်္ဂါနေ့

၁။ နက္ခဒိမ်း၊ ချုပ်ပြတ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာတဟု မိန့်ဆိုအပ်ပုံပြ သင်္ဂဟစုတ္တိယပါဠိကို ပါဠိမှန်ကန်စွာ ရေးပြပါ။

၂။ နိဗ္ဗာန်သို့လား ခရီးသွားများ လိုက်နာပြုကျင့်ရမည့် ဗောဓိပက္ခိယ တရားကိုယ်များ၏ ပြစ်ရာဌာနတို့ကို ဝေဖန်ပုံပြ သင်္ဂဟဇာတ်ကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ အဋ္ဌသဋ္ဌိ တထာ ဋ္ဌေ စ-၌ အဋ္ဌသဋ္ဌိ-အရကို သရုပ်ကောက်ပြ၍၊ ၎င်းတို့ကို ဝေဒနာဘော၊ ကာရဏဘောတို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြီး၊ အသေက္ခာနံ စတုစတ္တာလီသ-၌ စတုစတ္တာလီသ- အရတို့ကိုလည်း တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။

၄။ ဗြဟ္မစတုရား ရေဒီးအစုံ တန်ဖိုးပြာဋိဟာတို့ကို ပြရာအခါဝယ် (က) ပြင်သောဇောအမည်၊ (ခ) အကြိမ်အရေအတွက်၊ (ဂ) သင်္ဂဟပါဠိအထောက်အထားတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ပဋိသန္ဓေ အခါ မရနိုင်သော ရုပ်တို့ကိုလည်း သတ္တဝါအားလျော်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ အဟိတ်စိတ်ချင်းတူပါလျက် အကုသလဝိပါက်-၌ သန္တရဏ (၁) ပါးကိုသာ ဆိုထားပြီး ကုသလဝိပါက်-၌ အဘယ့်ကြောင့် သန္တရဏ (၂) ပါး ဆိုပါသနည်း? ဋီကာရှင်အလိုကျ ရှင်းပြ၍၊ သမ္ပယောဂနည်းနှင့် သင်္ဂဟနည်းတို့၏ ထူးခြားဟန်ကိုလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ။

၆။ “အပ္ပမညာဝိရတိယော ပနေက္က ပဉ္စပိ ပစ္စေကမေဝ ယောဝေတဗ္ဗာ” ၌ ပစ္စေကမေဝ-
သဒ္ဓါဖြင့် ပြအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ငြိကာအာဘော်ကျ ဖော်ပြ၍ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်တို့၏
ကာလဝိပုတ် မည်မျှကိုလည်း ငြိကာအလိုအတိုင်း ပြေဆိုခဲ့ပါ။

ဝဲရူးတိုင်း- (အနောက်ပိုင်း) (အခြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ အသိဓမ္မတ္ထသင်္ဂတဘာသာ

၁။ နိဗ္ဗာန် ဟိန္ဒူ လောကုတ္တရာသင်္ခါတံ - စသောပါဠိကို ရေးလေ။

၂။ သင်္ကပ္ပပဿန္တိ စ ပိတုပေက္ခာ (ပ) ဓမ္မာနုမေသော ပဝရော ဝိဘာဏေါ-ပါဠိကို အနက်
ရေးလေ။

၃။ **အဋ္ဌသဒ္ဓါ—**

ဇော ၅၅၊ မနောဓာတ် ၃၊ ဇွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ ပေါင်း ၆၈-ပါး
၎င်းတို့သည် ဝေဒနာဘောဒအားဖြင့် --

သုခ ၁-ပါး၊ ဒုက္ခ ၁-ပါး၊ သောမနဿ ၂၅-ပါး၊ ဒေါမနဿ ၂-ပါး၊ ဥပေက္ခာ ၃၉-
ပါး။

မှတ်ချက်။ ။လောကုတ္တရာကို သောမနဿ ၄-ခု၊ ဥပေက္ခာ ၄-ခု စွဲယူသည်။
၎င်းတို့သည် ကာရဏဘောဒအားဖြင့်--

အဟိတ်ဝိတ် ၁၄၊ ဧကဟိတ် ၂၊ ခွိဟိတ် ၁၈၊ တိဟိတ် ၃၄၊ ပေါင်း ၆၈-ပါး။

မှတ်ချက်။ ။ကာရဏ အရ ဟေတုကိုယူ၍ ဖြေခြင်းဖြစ်သည်။

(ဏှိနုဉ်း) ကုသိုလ်အကြောင်း ၂၁၊ အကုသိုလ်အကြောင်း ၁၂၊

ကုသိုလ်အကျိုး ၁၀၊ အကုသိုလ်အကျိုး ၆၊

ကြောင်းကျိုးလွတ်ကြိယာ ၁၉၊ ပေါင်း ၆၈-ပါး။

စတုစက္ကာလိသ—

အဟိတ် ၁၈၊ မဟာဝိပါက် ၈၊ မဟာကြိယာ ၈၊ မဟာလွတ်ကြိယာ ၉၊

အရဟတ္တဖိုလ် ၁၊ ပေါင်း ၄၄-ပါး။

၄။ (က) ပစ္စဝေက္ခဏာဇော၊ (ခ) ၄-ကြိမ်၊ ၅-ကြိမ်၊
 (ဂ) ဘဝတော ပန ယမကပါဠိဟရိယကာလာဒိသု-စသော ပါဠိကို ရေးလေ
 ပဉ္စဝေါတာရဘုံ၌ -သဒ္ဓ၊ ဝိကာရ၊ ဇရတာ၊ အနိစ္စတာရ-ခု၊
 အသညသတ်ဘုံ၌ -လဟုတာဒိတ္တယ၊ ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ ၅-ခု။

၅။ ဣန္ဒြာရုံ၌ သောမနဿဝေဒနာ၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံ၌ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဖြစ်၍ ဣန္ဒြာရုံ
 ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံတို့၏အစွမ်းဖြင့် သောမနဿ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၂-ပါးပြားသင့်သော
 ကြောင့် ၂-ပါးဆိုရပါသည်။
 စေတသိက်တို့ စိတ်၌ ယှဉ်ပုံကို ပြသောနည်းသည် သမ္ပယောဂနည်း။
 စိတ်၌ရသော စေတသိက်တို့ကို စုပေါင်းရေတွက်သောနည်းသည် သင်္ခဟနည်း ဤသို့
 ထူးပါသည်။

၆။ အပ္ပမညာတို့သည် သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊
 ဝိရတိတို့သည် ဝိတိက္ကမဝတ္ထုကို အာရုံပြုသောကြောင့်လည်းကောင်း စိတ်တစ်ခုတည်း
 ၌ အပ္ပ မညာဝိရတိတို့ အတူတကွ မဖြစ်သင့်။ ထို့ကြောင့် အသီးသီးသာ ဖြစ်သည်။
 ကာလဝိမုတ်မည်ကြောင်း--(ကယားပြည်နယ် ၆-တွင် ရှု)။

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ ဝဲခူးတိုင်း (အရှေ့ပိုင်း)
 ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဏာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၅) ရက် (၂၁-၃-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ ကောင်း/ဆိုး နှစ်တန် ကံအကြောင်းတရားက ရုပ်ကို ဖြစ်စေပုံပြပါဌ်ကို ရေးပြပါ။

၂။ ရူပ၊ အရူပ ကုသိုလ်ကံတို့၏ 'ပါကဋ္ဌာန' ပြ သင်္ခဟဇာတိကို အနက်ယောဇနာပြပါ။

၃။ အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်တိုင်း ပါဝင်သော 'စေတသိက်' တို့ကို သင်္ခဟထောက် ဖြေဆိုပြီး
 ဗွဟိတ်စိတ်တို့ကို ဆိုင်ရာဟိတ်နှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြပါ။

၁၄၆

ဝေဓဇဇေတိတန်း ဝတ္ထု + အခြေခံ

- ၄။ အေသဇောနောင် ကျနိုင်သော တအိုတို့ကို ပြောဆိုပြီးလျှင်၊ ပျင်းရိသူများ ဗိုလ်ပြစ်နိုင်/ မပြစ်နိုင် သင်္ကဟသာကေပြ ပြောဆိုပါ။
- ၅။ ကုသလနှင့် ဝိပါကတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပြောဆို၍၊ အေမနဿနှင့် ပဋိဃတို့၏ အထူးကို လည်း ဋီကာအာဘော်ကျ ပြောဆိုပါ။
- ၆။ မဟာဝိပါကိဓိတ်၌ အပ္ပမညာ၊ ဝိရတိစေတသိက်များ ယှဉ်၍ မရခြင်းအကြောင်းကို ပြောဆိုပါ။

ဝဲခူးတိုင်း (အရှေ့ပိုင်း)

ပထမဇေတိတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ကဟသာ

- ၁။ တတ္ထ ကာမာဝစရံ-စသော ပါဠိကို ရေးလေ။
- ၂။ ဣတ္ထံ မဟဂ္ဂတံ -စသော ငါထာကို အနက်ရေးလေ။
- ၃။ သဗ္ဗာကုသလသာဓာရဏ စေတသိက် ၄-ပါး၊
 သဗ္ဗဝိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ၇-ပါး၊
 ဝိတက် ဝိစာရ ဝိရိယ ၃-ပါး၊ ပေါင်း ၁၄-ပါး။
 သာဓက = သဗ္ဗသာဓာရဏ စ ဝတ္ထာရော၊ သမာနာ စ ဒသာ ပရေ။
 ရဒ္ဒသေ တေ ပဝုတ္တိ၊ သဗ္ဗာကုသလယောဂါနော။

ဒွိတိတိဓိတ်—

- လောဘ၊ မောဟဟိတ် ၂-ပါးရှိသော လောဘမူစိတ် ၈-ပါး၊
- အေသ၊ မောဟဟိတ် ၂-ပါးရှိသော အေသမူစိတ် ၂-ပါး၊
- အလောဘ အအေသ ဟိတ် ၂-ပါးရှိသော ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၁၂-ပါး၊
- ပေါင်း ၂၂-ပါး။

၄။ ဧဒိသဇောနောင် တဒါရုံ—

ဥပေက္ခာသန္တိရဏ ၂-ပါး၊

မဟာဝိပါက်ဥပေက္ခာ ၄-ပါး၊ ပေါင်း ၆-ပါး။

ပျင်းရိသူများ ခိုလ်မဖြစ်နိုင်ပါ။

သာတော။ ။ အဝိရိယေသု ဗလာနိ နုလန္တန္တိ။

၅။ စက်ဆုပ်အပ်ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို တဒင်္ဂပဟာန်ဖြင့် တုန်လှုပ် စေတတ် ပိက္ခမ္မနပဟာန်ဖြင့် ပျက်ဆီးတတ် သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်စေ တတ်သောကြောင့် ကုသိုလ်မည်ပါသည်။

(တစ်နည်း) စက်ဆုပ်အပ်ကဲ့ရဲ့အပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို ရိတ်လှီးပယ်ပျက်တတ်သောကြောင့် ကုသိုလ်မည်ပါသည်။

(တစ်နည်း) စက်ဆုပ်အပ်ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ခေါင်းပါး ဆုံးရှုံးအောင်ပြုတတ်သောဉာဏ်သည် ဖြစ်စေအပ်သောကြောင့် ကုသိုလ် မည်ပါသည်။ အချင်းချင်းထူးကုန်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးဖြစ်သောကြောင့် ဝိပါက် မည်ပါသည်။

ဧဒိမနဿနှင့်ပဋိသ အထူး—

ဧဒိမနဿသည် အနိဋ္ဌာရုံကိုခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိသော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင် သာတရား၊ ပဋိသ-ကား ကြမ်းတမ်းခြင်းသဘောရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သောတရား ဤသို့ထူးပါသည်။

၆။ မဟာဝိပါက်စိတ်တို့သည် စင်စစ် ကာမတရားလျှင် အရံရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အပ္ပမညာတို့သည် သတ္တဝါပညတ်လျှင် အာရုံရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း ဝိရတိ တို့သည်လည်း စင်စစ် ကုသိုလ်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း မဟာဝိပါက်စိတ်၌ အပ္ပမညာ၊ ဝိရတိတို့ မယှဉ်ပါ။

၉။ ဝထပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးစတိုအဖွဲ့ခွဲ မကွေးတိုင်း

ဝထမဇ္ဈိမသင်္ဂါး ။ ။ အသိဗွေတ္တသင်္ဂါးသာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၅) ရက် (၂၁-၃-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ ရုပ်ကလာပ် (၂၁) စည်းတို့တွင် စိတ္တကေလာပ် (၆) စည်းပြု ရုက္ခိယပါဠိကို မှန်အောင် ရေးပြပါ။

၂။ “အကြောင်းပြုက အကျိုးရ” ဟူသော စကားအတိုင်း မိမိတို့ပြုသမျှ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုးပေးရာကာလပြု ရုက္ခိယပါဠိကို ဆရာနည်းကျ အနက် ပေးပြပါ။

၃။ ဇောကိစ္စတပ်သောစိတ် (၅၅)ပါးကို ဇာတိဘောဒနည်းအားဖြင့် ဝေဖန်ပြ၍၊ စေတသိက်(၅၂)ပါးတို့တွင် “ဝိသေသက”အမည်ရသော စေတသိက်တို့ကို ကုန် စင်အောင် ဖော်ပြပါ။

၄။ အောက်ဖော်ပြပါ သင်္ဂဟဇာတိလာ သင်္ချာတို့၏ အရတို့ကို ကောက်ပြပါ။
(က) စတုသဋ္ဌိ တထာဂုပ-၌ စတုသဋ္ဌိ၊
(ခ) ဟောန္တိ၊ တေဝိသ ရူပိသု-၌ တေဝိသ၊
(ဂ) သောဠသိန္နိယဓမ္မာစ-၌ သောဠသဿ။

၅။ အဘယ့်ကြောင့် “ကုသိုလ်”ဟု ခေါ်ရသည်ကို ဖြေဆို၍၊ အာရုံ၏အရသာကို ခံစားကြ ရာတွင် ဝေဒနာနှင့် အခြားစေတသိက်များ မတူညီမှုကိုလည်း ခြုံကာကျော်ဆရာ အလိုကျ ဖြေဆိုပါ။

၆။ ဥပေက္ခာသန္တရဇာတိနှင့် မဟာဝိပါက်စိတ်တို့၏ ဆန္ဒဒီရိက၊ ဒွါရဝိမုတ္တုဗြစ်ပုံကို ခြုံကာကျော်ဆရာ အလိုကျ ဖြေဆိုပြပါ။

အရှင်ဘိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၄၉

မတွေးတိုင်း (အဖြေ)

ဝထဇေယျတန်း ။ ။ အသိဓမ္မတ္ထသင်္ဂတဘာသာ

၁။ (ပါဠိရေးလေ)။

၂။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ-စသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ကုသိုလ်ဇော ၂၁၊ အကုသိုလ်ဇော ၁၂၊ ဖိုလ်ဇော ၄၊ ကြိယာဇော ၁၈၊
ပေါင်း ၅၅-ပါး။

ဝိသေသတ —

ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝိတိ၊ သုခ-ဟူသောဈာန် ၄-ပါး၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ ၂-ပါး၊
ဉာဏ ၁-ပါး၊ ဝိရတိ ၃-ပါး၊ ပေါင်း ၁၀-ပါး။

၄။ (က) ဒေါသမူကြ၌ အကုသိုလ် ၁၀-ပါး၊ ဃာနာဒိတ္တယကြ၌ အဟိတ်စိတ် ၁၂-ပါး၊
မဟာကု၊ မဟာကြိယာစိတ် ၁၆-ပါး၊ အပ္ပနာဇော ၂၆-ပါး၊ ပေါင်း ၆၄ -ပါး။

(ခ) ဃာနု၊ ဇိဌာ၊ ကာယ၊ ဘာဝကြ၌ ရုပ် ၂၃-ပါး။

(ဂ) ပသာဒရုပ်၊ ဘာဝရုပ်၊ ဇိဝိတရုပ်အားဖြင့် ရုပ်က္ခန္ဓာတရားကိုယ် ၈-ပါး၊
စိဝိတ၊ စိတ်၊ ဝေဒနာ၊ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ ဧကဂ္ဂတာ၊ ပညာဟူသောနာမ်
က္ခန္ဓာတရားကိုယ် ၈-ပါး၊ ပေါင်း ၁၆-ပါး။

၅။ (ကုသိုလ်ခေါ်ကြောင်း- (ပဲခူးတိုင်း အရှေ့ပိုင်း နိပါတ် ၅-တွင်ရှု)

မတူညီပုံများ—

ကြွင်းသောသမ္ပယုတ်စိတ်များ အာရုံခံစားခြင်းကား စားမိသည် ဟင်းလျာငြီးသကဲ့သို့
တစ်စိတ်တစ်ဒေသမျှသာ ခံစားပါသည်။ ဝေဒနာသည်သာလျှင် ပြည့်ရှင်မင်းကဲ့သို့
စင်စစ်အားဖြင့် အစိုးတရ အာရုံ၏အရသာကို ခံစားနိုင်ပါသည်။

၆။ ပဉ္စအရံ၌ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သန္တရဏ ၂-ခုတို့သည် သန္တရဏကိစ္စ၊ တအီရုံကိစ္စ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ မဟာဝိပါက် ၈-ခုတို့သည် တအီရုံ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း ဖြစ်ကြ၍ မနောဒွါရ၌ကား ထိုစိတ် ၁၀-တို့သည် တအီရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်သာ ဖြစ်ကြသောကြောင့် ဆန္ဒရှိကာ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုစိတ်တို့သည် ပဋိသန္ဓေကိစ္စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းဖြစ်သောကြောင့် ထိုပဋိသန္ဓေသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သောအခါ ဒွါရ ဝိမုတ္တ ဖြစ်ကြပါသည်။

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးဝွဲကျင်းပရေးစတိုအဖွဲ့ခွဲ မန္တလေးတိုင်း

ပထမပယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဏာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၅) ရက်၊ (၂၈-၃-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ ကုသလကမ္မပထတရား (၁၀) ပါးပြ သင်္ဂဟပါဠိကို မှန်ကန်စွာ ရေးခဲ့ပါ။

၂။ ရုပ်သံသရာစက်လည်ပုံပြ သင်္ဂဟဂါထာကို အနက်ရေးပါ။

၃။ အကုသိုလ်စိတ် (က) တစ်ပါး၊ (ခ) နှစ်ပါး၊ (ဂ) လေးပါး၊ (ဃ) ငါးပါးတို့၌သာ ယှဉ်သောစေတသိက်တို့ကို အမည်မျှ ဖော်ပြ၍၊ ကိစ္စအများဆုံးရှိသောစိတ်သရုပ် ကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ဖော်ပြပါတို့ကို သင်္ဂဟသာကေပြု၍ ပြေရှင်းခဲ့ပါ။

(က) အနာငါးပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက်ခြင်း ရှိ/ မရှိ၊

(ခ) ဝိရိယမရှိဘဲ ဗိုလ် ဖြစ်နိုင်/ မဖြစ်နိုင်။

၅။ ဥပေက္ခာကို အဘယ်ကြောင့် အဘယ်ရာနှင့် သွင်းယူရသည်ကို ပြေဆို၍၊ လောကုတ္တရာ စိတ်၌ အပ္ပမညာကြည်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ပြေဆိုခဲ့ပါ။

အရှင်ဝိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၅၁

၆။ တအိုက်စွမည်ပုံကို ရှင်းပြ၍ အရူပဘုံ၌ ဟသိတုပ္ပါဒ်မိတ် မြစ်ခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

မန္တလေးတိုင်း (အခြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ အသိဓမ္မက္ခသင်တဘာသာ

၁။ အီန သီလ ဘာဝနာ-စသောပါဠိကို ရေးလေ။

၂။ ဣစ္ဆေဝံ မတသတ္တာနံ -စသောပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ (က) ဝိစိကိစ္ဆာ။ (ခ) အေသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ။
(ဂ) ဒိဋ္ဌိ၊ မာန။ (ဃ) ထိန၊ ဗိဒ္ဓ။
ဥပေက္ခာသန္တိရဏ ၂-ခု။

၄။ (က) မရှိပါ။ သာဓက။ ။ အနာဂါမိပုဂ္ဂလာနံ ပန ပဋိဃဝေဓာနိ ဝ န လတ္တံ။
(ခ) မဖြစ်နိုင်။ သာဓက။ ။ အဝိရိယေသု ဗလာနိ န လတ္တံ။

၅။ သိမ်မွေ့သောသဘောရှိသောကြောင့် ဥပေက္ခာကို သုခ၌ သွင်းယူရပါသည်။

လောကုတ္တရာစိတ်၌ အပ္ပမညာကြဉ်ရကြောင်း-

အပ္ပမညာစေတသိက်တို့သည် သတ္တဝါပညတ်လျှင် အာရုံရှိ၏။ လောကုတ္တရာစိတ်တို့မှာ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသောကြောင့် အာရုံပြားသောကြောင့် လောကုတ္တရာစိတ်၌ အပ္ပမညာကြဉ်ရပါသည်။

6/ တအိုက်စွမည်ပုံ-

ထိုထိုသို့သောဇောသည် ယူအပ်ပြီးသောအာရုံကို အာရုံပြခြင်း(ယူခြင်း)သည် တအိုက်စွမည်ပါသည်။

အရူပဘုံ၌ တသိတုပ္ပါဒ်မိတ် မြစ်ခြင်းအကြောင်း-

အရူပဘုံ၌ ရူပကာယ မရှိသောကြောင့် ဟသိတုပ္ပါဒ်မိတ် မြစ်ပါ။

၁၅၂

ပထမဇယ့်တန်း ဗုဒ္ဓာ + အခြေခံ

၁၁။ ပထမပြန်တမေးခွဲကျင်းပရေးဗေဒနာအဖွဲ့ခွဲ မွန်ပြည်နယ်

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၀၆)ခုနှစ်တူးဖော် .

၁။ စိတ်က ရုပ်ကို ဖြစ်စေပုံပြ သင်္ဂဟပါဠိရုပ်နှင့် လောကုတ္တရာနှင့်သာ သက်ဆိုင်သော ကုဋေတို့၏ တရားကိုယ်ပြ သင်္ဂဟပါဠိရုပ်တို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ လောကုတ္တရာစိတ်၏ အကျယ်ကို အကျဉ်းချုံးပြသော သင်္ဂဟဂါထာကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။

၃။ သနားကြင်နာမှု ဝမ်းမြောက်မှု ဟနားနှစ်ပါးတို့သည် အတူတကွ ဖြစ်နိုင်/မဖြစ်နိုင် သင်္ဂဟ ပါဠိထောက် ဆုံးပြတ်ပြီးလျှင် ယင်းတရားတို့နှင့် ယှဉ်ရာစိတ်များကိုလည်း ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ဖွဲ့ဟိတ်စိတ်များကို မိမိဆိုင်ရာ ဟိတ်များနှင့် အသီးသီးယှဉ်တွဲဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ဝိသယ ပဝတ္တိ ၆-ပါးကိုလည်း နှိုင်းနှင့် တွဲစပ်၍ ဖော်ပြပါ။

၅။ ၅-မည်ရသော ရုပ်တို့ကို ရေတွက်ပြပြီးလျှင်၊ ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟလာ ၅-ဌာနတင်သော တရားကိုလည်း မိမိဆိုင်ရာ ဌာနနှင့် တွဲစပ်၍ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ဥပေက္ခာ-ကို ဈာနင်၏အဖြစ်ဖြင့် သီးခြားမရေတွက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ သောမနဿသန္တရဏစိတ်၏ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ မတင်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

မွန်ပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟာသာ

၁။ အရူပဝိပါက ဧသုပ္ပဝိညာဏ-စသောပါဠိနှင့် ကုဋေယေသု ပနောတ္ထ (ပ) အညိန္ဒြိယာနိတိ ပဝုစ္စတိ-ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ ဈာန်ယောဂဘောဒေ-စသော ငါထာကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ဣဒ္ဓိဗ္ဗေ နိဗ္ဗာနံ အထောက်။ ကရုဏာ မုဒိတာ ပနေတ္ထ ပစ္စေကာမေ ယောတေဗ္ဗာ။

ယဉ်ရာစိတ်--

မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ပါး၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈-ပါး၊ ပဉ္စမဈာန်ကြဉ်မဟဂ္ဂုတ်စိတ် ၁၂-ပါး၊ ပေါင်း ၂၈-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

၄။ (အသီးသီးယဉ်တွဲပုံ- ပဲခူးတိုင်း အရှေ့ပိုင်း နံပါတ် ၃-တွင်ရှု။)

ဝိသယဓမ္မဝတ္ထိ ၆-ပါးကို နှိုင်းတွဲပုံ--

အတိမဟန္တာရုံ၊ မဟန္တာရုံ၊ ပရိတ္တာရုံ၊ အတိပရိတ္တာရုံတို့သည် ပဉ္စနီရ၊
ဝိဘူတာရုံ , အဝိဘူတာရုံသည် မနောဇ္ဈိရ။

၅။ ငါးမည်ရသောရုပ်-

မဟာဘုတ် ၄-ပါး၊ ပဿာဒရုပ် ၅-ပါး၊ ရူပ၊ သဒ္ဓ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ(ဝိသယရုပ်) ၄-
ပါး၊ ဘာဝရုပ် ၂-ပါး၊ ဟဒယရုပ်-၁-ပါး၊ ဇီဝိတရုပ် ၁-ပါး၊ အာဟာရရုပ် ၁-
ပါး၊ ပေါင်း ၁၈-ပါး။

ပညာသည်- ဝိမံသိဒ္ဓိပါး၊ ပညိန္ဒြေ၊ ပညာဗိုလ်၊ မွေဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်၊ သမ္မုဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်
အားဖြင့် ၅-ဌာန။

၆။ သီးခြားမရေတွက်ရကြောင်း--

ဥပေက္ခာသည် ဗြိသကံခြင်းသဘောရှိ၍ သုခ၌ အကျုံးဝင်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်
ဥပေက္ခာကို ဈာန်အဖြစ်ဖြင့် သီးခြားမရေတွက်ရပါ။

ပဋိန္ဒေကိစ္စမတပ်ရကြောင်း--

ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောမရှိသောကြောင့် သောမနဿ သန္တိရုဏစိတ်
သည် ပဋိသန္ဓေကိစ္စမတပ်ပါ။

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ရန်ကုန်တိုင်း

ပထမဃေတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်တဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၅)ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ စိတ်ချင်းထူးခြားအောင် ပြုတတ်သော စေတသိတ်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြ၍၊ ပညတ်ကို ကော်အာရုံပြုသော တရားတို့ကို ပါဠိအထောက်အထားနှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၂။ ကြိယာဇောနောင် တင်္ဂါရုံနှောင်းပိုပြ ပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ ရေးခဲ့ပါ။

၃။ ခြားရဟတ်ပမာ သံသရာခရီးကို အစုံအဆန် သွားလာကျင့်လည်နေကြသော ပုထုဇဉ် များအတွက် သီလပြုစင် ခုတင်ကိုပြည့် သမာဓိလောင်း အကျင့်ကောင်းတို့ဖြင့် “သံသရာ စက်ရဟတ်” ပြတ်နိုင်ပုံပြ သင်္ဂဟဏီထာကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၄။ သစ်ပင်၊ တော၊ တောင်-စသော သက်ဗွဲ့ဝတ္ထု၌ စုပေါင်းပါဝင်သော ရုပ်တို့ကို ရေတွက်ပြ၍၊ အာယတန (၁၂)ပါး ပြားရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း သာဓကဆောင်၍ ပြောဆိုခဲ့ပါ။

၅။ ဒေါသမူမိတ်သည် လောဘမူမိတ်ကဲ့သို့ ဝေဒနာအပြားမရှိပါဘဲလျှက် “ဒေါမနဿ သဟကံ” ဟု ဒေါမနဿ-သဒ္ဒါဖြင့် အထူးပြု၍ ဆိုရခြင်းကို ရှင်းပြ၍၊ ဖိတ်နှင့် သုခတို့၏ ထူးခြားဟန်ကိုလည်း ဥပမာနှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အဟိရိက-၏ လက္ခဏာကို ဥပမာဆောင်၍ ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ အရူပဗြဟ္မာတို့၏သန္တာန် ၌ ရူပါဝရစိတ်များ မပြစ်နိုင်ခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဋီကာရှင်အလိုကျ ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

ရန်ကုန်တိုင်း (အခြေ)

ပထမဃေတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်တဘာသာ

၁။ (စိတ်ချင်းထူးခြားအောင်ပြုတတ်သောစေတသိက်- မကွေးတိုင်း နံပါတ် ၃-တွင်ရှု)။

ပညတ်ကိုကော်အာရုံပြုသောတရား—

အဘိညာဉ်ဒွေးကြည် ရူပစိတ် ၁၅-ပါး၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ် ၃-ပါး၊ အာကိဉ္စ ဉ္စာယတနစိတ် ၃-ပါး၊ ပေါင်း ၂၁-ပါး။

ပါဠိအထောက်။ ။ သေသာနိ မဟဂ္ဂတမိတ္တာနိ သဗ္ဗာနိပိ ပညတ္တာရမ္မဏာနိ။

၂။ တတ္ထာပိ သောမနဿသဟဂတကိရိယဇဝနာဝသာနေ (ပ) ဥပေက္ခာသဟဂတာနေဝ ဟောန္တိ-ပါဠိကို ရေးလေ။

၃။ ပဋိသင်္ခါယ ပနေတမဇ္ဈိဝံ-စသော ငါထာကိုအနက်ရေးလေ။

၄။ သတ်မဲ့ဝတ္ထု၌ စုပေါင်းပါဝင်သော ရုပ်—

ဝဏ္ဏ၊ ဝဏ္ဏ၊ ဝဏ္ဏ၊ ရသ၊ ဩဇာ ၄-ပါး၊ ဘူတရုပ် ၄-ပါး ဟူသော ဥတုဇသုဒ္ဓန္တကလာပ်ရုပ်၊ ယင်းဂ-ပါးနှင့် သဒ္ဓ-ပေါင်း၊ ၉-ပါးသော ဥတုဇဒ္ဓန္တကလာပ်ရုပ်။

ဒွါရ ၆-ပါး အာရုံ ၆-ပါးပြားသောကြောင့် အာယတန(၁၂)ပါးပြားရပါသည်။

သာကော။ ။ ဒွါရလမ္မဏဘောဒေန၊ ဘဝန္တယတနာနိ ဝ။

၅။ အေသမူစိတ်သည် လောဘမူစိတ်ကဲ့သို့ ဝေဒနာဘောဒအားဖြင့် မပြားသော်လည်းတစ် ပါးသောစိတ်တို့နှင့် မဆက်ဆံ အေမနဿဝေဒနာနှင့်သာ ဆက်ဆံသောစိတ်ဟု အေမ နဿဝေဒနာဖြင့် အေသမူစိတ်ကို မှတ်ခြင်းအကျိုးငှာ အေမနဿ-သဒ္ဓိဖြင့် အထူးပြု၍ ဆိုသည်။

ဝိတိနှင့် သုခအထူး—

ခရီးပန်းသောသူ၏ တောအုပ်အတွင်း၌ ရေကိုမြင်ရသောအခါ ဖြစ်ပေါ်လာသော နှစ်သက်ခြင်းကဲ့သို့ အာရုံကိုရထိုက်ရာအခါ၌ ရှေးဦးစွာ နှစ်သက်ခြင်းသဘောသည် ဝိတိမည်၏။

ရေကိုမြင်ရပြီးနောက် သောက်ရချိုးရသောအခါ အရသာကို ခံစားရကဲ့သို့ အာရုံကိုခံ စားခြင်းသဘောသည် သုခမည်၏ ဤသို့တူပါသည်။

၆။

အတိရိကလက္ခဏာနှင့် ဥပမာ-

ရွာသူတို့၏ဝက်သည် မစင်ကို မစက်ဆုပ် မရှက်သကဲ့သို့ အတိရိကသည် ကာယဒုစရိုက်စသည်ကို မစက်ဆုပ်ခြင်း၊ မရှက်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိသည်။

မပြစ်နိုင်ခြင်းအကြောင်း-

ရူပဝိဘာကသာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ပယ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် အရူပဗြဟ္မာတို့၏သန္တာန်၌ ရူပါဝစရိတ်များ မဖြစ်ပါ။

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးစတီအဖွဲ့ခွဲ ရရှိပြည်နယ်

ပထမဇနီး : ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟတာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၀၆) ငွေတူးနေ့

၁။ ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်ခံသော မနောဝိညာဏဓာတ်ကိုပြဆိုသည့် စုဒ္ဓိယစကားရပ်ကို ပါဠိသက်သက်ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ ရူပ အရူပဘုံသားဗြဟ္မာကြီးများ သေလျှင် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ရရှိနိုင်သော ဘုံဌာနတို့ကိုပြဆိုသည့် သင်္ဂဟဇာတိကို အနက်မှန်ကန်စွာ ပေးပြခဲ့ပါ။

၃။ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ ရနိုင်သောကြိယာစိတ်တို့ကို ကောက်ပြ၍၊ (က) ၎င်းစိတ်နှင့်ယှဉ်ရာစေတသိက်၊ (ခ) ၎င်းစိတ်ကို ဝေဒနာ၊ ကိစ္စ၊ နှလုံး၊ အာရုံတို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြပါ။

၄။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သန္တာန်၌ ကြောက်ခြင်းစိုရိမ်ပူဆွေးငိုကြွေးခြင်းများရှိနိုင်/ မရှိနိုင်သကေပြဆို၍၊ တောဇောဓာတ်ဟူသည် အဘယ်ကိုခေါ်ပါသနည်း? ပြေဆိုပြီးလျှင်၊ မင်္ဂလေကိရိလိင်နိဗ္ဗာန်မြင်ကြောင်းဖြစ်သောတရားတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဖြစ်နိုင်ရန်လိုအပ်သော အကြောင်းများကို ပြဆို၍၊ လူမိန်းမဝမ်း၌ဖြစ်သောတိရစ္ဆာန်ကို လူဟုခေါ်နိုင်/ မခေါ်နိုင် ဋီကာဆရာအလိုကျ အကြောင်းသွင်းကာ ပြဆိုခဲ့ပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၅၇

၆။ သညာ၊ ဝိညာဏ်၊ ပညာတရားသုံးပါးတို့၏ သိပုံအခြင်းအရာထူးခြားမှုကို ပြောဆို၍၊
ဆတ္တာလိသ ဝိတ္တာနိ ဓက္ခန္တိရေ ယထာရဟံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-၌ ယထာရဟာဖြစ်ပုံကို
ဋီကာလာသည်အတိုင်း ပြောဆိုခဲ့ပါ။

ရခိုင်ပြည်နယ် (အရှေ့)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂီတဘာသာ

- ၁။ အဝသေသာ ပန မနောဝိညာဏာတုသင်္ခါတာ -စသော ပါဠိကို ရေးလေ။
- ၂။ အာရပ္ပစုတိယာ ဟောန္တိ (ပ) အဟေတုရဟိတာ သိယုံ-ပါဠိကို အနက်ပေးလေ။
- ၃။ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဆန္တာန်၌ ရခိုင်သောကြိယာစိတ်- အာဝဇ္ဇန်းဖွေး ဖြစ်ပါသည်။
(က) မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၌ ဆန္ဒ၊ ဝိတိကြဉ်အညသမာန်းစေတသိက် ၁၁-ပါး၊
ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၌ ဆန္ဒ၊ ဝိတိ၊ ဝိရိယကြဉ်အညသမာန်း စေတသိက်
၁၀-ပါး။
(ခ) ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း သည် ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ အာဝဇ္ဇနကိစ္စ၊ ၅-အံရ၊ ပဉ္စာရုံ၊
မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည်= ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ အာဝဇ္ဇနကိစ္စ၊ ဝုဋ္ဌဗ္ဗနကိစ္စ အားဖြင့်
၂-ကိစ္စ၊ ၆-အံရ၊ အလုံးစုံသောအာရုံ။
- ၄။ မရှိနိုင်ပါ။ သာဓက။ ။ အနာဂါမိပုဂ္ဂလာနံ ပန ပဋိဃဝေဒနာနိ စ န လဗ္ဘန္တိ။
တေဇောဓာတ်ခေါ်ပုံ-သီတဥတု ဥက္ခယတုကို တောဇောဓာတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။
နိဗ္ဗာန်ဖြင့်ကြောင်းတရား— ဗောဓိပက္ခိယတရားများ ဖြစ်သည်။
(အကျဉ်း ၇-ပါး၊ တရားကိုယ် ၁၄-ပါး၊ အကျယ် ၃၇-ပါး)။

၁၅၈

ဝေဓဇဇာတိနိဂ္ဂဟံ + အခြေခံ

၅။ လိုအပ်သောအကြောင်းများ—

၁။ ပညာကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံတရားရှိခြင်း၊

၂။ ဗြဟ္မဘုံ၌ ဖြစ်ခဲ့ဘူးခြင်း၊

၃။ ဣန္ဒြေရင့်ကျက်ခြင်း၊

၄။ ကိလေသာမှဝေးခြင်း။

လူမိန်းမ၌ဖြစ်သော တိရစ္ဆာန်သည် လူဟုမခေါ်နိုင်ပါ။

အကြောင်းတား—တိရစ္ဆာန်ယောနိဆိုသည့်အတိုင်း တိရစ္ဆာန်ခန္ဓာဇာတ်ဖြစ်သော ကြောင်းတည်း။

(တစ်နည်း) မနုဿ = မနော+ဥဿ ဝေါဟာရအရ မြင့်မြတ်သောစိတ် မရှိသော ကြောင့်တည်း။

၆။ (သညာ, ဝိညာဉ်, ပညာသုံးပါးတို့၏ သိထုံအထူး-တနင်္သာရီတိုင်း ၆-တွင်ရှု) ယထာရထဖြစ်ထုံ—

ဣဋ္ဌစသော အာရုံ၌ ယောနိသောမနသိကာရ အယောနိသောမနသိကာရ အနုသယ မရှိသော ရဟန္တာတို့၏သန္တာန် စသည်တို့အားလျော်စွာ ဖြစ်ခြင်းကို ယထာရဟံ-ဟုဆိုသည်။

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျမ်းပရေးဗတိအဗ္ဗန္တ ဂှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း)

ပထမဇဇာတိနိဂ္ဂဟံ ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၈) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၀၆)ခုနှစ်တူးနေ

၁။ လေးပါးသောအကြောင်းကြောင့် သေဆုံးကြသောသတ္တဝါများ သေခါနီးကာလ၌ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်, ကာမနိမိတ်တို့ ထင်လာပုံပြ သင်္ဂဟပါဠိကို ရေးသားပြပါ။

၂။ ကံ, စိတ်, ဥတု, အာဟာရ-ဟူသော အကြောင်းတရားတို့ကြောင့် ရုပ်တို့ဖြစ်ပေါ်လာရာတွင် ကံတရားက ရုပ်ကိုဖြစ်စေပုံပြ သင်္ဂဟစုဏ္ဏိယပါဠိကို အနက်ပေးပြပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၅၉

- ၃။ စိတ် (ရဉ္စ) ပါးတို့တွင် အကြောင်းအကျိုးမဟုတ်သော ကြိယာစိတ်တို့ကို ဝေဒနာဘောဒအားဖြင့် ဝေဖန်ပြပြီး၊ စာမေးပွဲကို ဖြေဆိုနိုင်၍ အားရနှစ်သက်နေသူ၏ သန္တာန်၌ဖြစ်ပေါ်နေသော စေတသိက်နှင့် ယှဉ်ရာစိတ်တို့ကိုလည်း တွဲစပ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။
- ၄။ တစ်ကြိမ်သာ စောစွာရသော ဇောများကို ပြည့်စုံအောင် ရေးပြပြီးလျှင် ဘုရားအလောင်းဆန္ဒနိဆင်မင်း သန္တာန်၌ ရနိုင်သောဝိထိစိတ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။
- ၅။ အဘယ်ရာန်ကို ပွားများ အားထုတ်သော် အသညသတ်ဗြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်ရှိပါသနည်း? သာဓကထောက်၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့သန္တာန်၌ မရနိုင်သော ကလာပ်စည်း တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။
- ၆။ မဟာကုသိုလ်ပထမဌေး၌ အပ္ပမညာ၊ ဝိရတီစေတသိက်တို့ အသီးသီးယှဉ်နိုင်ခြင်း အကြောင်းကို ဋီကာကျော်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပြပါ။

ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း) (အရှေ့)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ အသိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

- ၁။ တထာ ၈ မရန္တာနံ (ပ) အညတရသ္မိံ ပစ္စုပ္ပန္နတိ =ပါဠိကို ရေးလေ။
- ၂။ တတ္ထ ကာမာဝစရံ -စသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။
- ၃။ ကြိယာစိတ် ဝေဒနာဘောဒအားဖြင့်—
သေမနုဿဝေဒနာ ၉-ပါး၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ၁၁-ပါး၊ ပေါင်း ၂၀-ပါး။
ဝိတိစေတသိက်။
၎င်းနှင့်ယှဉ်ရာစိတ်- ကာမသောမနုဿ ၁၈-ပါး၊ ပထမဈာန် ၁၁-ပါး၊ ဒုတိယဈာန် ၁၁-ပါး၊ တတိယဈာန် ၁၁-ပါး၊ ပေါင်း ၅၁-ပါး၌ ယှဉ်သည်။
မှတ်ချက် ။ ဝိတိသာမန်၏ ယှဉ်ရာစိတ်ကို ရည်ရွယ်သည်။ စာမေးပွဲဖြေနိုင်၍ နှစ်သက်သည်ကို ရည်ရွယ်လျှင် မဟာကုသိုလ် သောမနဿ ၄-ခုသာ ဖြစ်သည်။

၄။ တစ်ကြိမ်သာစောခွင့်ရာသော ဇောများ—

၁။ အာဒိကမ္ဘိက ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပထမကပ္ပနာ၌ မဟာဂ္ဂုတ်ဇော၊

၂။ အဘိညာဉ်ဇော၊

၃။ မဂ်ဇော၊

၄။ နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ အနာဂါမိပိုလ်ဇော အရဟတ္တပိုလ်ဇော။

ဘုရားအလောင်း ဆန္ဒန်ဆင်မင်းသန္တာန်၌ ရနိုင်သော ဝိထိမိတ်—

အကုသိုလ် ၁၂-ပါး၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြည့်အတိတ် ၁၇-ပါး၊

မဟာကုသိုလ် ၈-ပါး၊ ပေါင်း ၃၇-ပါး။

၅။ ပဉ္စမဈာန်ကို သညာကင်းအောင် ပွားများအားထုတ်သော် အသညသတ်ဘုံသို့ ရောက်နိုင်ပါသည်။

သာဓက။ ။ တဒေဝသညာပိရာဂံ ဘာဝေတွာ အသညသတ္တေသု။

အသညသတ်မြဲတွာတို့သန္တာန်၌ မရနိုင်သော ကလာပ်—

ဇိဝိတနဝကကလာပ်မှတပါးသော ကမ္မဇကလာပ် ၈-စည်း၊ ဝိတ္တဇကလာပ် ၆-

စည်း၊ သဒ္ဓါသော ဥတုဇကလာပ် ၂-စည်း၊ အာဟာရကလာပ် ၂-စည်း= ပေါင်း

၁၈-စည်းမရ။

၆။ မဟာကုသိုလ်ပထမဇွေး၌ အပ္ပမညာတို့သည် သတ္တဝါပညတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အပြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝိရိတိတို့သည်ဝိတိက္ကမိတဗ္ဗတ္ထလျှင် အာရုံရှိသည်၏အပြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း အသီးသီး ယှဉ်ကြပါသည်။

(ပဲခူးတိုင်း အနောက်ပိုင်း နိပါတ် ၆-တွင်လည်းရှု)

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးဝွဲကျင်းပရေးဗေဒနာအဖွဲ့ခွဲ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း)

ပထမဇွဲတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်တဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၀၆) ခုနှစ်တူးနေ့

၁။ စုတေခါနီးကာလ စိတ်အစဉ်ပြစ်ပျက် နှင့် ကံအာရုံထင်ပုံကိုပြသော သင်္ဂဟပါဠိတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

- ၂။ ပရမတ္ထတရား (၄)ပါးတို့ကို နိဂုံးချုပ်ပြသော သင်္ဂဟဇာတကို အနက်ယောဇနာပါ။
- ၃။ သူတစ်ပါးကြီးပွားချမ်းသာသည်ကို မနာလိုသူ၏သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသောစိတ်ကို ယှဉ်ဖက်စေတသိက်များနှင့်အတူ ကောက်ယူ၍ ၎င်းစိတ်ကို ကိစ္စ၊ အာရုံ၊ ဝတ္ထုတို့ဖြင့် ဝေဘန်ပြပါ။
- ၄။ စက္ခုဥညာဏ်စိတ်သည်ဖြစ်ပုံကို သင်္ဂဟသာကေပြ ဖြေဆို၍၊ တဒါရုံနှစ်ကြိမ်ဖြစ်ပုံ နှင့် ဘဝင်ကျပုံကိုလည်း သင်္ဂဟသာကေပြ ဖြေဆိုပါ။
- ၅။ ပရမတ္ထတရား (၄)ပါးတို့၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာဆရာ၏ အဆိုအမိန့်နှင့်အညီ ရှင်းပြပြီးလျှင် ရူပါဝစရစိတ်နှင့် အရူပါဝစရစိတ်တို့၏ ဖြစ်ပုံအထူးကိုလည်း ရေးပြခဲ့ပါ။
- ၆။ ကရုဏာတရား၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို သိရှိကြပြီး ကိုယ်တိုင်လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်စေ ရန် ကရုဏာစေတသိက်၏ သဘောသွားကို ဋီကာအဘော်ကျ ရှင်းပြပြီးလျှင်၊ ဒွါရ-ဟု ခေါ်ဆိုရပုံကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) (အဖြေ)

ပထမမယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

- ၁။ တတော ပရံ တမေဝ- စသော ပါဠိနှင့် တမေဝ ဝါ ပန-စသော ပါဠိကို ရေးလေ။
- ၂။ ဣတိ စိတ္တံ စေတသိကံ -စသော ဇာတကို အနက်ရေးလေ။
- ၃။ ဒေါသမူမိတ်။
ယှဉ်ရာစေတသိက်များ—
ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ။
၎င်းစိတ်တို့သည် -ဇောကိစ္စ၊ လောကုတ္တရာကြည်အလုံးစုံ အာရုံ၊ တဒယဝတ္ထုကန်နိ။

၄။ ပဉ္စဒါရာဝဋ္ဌန်းစိတ်ချုပ်ပြီးသည်၏အခြားမဲ့၌-

- ၁။ ထိုရူပါရုံကိုမြင်တတ်သော စက္ခုပညာဉ်စိတ်၊
- ၂။ ခံလင့်သကဲ့သို့သော သမ္ပဋိဉ္စိုင်းစိတ်၊
- ၃။ စုံစမ်းလင့်သကဲ့သို့သော သန္တိရုဏစိတ်၊
- ၄။ ကောင်းစွာမှတ်လင့်သကဲ့သို့သော ဝုဋ္ဌေဗိတ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။
- ၅။ ထို့နောင် ကာမဇော ၂၉-ခုတို့တွင် အမှတ်မရှိတစ်ခုခုသော ဇောသည် ယောနိသော မနသိကာရအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ရအပ်သော အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍ များသောအားဖြင့် ၇-ကြိမ်စောသည်။

သာဓက ။ တတော တဿာနန္တရံ တမေဝ ရူပံ ပဿန္တိ စက္ခုပညာဏံ သမ္ပဋိဉ္စိတံ သန္တိရုယမာနံ သန္တိရုဏစိတ္တံ ဝဝတ္ထပေန္တိ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနစိတ္တဉ္စေတိ ယထာကမ္မံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈတိ။ တတော ပရံ ဧကူနတ္ထိသ ကာမာဝစရဝေနေသု ယံကိပ္ပိ လန္တပစ္စယံ ယေဘုယျေန သတ္တက္ခတ္တံ ဇေတိ။

တအီရံ ၂-ကြိမ်ဖြစ်ပုံနှင့် ဘဝင်ကျပုံ-

ဇောသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်ကုန်သော တအီရံပေါက်စိတ်တို့သည်လည်း ၂-ကြိမ် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုတအီရံ ချုပ်သည်မှနောက်၌ ဘဝင်ကျတော့သည်။

သာဓက။ ။ ဇေနာနုဗန္ဓာနိ စ ဒွေ တအီရမ္မဏပါကာနိ ယထာရဟံ ပဝတ္တန္တိ၊ တတော ပရံ ဘဝင်္ဂပါတော။

- ၅။ စိတ် = အာရုံကိုသိတတ်သောသဘော။
- စေတသိက် = စိတ်၌ မှီ၍ဖြစ်တတ်သော သဘော။
- ရုပ် = အချင်းအပူဝသော ဆန့်ကျင်ဘက် အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘော။
- နိဗ္ဗာန် = ဘဝကြီးငယ်အသွယ်သွယ်ကို ချုပ်စပ်တတ်သောကြောင့် ငါး-ဟုဆိုအပ်သော တဏှာမှ ထွက်မြောက်တတ်သောသဘော။
- (တစ်နည်း) ရာဂမီးစသည်တို့၏ ငြိမ်းအေးကြောင်းသဘော။

ရူပါဝစရဗိတ်နှင့် အရူပါဝစရဗိတ်ဖြစ်ပုံအထူး—

ရူပါဝစရဗိတ်သည် အင်္ဂါတိက္ကဏ်အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။

အရူပါဝစရဗိတ်သည် အာရမ္မဏာတိက္ကမဏ်အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ပါသည် ဤသို့ထူးပါသည်။

၆။ သူတစ်ပါးတို့၏ ဆင်းရဲဒုက္ခကို မြင်သော် သူတော်ကောင်းတို့၏ စိတ်နှလုံးပယ်နန်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်၎င်း၊ သူတပါးတို့၏ ဆင်းရဲခြင်းကို ပယ်တတ်သောကြောင့်၎င်း၊ သူတစ်ပါးတို့၏ ဆင်းရဲခြင်းကိုဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဒုက္ခိတသတ္တဝါတို့၌ ဖြန့်အပ်သောကြောင့်၎င်း ကရုဏာမည်ပါသည်။

ဒွါရခေါ်ပုံ

အာဝဇ္ဇန်းစသော နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်၍ တံခါးနှင့်တူသောကြောင့် ဒွါရဟု ခေါ်ပါသည်။

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း)

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ အသိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဏာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၈) ရက်၊ (၅-၄-၂၀၀၆) ဗုဒ္ဓတူးနေ့

၁။ စုတေခါနီးကာလ၌ ရုပ်လေးပါးတို့၏ နောက်ဆုံးချုပ်ပုံကိုပြသော သင်္ဂဟပါဠိကို မှန်ကန်စွာရေးသားပါ။

၂။ သံသရာစက်ပြတ်ပုံကိုပြသော သင်္ဂဟဂါထာကို ဆရာနည်းကျကျအနက်ယောဇနာပါ။

၃။ ကျောင်းအတွင်း၌ မိမိအလိုလို တံမြက်စည်းလှည်းနေသော သာမဏေ၏သန္တာန်၌ဖြစ်သောစိတ်ကို ယှဉ်ဖက်စေတသိက်တို့နှင့် တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။

၄။ သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ ရထိုက်သော ဝိထိစိတ်များကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြပြီးလျှင် တုသိတာနတ်တို့၏သက်တမ်းကိုလည်း (က) နတ်တို့၏အရေအတွက်၊ (ခ) လူတို့၏အရေအတွက်အားဖြင့် ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

၅။ စေတသိက် (၅၂) ပါးတို့တွင် ဝိတက်၊ စေတနာ၊ မနသိကာရတို့၏အသွားကို ဋီကာကျော် လာသည့်အတိုင်း ရေးသားပြေဆိုပါ။

၆။ သောမနဿဝေဒနာသည်တို့ အဘယ်ကြောင့် အချို့မိတ်မှာယှဉ်၍ အချို့မိတ်မှာမယှဉ် ကြပါသနည်း?ပြေဆို၍၊ အရူပဗြဟ္မာကြီးများ၌ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာစသောဝတ္ထုရှုပ်များ မရှိရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဋီကာကျမ်းလာအတိုင်း ပြေဆိုခဲ့ပါ။

ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း) (အခြေ)

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ မရဏကာလေ ပန စုတိစိတ္တော ပရိသတ္တရမစိတ္တဿ-စသောပါဠိကို ရေးလေ။

၂။ ပဋိသင်္ခါယ ပနေတမဇ္ဈဝံ -စသော ဂါထာကို အနက်ရေးလေ။

၃။ မဟာကုသိုလ်သောမနဿသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကမိတ်။

ယှဉ်ဇက်စေတသိက်—

အညသမာန်းစေတသိက် ၁၃-ပါး၊ သောဘနစေတသိက် ၂၅-ပါး၊ ပေါင်း ၃၈-ပါး။

မှတ်ချက် ။ မဟာကုသိုလ် ပထမမိတ်သာမန်ကို ရည်ရွယ်၍ယှဉ်ဇက် စေတ သိက်ကို ဖော်ပြသည်။ တံမျက်လှည်းသော မိတ်ဝိသေသကို ရည်ရွယ်လျှင် ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြံ့ ၃၃-ပါး။

၄။ **ရထိုက်သော ဝိထိမိတ်—**

အကုသိုလ်မိတ် ၁၂-ပါး၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြံ့အဟိတ်မိတ် ၁၇-ပါး၊

မဟာကုသိုလ် ၈-ပါး၊ မဟာဝိပါက်ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ၄-ပါး၊ ပေါင်း ၄၁-ပါး

(က) ၄၀၀၀ (လေးထောင်)

(ခ) ၅၇၆၀၀၀၀၀ (ငါးဆယ့်ခုနစ်ကုဋေ အနှစ်မြောက်သန်း)။

၅။ ဝိတက် စေတနာ မနသိတာရ အထူး—

ဝိတက်သည် သဟဇာတ်တရားတို့ကို အာရုံ၌ ထည့်သွင်းပေးတတ် ပို့ပေးတတ်၏။
စေတနာသည် ဝိတက်သည် အာရုံသို့ရှေ့တင်အပ်ပြီးသော သဟဇာတ်တရားတို့ကို
ထိုထိုသို့ သောအာရုံ၌ ယှဉ်စေတတ် အာရုံပြုဖို့တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ပေးတတ်၏။
မနသိကာရသည် သဟဇာတ်တရားတို့ကို အာရုံ၌ အညီအမျှယှဉ်စေတတ်ဆောင်
သွားစေတတ်၏ ဤသို့ထူးပါသည်။

၆။ သောမနဿဝေဒနာ စသည်တို့ အချို့စိတ်မှာယှဉ် /မယှဉ်ခြင်းအကြောင်း—
သောမနဿဝေဒနာ စသည်တို့သည်သာလျှင် အလုံးစုံသော လောဘမူစိတ်တို့နှင့်
မဆက်ဆံသောကြောင့် သောမနဿဝေဒနာ စသည်တို့သည် အချို့စိတ်မှာယှဉ်၍
အချို့စိတ်မှာ မယှဉ်ပါ။

မရှိခြင်းအကြောင်း—

အရူပဗြဟ္မာတို့သည် ရုပ်၌တပ်ခြင်းကင်းသောဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ထိုအရူပဘုံ၌
အချင်းခပ်သိမ်း ရုပ်ဖြစ်ခြင်းမရှိသောကြောင့် အရူပဗြဟ္မာများ၌ မျက်စိ နား နှာ
လျှာစသော ဝတ္ထုရုပ်များ မရှိပါ။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးဝွဲကျင်းပရေးဗေဒနာအဖွဲ့ခွဲ ရောဂတိတိုင်း

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဏာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလကွယ်၊ (၂၁-၃-၂၀၀၆) အင်္ဂါနေ့

၁။ (က) နိဗ္ဗာန်ဂုဏ်ရည်ပြ သင်္ဂဟင်္ဂါထာ၊

(ခ) သစ္စာ ၄ ပါးတရားကိုယ်ပြ သင်္ဂဟင်္ဂါထာတို့ကို အနက်မစွက် ပဋိသက်သက်ရေးခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါတို့ကို အနက်မှန်မှန် ယောဇနာပါ။

(က) ဝိသိစိတ်တို့ကို ဘုံအလိုက် ခွဲခြားဝေခွာနိုင်ပြသော သင်္ဂဟင်္ဂါထာ၊

(ခ) တစ်ဘဝ၌ တူပြတရား ၃-ပါးပြ သင်္ဂဟင်္ဂါထာ။

၁၆၆

ထေရ်တော်တော်စုံ နိဗ္ဗာန် + အခြေခံ

- ၃။ ဝိစိကိစ္ဆာသတုတ်စိတ်၌ ယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်တို့ကို တိကျစွာ ဖော်ပြပြီး၊ ယင်း စိတ်ကို ဝေဒနာဒိ ဆသင်္ဂဟဖြင့် ဝေဖန်ပြပါ။
- ၄။ သုဂတိအတိတ် ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ရနိုင်သောစိတ်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ရူပပဋိသန္ဓေ၏ အာရုံကိုလည်း သင်္ဂဟသာဓကနှင့် တကွ ပြောဆိုပါ။
- ၅။ အခြားသော ဗဒ္ဓာစသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ရှိပါလျက် ဝိတက်စသော ငါးပါးကိုသာ ဈာန်ဟုဆိုရခြင်း အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ မာနသည် ဒိဋ္ဌိနှင့် တစ်ခုသော စိတ္တပ္ပိုင်း ၌ အတူမဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ဥပမာနှင့်တကွ ဋီကာလာအတိုင်း ရေးပြပါ။
- ၆။ အကုသိုလ်စောနှင့် ဉာဏဝိပဿနာ ကာမာဝရစောနှင့်ဆယ်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် လောကုတ္တရာတရားကို အာရုံမပြုနိုင်ပါသနည်း? ဋီကာမိန့်ဆိုချက်အတိုင်း သိသာရုံ ရေးပြ၍၊ ရူပဘုံ၌ ဃာနစသော ဝတ္ထုရှုပ် ၃-ပါး မရနိုင်ကြောင်းကိုလည်း ရေးပြခဲ့ပါ။

ရောဝတီတိုင်း (အဖြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟသာ

- ၁။ (က) ပဒေမဇ္ဈတ မဇ္ဈန္တ-စသောငါးထာပါဠိ ရေးလေ။
(ခ) ဒုက္ခံ တောဘူမကံ ဝဋ် - စသောငါးထာပါဠိ ရေးလေ။
- ၂။ (က) အသိတိ ဝိထိစိတ္တာနိ -စသောငါးထာကို အနက်ရေးလေ။
(ခ) ပဋိသန္ဓိ ဘဝင်္ဂဗ္ဗ - စသောငါးထာကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်-

ဆန္ဒ၊ ဝိတိ၊ အဓိမောက္ခကြည်အညသမန်းစေတသိက် ၁၀-ပါး၊ မောစတုက် ၄-ပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ၁-ပါး၊ ပေါင်း ၁၅-ပါး။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၆၇

ဝေဒနာဒိ ဆသင်္ဂတ—

ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ကေဟိတ်၊ ဇောကိစ္စ၊ ၆-ဒွါရ၊ လောကုတ္တရာကြည်အလုံးစုံအာရုံ၊
ဟဒယဝတ္ထု ရံခါဋီ/ ရံခါမဋီ။

၄။ သုဂတိအတိတ် ဒွိတိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ရနိုင်သော မိတ်—

အကုသိုလ်မိတ် ၁၂-ပါး၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြည်အတိတ်မိတ် ၁၇-ပါး၊
မဟာကုသိုလ် ၈-ပါး၊ မဟာဝိပါက်ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ၄-ပါး၊ ပေါင်း ၄၁-ပါး။
ရူပပဋိသန္ဓေ၏အာရုံ- ပညတ်ကမ္မနိမိတ် အာရုံ။
သာဓက။ ။ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓိယာ ပန ပညတ္တိဘူတံ ကမ္မနိမိတ္တမေဝါရမ္မဏံ
ဟောတိ။

၅။ ကသိုဏ်းစသော အာရုံကိုကပ်၍ရှုခြင်းကိုစွဲရှိသောကြောင့်၎င်း၊ ကမ္မတ္ထန္တစသော
နိဝရဏတရားတို့၏ ပြောင့်ပြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ အခြားသော
ပဿစသောသမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ဈာန်ဟုမဆိုဘဲ ဝိတက် စသောငါးပါးကိုသာ
ဈာန်ဟုဆိုရပါသည်။

မာနနှင့်ဒိဋ္ဌိ အတူမဖြစ်ခြင်းအကြောင်း —

ကေသရာဇာခြင်္သေ့မင်းနှစ်ကောင်သည် ဂူတစ်ဂူတည်း၌ အတူမနေသကဲ့သို့ မာန
သည်လည်း ငါတူသော မာန၏ အစွမ်းဖြစ်သောကြောင့် ဒိဋ္ဌိနှင့်အလားတူရကား
မာနသည် ဒိဋ္ဌိနှင့် တစ်ခုသောစိတ္တုပ္ပါဒ်၌ အတူမဖြစ်ပါ။

၆။ မိမိတို့၏ ဗိုက်မဲသည်၏အဖြစ်၊ ဉာဏ်ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့် လောကုတ္တရာတရား
တို့ ကို အာရုံပြုခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့် အကုသိုလ်ဇော နှင့် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ဟူ
သောကာမာဝစရဇော ၂၀-တို့သည် လောကုတ္တရာတရားကို အာရုံမပြုပါ။

ဃာန စသော ၃-ပါးမရနိုင်ကြောင်း—

ရူပဗြဟ္မာတို့သည် ကာမဝိရာဂဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ဂစ္ဆ ရသ ဗောဓဗ္ဗာရုံတို့၌
တပ်ခြင်းကင်းသောကြောင့် ရူပဘုံ၌ ဃာန စသော ၃-ပါး မရနိုင်ပါ။

၁၆၈

ထေရ်တန်း ဝဇ္ဇာ + အခြေခံ

၁၈။ ပထမပြန်အထူးအောင် ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲ

ထေရ်တန်း ။ ။ သင်္ဂတ သာသာ

၁၇၆၈-၇၅၈၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၆)ရက်၊ (၁၆- ၆ - ၂၀၀၆)သောကြာနေ့

၁။ ပထမပြန်အထူးအောင် ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲသို့ ဝင်ရောက်ဖြေဆိုနေကြသော အရှင်မြတ်တို့၏ သုပ္ပဋိပန္နဂုဏ်တော်ကို ယုံကြည်လျက် စေတနာသုံးတန်ခိုးရှိ၍ ဉာဏ် ပညာပြဋ္ဌာန်းကာ ဝေယျာဝစ္စ ကုသိုလ်ကို ဆည်းပူးနေကြသော ဒကာ ဒကာမတို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကုသိုလ်၏ အကျိုးပေးပုံကို ပြဆိုသော သင်္ဂတပါဠိကို ရေးသားပါ။

၂။ နိဗ္ဗာန်၏ဂုဏ်ရည် သဘော သဘာဝကို ပြဆိုသော သင်္ဂဟင်္ဂါထာကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ (၁) နိပါတ်လာ ကုသိုလ်စိတ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု/ မပြုကို ပကိဏ်းပိုင်း ရုပ်ပိုင်းလာ သင်္ဂဟသာဓကတို့ဖြင့် ပြည့်စုံစွာ ခွဲခြားဖြေဆိုပါ။

၄။ (၁) နိပါတ်လာ ကုသိုလ်ကံတရားက ကေနိမုချဖြစ်စေမည့် ရုပ်တရားတို့ကိုသာ ရေတွက်ပြ၍၊ ၎င်းကုသိုလ်သည် အဓိပတိထိုက်နိုင်/ မထိုက်နိုင်ကိုလည်း သာဓကဖြင့် ဖြေဆိုပါ။

၅။ (၁) နိပါတ်လာ ကုသိုလ်စိတ်များမှ ပထမဦးဆုံး စိတ်ဖြစ်ပုံကို ဋီကာကျော်လာသည့် အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ မင်္ဂလာ အဘိညာဉ်ဇောတို့သည် ဗိတ္တက္ခန္ဓာတစ်ကြိမ်စီသာ ဖြစ်ကြပါလျက် အာယံ ကြောင့် ဇဝနကိစ္စအမည်ရသည်ကို ဥပမာဆောင်၍ ဖြေဆိုပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၆၉

ပထမပြန်အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ သင်္ဂီတ သာသနာ

၁။ ကာမာဝစရကုသလသို့ ကာမသုဂတိယမေဝ-စသော ပါဠိကို ရေးလေ။

၂။ ပဒမတ္တမတ္တိ- စသော ဂီတကို အနက်ရေးလေ။

၃။ နိဗ္ဗာန်ကို အနေကန်အာရုံပြုနိုင်ပါသည်။ ကေန်အာရုံမပြုနိုင်။

သာဓက-

ဉာဏသမ္ပယုတ္တ ကာမာဝစရကုသလသို့စေ ပဉ္စမဉ္စနသင်္ခါတံ အဘိညာ ကုသလဓ္မတိ
အရဟတ္တမဂ္ဂပလ္လဝဇ္ဇိတ သဗ္ဗရမ္မဏာနိ။

နိဗ္ဗာန် ပန လောကုတ္တရာသင်္ခါတံ စတုမဂ္ဂဉာဏေန သတ္ထိကာတဗ္ဗံ မဂ္ဂပလ္လာန
မာရဗ္ဗဏဘူတံ။

၄။ ဝိညတ်ရုပ်ဖြစ်သည်။

ထိုက်နိုင်/ မထိုက်နိုင်-

၎င်းကုသိုလ်သည် အဓိပတိထိုက်နိုင်ပါသည်။

သာဓက- ဒွိဟေတုကတိဟေတုကဓေနေသွေဝ ယထာသမ္ဘဝံ အဓိပတိ ကေကော
လတ္တတိ။

၅။ လူတွယ်ပစ္စည်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်စသည်ဖြင့် ပြည့်စုံခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အခြားသော
သောမနဿဖြစ်ကြောင်းများကိုလည်းကောင်း စွဲ၍ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာ အစွမ်း
အကျိုးရှိသည်-စသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သော သမ္ပဒိန္နကို ရှေ့သွားပြု၍ ပေးလွှတ်စွန့်ကြဲခြင်း၏
မဆုတ်မနစ် သူတစ်ပါးတို့ မတိုက်တွန်းရဘဲ အနုစသော ကောင်းမှုကို ပြုသောသူအား
မဟာကုသိုလ်ပထမစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

၁၇၀

ပထမဇယ့်တန်း ဝုတ္တ + အခြေခံ

၆။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သည် တစ်ပါးတစ်ပါးသော ကျက်စားရာ အာရုံရှိသော်လည်း အလုံးစုံကို သိစွမ်းနိုင်သော သတ္တိရှိသောကြောင့် သဗ္ဗညုတဟူသော အမည်ကို မစွန့်သကဲ့သို့ ထိုအတူ မင်္ဂလာ၊ အဘိညာဉ်ဇောတို့သည် စိတ္တက္ခဏတစ်ကြိမ်စီသာ ဖြစ်ပါသော်လည်း အဟုတ်ပြင်းစွာ ဖြစ်ခြင်းသဘော အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားခြင်းသဘောရှိသောကြောင့် ဇေနကိစ္စ အမည်ရသည်။

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ကချင်ပြည်နယ်

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ တိကမာတိကာ၊ ဒုတမာတိကာနှင့် တတုကထာ ဘာသာ
၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၆) ကြာသပတေးနေ့

- ၁။ အောက်ဖော်ပြပါ (က) (ခ) တို့ကို အရကောက်၍၊ (ဂ) အရတရားကို ခန္ဓာနှင့် ပြခဲ့ပါ။
 - (က) ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သောတရား။
 - (ခ) ဗီတိနှင့် တကွဖြစ်သောတရား။
 - (ဂ) ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် တကွဖြစ်သောတရား။

- ၂။ အောက်ပါ တိကပဒတို့ကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။
 - (က) ဥပါဒိန္နတိက် နှုတ်ယပဒ။
 - (ခ) ပရိတ္တတိက် တတိယပဒ။
 - (ဂ) ဥပ္ပန္နတိက် တတိယပဒ။

၃။ ဝုတ္တလည်းမည် ဝုတ္တ၏အာရုံလည်းဖြစ်သောတရားတို့ကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ စိတ်နှင့် မယှဉ်သော တရားတို့ကို ခန္ဓာနှင့်သာစွာမျှ ဖွဲ့ ပြခဲ့ပါ။

၄။ ဥပါဒိန္နနှင့်မယှဉ်သော အရတရားတို့ကို ကောက်ပြ၍၊ စုတိ၏အခြားမဲ့ မိမိ၏အခြားမဲ့ အကျိုးပေးမြဲသော တရားတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အချွင်တိလောကကဏ္ဍသိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၇၁

၅။ ဒိဝိတိမြို့၊ အပ္ပမညာလေးပါးတို့၏ တရားကိုယ်တို့ကို ဥဒ္ဓေသနှင့်အညီ ဆိုရိုးကျပြေဆိုပါ။

၆။ ဒိဝိတိမြို့ယေန ယေ ဓမ္မာ-ဟူသောပါဠိ၌ တတိယနယ၊ ပဉ္စမနယအလိုအားဖြင့် ယေ ဓမ္မာ-အရပေါ်လွင်စေလျက် အနက်ပေးပြီး၊ သဒ္ဓ သရုပ်အပြားကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

တချွင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ မဟာကာနှင့် ဓာတုကထာ သာသာ

၁။ (က) ဒုက္ခသဟဂုတ် ၃-ခု၊ (ဝေဒနာ၊ ပီတိ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ပိမိကိစ္ဆာကြည်) စေတသိက် ၂၁-ပါး၊

(ခ) ပီတိသဟဂုတ် ၅၁-ခု၊ (ပီတိ၊ အေသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကစ္စ၊ ပိမိကြည်) စေတသိက် ၄၆-ပါး၊

(ဂ) စေတသိက် ၄၆- ခုတို့တွင် သညာသည် သညာက္ခန္ဓာ မည်၏၊ သညာမှ ကြွင်းသောစေတသိက် ၄၅-ခုသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မည်၏၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ် ၅၅-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။

၂။ အနက်ပေး—

(က) အနုပါဒိန္နုပါဒိနိယာ- အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သော ကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် မယူအပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဥပါဒိန်တို့၏ အစီး အပွားသာဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

(ခ) အပ္ပမာဏာ - နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

(ဂ) ဥပ္ပါဒိနော- ပြီးပြီးသော အကြောင်းတစ်ရပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် မချွတ်ဖြစ် လတ္တံ့ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

၁၇၂

ထေရ်တန်း ဝုတ္တ + အခြေခံ

၃။

ဝုတ္တလည်းမည် ဝုတ္တ၏အရံလည်းဖြစ်သောတရား

လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဒိဋ္ဌိ-ဟုဆိုအပ်သောဝုတ္တတရားကိုယ် ၃-ပါး။

စိတ်နှင့်မယှဉ်သောတရားတို့ကို ခန္ဓာနှင့် သစ္စာခွဲ-

ရုပ် ၂၈-ပါးသည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသောအရေအတွက်မှ လွတ်၏။

ရုပ် ၂၈-ပါးသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာ။

၄။

ဥပါဒ်နှင့်မယှဉ်သောတရား-

အေသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ ကုသိုလ်စိတ် ၂၁၊ ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀၊ (လောတြိက္ခင်)

စေတသိက် ၄၉၊ ဒိဋ္ဌိကတိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ လောဘ၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

ရုတိ၏အခြားမဲ့ ဗိမိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးပြသောတရား-

နိယတဗိက္ခာဒိဋ္ဌိကံ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိကတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ သတ္တမဇော၊

(မာန၊အေဝေတုက်၊ ဝိစိကြင်္ဂ)စေ ၂၁၊ ပဉ္စာနန္တရိယကံ၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော

အေဒွေ၊ သတ္တမဇော၊ (ဇိတိ လောတြိ ဝိစိကြင်္ဂ)စေတသိက် ၂၂၊ မဂ် ၄-ခု၊ စေတသိက်

၃၆။

၅။

ရုပ်ဖိစိတ၊ နာမ်ဖိစိတသည် ဖိစိတိန္ဒြေမည်၏။

ထိုဖိစိတိန္ဒြေကို ရူပက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ ၂-ပါး။

ဓမ္မာယတနဟူသော အာယတန ၁-ပါး၊ ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ဓာတ် ၁-ပါးဖြင့်

ရေတွက် အပ်၏။ ကြွင်းသော ခန္ဓာ ၃-ပါး၊ အာယတန ၁၁-ပါး၊ ဓာတ်၁၇- ပါးတို့ဖြင့်

မရေတွက်အပ်။

စတသော အပ္ပမညာယော-တူသောပါဌ်၌ အပ္ပမညာ ၄-ပါး တူသော်

ကား-မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ-အားဖြင့် ၄-ပါး။

ထို ၄-ပါးတို့တွင်-

ရူပါဝစရပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်-၌ရှိသော အအေသ

စေတသိက်သည် မေတ္တာမည်၏။

ကရုဏာစေတသိက်သည် ကရုဏာမည်၏။

မုဒိတာစေတသိက်သည် မုဒိတာမည်၏။

ရူပါဝစရ ပဉ္စမဈာန်၌ရှိသော တကြမဗ္ဗတ္တတာစေတသိက်သည် ဥပေက္ခာမည်၏။
ထိုလေးပါးသော အပ္ပမညာကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာတူသော ခန္ဓာ ၁-ပါး၊ ဓမ္မာယတန
တူသော အာယတန ၁-ပါး၊ ဓမ္မဓာတ်တူသော ဓာတ် ၁-ပါး ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။
ကြွင်းဖြင့် မရေတွက်အပ်။

၆။ တတိယနယနှင့် အညီ- ဖိဝိတိန္ဒြိယေန-ဖိဝိတိန္ဒြေသည်၊ ယေ ဓမ္မာ-အကြင်ဝေဒနာ၊
သညာ၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

ပဉ္စမနယနှင့်အညီ- ဖိဝိတိန္ဒြိယေန- ဖိဝိတိန္ဒြေသည်၊ ယေ ဓမ္မာ-အကြင် ဖိတ်
ရဇ- ပါးတို့ကို။

သဒ္ဓသရုပ်အပြား-

၁။ ပရိဒေဝဝိတ္တဝေပိပ္ပလ္လာသသဒ္ဓ၊ ၂။ အပရိဒေဝဝိတ္တသဒ္ဓ၊ ၃။ ဥတုသဒ္ဓ။

၂။ ပထမပြန်စာမေးဝွဲကျင်းပရေးဗေတိုအဖွဲ့ခွဲ တယားပြည်နယ်

ပထမငယ်တန်း ။ ။ မာတိကာ+ဓာတုကထာ ဘာသာ

၁၇၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၆) ကြာသပတေးနေ့

၁။ မာတိကာနိဒါန်းလာ ပရိတ္တာဂ ငါးဝကို အစဉ်ကျနအောင်ကောက်ပြကာ အောက်ပါတို့ကို
အနက်ရှုသမ္ပုန်ပါ။

(က) အနက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊

(ခ) အနုပါဒိန္ဒြ အနုပါဒိနိယာ ဓမ္မာ၊

(ဂ) မဂ္ဂိမိပတိနော ဓမ္မာ။

၂။ (က) အဝိတက္က အဝိစာရာ ဓမ္မာ၊ (ခ) အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ ဓမ္မာ၊

(ဂ) အဗ္ဗတ္တာရမ္မဏာ ဓမ္မာ တို့ကို အရကောက်ပြီးလျှင် (ဂ) ကို သစ္စာမူ၍ ပြပါ။

၃။ အောက်ပါပေယျာလစကားရပ်ကို ဆိုရိုးကျပေါ်ပြု၍၊ ဟေတု ဓမ္မာ-ပုဒ်အရကို သစ္စာဝိ မှတ်ထုတ်ပြပါ။

“ထိုးကမာတိကာ၌လည်း --(လ)...တစ်ဆယ့်သုံးပါးအပြားရှိ၏။

၄။ အောက်ပါ (က) (ခ) တို့ကို အရကောက်ပြုပြီးလျှင် (ဂ) ကိုလည်း သစ္စာဝု ပြခဲ့ပါ။

(က) နိဝရဏအာရုံသာဖြစ်၍ နိဝရဏမမည်သောတရား။

(ခ) အဇ္ဈတ္တိက သစ္စာနိဗ္ဗာန်ဖြစ်သောတရား။

(ဂ) ဝိမိထကလွန်မြတ်သော တရားမရှိသောတရား။

၅။ နာမ်ရပ်ကို ရေတွက်အပ်သော ခန္ဓာစသည် မရေတွက်အပ်သော ခန္ဓာစသည် တို့ဖြင့် ခွဲခြားပြ၍၊

(က) ကမ္မဏဝ၊ (ခ) ပရိဒေဝ၊ (ဂ) ဥပါယသ-တို့၏ မည်ပုံတို့ကိုလည်း ဥဒ္ဓေသ လာသည့်အတိုင်း ပြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၆။ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်နှင့် ခန္ဓာတူ၊ အာယတနတူ၊ ဓာတ်ကွဲတရားများကို ဒုတိယနယ နိဒ္ဓေသနှင့်လျှော်ညီစွာ ပေါ်ပြု၍၊ သုခိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ-အရကို

(က) တတိယနယ၊ (ခ) စတုတ္ထနယ၊ (ဂ) ပဉ္စမနယနိဒ္ဓေသတို့နှင့် အညီအသီးသီး ကောက်ပြခဲ့ပါ။

ကယားပြည်နယ် (အခြေ)

ဝထမဇေတနိး ။ ။ မာတိကာ+ဓာတုတထာ ဘာသာ

၁။ ဝရိစ္ဆာဂ ငါးဝ-

၁။ ပဒေသရာဇ် ဧကရာဇ် စကြာမင်းတို့၏ စည်းပိမ့်ဥစ္စာရတနာကို ခွန်းခြင်းတည်း ဟူသော ဓနုပရိစ္ဆာဂ။

၂။ သားသမီးကိုခွန်ခြင်းတည်းဟူသော ပုတ္တပရိစ္ဆာဂ။

၃။ မယားကိုခွန်ခြင်းတည်းဟူသော ဘရိယပရိစ္ဆာဂ။

၄။ လက်၊ ခြေ၊ နား၊ နှာခေါင်း အစရှိသော အင်္ဂါကြီးငယ်ကိုစွန့်ခြင်းတည်းဟူသော အင်္ဂပရိစ္ဆာန။

၅။ ကိုယ်၊ အသက်ကိုစွန့်ခြင်းတည်းဟူသော ဇိဝိတပရိစ္ဆာန။

အနုတ်ပေး-

(က) အနုက္ခမသုခါယ- နုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော၊ (ဝါ) နုက္ခမှလည်း တပါးသုခမှလည်း တပါးသော၊ ဝေဒနာယ- ဝေဒနာနှင့်၊ သမ္ပယုတ္တာ-အညီ အညွတ် ကျေပျဉ်းအစရှိသော အပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

(ခ) အနုပါဒိန္ဒြိယအနုပါဒိနိယာ-အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည်ကပ်အပ်သော ကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဥပါဒိန်တို့၏ အစီး အပွားလည်းမဟုတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

(ဂ) မဂ္ဂိမိပတိနော- မဂ်ဟုဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းရှိကုန်သော၊ (ဝါ) မဂ်ဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတဓိပတိပစ္စည်း ရှိကုန်သော၊ ဝါ-မဂ်လျှင်သဟဇာ တဓိပတိပစ္စည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

၂။ (က) အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ၅၅၊ (ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ကြဉ်)စေတသိက် ၃၆၊ နုတိယဈာန် ၁၁-ခု၌ရှိ ဝိစာရစေတသိက် ၁၁-ခု၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်၊

(ခ) အပ္ပမာဏတရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ၃၆-ခု၊ အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုနိုင် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကု ဉာသံ ၄၊ မဟာကြိဉာသံ ၄၊ အဘိညာဉ် ဇွေ၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာကြဉ် စေတသိက် ၃၃။ (အရကောက်၌ အပ္ပမညာ-သာကြဉ်သည်)

(ဂ) အဇ္ဈတ္တတရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော ဝိညာဏဋ္ဌာယတနစိတ် ၃-ခု၊ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် ၃-ခု၊ စေတသိက် ၃၀၊ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုနိုင် ကာမစိတ် ၅၄၊ အဘိညာဉ်ဇွေ၊ (ဣဿာ၊ အပ္ပမညာကြဉ်) စေတ သိက် ၄၉။

သစ္စာဇွဲ- - အဇ္ဈတ္တရမ္မဏစိတ် ၆၂-ခု၊ လောဘကြဉ် စေတသိက် ၄၈-ခုသည် နုက္ခသစ္စာမည်၏၊ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ မည်၏။

၁၇၆

ထေရ်မင်းတရား ဝိညာ + အခြေခံ

၃။ ထိုနုတမာတိတာ၌လည်း—

၁။ ဟေတုဂေါတ္ထက၊	၂။ စူဠန္ဒရဒက်၊	၃။ အာသဝဂေါတ္ထက၊
၄။ သညောနေဂေါတ္ထက၊	၅။ ဂုတ္တဂေါတ္ထက၊	၆။ ဩဃဂေါတ္ထက၊
၇။ ယောဂဂေါတ္ထက၊	၈။ နိဝရဏဂေါတ္ထက၊	၉။ ပရာမာသဂေါတ္ထက၊
၁၀။ မဟန္တဒက်၊	၁၁။ ဥပါဒါနဂေါတ္ထက၊	၁၂။ ကိလေသာဂေါတ္ထက၊
- ၁၃။ ဝိဇ္ဇိန အားဖြင့် ၁၃-ပါးအပြားရှိ၏။

ထေတု မောရဒ်အရ- သစ္စာဝိမုတ်တရား—

မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော အလောဘ၊ အဒေါသ၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု၌ ရှိသော အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ။

၄။ (က) လောကီစိတ် ၈၁-ခု၊ နိဝရဏတရားကိုယ် ၈-ပါးကြံသော စေတသိက် ၄၄-ခု၊ ရုပ် ၂၈။

(ခ) စိတ် ၈၉-ခု၊ ပဿာဒရုပ် ၅-ခု။

(ဂ) နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ပ) သမ္မာသမာဓိဟုဆိုအပ်သောသောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး (ပ) အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည် သစ္စာဟူသောအရေအတွက်မှ လွတ်၏။

၅။ နာမ်ရုပ်ကို ရေတွက်အပ်သော ခန္ဓာစသည် မရေတွက်အပ်သော ခန္ဓာစသည်- ထိုနာမ်ရုပ်ကို---

ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ ၄-ပါး။

ဩဠာရိကာယတန ၁၀-ပါး၊ မောဃတနဟူသော အာယတန ၁၁-ပါး။

ဩဠာရိကဓာတ် ၁၀-ပါး၊ မေဓဓာတ်ဟူသော ဓာတ် ၁၁-ပါးတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။

ရူပက္ခန္ဓာ၊ မနာယတန၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်။

(က) အကုသိုလ် ၁၂၊ လောကီကုသိုလ် ၁၇-ခု၌ရှိသော စေတနာစေတသိက်သည် ကမ္မဘဝ မည်၏။

(ခ) ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းအစရှိသော အကြောင်းကြောင့် ငိုကြွေးမည်တမ်းသော

အခြင်းအရားအားဖြင့်ဖြစ်သော စိတ္တဗေဒိပလ္လာသသဒ္ဓသည် ပရိဒေဝမည်၏။

- (ဂ) ဉာတိဗျသနအစရှိသည်တို့ဖြင့် တွေ့သောသူအား လွန်စွာဖြစ်သော စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ပြင်းစွာပပ်စန်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော အေးသမူဒွေး၌ရှိသော အေးသစေတသိက်သည် ဥပါယာသမည်၏။

၆။ ခန္ဓာတူ၊ အာယတနတူ၊ ဓာတ်တွဲတရား-

စက္ခုဗိညာဏဓာတ်ကြည်သော ဆဝိညာဏဓာတ်။

- (က) သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်။
- (ခ) သုခိန္ဒြေကြည် ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါး။
- (ဂ) သြဋ္ဌာရိကရုပ် ၁၂၊ စိတ် ၈၉-ခု။

၇။ ဝထမပြန်စာပေးပွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ တရင်ပြည်နယ်

ဝထမဇယ်တန်း ။ ။ ယတိကာ၊ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၆)ကြာသပတေးနေ့

၁။ အောက်ပါတရားတို့ကို တိကမာတိကာနှင့်အညီ အရကောက်ပြပါ။

- (က) သုခဝေဒနာလည်းမဟုတ်၊ ဒုက္ခဝေဒနာလည်းမဟုတ်သောတရား။
- (ခ) စုတိပဋိသန္ဓေသို့ ရောက်ကြောင်းလည်းမဟုတ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းလည်းမဟုတ်သောတရား။
- (ဂ) မြင်ခြင်းလည်းမရှိ၊ ထိပါးခြင်းလည်းမရှိသောတရား။

၂။ အောက်ပါ (က) (ခ) တို့ကို ဒုကမာတိကာနှင့်အညီ အရကောက်ပြ၍၊ ၎င်းတို့တွင် (ခ) အရတရားကိုသာ ဓာတ်အားဖြင့် ဖွဲ့ ပြခဲ့ပါ။

- (က) ဟိတ်လည်းမမည်ကုန်၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်လည်းမရှိကုန်သောတရား။
- (ခ) ဥပါဒ်နှင့်လည်းမယှဉ်၊ ဥပါဒ်၏အာရုံလည်းမဟုတ်သောတရား။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါ တိက၊ ဒုကမာတိကာပါဠိများကို နိဿျည်းကျကျအနက်ပေးပြပါ။

- (က) ဥပါဒ်၊ ဥပါဒ်နိယာ ဓမ္မာ၊
- (ခ) လောကုတ္တရာ ဓမ္မာ၊

၁၇၈

ပထမဇလိတန်း၊ ဗုဒ္ဓ + အခြေခံ

- ၄။ တိကမာတိကာ၊ ဒုကမာတိကာနှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ်ကြောင့် တိကမာတိကာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ ဒုက်ပေါင်းတစ်ရာတို့တွင် သပ္ပဒေသအမည်ရ သောဒုက်၊ နိပ္ပဒေသအမည်ရသော ဒုက်များကိုလည်း သင်္ချာမျှပေါ်ပြခဲ့ပါ။
- ၅။ ဓာတုကထာဥဒ္ဓေသ-လာ ဘဝကြီး (၉) ပါးကို အစဉ်အတိုင်း ပေါ်ပြ၍၊ အဓိမောက္ခအရကိုလည်း ဆိုရိုးကျကောက်ပြပါ။
- ၆။ ပထမနယ နိဒ္ဓေသ၌ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ သင်္ဂဟိတဝိသဇ္ဇနာပါဠိကိုရေး၍၊ ပုဂိုလ်မြို့ယေနယေဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ-အရကိုလည်း ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထနယ-တို့နှင့်အညီ ခွဲပြပါ။

ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမဇလိတန်း ။ ။ ဟာတိကာ၊ဓာတုကထာဘာသာ

- ၁။ (က) ဥပေက္ခာသဟဇုတ် ၅၅-ပါး၊ (ဝေ၊ ဝိ၊ ဒေါစတုက်ကြည့်) စေ ၄၆-ပါး၊
 (ခ) ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိ ၂၀၊ စေ ၃၈၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်၊
 (ဂ) စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂၊ သုခုမရုပ် ၁၆၊ နိဗ္ဗာန်။
- ၂။ (က) အဟိတ်စိတ် ၁၈၊ ဆန္ဒကြည့် အညသမာန်၊ စေတသိက် ၁၂၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်၊
 (ခ) လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေ ၃၆၊ နိဗ္ဗာန်၊
 (ခ) အရတရား ဓာတ်ဖွဲ့
 လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုသည် မနောဝိညာဏဓာတ်မည်၏၊ စေ ၃၆၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဓမ္မဓာတ်မည်၏။
- ၃။ (က) ဥပါဒိန္ဒြိယ၊ အာရုံပြသောအားဖြင့် တဏှာအိဉ္စိတသည် ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဥပါဒိန္ဒြိယ၏ အစီးအပွားဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
 (ခ) လောကုတ္တရာ- ပျက်တတ်မြဲတတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟုဆိုအပ်သော သင်္ခါရလောက

အရှင်တိလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၇၉

၌ အကျိုးမဝင်သည်၏ အပြစ်ဖြင့် ပျက်တတ်ပြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟုဆိုအပ်
သော သင်္ခါရလောကမှ ထွက်မြောက်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

၄။ တိတမာတိကာတို့ ရှေးဦးစွာ ထောင့်ခြင်းအကြောင်း-

ဒုက်ကား ၁၀၀၊ တိက်ကား ၂၂-တိက်သာပြစ်၍ နည်းသောကြောင့် ယူလွယ်စေခြင်းငှါ
တိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူသည်။

ဒုက်ဖေါင်း ၁၀၀-တို့တွင်-သပ္ပဒေသဒုက် ၃၃-ဒုက်၊ နိပ္ပဒေသဒုက် ၆၇-ဒုက်။

၅။ သဝကြီး ၉-ပါး-

၁။ ကာမာဘဝ၊ ၂။ ရူပဘဝ၊ ၃။ အရူပဘဝ၊ ၄။ သညာဘဝ၊

၅။ အသညာဘဝ၊ ၆။ နေဝသညာနာသညာဘဝ၊ ၇။ ကေဝေါကာရဘဝ၊

၈။ စတုဝေါကာရဘဝ၊ ၉။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ။

အဓိမောက္ခ-အရ

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်ကြည်သော စိတ် ရရ-ချဉ်းရှိသော အဓိမောက္ခ
စေတသိက်သည် အဓိမောက္ခမည်၏။

၆။ သင်္ဂတိတ ပိသဇ္ဇနာပါဠိ-

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဧကေန ခန္ဓေန၊ ဧကေနာယတနေန၊ သတ္တဟိဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော။

နုတိယ- ပုရိသိန္ဒြိယေန- ပုရိသိန္ဒြေသည်၊ ယေဓမ္မာ- အကြည်သဠာရိကရုပ်ဒွါသတို့ကို။

တတိယ- ပုရိသိန္ဒြိယေန- ပုရိသိန္ဒြေသည်၊ ယေဓမ္မာ- အကြည်တေးနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊
နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

စတုတ္ထ- ပုရိသိန္ဒြိယေန- ပုရိသိန္ဒြေသည်၊ ယေဓမ္မာ- အကြည်ပုရိသိန္ဒြေကြည်သော
သုခုမရုပ် ပဉ္စရသတို့ကို။

ပထမဇလိတန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၄။ ပထမပြန်တမေးပွဲကျင်းပရေးဗေဒနာအဖွဲ့ခွဲ ချင်းပြည်နယ်
 ပထမဇလိတန်း ။ ။ တိကမာတိကာနှင့် ဓာတုတထာဘာသာ
 ၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၆)ကြာသပတေးနေ့

၁။ ကြည့်ခြင်းကြီး ငါးပါးသရုပ်ကို မှန်ကန်စွာ ဖော်ထုတ်ပြ၍၊ နိမိတ်ကြီး လေးပါး သရုပ်
 ကိုလည်း အပိုအလိုမရှိ အတိအကျ ရေးသားပြပါ။

၂။ နှစ်သက်မှု၊ ဝိတိနှင့် အတူတကွဖြစ်သော ပရမတ္ထသဘောတရားတို့ကို မှန်ကန်စွာ
 ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ မဂ္ဂဟေတုကာ-ဟူသော ပါဠိတော်ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ အနက်
 ပေးပြပါ။

၃။ န ဟေတု သဟေတုကဒုကဏ္ဍိ နှစ်သက်တရားများကို မှန်ကန်စွာ ဖော်ထုတ်ပြ၍၊
 ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသော သဘောတရားတို့ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ဩဃာ၏ အာရုံဖြစ်သော သဘောတရားများကို တိကျစွာ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ယင်း
 တရားများ၌ ရသင့်ရထိုက်သော (က) ခန္ဓာ၊ (ခ) သစ္စာ သရုပ်တို့ကိုလည်း သင်္ချာမျှသာ
 ဖော်ထုတ်ပြပါ။

၅။ အောက်ပါ ပုစ္ဆာပါဠိတော်၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိတော်တို့ကို မှားအောင် ရေးသားပြပါ။
 နုတ္တသစ္စံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတံ?။

၆။ အောက်ပါတို့၏ တရားကိုယ်ကို ဓာတုကထာ ဥဒ္ဓေသလာအတိုင်း မှားအောင်
 ကောက်ပြ၍၊ အရူပဘဝကို ဟောပုဒ်ပြုလုပ်ခဲ့သော နှစ်ယ ယေ မွေ-အရ မည်သည့်
 တရားများ ဖြစ်သင့်ပါသနည်း? မှန်ကန်စွာ ပြေဆိုပြပါ။
 (က) မနာယတန၊ (ခ) မနောဓာတ်။

ချင်းပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ တိတမာတိကာနှင့် ဓာတုတထာသာသာ

၁။ ကြည်ခြင်းကြီး ၅-ပါးသရုပ်-

ကာလ၊ ဇီဝ၊ ဒေသ၊ ကုလ၊ မာတုအာယုပရိစ္ဆေ အားဖြင့် ၅-ပါး။

နိမိတ်ကြီး ၄-ပါး သရုပ်-

၁။ သူအို၊

၂။ သူနာ၊

၃။ သူသေ၊

၄။ ရဟန်း။

၂။ ပိတံနှင့် တက္ကဖြစ်သော ပရမတ္ထတရား-

ပိတိသဟရုတ် ၅၁၊ (ပိတိ၊ အေဝတုက်၊ ပိပိ-ကြည့်) စေ ၄၆၊

အနုတ်ပေ- မဂ္ဂဟေတုကာ-မဂ်ဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းရှိကုန်သော၊ (ဝါ) မဂ်နှင့် ယှဉ်သော ဟိတ်ရှိကုန်သော၊ (ဝါ) မဂ်၌တည်သော ဟိတ်ရှိကုန်သော၊ မွေ့၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

၃။ နုထေတု သထေတုတနုတ်၏ နုတ်မုတ်တရား-

လောဘ၊ အေသ၊ မောဟ၊ အလောဘ၊ အအေသ၊ အမောဟ-ဟိတ် ၆-ပါး။

ဇောတ်ပြန်ခြင်းရှိသော သဘောတရား- ရုပ် ၂၈-ပါး။

၄။ ဩဃ၏ အာရုံဖြစ်သောတရား- လောကီပိတ် ၈၁၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။

ယင်းတရား၌ ရသင့်ရလိုက်သော-

(က) ခန္ဓာ ၅-ပါး။

(ခ) သစ္စာ ၂-ပါး။

၅။ ဒုက္ခသစ္စံ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ဒွါဒသာဟာယတနေဟိ၊ အဋ္ဌာရသတိဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတံ။

၆။ (က) စိတ် ၈၉၊

(ခ) ပဉ္စအိုရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပတ္တိဝိညာဉ်အေး။

ဒုတိယ ယေဓဗ္ဗာ အရ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ စိတ်-၈၉၊ နိဗ္ဗာန်။

(စွယ်စုံ) ပဉ္စာ၌ မည့်သည့် နယဟု မပါသဖြင့် ပဉ္စနယကိုရည်ရွယ်၍ ပြောသည်။

**၅။ ပထမပြန်တမေးပွဲကျင်းပရေးတိုအဖွဲ့ခွဲ စစ်တိုင်းတိုင်း
ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဟတ်ကာနှင့် ဓာတုကထာဘာသာ
၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၉-၃-၂၀၀၆) ဗုဒ္ဓတူးနေ့**

- ၁။ မိဘကျေးဇူး မြှင့်တင်မှုကို အထူးဆပ်မည် စိတ်ကြံ့ခိုင်တော်မူသော ရှင်တော်ဘုရားသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရပြီး အဘယ်အချိန်ကာလဝယ် အဘယ်အခြင်းအရာတို့ကို ပြ၍ နတ်ပြည်ကြွကာ ကျေးဇူးဆပ်ခဲ့ပါသနည်း? ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆို၍ သံကိလိဋ္ဌတိက် ဒုတိယပဒကို အနက်ယောဇနာပြပါ။
- ၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ပရမတ်တရားတို့ကိုဟောသော တိက်ပုဒ်ပါဠိတို့ကို ဖော်ပြပါ။
(က) ဘဝသံသရာမှ လွတ်၍ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်း ပရမတ်တရား။
(ခ) အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်တို့တွင် အမြတ်ဆုံးသော ပရမတ်တရား။
- ၃။ ချစ်ခြင်းမေတ္တာ သံယောဇဉ်နှောင်ပွဲလေသမျှ သံသရာဝဋ်မှ မလွတ်နိုင်ကြလေရာ သံယောဇဉ်လည်းမည် သံယောဇဉ်နှင့်လည်း ယှဉ်သောတရားတို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ပရာမာသင်္ဂေစ္ဆ က-လာ နောက်ဆုံးဒုက် ဒုတိယပဒကိုလည်း အနက်ပေးပြပါ။
- ၄။ စွဲလမ်းတတ်သော ဥပါဒါန်တရားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သိသင့်သိထိုက်သော အောက်ဖော်ပြပါ ပရမတ်တရားတို့ကို တင်ပြပြီး နှုတ်ကမတိကာ ကိလေသင်္ဂေစ္ဆ က-လာ (၈) ခုမြောက်ဒုက် ပထမပုဒ်အရကို ကောက်ပြပါ။
(က) ဥပါဒါန်ယတရား၊ (ခ) ဥပါဒါန်သမ္ပယုတ္တတရား၊ (ဂ) ဥပါဒါန် ဥပါဒါန်သမ္ပယုတ္တတရား။
- ၅။ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ-တို့၏အရကို ဓာတုကထာဥဒ္ဒေသနှင့် အညီ ကောက်ပြပါ။ (ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် ဖွဲ့ရန်မလို)
- ၆။ ဓာတုကထာကျမ်းလာ ဒုတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမနယတို့ဝယ် ညွှန်ပြထားသော အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်တို့ကို ဖော်ပြ၍ “ဥပါယာသေန ယေ ဓမ္မာ”၌ ယေ ဓမ္မာ-အရကို (တတိယ၊ ပဉ္စမ) နယတို့ အလိုကျ ဖွဲ့ပြပါ။

အရှင်ဘိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၈၃

စစ်ကိုင်းတိုင်း (အမြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဟတ်ကာနှင့် တတုတထာသာသာ

၁။ ဘုရားဖြစ်တော်မူ၍ ခုနစ်ပါမြောက်သောကာလ သာဝတ္ထိပြည်အနီး ကဏ္ဍအမည် ရှိသော ဥယျာဉ်စောင့်သည် စိုက်အပ်သော သရက်ပင်၏အရင်း၌ တိတ္ထိတို့ကို နှိမ်နင်း ခြင်းငှါ ရေ၊ မီးအစုံအစုံအစရှိသောတန်ခိုးပြာဋိဟာတို့ကို ပြတော်မူသော အဆုံး၌ သုံးပေါး သာ နင်းသဖြင့် တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ကြွတော်မူကာ မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော သန္တုသီတနတ်သားကို အကြီးအမှူးပြု၍ တစ်သောင်းသော စကြာဝဠာတိုက်မှ တညီ တညွတ်တည်း စည်းဝေးလာကုန်သော နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့အား အစွမ်းသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် လူ၊ နတ်၊ နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာ ပေးတတ်စွာသော အဘိဓမ္မာဒေသနာမြတ်ကို ငါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ဟောတော်မူ၍ ကျေးဇူးဆပ်ခဲ့ပါသည်။

အနတ်ပေး

အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာ-ပူပန်စေတတ် နှိုက်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိုက်စက်အပ်ကုန်သည် မဟုတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပူပန်စေတတ် နှိုက်စက် တတ်သော ကိလေသာကို ရခြင်းငှါသာ ထိုက်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

၂။ (က) အပထယင်္ဂါဒိနော ဓမ္မာ၊

(ခ) ပဏိတာ ဓမ္မာ။

၃။ (ဥဒ္ဓစ္စ၌ မောဟကြည်) သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၈-ပါး။

အနတ်ပေး- ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာဒေါပန- ပရာမာသနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ အပရာ မဋ္ဌာဝိ- ပရာမာသ၏ အာရုံလည်းမဟုတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

၄။ (က) လောကီမိတ် ၈၁၊ စေ- ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊

(ခ) လောဘမူမိတ် ၈-ခု၊ (ဒိဋ္ဌိကတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ လောဘ၊ ဒေါစတုက်၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်)

ထေဇဇယ်တန်း ဝတ္ထု + အခွေခြံ

(ဂ) ဒိဋ္ဌိကတသမ္ပယုတ် ၄-ရ၌ရှိသော ဥပါဒ်နိတရားကိုယ် ၂-ပါး။
ပထမပုဒ် အရ- လောကီကု ၁၇၊ လောကုပါဒ် ၂၂၊ ကြိယာ ၂၀၊ စေ ၃၈၊ ရှင် ၂၈။

၅။ သောတ- အိသမ္ပုဒေ၌ အိသနဿဝေဒနာ၊
ပရိဒေဝ- ဥပါယာသ (ကယားပြည်နယ် နိပါတ် ၅-တွင်ရှု)
ဒုက္ခ- ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၌ ဝေဒနာ၊
အိသနဿ-အိသမ္ပုဒေ၌ ဝေဒနာ၊

၆။ ဒုတိယနယ အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်- ဝ, ဟေ, ဝ, ဣ, အ, အ, သ, ဥ၊
စတုတ္ထနယ အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်- သ, မ, ဣ, သု, ပ၊
ပဉ္စမနယ အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်- ရှု, ဝေ, ဝိ, စ, သ, အ၊
တတိယနယ- ဥပါယာသေန-ဥပါယာသသည်၊ ယေဓမ္မာ-အကြံဝေဒနာ၊ သညာ၊
သုဗုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို၊
ပဉ္စမနယ- ဥပါယာသေန- ဥပါယာသသည်၊ ယေဓမ္မာ- အကြံသဗ္ဗာရိကရုပ် ဒွါသ
ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။

၆။ ပထမပြန်တမေးခွဲတွင်းပရေးတိုအဖွဲ့ခွဲ တနင်္သာရီတိုင်း

ထေဇဇယ်တန်း ။ ။ ဗာတိကာနှင့် ဓာတုကထာသာသာ

သုဗိရ-ရုဉ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၉) ၇တ်၊ (၆-၄-၂၀၀၆)ကြာသပတေးနေ့

၁။ အောက်ပါ (က.ခ. ဂ)တို့ကို ဗာတိကာနိဒါန်းရှု၍ အဓိပ္ပါယ်ရေးပြီးလျှင်၊ “မဂ္ဂဟေတုကာ
ဓမ္မာ” အရကို တတိယယောဇနာနည်းအရ ကောက်ပြု၍ သစ္စာလည်း ဖွဲ့ ပြပါ-

(က) အနုပါရမီ၊ (ခ) အင်္ဂပရိစ္ဆာဂ၊ (ဂ) ဝိတ္ထာရနယ။

၂။ ဝိဇ္ဇတ္တတိက်၌ “မင်္ဂိဝိလေးရာ၊ စေတသိက်ဆတ္တိသ”ကို အရကောက်သော တိကပဒ
ပါဠိတော်ကို ဖော်ထုတ်၍ အနက်ပေးပြီးလျှင်၊ အတိတာရမ္မဏတိက် ၃-ပုဒ်လုံး၌ပါ
ဝင်သော စိတ်များကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

အရှင်ဗိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၈၅

- ၃။ (က) န ကေနစိ ဝိညေယျာ-အရ ကာယဝိညာဉ်မသိအပ်သောတရား၊ (ခ) သံယောဇဉ်နှင့် လည်းယှဉ် သံယောဇဉ်လည်းမမည်သောတရားများကို ကောက်ပြ၍၊ ဂန္ဓလည်းမည် ဂန္ဓ၏အရံလည်းဖြစ်သောတရားကိုလည်း ခန္ဓာ၊ အာယတနံ၊ သစ္စာစွဲ ပြပါ။
- ၄။ ဥပါဒ်နှင့်ယှဉ်သောတရားများကို ကောက်ပြပြီးလျှင် ဝိတိမရှိဘဲ တရားများကို ဖော်ပြ ၍ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ သစ္စာ-တို့ကို သင်္ချာမျှ ပြဆိုပါ။
- ၅။ အောက်ပါတို့ကို ဓာတုကထာဥဒ္ဒေသနှင့်အညီ ကောက်ပြပါ-
 (က) သင်္ခါရ၊ (ခ) သညိတဝ၊ (ဂ) သောက၊ (ဃ) ဒုက္ခ၊
 (င) ဥပါယာသ။
- ၆။ ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မော-၌ 'ယေဓမ္မော' အရကို ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမ နယများနှင့် ဖော်ပြ၍ ပဉ္စမနယ "နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနေန ယေဓမ္မော" စသည်၌ ဒုတိယ 'ယေ ဓမ္မော' အရ အပြေပါဠိတော်ကို မှန်ကန်စွာ ရေးပြပါ။

တနင်္သာရီတိုင်း (အခြေ)

ပထမဇလံတန်း ။ ။ ဟတိကာနှင့် ဓာတုကထာအာသာ

- ၁။ (က) ရွှေ၊ ငွေ၊ ဆင်၊ မြင်းအစရှိသော အပစ္စည်းတို့ကို လူ့ခြင်းတည်းဟူသော နိမိတ်ရိပ်၊
 (ခ) ခြေ၊ လက်၊ ဘေ၊ နှာခေါင်းစရှိသော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို စွန့်ခြင်းတည်းဟူသော အင်္ဂါရိက္ခာ၊
 (ဂ) တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ နတ်အပေါင်းတို့အား ဟောတော်မူသော အသနာတော် သည် အလွန်ကျယ်လွန်သောကြောင့် ဝိတ္တာရနယ၊
 အရတရား - မင်္ဂလိတ် ၄-ရ၊ အမောဟကြည်သော စေ ၃၅၊
 သစ္စာစွဲစို့- မင်္ဂလိတ် ၄-ပါး၌ရှိသော သမ္မာဓာနံပွ (ပ) သမ္မာဓမ္မာဓိပတိတရားအပ်သော သောတာပတ္တိမင်္ဂ ၇-ပါး၊ ၆-ပါး၊ (ပ) အရတ္တမင်္ဂ ၇-ပါး၊ ၆-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏၊
 ကြွင်းသော မင်္ဂလိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉- ရသည် သစ္စာတူသော အရေအတွက်မှလွတ်၏။

၁၈၆

ဝေဠဝဇ္ဇီတန်း ဝုတ္တ + အခြေခံ

၂။ သမ္ပတ္တနိယတာ- မဟောက်မပြန်သော သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ မိမိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ကြံကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊

အတိတာရမ္မထတိတ် ၃-ပုဒ်လုံး၌ပါဝင်သောစိတ်-

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော ၂၉၊ တဒါရုံ ၁၁၊ အဘိညာဉ်ဒွေး။

၃။ (က) စိတ် ၈၉၊ ဧဝ ၅၂၊ ဟေဋ္ဌဗ္ဗာရုံကြည့် ရုပ် ၂၅၊ နိဗ္ဗာန်၊

(ခ) အကုသိုလ်စိတ် ၁၂၊ သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၈-ပါးကြည့် ဧဝ ၁၉၊

ခန့်, အာ, သစ္စာဇွဲဝို-

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊

အေသ ခိဋ္ဌိသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ။

၄။ **ဥပါဒါန်နှင့် ယှဉ်သောတရား-**

လောဘမူစိတ် ၈-ခု၊ ခိဋ္ဌိကတပိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ရှိသော လောဘ၊ အေစတုက်၊ ပိမိကိစ္ဆာ ကြည့်သော ဧဝ ၂၂၊

ပိတိမရှိသောတရား-

အပ္ပိတိကစိတ် ၇၀၊ ပိတိကြည့်သော စေတသိက် ၅၁၊ ပိတိသဟုတ်စိတ် ၅၁-ခု၌ရှိသော

ပိတိစေတသိက် ၅၁၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်၊

ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ အာယတန ၁၂-ပါး၊ ဓာတ် ၁၈-ပါး၊ သစ္စာ ၄-ပါး။

၅။ (က) အကုသိုလ်စိတ် ၁၁၊ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၌ရှိသော စေတနာစေတသိက်၊

(ခ) နေဝသညာနာသညာယတနပိပါက်ကြည့်သော လောကီပိပါက် ၃၁၊ ဧဝ ၃၅၊ ကမ္မဇရုပ်

၂၀၊

(ဂ) အေသမူဒွေးရှိ အေမနဿဝေဒနာ၊

(ဃ) ဒုက္ခသဟုတ်ကာယပိညာဏ်၌ရှိသော ဝေဒနာစေတသိက်၊

(င) ကယားပြည်နယ် နိပါတ် ၅- တွင်ရှု။

၆။ **ဒုတိယနယ-** ဩဠာရိကရုပ်အေသ၊

အရှင်ဓမ္မလောကနာမိဓိဓိဓ (အင်းစိန်)

၁၈၇

တတိယနယ- ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ မိဗ္ဗာန်၊

စတုတ္ထနယ- ဣတ္ထိန္ဒြေကြည်သော သုရမရုပ်ပန္နရသာ၊

ပဉ္စမနယ- စိတ်တစ်ခုယုတ် ၉၀၊

အပြေပါဠိတော်-

တေဓမ္မာ တိတိ ခန္ဓေဟိ၊ ဧကေနာယတနေန၊ ကောယဓာတုယာ အသင်္ဂတိတာ။

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗေဒနာအဖွဲ့ခွဲ ဝဲခူးတိုင်း (အနောက်ပိုင်း)

ပထမဇယားတန်း ။ ။ မာတိကာနှင့် မာတုတထာဘာသာ

သုဗ္ဗိရ-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၉-၃-၂၀၀၆) ဗုဒ္ဓတူးနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို မာတိကာလာအတိုင်း တိကျစွာဖော်ပြ၍၊ (ဃ) အရ တရားကိုသာ သစ္စာမျှ ဖွဲ့ ပြခဲ့ပါ။

(က) အလှူဒါန သုံးမျိုး။

(ခ) ယံ-သုံးယံနှင့်တွဲစပ်လျက် ရတော်မူသော ဉာဏ်သုံးဉာဏ်၊

(ဂ) ကြည့်ခြင်းကြီးငါးပါး၊

(ဃ) ဝေဒနာတိတ်၌ တိက်မုတ်အရ တရားများ။

၂။ လောကုတ္တရာ တရားတို့ကိုသာ အရကောက်သော တိက်ပုဒ်အမည်များကို ဖော်ပြ၍၊ မင်္ဂလိပတ်နော ဓမ္မာ-ပုဒ်အရ နုတ်ယ အနက်ယောဇနာနည်းအလိုသာ အရကောက်ပြခဲ့ပါ။

၃။ အောက်ပါ တရားများကိုဖော်ပြ၍၊ “ပရာမာသ ပရာမာသသမ္ပယုတ္တ” နှက် မဟောရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) ဓမ္မအားဖြင့် ငေါ်ကြဘူတိုင်အောင် ယိုစီးတတ်ကုန်သောတရားများ။

(ခ) ပရာမာသ၏ အာရုံသာဖြစ်၍ ပရာမာသ မမည်သောတရားများ။

(ဂ) စိတ်နှင့်လည်းမိနှော၊ စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ်၊ စိတ်နှင့်လည်းတကွဖြစ်ကုန်သော တရားများ။

(ဃ) မိန့်သာဖြစ်ကုန်သောတရားများ။

ဝေဓမ္မဇောတိနိဂ္ဂန္တံ + အခြေခံ

၄။ အောက်ပါ ပါဠိတော်တို့၏ အရ တရားတို့ကို ကောက်ပြ၍ (က) အရ တရားကိုသာ သတ္တမ္မာနွဲ့ ပြပါ။

(က) နိယတာ ဓမ္မာ။

(ခ) သဉ္စတ္တရာ ဓမ္မာ။

(ဂ) နိယာနိကာ ဓမ္မာ။

၅။ ဥပပတ္တိဘဝ သရုပ်ကို အစဉ်အတိုင်း ရေတွက်လျက်၊ ဂူပဘဝ-အရ တရားကို ကောက်ပြ ပြီး ထိုတရားကို အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်ပါ သနည်း? သင်္ချာမျှ ဖော်ပြပါ။

၆။ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တရားတို့ကို ဟောတော်မူသော နယ ၏ အမည်နှင့် ဥဒါန်း စဉ်းကတတို့ကို ပြောဆိုပြီး ကုတ္တိန္ဒိယေန ယေဓမ္မာ ဌိ ယေ ဓမ္မာ အရကိုလည်း ၎င်းနယနှင့် အညီ ကောက်ပြပါ။

ပဲခူးတိုင်း (အနောက်ပိုင်း) (အခြေ)

ဝေဓမ္မဇောတိနိဂ္ဂန္တံ ။ ။ မာတိကာနှင့် ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ (က) ရွှေ၊ ငွေ၊ ဆင်၊ မြင်းအစရှိသော အပဝတ္ထုတို့ကို လှူခြင်းတည်းဟူသော အနုပရိယံ၊
ခြေ၊ လက်၊ နား၊ နှာခေါင်းအစရှိသည်တို့ကို လှူခြင်းတည်းဟူသော အနုဥပပရိယံ၊
ကိုယ်၊ အသက်ကို လှူခြင်းတည်းဟူသော အနုပရမတ္ထပရိယံ၊

(ခ) ပုရိယာမ်၌ ပုဗ္ဗေနိဿာနဿတိဉာဏ်၊

မဗ္ဗိယာမ်၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊

ပုစ္ဆိယာမ်၌ အာသဝက္ခယဉာဏ်။

(ဂ) ကာလ၊ ဒီပ၊ ဒေသ၊ ကုလ၊ မာတုအာယုပရိစ္ဆေဒ၊

(ဃ) လောကီသုခဝေဒနာ ၃၁-ခု၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ၃-ခု၊ လောကီဥပေက္ခာဝေဒနာ ၄၇၊

ရှ် ၂၈-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာ၊

လောကုတ္တရာသုခဝေဒနာ ၃၂-ခု၊ လောကုတ္တရာဥပေက္ခာဝေဒနာ ၈-ခုသည် သစ္စာဝိပုတ်။

- ၃။ (က) လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ-ဟုဆိုအပ်သော အာသဝတရားကိုယ် ၃-ပါး၊
 (ခ) လောကီစိတ် ၈၁၊ ပရမာသကြံ့ စေတသိက် ၅၁၊ ရုပ် ၂၈၊
 (ဂ) စေတသိက် ၅၂၊ (ဃ) ဥပါဒ်ရုပ် ၂၄။

ပရာမာသမည်သော ဒိဋ္ဌိသည် မိမိတစ်ပါးတည်းသာဖြစ်၍ ယှဉ်ဘက်ပရာမာသမရှိ
ရကား ပရာမာသလည်းမည် ပရာမာသနှင့်လည်းယှဉ်သော တရားမရှိသောကြောင့်
ပရာမာသ-ပရာမာသသမ္ပယုတ္တ နှစ်ကို မဟောရပါ။

- ၄။ (က) နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိကတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ပါး သတ္တမ
ဇော၊ မာန နှစ်ခုတို့ကို ဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သော စေတသိက် ၂၁၊
ပဉ္စာနန္တရိယကံ၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော နေသံမူဇ္ဇေ သတ္တမဇော စိတ် လောတြိ
ဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သော စေတသိက် ၂၂၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ၃၆၊
အကုသိုလ်စိတ် ၆-ခု၊ လောဘကြည့်သော စေတသိက် ၂၄-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊
လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ မည်၏။
မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ပ) သမ္မာသမာဓိဟုဆိုအပ်သော သောတာ
ပတ္တိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး (ပ) အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး သည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။
ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တဖျဉ်း ၂၉-ခုသည် သစ္စာဟူသောအရေအတွက်မှလွတ်၏။
(ခ) လောကီစိတ် ၈၁-ခု၊ စေတသိက် ၅၂-ခု၊ ရုပ် ၂၈-ခု။
(ဂ) မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ၃၆-ခု။

- ၅။ ကာမာဝ၊ ရူပာဝ၊ အရူပာဝ၊ သညာဘဝ၊ အသညာဘဝ၊ နေဝသညာနာသညာ
ဘဝ၊ ဧကဝေါကာရဘဝ၊ စတုဝေါကာရဘဝ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ။

ရူပသဝအရ-

ရူပဝိပါက် ၅-ခု၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေ၊ သောတဝိညာဉ်ဒွေ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေ၊ သန္တိရဏ
၃ခု၊ ဝိရတိကြည် စေတသိက် ၃၅-ခု၊ (ဣ၊ ပု၊ ဃာန၊ ဖိ၊ ကာယကြည်) ကမ္မဇရုပ်
၁၅ခု။
ခန္ဓာ ၅၊ အာယတန ၅၊ ဓာတ် ၈-ပါး။

၆။ စတုတ္ထနယ၊

ဥဒါန်းစဉ်ငါထား—

ဒွေ သစ္စာ ပန္နရသိန္နိယာ၊ ကောဒသပဋိစ္စပဒါ။
ဥဒ္ဓိ ပုန ကောဒသ၊ ဂေါတ္ထကပဒမေတ္တ တိသ ဝိဓာတိ။
ယေ ဓမ္မာအရ-
ပထမ ယေ- ဣတ္ထိန္ဒြေကြည် သုမရုပ် ၁၅၊
ဒုတိယ ယေ- ဣတ္ထိန္ဒြေ။

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ ဝဲရူးတိုင်း (အရှေ့ပိုင်း)
ပထမမယ်တန်း။ ။ ဖာတိတာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ
၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၉-၃-၂၀၀၆) ဗုဒ္ဓတူးနေ့

၁။ (က) (၂၂) ပါးသော တိက်တို့တွင် ပထမဦးစွာ လောကုတ္တရာဝိတ္တုပ္ပါဒ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို
ကောက်ရသော တိက်ပုဒ်ကို အနက်ယောဇနာပြု၍၊ (ခ) ဝိတက်တိက် သုံးပဒလုံး၏
အရတို့ကို သစ္စာခွဲရာ၌ ဖိုလ်ဝိတ္တုပ္ပါဒ် (၃၅)ခုသည် သစ္စာအရေအတွက်မှ လွတ်၏ဟု
ဆိုရပုံကို ရှင်းပြပါ။

၂။ အတိတာရမ္မဏတိက်၏ ‘သပ္ပဒေသ’ တရားစုကို ပြဆိုရာတွင် (က) အပ္ပမာဏတရားကို
အာရုံပြုမိက် တရားစုကိုသာရွေးချယ်ဖော်ပြ၍၊ (ခ) သစ္စာလေးပါးလုံးပွဲရသော
တိက်ပုဒ်အမည်တို့ကိုလည်း တိကျစွာ ရေးသားပါ။

အရှင်ဘိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၉၁

၃။ အောက်ပါတို့ကို အရကောက်မျှ ပြေဆိုပါ။ (ခန္ဓာ-စသည် ဖွဲ့ရန် မလို)

(က) ဂန္ဓနှင့်မယှဉ် ဂန္ဓသာမည်သောတရား။

(ခ) ပရာမာသနှင့်မယှဉ် ပရာမာသ၏ အာရုံပြု အဟိတ်စိတ်များ။

(ဂ) ဥပါဒ်နှင့်မယှဉ် ဥပါဒ်သာမည်သောတရား။

(ဃ) ဖိစိထက် လွန်မြတ်သောတရား။

(င) စိတ်နှင့် နှိုးနှောခြင်း မရှိသောတရား။

၄။ စုတိ/ ဖိစိ နှစ်ပါး အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေး မပြုသော တရားစုတို့ကို ဒုကမာတိကာလာ သည့်အတိုင်း အရကောက်ပြပါ။

၅။ ဇာတိ/ ရော ကတိဟိ သင်္ခဟိတာ၊ အသင်္ခဟိတာ-၎င်း၏ အပြေပါဠိတို့ကို ကွဲပြားအောင် ခွဲခြား၍ ရေးသား ပြေဆိုပါ။

၆။ (က) ဥဒ္ဓေသလာသည့်အတိုင်း 'သောက'၏ တရားကိုယ်ကို ဆိုရိုးကျကောက်ပြ၍၊
(ခ) အာပေါတုယာ ယေ ဓမ္မာ-၌ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမနယ နည်းစနစ် အတိုင်း 'ယေ ဓမ္မာ'အရတရားတို့ကို တိကျစွာ ဖော်ပြပါ။

ပဲခူးတိုင်း (အရှေ့ပိုင်း) (အခြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ မာတိကာနှင့်စာတုတထာဘာသာ

၁။ (က) အနုတိယောနောဗို- ကယားပြည်နယ် ၁-နံပါတ် (ခ)-တွင် ရှူ။

(ခ) ဝိတက်တိတ်-ပထမပဒ၌-

ဗိုလ်သဝိတက္က သဝိစာရ ၄-ခုနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက် ဝိစာရကြည်သော စေတသိက်
၃၄-ခုထဲ ဗိုလ်သဝိတက္ကသဝိစာရ ၄-ခုကို (အာရမ္မဏဝိဇာနအားဖြင့်) တစ်ခုပြု၍
ထည့်လျှင် ဗိုလ်ဝိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၅-ခုသည် သစ္စာအရေအတွက်မှ လွတ်၏။

ဒုတိယပဒ၌-

ဗိုလ်ဒုတိယဈာန် ၄-ခုနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက် ဝိစာရကြည်သော စေတသိက် ၃၄-

ဝေဓဇဇေယျာနိ ဝုတ္တာ + အခြေခံ

စုထဲ ဖိုလ် ဒုတိယရာန် ၄-ခုကို (အာရမ္မဏဝိဇာနနအားဖြင့်) တစ်ခုပြု၍ ထည့်လျှင် ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၅-ခုသည် သစ္စာအရေအတွက်မှလွတ်၏။

တတိယပဒ၌ -

ဖိုလ်အဝိတက္က, အဝိစာရ ၁၂- ခုနှင့် ယှဉ်သော ဝိတက်,ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် ၃၄-ခုထဲ ဖိုလ်အဝိတက္ကအဝိစာရ ၁၂-ခုကို (အာရမ္မဏ ဝိဇာနနအားဖြင့်) တစ်ခုပြု၍ထည့်လျှင် ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၅-ခုသည် သစ္စာအရေအတွက်မှလွတ်၏။

၂။ (က) အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုရိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကု ဉာသံ ၄၊ မဟာကြိ ဉာသံ ၄၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ဝိရတိ အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက် ၃၃။

(ခ) အဇ္ဈတ္တတိက် = ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ။ သနိဒဿနတိက် = အနိဒဿနအပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ။

၃။ (က) ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ ရှိသော လောဘာ၊ အေသမူဒွေ၌ အေသဟုဆိုအပ်သော ဂစ္ဆ တရားကိုယ် ၂-ပါး။

(ခ) အကုသလဝိပါက်စိတ် ၇-ပါး၊ အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ် ၈-ပါး၊ အဟိတ်ကြိယာစိတ် ၃-ပါး။

(ဂ) ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၌ ရှိသော လောဘာ။

(ဃ) လောကီစိတ် ၈၁၊ စေ- ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။

(မှတ်ချက်) သဉ္ဇတ္တရာ- မိမိထက်လွန်မြတ်သောတရားရှိသော တရားကို ရည်ရွယ်၍ ဖြေထားသည်။ ကာမထက် ရူပကလွန်မြတ်သည် ရူပထက် အရူပကလွန်မြတ်သည် အရူပထက် လောကုတ္တရာကလွန်မြတ်သည်။

(င) ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၄။ နိယတဝိဇ္ဇာဒိဋ္ဌိကံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု သတ္တမဇော၊ ပဉ္စာနန္တရိယကံ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော အေသမူဒွေ သတ္တမဇောမှတစ်ပါး အကုသိုလ် ၁၂၊ လောကီကု ၁၇၊ ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိ ၂၀၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။

အရှင်သီလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၉၃

- ၅။ ဇာတိ- ခွိဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန ကောယဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။
 ဇာတိ- တိဟိ ခန္ဓေဟိ ကောဒသဟိ အာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ
 အသင်္ဂဟိတာ။
- ဇရာ- ခွိဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန ကောယဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။
 ဇရာ- တိဟိ ခန္ဓေဟိ ကောဒသဟိ အာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ
 အသင်္ဂဟိတာ။

- ၆။ (က) (ကယားပြည်နယ် နိပါတ် ၅-တွင်ရှု)
 (ခ) နုတိယ- ဩဠာရိကရုပ် ၁၂။
 တတိယ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်။
 စတုတ္ထ- အာပေါဓာတ်ကြည့် သုခုမရုပ် ၁၅။
 ပဉ္စမ - စိတ် ၈၉။

၉။ ပထမပြန်စာမေးဝွဲကျင်းပရေးဗေဒအဖွဲ့ခွဲ မကွေးတိုင်း
 ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ မာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ
 ၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၉-၃-၂၀၀၆) ဗုဒ္ဓတူးနေ့

- ၁။ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်၏ နယ (၃)မျိုးကို မာတိကာ နိဒါန်းလာသည့်အတိုင်း
 အကြောင်းနှင့်တကွ ပြောဆိုပြီး၊ ပရိတ္တာရမ္မဏတိက်၏ ဒုတိယပဒ-အရကိုလည်း ကောက်
 ပြခဲ့ပါ။

- ၂။ ဖော်ပြပါ တိက်ပုဒ်တို့ကို စနစ်တကျ အနက်ပေးပြပါ။
 (က) မဇ္ဇိရမ္မဏတိက်၏ ဒုတိယပဒ၊
 (ခ) ဥပ္ပန္နတိက်၏ ဒုတိယပဒ။

- ၃။ ဖော်ပြပါ တရားတို့ကို ပါဠိတော်နှင့်တကွ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

- (က) ကြာမြင့်စွာထုံအပ်သော အရက်နှင့် မတူသောတရား။
- (ခ) ပြင်းစွာ မစွဲလမ်းတတ်သောတရား။
- (ဂ) ကိလေသာနှင့်ယှဉ်၍ ကိလေသာ မမည်သောတရား။

၄။ နိယတာ ဓမ္မ-အရ တရားတို့ကို သစ္စာဖွဲ့ ပြုပြီး နိယျာနိကာ ဓမ္မ-အရ မဂ်စိတ် (၄) ခုကိုသာ ကောက်ရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ ဓာတုကထာ ဥဒ္ဓေသ-လာ သမာဓိနှင့် မရဏ-အရတို့ကို ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြ၍ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂတိတံ-ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိသုဒ္ဓိနာပါဠိကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ ဖော်ပြပါတို့၌ ယေ ဓမ္မ-အရ တရားများကို အညွှန်းနယတို့နှင့်အညီ ခွဲပြပါ။

- (က) ဒေါမနသိန္နိယေန ယေ ဓမ္မာ၊ (တတိယနယ)
- (ခ) အဝိဇ္ဇာယ ယေ ဓမ္မာ၊ (စတုတ္ထနယ)
- (ဂ) ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ၊ (ပဉ္စမနယ)

မကွေးတိုင်း (အခြေ)

ထေရ်တော်တော်စုံ ။ ။ ဟတိကာနှင့်ဓာတုကထာသာသာ

၁။ နယ ၃-မျိုး-

တာဝတိ သာနတ်ပြည်၌ နတ်အပေါင်းတို့အား ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်သည် အလွန်ကျယ်လွန်းသောကြောင့် ဝိတ္တာရနယမည်၏။

စန္ဒကူးတော်၌ နေတော်မူသောအခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်သည် အလွန်ကျယ်လွန်းသောကြောင့် သင်္ခေပနယမည်၏။

အရှင်သာရိပုတြာသည် လင်းနိဿာ ဖြစ်ပူးသော ငါးရာသော ရဟန်းတို့အား ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်သည် မကျဉ်းမကျယ်လွန်းသောကြောင့် နာတိ ဝိတ္တာရနာတိသင်္ခေပနယမည်၏။

ဒုတိယပဒ အရတရား-

မဟာဂ္ဂုတ်ရားကို ပြသောအားဖြင့် အရံပြုသော ဝိညာနတ္ထာယတနုမိတ် ၃-ခု၊
နေဝသညာနာသညာယတနုမိတ် ၃-ခု၊ စေ ၃၀၊ မဟာဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုရန်
အကု ၁၂၊ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကု ၈၊ မဟာကြိ ၈၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ဝိရတိ
အပ္ပမညာကြည့် စေတသိက် ၄၇-ရ၏။

- ၂။ (က) မဂ္ဂတေတုကာ-မဂ်ဟုဆိုအပ်သောအကြောင်းရှိကုန်သော၊ (ဝါ) မဂ်နှင့် ယှဉ်သော
ဟိတ်ရှိကုန်သော၊ (ဝါ) မဂ်၌တည်သော ဟိတ်ရှိကုန်သော၊ မွှော၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။
(ခ) အနုပ္ပန္နာ- ဥပါဒ်ဌိဘင်ဟုဆိုအပ်သော ခဏသုံးပါးသို့ ရောက်ပြီးလည်းမဟုတ်
ရောက်ဆဲလည်းမဟုတ်ကုန်သော၊ မွှော၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

- ၃။ (က) နော အာသဝါ မွှော၊
မိတ် ၈၉ (အာသဝ ၃-ခုကြည့်) စေတသိက်- ၄၉၊ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။
(ခ) နော ဥပါဒါနာ မွှော၊
မိတ် ၈၉၊ (ဥပါဒါန် ၂-ခုကြည့်) စေတသိက် ၅၈၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။
(ဂ) ကိလေသသမ္ပယုတ္တာစေဝ မွှော နော စ ကိလေသာ
အကု ၁၂၊ (ကိလေသာ ၁၀-ခုကြည့်) စေတသိက် ၁၇။

- ၄။ (သစ္စာဇွဲ၌- ပဲရူးအနောက်ပိုင်း နံပါတ် ၄၊ (က)-တွင်ရှု)
တောက်ရခြင်းအကြောင်း -
ဝဋ္ဋမူလကို စင်စစ်ပြတ်တတ်သောကြောင့် မဂ်လေးခုကိုသာ ကောက်ရပါသည်။

- ၅။ ဝိမိက္ခိဋ္ဌာသဟဇုတ်၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ မနောဓာတ် ၃-ခု၊ သန္တိရဏ ၃-ခုကြည့်သော
မိတ် ၇၂-ခု၌ရှိသော ကေဂ္ဂတာစေတသိက်သည် သမာဓိမြေ့မည်၏။
ရုပ်၏မရဏ = နိပ္ပန္နရုပ် ၁၈-ခုတို့၏ပျက်ဆဲ။
နာမ်၏မရဏ = နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့၏ပျက်ဆဲ။
ဣတ္ထိန္ဒြိယံ- စတုဟိခန္ဓေဟိ ကောဒသာဟာယတနုဟိ သတ္တရသဟိဓာတုဟိ
အသင်္ဂဟိတံ။

- ၆။ (က) ယေ ဓမ္မာ- အကြင် သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။
- (ခ) ယေ ဓမ္မာ- အကြင် အဝိဇ္ဇာကြည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို။
- (ဂ) ယေ ဓမ္မာ - အကြင် သြဋ္ဌာရိတရုပ် ၁၂၊ ဗိတ် ၈၉-ခုတို့ကို။

၁၀ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးတော်အဖွဲ့ခွဲ မန္တလေးတိုင်း
ပထမဇောတိန်း ။ ။ မာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၉-၃-၂၀၀၆) ဗုဒ္ဓတူးနေ့

၁။ မြတ်စွာဘုရားရှင် အပရာဇိတပလ္လင်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေတော်မူစဉ် အောင်မြင်သော
မာရ်၊ ရရှိသောဉာဏ်တို့ကို အချိန်နှင့်တကွ ဖော်ပြ၍၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာ၏ နယသုံးပါး
အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဟောရာဌာန၊ တရားနာပရိသတ်နှင့်တကွ မာတိကာနိဒါန်းလာအတိုင်း
ပြောဆိုခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါ ပါဠိတော်တို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။
(က) ဝိတိသဟဂတာ ဓမ္မာ၊ (ခ) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ (ဂ) အသေက္ခာ ဓမ္မာ။

၃။ အောက်ပါတရားများကို မမှားအောင် ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဂုတ္တ၏ အာရုံဖြစ်သောတရားများ။
(ခ) သြဗလည်းမည်၊ သြဗနှင့်လည်း မျှော်သောတရားများ။
(ဂ) နိဝရဏနှင့်လည်း မယှဉ်၊ နိဝရဏ၏ အာရုံလည်း မဟုတ်သောတရားများ။

၄။ (က) အဇ္ဈတ္တိကဒုက် ပထမပုဒ်အရကို ကောက်ပြ၍ ခန္ဓာ၊ အာယတနမျှ ဖွဲ့ ပြပြီးလျှင်၊
(ခ) သပ္ပဒေသနုကံ၊
(ဂ) နိပ္ပဒေသနုကံတို့၏ အရေအတွက်ကိုလည်း သင်္ချာမျှ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ပါတရားတို့ကို ဓာတုကထာဥဒ္ဓေသနှင့်အညီ တရားကိုယ်မျှ ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) မနောဓာတ်၊ (ခ) ဝိစိတိန္ဒြေ၊ (ဂ) သင်္ခါရ၊ (ဃ) ပရိဒေဝ၊ (င) ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၉၇

၆။ ကုတ္တိန္ဒိယေန ယေ ဓမ္မာ-ကို နုတ်ယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထနယတို့နှင့်အညီ ယေစွဲပြု၍
ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ ။ ပ ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ-၌ “ယေ ဓမ္မာ”
နှစ်ခုတို့၏အထူးကို ပဌမနယနှင့်အညီ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

မန္တလေးတိုင်း (အခြေ)

ပထမော်တန်း ။ ဃာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ နေမဝင်မီ ဒေဝပုတ္တမာရ်၊
ပုရိမယာမိ၌ ပုဗ္ဗေနိပါတာနုဿတိဉာဏ်၊
မဇ္ဈိမယာမိ၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊
ပုစ္ဆိမယာမိ၌ အာသဝက္ခယဉာဏ်ကိုရတော်မူသည်။
(နယသုံးပါး- မကွေးတိုင်း ၁-တွင်ရှု)။

၂။ (က) ပိတိသဟဂတာ-ပိတိနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ငါ)ပိတိနှင့် ကျေပျိုးအစရှိသော
အစွမ်းဖြင့် နှိုးနှောကုန်သော၊ (ငါ)ပိတိနှင့် ကျေပျိုးအစရှိသောအဖြစ်သို့ ရောက်
ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။
(ခ) ဒဿနေန ပတာတဗ္ဗာ-သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊
သံဝိဇ္ဇန္တိ။
(ဂ) အသေက္ခာ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

၃။ (က) လောကီစိတ် ၈၁၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။
(ခ) လောဘမူ ၈-ခု၌ ရှိသော ဩဇာတရားကိုယ် ၃-ပါး။
(ဂ) လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေ ၃၆၊ နိဗ္ဗာန်။

၄။ (က) စိတ်ရှေ့-ခု၊ ပဿာဒရုပ် ၅-ခု၊
ခန္ဓာဇွဲ- ပဿာဒရုပ် ၅-ခုသည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ စိတ်ရှေ့-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊
အာယတနဇွဲ- စက္ခုပဿာဒသည်စက္ခယတန၊ သောတပဿာဒသည် သော

၁၉၈

ဝေဠာမဇ္ဈိမနိဗ္ဗာန် ဝုတ္တံ + အခြေခံ

ကာယတန၊ ဃာနပသာဒသည် ဃာနာယတန၊ ဖိဂ္ဂါပသာဒသည် ဖိဂ္ဂာယတန၊
ကာယပသာဒသည် ကာယာယတန၊ စိတ် ရဋ္ဌ-ခုသည် မနာယတန။

(ခ) ၃၃။

(ဂ) ၆၇။

၅။ (က) ပဉ္စနိရာဝဇ္ဇန်။ သမ္ပဒိတ္တိန္ဒြေ။

(ခ) ရုပ်ဗီဇိတ နာမ်ဗီဇိတ။

(ဂ) အကု ၁၂။ လောကီကု ၁၇-၌ရှိသော ဝေတနာ။

(ဃ) (ကယား နိပါတ် ၅-၅)။

(င) လောကုတ္တရာဗိတ် ၈-ရ၌ ရှိသောပညာ။

၆။ ဒုတိယ- ယေ ဓမ္မာ-အကြင်သဠာရိကရုပ် နှိုသတို့ကို။

တတိယ- ယေ ဓမ္မာ-အကြင် ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်-တို့ကို။

စတုတ္ထ- ယေ ဓမ္မာ- အကြင် ဣတ္ထိန္ဒြေကြင် သုရမရုပ် ပန္နရသတို့ကို။

ပထမ ယေ ဓမ္မာ အရ- သဠာရိကရုပ် နှိုသ၊ စိတ်ရဋ္ဌ-ခု။

ဒုတိယ ယေ ဓမ္မာ အရ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်။

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျမ်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ မွန်ပြည်နယ်

ပထမဇာတိတန်း ။ ။ ဟတိကာ၊ ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၆) ဩဂုတ်လတော်နေ့

၁။ တိကမာတိကာတွင် လောကုတ္တရာတရားအလုံးစုံတို့ကိုသာ အရကောက်ထားသော
ပဒ-အမည်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ အနိဒဿနသပ္ပဋိယာ ဓမ္မာ-ကိုလည်း ကျနသေချာစွာ
အနက်ပေးပါ။

၂။ သပ္ပိတိကသုခ၊ နိပ္ပိတိကသုခ-အရတရားတို့ကို အသိသိမ်းဖော်ပြ၍၊ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေ-

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၉၉

သို့ ရောက်ကြောင်းတရားတို့ကိုလည်း ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ယင်းတရားတို့အား သတ္တဗျူဟာ ဖွဲ့ ပြခဲ့ပါ။

၃။ ဝေဇ္ဇကနှင့် ဒုက်တို့၏ ထူးခြားဟန်ကို ပေါ်ပြ၍၊ စုတေပြီးနောက် နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ ကြောင့် အကျိုးပေးမြဲသောတရားတို့ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါတို့ကို အရကောတ်ပြပါ-

(က) ထိပါးတတ်သောတရား။

(ခ) ဂစ္ဆလည်းမည် ဂစ္ဆနှင့်လည်းမယှဉ်သောတရား။

(ဂ) ပရာမာသ၏အာရုံလည်းဖြစ် ပရာမာသနှင့်လည်းမယှဉ်သောတရား။

၅။ ရူပဘဝ-အရကို ဥဒ္ဓေသ-ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြ၍၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ် ဟောပုဒ်အ နုတ်ယနယ အလိုအားဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိနာအဖြေပါဠိတော်ကိုသာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ ဥပေက္ခာနိဗ္ဗိယေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ-ကို (က) တတိယ၊ (ခ)စတုတ္ထ၊ (ဂ)ပဉ္စမ နယ-တို့နှင့် အညီ အသီးသီး ယေ-စွဲပြခဲ့ပါ။

ဗွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ မာတိကာ၊ဓာတုတထာဘာသာ

၁။ ပဒ အမည်—

အနုပါဒိန္ဒြအနုပါဒိနိယာ ဓမ္မာ၊

အသံကိလိဋ္ဌ အသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ၊

အပ္ပမာဏာ ဓမ္မာ။

အနက်ပေး-

အနိဒဿန သပ္ပဋိယာ- မြင်ခြင်းမရှိ ထိပါးခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ)

မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်မရှိ ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ)

မြင်အပ်သည်မရှိ ထိပါးတတ်သည်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဇ္ဈိ၊

၂။

သပ္ပိတိက/နိဗ္ဗိတိက သုခ

စတုတ္ထရာန်ကြင်သော သောမနဿသဟဂုတ်စိတ် ၅၁-ခု၌ရှိသော သုခဝေဒနာ ၅၁-ခုသည် သပ္ပိတိကသုခ၊

စတုတ္ထရာန် ကောဒေသ၊ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၌ ရှိသော သုခဝေဒနာ ၁။
ပေါင်း ၁၂-ခုသည် နိဗ္ဗိတိကသုခ၊

ရုတိပဋိသန္ဓေသို့ရောက်ကြောင်းတရား-

အကုသိုလ် ၁၂၊ လောကီကုသိုလ် ၁၇၊ စေ ၅၂။

၎င်းတရား သစ္စာ--

အကု ၁၂၊ လောကီကုသိုလ် ၁၇၊ လောဘကြည် စေတသိက် ၅၁-သည် ဒုက္ခသစ္စာ၊
လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ။

၃။

ဂေါတ္ထကနှင့် ဒုက်တူးခြားတန်-

ဂေါတ္ထက၌ ပါဝင်သော ဒုက်တို့သည် သန္တုအနက်အားဖြင့် အချင်းချင်း ဆက်သွယ်မှု ရှိကြ၏။ စူဠန္တရ-စသော ဒုက်၌ ပါဝင်သော ဒုက်တို့ကား အချင်းချင်း ဆက်သွယ်မှု မရှိကြဘဲ တသီးတခြားစီဖြစ်ကြ၏။ ဤသို့ ထူးသည်။

အကျိုးပေးမြဲသောတရား--

နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု သတ္တမဇော၊
ဓာနု၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ-ကြင်သောစေတသိက် ၂၁။

၄။

- (က) ဩဇ္ဇာရိကရုပ် ၁၂။
- (ခ) (ပဲခူးတိုင်း ၃- (က) တွင် ရှိ)။
- (ဂ) ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဓာနု၊ ဒေါစတုက်၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြင် စေတသိက် ၂၁။

၅။

(ရူပဘဝအရ- ပဲခူးတိုင်းအနောက် နံပါတ် ၅-၅)

ဒုတိယနယ အခြေပါဠိ-

တေ မ္ဗော စတူဟိ ခန္ဓေဟိ ကောဒေသဟာယတနေဟိ ဒွါဒေသဟိ ဓာတူဟိ
အသင်္ဂဟိတာ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ ဥပေက္ခာနိဗ္ဗိယေန ယေ ဓမ္မာ-အရ

- (က) ယေ ဓမ္မာ- အကြင် သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုရမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။
- (ခ) ယေ ဓမ္မာ- အကြင် ဥပေက္ခာခြေကြည် ဝေဒနိန္ဒြေ ၄-ပါးတို့ကို။
- (ဂ) ယေ ဓမ္မာ- အကြင် ဩဠာရိကရုပ်ဒွါဒသ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးဝွဲကျင်းပရေးတော်အဖွဲ့ခွဲ ရန်ကုန်တိုင်း

ပထမငယ်တန်း ။ ။ မာတိကာ တတုကထာဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၉-၃-၂၀၀၆) ဗုဒ္ဓတူးနေ့

၁။ ဘုရားအလောင်းတော် တုသိတာနတ်ပြည်၌ နတ်စည်းစိမ်ကို ခံစားတော်မူရာ ကာလ အပိုင်းအခြားကို နတ်၊ လူတို့၏ အရေအတွက်ဖြင့် ခွဲခြားဖော်ပြ၍၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့် ပြီးသော အပရာဇိတပလ္လင်ထက်ဝယ် နေတော်မူစဉ် အောင်မြင်ခဲ့သောမာရ်၊ ရရှိတော်မူခဲ့သောဉာဏ်တို့ကို အချိန်နှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ဝိတ်ပုဒ်တို့တွင် (က) ကို အနက်ပေး၍၊ (ခ) ကို အရကောက်ပြပြီး လျှင်၊ (ဂ)အရတရားကို သစ္စာသာ ဖွဲ့ ပြခဲ့ပါ-

- (က) ဥပါဒိန္နုတိက် နုတိယပဒ၊
- (ခ) ဒဿနုတိက် ပထမပဒ၊
- (ဂ) သနိဒဿနုတိက် နုတိယပဒ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါ တရားတို့ကို အရကောက်ပြပါ-

- (က) ထိပါးခြင်းမရှိသောတရား၊
- (ခ) သံယောဇဉ်နှင့်သာယှဉ်၍ သံယောဇဉ်မမည်သောတရား၊
- (ဂ) စိတ်နှင့်တကွမဖြစ်သောတရား။

၄။ သရဏဒုက် နုတိယပဒကို အရကောက်ပြပြီးလျှင် ဖွဲ့နိုင်သော ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ သစ္စာတို့ကိုလည်း သင်္ချာမှ ညွှန်ပြ၍၊ အဗ္ဗတ္တဒုက္ခ၌ အဗ္ဗတ္တအမျိုးအစားတို့ကိုလည်း အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

- ၅။ “အသက်ဟိတေန သင်္ဂဟိတံ” ဟူသော တတိယနယမာတိကာပါဠိကို အနက်ပေး၍
 “ကမ္မဘဝ” မည်သောတရားကိုလည်း ဥဒ္ဓေသနှင့်အညီ ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပါ။

- ၆။ “ပုရိသိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ” ၌ ‘ယေ ဓမ္မာ’ အရ တရားတို့ကို နှုတ်ယူ၊ တတိယနယ
 တို့နှင့်အညီ ဖော်ပြ၍၊ “မဂ္ဂဿဇ္ဈေန ယေ ဓမ္မာ” ၌ ‘ယေ ဓမ္မာ’ အရ တရားတို့ကိုလည်း
 စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမနယတို့နှင့် အညီ ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ရန်ကုန်တိုင်း (အခြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ မာတိကာ ဓာတုကထာဘာသာ

- ၁။ တုသိတာ- နှစ် ၄၀၀၀၊
 ယာမာ- နှစ် ၈၀၀၀၊
 တာဝတိံသာ- နှစ် ၁၆၀၀၀၊
 စတုမဟာရာဇ်- နှစ် ၂၂၀၀၀၊
 လူ- နှစ် ၅၇-ကုဋေ ၆-သန်း။
 (မာရ်နှင့် ဉာဏ်- မန္တလေးတိုင်း နံပါတ် ၁-တွင်ရှု။)

- ၂။ (က) အနုပါဒိန္ဒြိယပါဒိယာ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သော
 ကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် မယူအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဥပါဒိန်တို့၏ အစီးအပွား
 သာဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။
 (ခ) သောတာပတ္တိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်
 ၄-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ (မာန အေစတုက်ကြည်) စေတသိက် ၂၂။
 သောတာပတ္တိ မဂ်သည်တနုကရအားဖြင့်ပယ်အပ်သော အပါယဂမနိယ
 ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ အေသမူဒွေ၊ (ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကြည်) စေတသိက် ၂၅။
 (ဂ) ရူပါရုံကြည့် သြဇ္ဇာရိကရုပ် ၁၁-သည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။

- ၃။ (က) စိတ်၊ ရှေ့၊ စေတသိက် ၅၂။ သုခုမရုပ် ၁၆၊ နိဗ္ဗာန်။
(ခ) အကုသိုလ် ၁၂။ (လော၊ ဧ၊ မာ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိ၊ ဣသံ၊ မစ်၊ မော ဟုဆိုအပ်သော
သံယောဇဉ် တရားကိုယ် ရှစ်ပါးကြည့်) စေတသိက် ၁၉။
(ဂ) စိတ် ရှေ့၊ (ဝိညတ် ၂-ကြည့်) ရုပ် ၂၆၊ နိဗ္ဗာန်။

၄။ အရကောကံ-
ကုသိုလ် ၂၁၊ ဝိပါကံ ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀၊ စေ ၃၈၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

ခန့်၊ အာ၊ တ၊ သစ်-

ခန္ဓာ ၅၊ အာယတန ၁၂၊ ဓာတ် ၁၈၊ သစ္စာ ၃။

အဗ္ဗတ္တ အမျိုးအစား

၁။ အာရုံသာမညသည် ငါးစရုဇ္ဈတ္တ။

၂။ မိမိသန္တာန်၌ ပြစ်သော တရားဟူသမျှသည် နိယကဗ္ဗတ္တ။

၃။ စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဝိဝာ၊ ကာယ၊ မန အဗ္ဗတ္တိကာယတန ခြောက်ပါးသည်
အဗ္ဗတ္တဇ္ဈတ္တ။

၄။ ဖလသမာပတ်သည် ဝိသယဇ္ဈတ္တ။

၅။ အသင်္ကတိတေန-ဝေဒနက္ခန္ဓာအစရှိသည်သည် ခန္ဓာဖြင့်သာ မရေတွက်အပ်သည်
ဖြစ်၍၊ သင်္ကတိတံ-အာယတန၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်သော သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်
၁၆၊ နိဗ္ဗာန် အစရှိသည်ကို၊ သင်္ကတိတံ-အဘယ်မျှသောခန္ဓာ အဘယ်မျှသော အာယ-
တန အဘယ်မျှသော ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သနည်း-
ဤမျှသောခန္ဓာ ဤမျှသောအာယတန ဤမျှသောဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။
ကမ္မဘဝ- အကုသိုလ် ၁၂၊ လောကီကုသိုလ် ၁၃-၌ရှိသော စေတနာစေတသိက်
သည် ကမ္မဘဝ မည်၏။

၆။ ဒုတိယနယ- ဩဇ္ဇာရိကရုပ် ၁၂-ခု။

တတိယနယ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်။

မေတ္တဇောတန်း ဝိညာဏ + အခြေခံ

မဂ္ဂသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ ဌိ ယေ ဓမ္မာ-အရ

စတုတ္ထနယ- မဂ္ဂသစ္စာကြင်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၅၀။

ပဉ္စမနယ- ဩဠာရိက ၁၂၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

၁၃။ ပထမပြန်စာပေးစွဲကျင်းပရေးမတိုအစွဲစွဲ ရနိုင်ပြည်နယ်

ပထမဇောတန်း ။ ။ တိတမာတိကာနှင့် ဓာတုတထာသာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၆)ကြာသပတေးနေ့

၁။ ဘုရားလောင်းသောတကေတုနတ်သား၏ နတ်သက်ကို-

(က) တုသိတာ၊ (ခ) ယာမာ၊ (ဂ) တာဝတိံသာ၊ (ဃ) စာတုမဟာရာဇ်၊ (င) လူတို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် သင်္ချာမျှဟေပြု၍၊ ဘုရားလောင်းနတ်သားအား နတ်ဗြဟ္မာတို့ တောင်းပန်လျှောက်ထားသော စကားရပ်ကို မာတိကာနိဒါန်းမှ ထုတ်နုတ်တင်ပြပြီး၊ ကြောင်း၊ ကျိုးကင်းသောတရားစုတို့ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာဟေပြုခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါတိုက်ပုဒ်တို့ကို အနက်မှန်မှန်ပေးပြခဲ့ပါ။

(က) သံကိလိဋ္ဌတိုက် နုတိယပဒ၊ (ခ) ဝိတိတိုက် တသိယပဒ၊
(ဂ) ဒဿနတေတိုက် တတိယပဒ၊ (င) ဥပ္ပန္နတိုက် နုတိယပဒ။

၃။ အောက်ပါ (က) (ခ) (င) တို့ကို အရကောက်ပြု၍၊ (ဂ) အရကိုလည်း သစ္စာမျှစွဲ ပြခဲ့ပါ။

(က) အာသဝနှင့်သာယှဉ်၍ အာသဝမည်သောတရား၊
(ခ) သံယောဇဉ်နှင့်ယှဉ် သံယောဇဉ်၏အာရုံဖြစ်သောတရား၊
(ဂ) ဝုဒ္ဓနှင့်သာယှဉ်၍ ဝုဒ္ဓမည်သောတရား။

၄။ (က) ဥပါဒ်နှင့်လည်းယှဉ် ဥပါဒ်၏အာရုံလည်းမဟုတ်သောတရား၊

(ခ) ကိလေသာနှင့်ယှဉ် ကိလေသာတို့ကိုရခြင်း၊ ထိုက်သောတရားတို့ကိုကောက်ပြု၍၊
က-အရတရားတို့၏ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ သစ္စာတို့ကိုလည်း သင်္ချာမျှဟေပြုပါ။

၅။ (က) ပရိဒေဝံ၊ (ခ) မေတ္တာတို့၏ တရားကိုယ်ကို ဥဒ္ဓေသနှင့်အညီကောက်ပြု၍၊ ရူပက္ခန္ဓာစ ဝေဒနာက္ခန္ဓာစ ကတိဟိခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိဓာတူဟိ အသင်္ကတိတာ-ဟူသောပုစ္ဆာပါဠိတော်၏ အပြေဝိဿဇ္ဇနာပါဠိကိုလည်း ရေးပြခဲ့ပါ။

၆။ ပရိဒေဝေန ယေဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ-အရတရားကို နှုတ်ယူနယ၊ မနာယတနေန ယေဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ-အရတရားကို ပဉ္စမနယနှင့်အညီ ယေဝွံပြု၍၊ စတုတ္ထနယ ဥဒ္ဓါန်းစဉ် ဂါထာတွင် ဥဒ္ဓိံ ပုန ကောဒသ-၌ ကောဒသ သရုပ်ကိုလည်း ပေါ်လွင်အောင် ကောက်ပြခဲ့ပါ။

ရခိုင်ပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ တိကမာတိတာနှင့် ဓာတုတထာသာသာ

၁။ (က- ခ- ဂ- ဃ- င) ရန်ကုန်တိုင်း နံပါတ် ၁-တွင် ရှု။

တောင်းပန်သော စကားရပ်-

အလောင်းမင်း ဘုရားဖြစ်အံ့သောအခါ တန်ပါပြီ၊ လောကသုံးပါး၌ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးငှာ လူ့ပြည်သို့ဆင်း၍ ဘုရားဖြစ်တော်မူပါဟု တောင်းပန်သည်။ အကြောင်းအကျိုးတင်းသော တရား- ကြံ ၂၀၊ စေ ၃၅၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။ (နေဝ ဝိပါက နဝိပါကဓမ္မ ဓမ္မာ)

၂။ (က) အသံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာ- ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာ တို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည် မဟုတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပူပန်စေ တတ်နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကို ရခြင်းငှာသာ ထိုက်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

(ခ) ဥပေက္ခာသဟဂတာ- ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ငါ) ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့် ကျေပျီအစရှိသော အစွမ်းဖြင့် ခိုးနှောကုန်သော၊ (ငါ) ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့် ကျေပျီအစရှိသော အပြစ်သို့ရောက်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

(ဂ) နေဝဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ- သောတာပတ္တိမဂ်သည်

၂၀၆

ဝေဓဇဇိတနိဒ္ဒိယ + အခြေခံ

ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည်လည်းမဟုတ် အထက်မက်သုံးခုသည် ပယ်အပ်
သော ဟိတ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော၊ မွှော၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

(ဃ) အနုပ္ပန္နာ- ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဟုဆိုအပ်သော ခဏသုံးပါးသို့ ရောက်ပြီးလည်း
မဟုတ် ရောက်ဆဲလည်းမဟုတ်ကုန်သော၊ မွှော၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

၃။ (က) အကု ၁၂။ (အာသဝ တရားကိုယ် ၃-ပါးကြည့်)စေ ၂၄။

(ခ) လောကီကု ၁၇၊ လောကီဝိ ၃၂၊ ကြိ ၂၀၊ စေ ၃၈၊ ဥဒ္ဓစ္စ၌မောဟ၊ ရုပ် ၂၈။

(ဂ) လောဘမူ ၈၊ ဒေါဒ္ဓေါ (ဂစ္ဆတရားကိုယ် ၃၊ ဝိစိကြည့်) စေ ၂၃။

သစ္စာဇွဲ- လောဘမူ ၈၊ ဒေါဒ္ဓေါ စေ ၂၃-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။

၄။ (က) လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေ ၃၆၊ နိဗ္ဗာန်။

(ခ) လောကီကုသိုလ် ၁၇၊ လောကီဝိပါက် ၃၂၊ ကြိယာ ၂၀၊ စေ ၃၈၊ ရုပ် ၂၈။

ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ အာယတန ၂-ပါး၊ ဓာတ် ၂-ပါး၊ သစ္စာ ၂-ပါး။

၅။ (က) (ကယား နိပါတ် ၅-ရူ)။

(ခ) ရူပါဝစရပဌမဈာန်၊ ဒု၊ တ၊ စတုတ္ထဈာန်၌ ရှိသော အအေသစေတသိက်သည်
မေတ္တာမည်၏။

ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ-

တိတိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန သတ္တဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။

၆။ ဒုတိယနယ- ယေ မွှော- အကြင်သဒ္ဓရုပ်ကြည် ရုပ် ၂၇-ပါးတို့ကို။

ပဉ္စမနယ- ယေ မွှော-အကြင်ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

တောဒသ သရုပ်

သတိပဋ္ဌာန်၊ သမ္မပ္ပဓာန်၊ အပ္ပမညာ၊ ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဓ်၊ မဂ္ဂင်၊ ဗဿ၊ စေတနာ၊
အဓိမောက္ခ၊ မနသိကာရ။

အရှင်သီလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂၀၇

၁၄။ ပထမြန်စာမေးခွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း)
 ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ မာတိကာ+ဓာတုတထာဘာသာ
 ၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၆) ကြာသပတေးနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို မာတိကာနိဒါန်းလာသည်နှင့်အညီ တိကျစွာ ဖော်ပြပါ။

- (က) သုမေဓာရသေ့၏ ဆုပန်ရာ ဒီပင်္ကရာဘုရားခြေတော်ရင်း၌ မိတ်အကြပ်ပြပုံ၊
- (ခ) ဘုရားအလောင်း သေတကေတုနတ်သား၏ ပဋိသန္ဓေယူရာ နေ့/နက္ခတ်၊
- (ဂ) နိဗ္ဗာနာဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူရာဌာန၊
- (ဃ) ပုရိယောဓ်၌ ရရှိတော်မူသောဉာဏ်၊
- (င) အစွမ်းသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသောဉာဏ်။

၂။ (က) သုခဝေဒနာနှင့်တကွဖြစ်သောတရား၊ (ခ) အနာဂတ်လျှင်အာရုံရှိသောတရား
 တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ (ဂ) မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်တတ်သောတရားကိုလည်း ခန္ဓာ၊ သစ္စာ ဇွဲ
 ပြပါ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါ မာတိကာပုဒ်ပါဠိတို့ကို အနက်ပေးပြပါ။

- (က) ဥပါဒိန္နုပါဒိနိယာ ဓမ္မာ၊ (ခ) သမ္ပတ္တနိယတာ ဓမ္မာ၊ (ဂ) အရဏာ ဓမ္မာ။

၄။ အောက်ဖော်ပြပါ တရားတို့ကို ဒုကမာတိကာနှင့်အညီ ကောက်ပြပါ။

- (က) ကံ၊ ဗိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြုပြင်စီရင်အပ်သောတရား၊
- (ခ) ဂုဏ္ဍ၏အာရုံဖြစ်သောတရား၊
- (ဂ) ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းတရား။

၅။ ဥပပတ္တိဘဝ၊ ပရိဒေဝ၊ အဓိမောက္ခ-အရတရားတို့ကို ဥဒ္ဓေသလာသည့်အတိုင်း ရေးပြပါ။
 စတုတ္ထနယ၏ အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်လင်္ကာကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

ပထမဇောတန်း ဝုတ္တံ + အခြေခံ

၆။ သမုဒယသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ အရတရားတို့ကို တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမ နယတို့နှင့်အညီ ကောက်ပြု၍ အသစ်တံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ-ဝယ် နိဗ္ဗာန်ကို ခန္ဓာဟု မရေတွက်ခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း) (အခြေ)

ပထမဇောတန်း ။ ။ မာတိကာ-မာတုကထာဘာသာ

၁။ (က) တစ်ယောက်ထီးတည်း ကူးသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဝေနေယျသတ္တဝါ အပေါင်းတို့ကို သံသရာတည်းဟူသော ရေအလျဉ်းမှထုတ်၍ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းထက်သို့ တင်အံ့ဟု မိတ်အကြံ ဖြစ်သည်။

(ခ) ဝါဆိုလပြည့်နေ့၊ အာသဠီနက္ခတ်။

(ဂ) နေရဉ္စရာမြစ်နား။

(ဃ) ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်။

(င) သဗ္ဗညုတဉာဏ်။

၂။ (က) သုခသဟဂုတ် ၆၃-ခု၊ (ဝေဒနာ၊ ဒေါစတုက်၊ ဝိစိကြဉ်) စေတသိက် ၄၆။

(ခ) အနာဂတ်လျှင် အာရုံရှိသောတရား (အနာဂတ်ကေန အာရုံတရား) မရှိပါ။ အနေကန်အတွက် ရည်ရွယ်လျှင်ကား -

အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုရိုက် မနောဒွိရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇောတစ်ခုယုတ် ၃၀၊ တဒါရုံ ၁၁၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ၅၀။

(ဂ) ဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော ပရာမာသတရားကိုယ် ၁-ပါးသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ နက္ခသစ္စာ။

၃။ (က) ဥပါဒိန္နုပါဒိနိယာ-အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သော ကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဥပါဒိန်တို့၏ အစီးအပွား ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

(ခ) သဗ္ဗတ္တနိယတာ- မဖောက်မပြန်သောသဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ မိမိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ပြကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

(ဂ) အရဏာ- ဗိုကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂအစရှိသော ကိလေသာမရှိကုန်သော၊
ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

၄။ (က) စိတ်စု၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။

(ခ) လောကီစိတ် ၈၁၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။

(ဂ) မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေ ၃၆။

၅။ လောကီဝိပါက် ၃၂-ခု၊ (ဝိရတိကြည်) စေ ၃၅၊ ကမ္မရုပ် ၂၀-သည် ဥပပတ္တိဘဝ
မည်၏။

(ပရိဒေဝ- ကယား နံပါတ် ၅-၅)။

(အဓိမောက္ခ- ကရင် နံပါတ် ၅-၅)။

(အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်-စစ်ကိုင်း နံပါတ် ၆-၅)။

၆။ တတိယ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သုရမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်။

စတုတ္ထ- သမုဒယသစ္စာကြည်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခု။

ပဉ္စမ- ဩဠာရိကရုပ် ၁၁၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

ခန္ဓာတူ မရေတွက်ရကြောင်း-

အတိတ်စသော ၁၁-ပါးသော အပြား မရှိသောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို ခန္ဓာဟု မရေတွက်
ရပါ။

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့၌ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း)

ပထမဇနီး၊ မာတိကာနှင့် စာတုတထာသာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၆) ကြာသပတေးနေ့

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ (က-ခ-ဂ) တို့၏ အရကို ကောက်ပြု၍၊ (ဂ) အရကိုသာ သစ္စာဖွဲ့
ပြပါ။

ဝေဓဇဓိသင်္ခါ ဝုတ္တံ + အခြေခံ

- (က) အဝိတက္ကပိစာရပတ္တာ ဓမ္မာ၊ (ခ) အပဝယင်္ဂီမိနော ဓမ္မာ၊
- (ဂ) မဟာဂုတာရမ္ဘဏာ ဓမ္မာ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ (က-ခ-ဂ-ဃ)-တို့၏ အရကိုကောက်ပြု၍၊ (င) အရကိုသာ သစ္စာဖွဲ့ ပြပါ-

- (က) သမ္ပတ္တနိယတာ ဓမ္မာ၊ (ခ) အနုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ၊
- (ဂ) အနာဂတာရမ္ဘဏာ ဓမ္မာ၊ (ဃ) အဇ္ဈတ္တာ ဓမ္မာ၊
- (င) အနိဒဿနအပ္ပဋ္ဌိယာ ဓမ္မာ။

၃။ အောက်ပါအမှတ်-ပြုတို့တွင် (က) (ခ) (ဂ)-တို့၏ အရကိုကောက်ပြု၍၊ (ဃ) အရ တရား များကိုသာ သစ္စာဖွဲ့ ခဲ့ပါ-

- (က) ကိလေသာ ဓမ္မာ၊ (ခ) ကိလေသသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊
- (ဂ) ကိလေသာစေတ ဓမ္မာ သံကိလိန္တာစ၊ (ဃ) သဝိတက္ကာ ဓမ္မာ။

၄။ (က) ပရာမာသာ ဓမ္မာ၊ (ခ) နော ပရာမာသာ ဓမ္မာ၊ (ဂ) ပရာမဋ္ဌာ ဓမ္မာ၊ (ဃ) အပရာမဋ္ဌာ-ဓမ္မာ-တို့ကို အနက်ယောဇနာ၍၊ (င) အရတရားကိုသာ ကောက်ပြုခဲ့ပါ။

၅။ သမာဓိန္ဒြေ နှင့် ဥပပတ္တိဘဝ-တို့၏ တရားကိုယ်များကို ကောက်ပြုပြီးလျှင် အောက်ဖော် ပြပါ ပုစ္ဆာပါဠိတို့ကို ဝိသုဒ္ဓိနာပါဠိများထုတ်ပြု၍ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ-
နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတုဟိ သင်္ဂဟိတံ။

၆။ အောက်ဖော်ပြပါ (က) (ခ) (ဂ)-အမှတ်ပြုတို့မှ (က) ကို တတိယနယနှင့်အညီ၊ (ခ) ကို စတုတ္ထနယနှင့်အညီ၊ (ဂ) ကို ပဉ္စမနယနှင့်အညီ ယေဓမ္မာအရတရားတို့ကို ကောက်ပြုခဲ့ပါ-
(က) နိရောဓသစ္စေန ယေဓမ္မာ၊ (ခ) ပရိအေဝေန ယေဓမ္မာ၊
(ဂ) စက္ကာယတနေန ယေဓမ္မာ။

ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) (အခြေ)

ထေမယ်တန်း ။ ။ ယတိကာနှင့် ဓာတုတထာဘာသာ

၁။ (က) ဒုရန် ၁၁၊ (တက်၊ စာ ကြည့်) စေ ၃၆၊ သဝိတက္ကသဝိစာရ ၅၅- ရှိသော
ဝိတက်စေတသိက် ၅၅-ခု။

(ခ) မင်္ဂလိတ် ၄-ခု၊ စေ ၃၆-ခု။

(ဂ) မဟာဂ္ဂုတ်တရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော ဝိညာနတ္ထယတနစိတ် ၃-ခု၊
နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် ၃-ခု၊ စေ ၃၀။
မဟာဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကု ၁၂၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကု ၈၊
မဟာကြိ၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ဝိရတိ အပ္ပမညာကြည်သော စေ ၄၇။

သစ္စာဇွဲ။ —

မဟာဂ္ဂတာရမ္မဏစိတ် ၃၇-ခု၊ လောဘာကြည်သော စေတသိက် ကုနုပညာသသည်
ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ လောဘာသည် သမုဒယသစ္စာ မည်၏။

၂။ (က) မင်္ဂလိတ် ၄-ခု၊ စေ ၃၆။

(ခ) အနာဂတ်ဖြစ်သော အကု ၁၂၊ ကု ၂၁၊ ကြိ ၂၀၊ စေ ၅၂၊ စိတ္တဇရုပ် ၁၇၊
ဥတုဇရုပ် ၁၅၊ အာဟာရဇရုပ် ၁၄။

(ဂ) အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇောတင်စုယုတ်
၃၀၊ တဒါရုံ ၁၁၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ အပ္ပမညာကြည်သော စေတသိက် ၅၀။

(ဃ) အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။

(င) လောကီစိတ် ၈၁၊ လောဘာကြည်သော စေ ၅၁၊ သုခုမရုပ် ၁၆-ခုသည် ဒုက္ခ
သစ္စာမည်၏။

လောဘာသည် သမုဒယသစ္စာမည်၏။

နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။

မင်္ဂလိတ် ၄-ရ၌ ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ပ) သမ္မာသမာဓိ တုဆိုအပ်သော သောတာ-
ပတ္တိ မဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး (ပ) အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာ မည်၏။

ကြွင်းသော မင်္ဂလိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်မိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည် သစ္စာဟူသောအရေအတွက်မှ လွတ်၏။

၃။ (က) လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဗ္ဗမာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိန ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဟိရိတ၊ အနောတ္တပ္ပဟုဆိုအပ်သော ကိလေသာတရား ကိုယ် ၁၀-ပါး။

(ခ) အကု ၁၂၊ စေ ၂၇။

(ဂ) ကိလေသာတရားကိုယ် ၁၀-ပါး။

(ဃ) လောကီသမိတက္ကမိတ် ၄၇-ခု၊ လောဘကြင်သော စေတနာသည် နက္ခသစ္စာ၊ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ၊

မင်္ဂသမိတက္ကမိတ် ၄-ခုရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဇီဝ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာရုံဝ သမ္မာဇီယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ-ဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမင်္ဂ ၇-ပါး (ပ) အရတတ္တမင်္ဂ ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာ မည်၏။ ကြွင်းသော မင်္ဂလိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်မိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၆-ခုသည် သစ္စာဟူသောအရေအတွက်မှ လွတ်၏။

၄။ (က) ပရာမာသာ-ပရာမာသမည်ကုန်သော၊ (ငါ) မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

(ခ) နော ပရာမာသာ-ပရာမာသမည်ကုန်သော၊ (ငါ) မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်တတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

(ဂ) ပရာမဋ္ဌာ-ပရာမာသ၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော၊ (ငါ) မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်ကုန်သော တရားတို့သည် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

(ဃ) အပရာမဋ္ဌာ- ပရာမာသ၏ အာရုံမဟုတ်ကုန်သော၊ (ငါ) မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်ကုန်သော တရားတို့သည် မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

(ဂ) အရတရား လောကီ ၈၁၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။

အရှင်ထီလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂၁၃

၅။ သမာဓိဇွေ- (ပိပိကိစ္ဆာ၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်၁၀ မနောဓာတ် ၃၃ သန္တရဏ ၃၃ ကြဉ်)
 စိတ် ၇၂- ၃ ချွံရှိသော ကေဂ္ဂတာစေတသိက်။ (ဗာပိသတိန္ဒြိယာနိ)
 လောကုတ္တကစိတ် ၈-၃၅ ရှိသော ကေဂ္ဂတာသည် သမာဓိဇွေ မည်၏။ (ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ)
 (ဥပပတ္တိဘဝ- ရှမ်းတောင် ၅-တွင်ရှု)။
 သဠာယတနံ ဒွိဟိ ခန္ဓေဟိ ဆဟိ အာယတနေဟိ န္ဒိဒသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတံ။
 သဠာယတနံ- သဠာယတနကို၊ ဒွိဟိ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ-ရူပက္ခန္ဓာ၊
 ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်၊ ဆဟိ- ခြောက်ပါးကုန်သော၊ အာယတနေဟိ-အဗ္ဗတ္တိကာယ
 တနတို့ဖြင့်၊ န္ဒိဒသဟိ- ၁၂-ပါးကုန်သော၊ ဓာတူဟိ- ပဿာဒဓာတ် ၅-ပါး သတ္တဝိ
 ဉာဏဓာတ် ၇-ပါး တို့ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတံ- ရေတွက်အပ်၏။

- ၆။ (က) ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခမရုပ်။
 (ခ) အပရိဒေဝစိတ္တဓသဒ္ဓ၊ ဥတုဓသဒ္ဓ။
 (ဂ) ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ စိတ်၊ နိဗ္ဗာန်။

၁၆။ ပထမပြန်တမေးခွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း)
 ပထမဇယ်တန်း ။ ။ မာတိကာနှင့် ဓာတုတထာဘာသာ
 ၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၉) ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၆)ကြာသပတေးနေ့

၁။ သေတကေတုနတ်သား လူ့ပြည်၌ပဋိသန္ဓေနေရန် မည်သို့သောတရားတို့ကို ကြည့်ခဲ့
 ပါသနည်း? ပြေဆို၍ အဘိဓမ္မာသေနာတော်ကြီး ပေါ်ပေါက်လာခြင်း၏ အကြောင်း
 နိဒါန်းတို့ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

- ၂။ အောက်ပါ (က) (ခ) (ဂ) တို့ကို မာတိကာလာသည်အတိုင်း အရကောက်ပြပါ။
 (က) အနုပါဒိန္ဒ အနုပါဒိနိယ မည်သောတရား။
 (ခ) သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် (၇) ယောက်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သောတရား။
 (ဂ) ငို၍သာဖြစ်သောတရား။

၂၁၄

ဝထမဇေယတန်း ဝုတ္တံ + အခြေခံ

၃။ အောက်ပါတို့ကို မှန်ကန်စွာအနက်ပေးပါ-

- (က) သင်္ခတာ ဓမ္မာ၊ (ခ) ကေနပိ န ပိဋေယျာ ဓမ္မာ၊
- (ဂ) သညောဓနိယာ ဓမ္မာ၊ (ဃ) သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ၊
- (င) သရဏာ ဓမ္မာ။

၄။ အောက်ပါ (က) (ခ)တို့၏ အရတရားများကို မှန်ကန်စွာကောက်ပြ၍၊ (ခ) အရ တရား များကိုသာ သတ္တဗွဲ့ ပြပါ-

- (က) အာသဝနှင့်မယှဉ် အာသဝတို့၏အာရုံဖြစ်သောတရား။
- (ခ) ဩဃနှင့် မယှဉ် ဩဃ၏အာရုံလည်းမဟုတ်သောတရား။

၅။ ကာမတဝကို ပထမနယနှင့်အညီ ဝိသဒ္ဓနာ သင်္ကတိတပါဠိကိုသာ အရကောက်ဆရာအလို ကျ ဖြေဆိုပါ။

၆။ သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိတ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးပြ၍၊ မဟန္တရ နှစ်မည်ပုံကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း) (အခြေ)

ဝထမဇေယတန်း ။ မာတိကာနှင့် ဓာတုတထာဘာသာ

၁။ ကာလ၊ ဒီပ၊ ဒေသ၊ ကုလ၊ မာတုအာယုပရိစ္ဆေဒ တို့ကို ကြည့်ခဲ့ပါသည်။
ပါရမီသုံးဆယ်၊ ဝွန်ခြင်းကြီးငါးပါး၊ စရိယာသုံးပါး တည်းဟူသော အဓိဂမနိဒါန်း
ဒေသနာနိဒါန်း နှစ်ပါး၊ နူရေနိဒါန်း အဝိနူရေနိဒါန်း သန္တိကေနိဒါန်း တည်းဟူသော
နိဒါန်းသုံးပါး။

- ၂။ (က) လောကုတ္တရာဗိတ် ၈-ခု၊ ၈၀ ခု၊ နိဗ္ဗာန်။
- (ခ) အရတတ္တဒီလိကြည်သော လောကုတ္တရာဗိတ် ၇-ခု၊ ၈၀ ခု၊
- (ဂ) ဥပါဒီရုပ် ၂၄။

အရှင်ဘိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂၁၅

- ၃။ (က) သင်္ခတာ- ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းလေးပါးတို့သည်
ပေါင်း၍ ပြုပြင်အပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။
- (ခ) ကေနပိ န ဝိညေယျာ- စက္ခုပိညာဉ် အစရှိသော တစ်စုံတစ်ခုသော စိတ်သည်
မသိအပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။
- (ဂ) သညောဓနိယာ- သံယောဇဉ်တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။
- (ဃ) သံကိလေသိကာ-ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကို
ရခြင်းငှာထိုက်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။
- (င) သရဏာ- ဝိကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂအစရှိသော ကိသောနှင့်တကွဖြစ်ကုန်
သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

- ၄။ (က) လောကီကု ၁၇၊ လောကီ ဝိ ၃၂၊ ကြိ ၂၀၊ စေ ၃၈၊ အေသမူဒွေ မောဟမူဒွေ၌
မောဟ၊ ရုပ် ၂၈။
- (ခ) လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေ ၃၆၊ နိဗ္ဗာန်။
- (သစ္စာဖွဲ့- ကယားပြနယ် ၄-(ဂ)တွင် ရှု)။

၅။ ကာမာဝေါ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ကောဒသာဟာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတုဟိ
သင်္ဂဟိတော။

၆။ သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိက် အဓိပ္ပါယ်-

သုံးပုဒ်လုံး၌တည်သော (ဝေဒနာ)သန္တီဖြင့် (ဝေဒနာတိက်ဟူ၍) ရအပ်သောအမည်
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိက် မည်၏။

မဟန္တရုက္ခမည်ရုံ-

စူဠာရုက္ခကထက် ကြီးကျယ်များပြားသောကြောင့်၎င်း၊ ပရာမာသဂေါတ္ထက ဥပါဒါန
ဂေါတ္ထကတို့၏ အကြား၌ထားအပ်သောကြောင့်၎င်း မဟန္တရုက္ခ မည်၏။

ဝေဓဇဇာနီး ဝုတ္တံ + အာဒြေဇံ

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ရောဝတီတိုင်း
ပထမဇာနီး ။ ။ တိက/ဒုတိယတိကာနှင့်ဓာတုတထာသာသာ
၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၉-၃-၂၀၀၆) ဗုဒ္ဓတူးနေ့

- ၁။ အောက်ပါတို့တွင် (က-ခ-ဂ) တို့ကို မာတိကာ နိဒါန်းနှင့်အညီ ဖော်ပြ၍၊ (ဃ)ကို အနက်ပေး အရကောက်ပြပါ။ (ခန္ဓာသည်ဖွဲ့ ရန်မလိုပါ)
(က) ကြည့်ခြင်းကြီးငါးပါး။	(ခ) ရွှေ့နှိပ်သုံးဆောင်
(ဂ) နိမိတ်ကြီးလေးပါး။	(ဃ) ဝိပါကတိက ဒုတိယပဒပါဠိတော်။

- ၂။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ကို ခန့်၊ အာ၊ ဓာတ်၊ (ခ) ကို သစ္စာမျှဆိုရိုးကျ ဖွဲ့ ပြ၍ “နိဗ္ဗာန်” သည် ဗဟိဒ္ဓတရားလော အဇ္ဈတ္တတရားလော? တိကမာတိကာ အရကောက် သာကေပြုလျက် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။
- (က) ရာဂစသော ကိလေသာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားများ။၊
(ခ) အလယ်အလတ်ဖြစ်သော တရားများ။

- ၃။ အောက်ပါ (က-ခ-ဂ)တို့ကို အရကောက်ပြ၍၊ (ဂ) အရတရားကိုသာ သစ္စာဖွဲ့ ပြပါ။
- (က) ဟိတ်လည်းမည် သမ္ပယုတ်ဟိတ်လည်းရှိသောတရား။
(ခ) ဂုဏ်လည်းမည် ဂုဏ်နှင့်လည်းယှဉ်သောတရား။
(ဂ) ယောဂနှင့် ယှဉ်သောတရား။

- ၄။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ကို အနက်ပေး (ခ) ကို အရကောက် (ဂ) အရ တရားကို သစ္စာဖွဲ့ ပြပါ။
- (က) ပရာမဋ္ဌာ ဓမ္မာ၊ အပရာမဋ္ဌာ ဓမ္မာ၊
(ခ) နော ဗိတ္တသဟဘုနော ဓမ္မာ၊
(ဂ) နော ဥပါဒါ ဓမ္မာ။

၅။ ဗာဟိရမာတိကာ၏ ပါဠိတော်ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာပြု၍၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ အရတို့ကိုလည်း ဓာတုကထာ ဥဒ္ဓေသလာအတိုင်း ရေးသားပြပါ။ (ခန္ဓာစသည်ပွဲ ရန်မလို)

၆။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ အရတို့ကို (က) တတိယနယ၊ (ခ) ပဉ္စမနယ နိဒ္ဒေသနှင့်အညီ စွဲပြု၍၊ (ဂ) သမုဒယသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ ကို စတုတ္ထနယ နိဒ္ဒေသ နှင့်အညီ အနက်ပေးပြပါ။

ရောဂတိတိုင်း (အဖြေ)

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ တိက/ဒုကမာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ (က) (ကြည့်ခြင်းကြီးငါးပါး- ချင်းပြည်နယ် နံပါတ် ၁-တွင် ရှု)။
(ခ) ရမ္မ၊ သုဘာ၊ သုရမ္မ။
(ဂ) သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်း။
(ဃ) ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ- အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိကုန်သော သတ္တလည်းမဟုတ်
ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
ဝိဝါတဓမ္မဓမ္မာ- အရ- အကုသိုလ် ၁၂၊ ကုသိုလ် ၂၁၊ စေ ၅၂။

၂။ (က) စေတသိက် ၃၆-ပါးတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မည်၏။
သညာသည်သညာက္ခန္ဓာ မည်၏။
ဝေဒနာ သညာမှကြွင်းသော စေတသိက် ၃၄-ပါးသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မည်၏။
လောကုတ္တရာဗိတ် ၈-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်၏။
နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသောအရေအတွက်မှ လွတ်၏။
လောကုတ္တရာဗိတ် ၈-ခုသည် မနာယတန၊ စေတသိက် ၃၆၊ နိဗ္ဗာန်သည်
ဓမ္မာယတန။
လောကုတ္တရာဗိတ် ၈-ခုသည် မနောဝိညာဏဓာတ်၊ စေတသိက် ၃၆၊ နိဗ္ဗာန်
သည် ဓမ္မဓာတ်။

(ခ) ကိကု ၁၇၊ ကိဝိ ၃၂၊ ကြိ ၂၀၊ စေ ၃၈၊ ရုပ် ၂၈-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာ။
ဗဟိဒ္ဓမ္မောအရ ဗိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်ကို ကောက်ရ၍ နိဗ္ဗာန်သည်
ဗဟိဒ္ဓ တရားဖြစ်ပါသည်။

၃။ (က) (မောဟမူဒွေ ဌ မောဟကြည့်) ဟိတ် ၆-ပါး။

(ခ) ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခု၌ရှိသော လောဘ၊ဒိဋ္ဌိတုဆိုအပ်သော ဂုဏ္ဏတရားကိုယ်
၂-ပါး။

(ဂ) အကုသိုလ် ၁၂၊ (ဒေါဒွေ မောဒွေ၌ မောဟကြည့်) စေ ၂၇။
အကုသိုလ် ၁၂၊ လောဘကြည့် စေ ၂၆-ပါးသည် ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။
လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ မည်၏။

၄။ (က) (ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း နံပါတ် ၄-တွင် ရှု)။

(ခ) ဗိတ် ၈၉၊ (ဝိညတ်ရုပ် ၂-ခုကြည့်) ရုပ် ၂၆၊ နိဗ္ဗာန်။

(ဂ) လောကီဗိတ် ၈၁၊ လောဘကြည့် စေတသိက် ၅၁၊ ဘူတရုပ် ၄-ခုသည်
ဒုက္ခသစ္စာ မည်၏။ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ မည်၏။
နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာ မည်၏။

မဂ်ဗိတ် ၄-ခု၌ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ပ) သမ္မာသမာဓိတုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိ
မဂ် ၈-ပါး ၇-ပါး (ပ) အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာ မည်၏။

ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တမျိုး ၂၉ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တမျိုး ၃၇-ခုသည် သစ္စာဟူသောအရေ
အတွက်မှ လွတ်၏။

၅။ သဗ္ဗာမိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ-ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၌ ဟောတော်မူအပ်
သော မာတိကာသည်၊ ဓာတုကထာယ- ဓာတုကထာကျမ်း၏၊ မာတိကာ-မာတိကာ
တည်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဆသဋ္ဌိတိကပဒါနိ စ- ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော တိက်ပုဒ်
တို့ကို၎င်း၊ ဒွေ ဒုကပဒသတာနိ စ၊ နှစ်ရာသော၊ ဒုက်ပုဒ်တို့၎င်း၊ သင်္ခိဝိတ္တာ- ချိုး၍၊
နိက္ခိတ္တာ- ထားအပ်သော၊ အယံ- ဤမာတိကာသည်၊ ဗာဟိရမာတိကာ- မည်၏။
သင်္ခါရက္ခန္ဓာအရ- ဝေဒနာ၊ သညာမှကြွင်းသော စေတသိက် ၅၀-သည်
သင်္ခါရက္ခန္ဓာ မည်၏။

- ၆။ (က) ယေ ဓမ္မာ-အကြင် သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်။
 (ခ) ယေ ဓမ္မာ- အကြင် သဋ္ဌာရိကရုပ် နှီးသ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ကို။
 (ဂ) သမုဒယသစ္စေန-သမုဒယသစ္စာသည်၊ ယေဓမ္မာ-အကြင်သမုဒယသစ္စာ ကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို၊ ခန္ဓသင်္ဂဟေန- သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာ- ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ အာယတနသင်္ဂဟေန- ဓမ္မာယတနဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာ- ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ဓာတုသင်္ဂဟေန-ဓမ္မဓာတ်ဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာ- ရေတွက် အပ်ကုန်၏။

၁၈။ ပထမပြန်အထူးအောင် ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲ

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဟတ်ကာနှင့်ဓာတုကထာ ဘာသာ

၁၃၆၈-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၆)ရက်၊ (၁၆-၆ -၂၀၀၆)သောကြာနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

- (က) မိစ္ဆတ္တနိယတာ ဓမ္မာ၊
 (ခ) အနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ၊
 (ဂ) သရဏာ ဓမ္မာ။

၂။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော တရားများကို ကောက်ပြ၍၊ ခဏသုံးပါးသို့ ရောက်ဆဲဖြစ်သော တရားများကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၃။ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော တရားများကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ဟိတ်၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ် နှစ်ပါးစုံမည်သော တရားများကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အဘိဓမ္မာဒုကမာတိကာ-၌ သူတစ်ပါးကို မှီ၍ဖြစ်သော တရားများကို ကောက်ပြ၍၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း တရားများကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ သုခိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ-အရကို တတိယနယ၊ စတုတ္ထနယတို့နှင့်အညီ
စွဲပြခဲ့ပါ။

၆။ တိက် (၂၂) တိက်တို့တွင် ကုသလတိက်ကို မြတ်ဗုဒ္ဓ ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူခြင်း
အကြောင်းကို ပြောဆိုခဲ့ပါ။

ပထမပြန်အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမမယ်တန်း ။ မာတိတာနှင့်တကွကထာ ဘာသာ

၁။ (က, ခ, ဝ) အနက်ပေး ထင်ရှားပြီ။

၂။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာမထုတ်သော တရားများ-
လောကီ- ခေ၊ စေ- ၅၂၊ ရုပ်- ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။
စင်သုံးပါးသို့ ရောက်ဆဲဖြစ်သော တရားများ-
ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်- ၈၉၊ စေ- ၅၂၊ ရုပ်- ၂၈။

၃။ စုတိပဋိသန္ဓေသို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သောတရား-
အကု- ၁၂၊ လောကီကု- ၁၇၊ စေ- ၅၂။
နှစ်ပါးစုံ မည်သောတရား- မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြင်သော ဟိတ်- ၆ပါး။

၄။ သူတစ်ပါးကို မှီ၍ဖြစ်သော တရားများ- ဥပါဒါရုပ် ၂၄- ပါး။
ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းတရား- မဂ် ၄-ပါး၊ စေ- ၃၆။

၅။ တတိယနယ- ယေ ဓမ္မာ- အကြည် သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို၊
စတုတ္ထနယ- ယေ ဓမ္မာ- အကြည်သုခိန္ဒြိယကြင်သော ဝေဒနိန္ဒြိယ ၄-ပါးတို့ကို။

၆။ ကုသလတိက်ကို ရှေ့ ဦးစွာဟောတော်မူကြောင်း—

အလုံးစုံသော ပရမတ္ထတရားကို သိမ်းမိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကု၊ အကု၊ အဗျာကတတို့၏ မရောမယှက် သီးခြားစီဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ် ဟူသော အာဒိကလျာဏနှင့် ယှဉ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ရှေ့ဦးစွာဟောတော် မူသည်။

(ဖော်ပြချက်) ကုသလတိက်ဖြင့် တစ်ပါးတိက်တို့ကို ယူလွယ်သိမ်းဆည်းလွယ်သောကြောင့် ရှေ့ ဦးစွာဟောတော်မူသည်။

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ ကချင်ပြည်နယ်

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ သာသနာပြုန် သာသနာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၆) သောကြာနေ့

အောက်ပါ ပြန်မာသာသနာကို ပါဠိသာသနာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ ဘေးအန္တရာယ်မှ ကြောက်ကုန်သော များစွာကုန်သော လူတို့သည် ကောင်းတို့ကိုလည်း ကောင်း၊ တောတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာရပ် နတ်ကွန်း သစ်ပင်ကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း ကိုးကွယ်ခြင်းသို့ စင်စစ်အားဖြင့် ရောက်ကြကုန်၏။

၂။ စူဠပန် သင်သည် ဤသာသနာတော်၌ မထိုက်သူတည်း လေးလတို့ဖြင့် တစ်ငါထာကိုပင် သင်ယူခြင်းငှါမတတ်နိုင် သင်သည် ရဟန်းကိစ္စကိုကား အဘယ်မှာလျှင် အပြီးသို့ ရောက်စေနိုင်အံ့နည်း ဤသာသနာတော်မှ ထွက်လော့ ဤသို့ဆို၍ ကျောင်းမှ နှင်ထုတ်ပြီ။

အောက်ပါ ပါဠိတို့ကို ပြန်မာသာသနာ ပြန်ဆိုပါ။

၃။ အထ နံ “တုံ ဒေဝဓမ္မေ နဇာနာသိ”တိ ဝတ္တာ ဥဒကံ ပဝေသေတွာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနေ ဌပေသိ၊ ဗောဓိသတ္တောပိ တံ အတိရိယာယန္တံ ဒိသ္မာ စန္ဒကုမာရံ ပေသေသိ။

၄။ တောန သမယေန ဗာရာဏသိရာဇာ မိဂဗ္ဗေသုတော ဟောတိ၊ ဝိနာ မံသေန နဘူတိ၊
မနုဿာနံ ကမ္မဇ္ဈိဒ္ဓိံ ကတ္တာ သဗ္ဗေ နေဂမဇာနပဒေ သန္တိပါတေတွာ ဒေဝသိကံ မိဂဝံ
ဂုဏ်တိ။

၅။ မာလုတဇာတ်ကို အဓိပ္ပါယ်မပျက်စေဘဲ အကျဉ်းချုပ်ရေးသားပါ။

၆။ နန္ဒိဝိသာလဇာတ်ကို ဖတ်ရှုသဖြင့် ရရှိအပ်သော သင်ခန်းစာတို့ကို တင်ပြပါ။

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့၌ ကယားပြည်နယ်
ပထမဇာတ်နန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၆) သောကြာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါပါဠိတို့ကို မြန်မာစကားပြေသို့အဓိအရပ် မချွတ်အောင်
ပြောင်းလွှဲ ပြေဆိုပါ။

၁။ ကာဠုမိဂေါ အတ္တနော ဒန္တကာယ “ဣမာယ နာမ ဝေလာယ ဂန္တဗ္ဗံ ဣမာယ န
ဂန္တဗ္ဗံ” နှိ အဇာနန္တော မိဂဏံ အာဒိယ ပုဗ္ဗဏှေဝိ သာယနေဝိ ပဒေါသေဝိ ပဗ္ဗသေဝိ
ဂါမန္တရေန ဂုဏ်တိ၊ မနုဿာ တတ္ထ တတ္ထ ပကတိယာ ဌိတာ စ နိလိနာ စ ဗဟူ မိဂေ
ဝိနာသံ ပါပေန္တိ။

၂။ တေ ဟတ္ထိဿ အဝိဒ္ဓရေ နိသိန္နာ “န ကောဝိ ပရမသိတဗ္ဗော၊ န မာရေတဗ္ဗော၊
သီလာစာရသမ္ပန္နေန ခန္တိမေတ္တာနုဒ္ဓယ ယုတ္တေန ဘဝိတုံ ဝဋ္ဋတိ” တိ သီလကထံ
ကထမိသု။

အောက်ပါမြန်မာဘာသာတို့ကို ပါဠိဘာသာသို့ပြန်ဆိုပါ။

၃။ (က) ဘီလူးသည် လာသော ထိုလှည်းကုန်သည်ကိုဖြင့် မိမိ၏ယာဉ်ငယ်ကို ခရီးလမ်းမှ
ဖွဲ့စေ၍ “သင်တို့သည် အဘယ်သို့သွားကုန်သနည်း” ဤသို့ ထိုလှည်းကုန်သည်နှင့်
တကွ နှုတ်ဆက်စကားကို ပြုပြီ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂၂၃

(ခ) ထိုသူကြွယ်သည် ရဟန်းပြုသည်ရှိသော် မိမိ၏ ပရိဂုဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ မီးတင် ကုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဏ္ဍာတိုက်ကိုလည်းကောင်း ပြုစေ၍ ဘဏ္ဍာတိုက်ကို ထောပတ် ဆန်အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဖြည့်၍ ရဟန်းပြုပြီ။

- ၄။ (က) တရားနာခြင်း၏အဆုံး၌ မထေရ်ဖြစ်ကုန်သောရဟန်းတို့သည်မိမိ မိမိ၏ နေရာ အရပ်တို့သို့ ကြွသွားကြကုန်၏။ ပဉ္စင်းငယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သာမဏေ (ကိုရင်) တို့သည်လည်းကောင်း သီတင်းသည်တို့နှင့်တကွ ဆည်းကပ်ရာရေပ်၌ အိပ်ကြကုန်၏။
- (ခ) ရဟန်းတို့ ဒေဝဒတ်သည် ယခုအခါ၌သာလျှင် ငါဘုရားအားသတ်ခြင်းငှါ လုံ့လပြု သည်မဟုတ်သေး ရှေးအခါ၌လည်း ငါဘုရားအားသတ်ခြင်းငှါ လုံ့လပြုသည် သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ လုံ့လပြုငြားသော်လည်း ငါဘုရားကိုသတ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်။

၅။ သီလဝဂ် အာယာဓိတဘတ္တဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်တွက် မပျက်စေဘဲ ရေးခဲ့ပါ။

၆။ ကုက္ကရဇာတ်တော်လာ ဘုရားလောင်းခွေးပညာရှိ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ဖတ်ရှုရ သဖြင့် ရနိုင်သော သင်္ခန်းစာများကို ရေးသားပြပါ။

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ တရင်ပြည်နယ်

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၆) သောကြာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ဝါဒီဝါကျများကို ပြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

- ၁။ အထ သော ပုဂိုသော ဃရံ အာဂတော တံ အဒိတ္တံ ပဋိဝိဿကေ ပုစ္ဆိတ္တာ “ကုလဃရံ ဂတာ”တိ သုတ္တာ ဝေဂေန အနုဗန္ဓိတ္တာ အန္တရာမဂ္ဂေ သမ္မာပုဏ္ဏတိ။ တဿာပိ တက္ကေဝ ဂဗ္ဘဂဋ္ဌာနံ အဟောသိ။

၂။ သာ ပန တာဝ ဥဠာရာယဝိ နက္ခတ္တကိဠာယ ဝတ္တမာနာယ အတ္တနော သရီရံ နဝိလိမ္မတိ နာလင်္ကရေတိ၊ ပကတိဝေသေနဝ ဝိစရတိ။

အောက်ဖော်ပြပါ ပြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုပါ။

၃။ ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ၌ ကာသိတိုင်း၌ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မင်းအဖြစ်ကိုပြုစဉ် ဘုရားအလောင်းသည် လှည်းကုန်သည်အမျိုး၌ ပဋိသန္ဓေယူ၍ အရွယ်ရောက်သည်ရှိသော် လှည်းငါးရာတို့ဖြင့် ကုန်သွယ်ခြင်းကိုပြုလျက် သွားလာ၏။

၄။ ဘုရားအလောင်းသည် သွား၍ သီလရှိကုန်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဆင်တင်းကုတ်၌ ထိုင်စေ၍ “အရှင်ဘုရားတို့ သီလကထာကို ပြောဆိုကုန်လော့” ဤသို့ဆိုပြီ။

၅။ အပဏ္ဏကဝဂ် ကဋ္ဌဇါဟနဇာတ်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်မပျက်စေမူ၍ အကျဉ်းချုပ်ရေးသား ပြေဆိုပါ။

၆။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇာတ်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများကို ထုတ်နှုတ်ရေးသားခဲ့ပါ။

(က) သီလဝဂ်၊ မာလုတဇာတ်၊

(ခ) ကုရုင်္ဂဝဂ်၊ အာဇေညဇာတ်။

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗေတိုအဖွဲ့၌ ချင်းပြည်နယ်

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတ်အဋ္ဌကထာ) ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၆) သောကြာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကိုမှန်ကန်စွာ ပြန်မာဘာသာပြန်ဆို ရေးသားပြပါ။

၁။ ဧဝံ ဥတ္တမဂုဏေဟိ သမန္နာဂတံ ရတနတ္ထယံ သရဏံ ဂတာ ဥပါသကာ ဝါ ဥပါသိကာ ဝါ နိရယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တကာနာမ နတ္ထိ၊ အပါယနိဗ္ဗတ္တိတော ပန မုဗ္ဗိတွာ ဒေဝလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ မဟာသမ္ပတ္တိ အနုဘောန္တိ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂။ ဂရဟိဿန္တိ တံ ဝိညူ အသုစိ နာဂရိကော ယထာ။
ဝဇ္ဇိတော သီလဝန္တော၊ ကထံ ဘိက္ခု ကရိဿသိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆို ရေးသားပြပါ။

၃။ ထိုမြေးအဖွားတို့၏ အိမ်၌ကား သူဌေးကြီးသည် သုံးဆောင်ပူးသော အိုးတို့၏အကြား၌
ထားအပ်သော ရွှေခွက်သည် ရှည်မြင့်စွာ မသုံးဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍ အညစ်အကြေး
တင်သည် ဖြစ်ပြီ။ ထိုမြေးအဖွားတို့သည် ထိုခွက်၏ ရွှေခွက်၏အပြစ်ကိုလည်း
မသိကြကုန်။

၄။ ဤသို့ ဆံဖြူရောက်သည်၏အပြစ်ကို ဆင်ခြင်သော ထိုမဃဒေဝမင်းအား ကိုယ်တွင်း
ပူခြင်းသည် ဖြစ်ပြီ။ ကိုယ်မှ ချွေးတို့သည် ထွက်ကုန်ပြီ။ ပုဆိုးတို့သည် ညှစ်၍ ပစ်အပ်
သောအခြင်းအရာသို့ ရောက်ကုန်သည် ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၅။ သီလဝဂ် တိပလ္လတ္ထမိဂဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက် မပျက်စေမှု၍
အကျဉ်းချုပ် ရေးသားပြပါ။

၆။ သီလဝဂ် မာလုတဇာတ်တော်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသည့်အတွက် ရရှိလာသော သင်ခန်း
စာကောင်းများကို ရေးသားတင်ဆက်ပြပါ။

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ စစ်ကိုင်းတိုင်း)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတ်အဋ္ဌကထာ) ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၂) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၆) ကြာသပတေးနေ့

ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ ဒုက္ခံ ဘိက္ခဝေ ကုသိတော ဝိဟရတိ ဝေါကိဇ္ဈော ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊
မဟန္တ ဥ သဒတ္ထံ ပရိဟာပေတိ။

ဝေဓဇဇော်တန်း ဂုဏ် + အခြေခံ

အာရန္တရိယော စ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ သုခံ ဝိဟရတိ ပဓိပိတ္တော ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ မဟန္တ ဥ သဒတ္ထံ ပရိပူရေတိ။

၂။ သွာဟံ ကေဿ ဧဋ္ဌကဿ ဃာတိတတ္တာ ကေနနုနေသု ပဉ္စသု အတ္တဘာဝသတေသု သိသဇ္ဈေဒံ ပါပုက္ခိ၊ အယံ မေ ကောဠိယံ ဌိတော ပဉ္စသတိမော အတ္တဘာဝေါ။

ဖော်ပြပါ မြန်မာတို့ကျမ်းကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၃။ ဤကိုယ်၏အတွင်းသားသည် အကယ်၍ ပြင်ပ၌ နေခြားအံ့၊ တုတ်ကိုကိုင်၍ ကျီးတို့ကို ၎င်း၊ ခွေးတို့ကို၎င်း စင်စစ် တားမြစ်ရလေရာ၏။

၄။ မင်းတို့မည်သည်ကား ခိုးသူတို့ကို နှိပ်ကွပ်အပ်ကုန်၏၊ ခိုးသူမဟုတ်ကုန်သောသူတို့ကို မနှိပ်ကွပ်အပ်ကုန်၊ ဤအရာ၌ကား ခိုးစားကုန်သော ခွေးတို့အား တစ်စုံတစ်ခုသော ဘေးသည် မရှိ၊ မခိုးစားကုန်သော ခွေးတို့အား သေခြင်းကို ရကုန်၏၊ ဩဌ အံ့ဗွယ် ရှိစွ၊ ဤလောက၌ မသင့်လျော်ခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့၏။

၅။ ကုရုဏ်၊ တိတ္ထဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု) ကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမူ၍ အကျဉ်း ချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ အာယာဓိတာဘတ္တဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာတို့ကို ထုတ် နုတ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ တနင်္သာရီတိုင်း

ပထမဇော်တန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၆) သောကြာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိကျမ်းကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ ကိမ္ဘတ္တိ တဏှုလနာဠိကာယံ၊ အဿာန မူလာယ ဝဒေဟိ ရာဇေ၊
ဗာရဏသီ သန္တရဗဟိရံ၊ အယမ္ဘတ္တိ တဏှုလနာဠိကာ။

၂။ ဇောဓိသတ္တော မဂ္ဂိ ဩက္ကမ္မ ရက္ခမူလ နိသိတ္တော သူရိယကုမာရံ အာမေဏ္ဍိယံ “တာတ သူရိယကုမာရ ဇေတံ သရံ ဂန္ဓာ နှတ္တာ ဝ ပိပိတ္တာ ဝ ပဒုဿိနိပဏ္ဍေတိ အမှာကမ္ပိ ပါနိယံ အာနေတိ”တိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပါ-

၃။ ထိုသမင်မယ်သည် ထိုသမင်ပျိုကို “အရှင် သင်သည် တောင်၌နေသော သမင်ပျိုသည် ဖြစ်၏။ ရွာနီးအရပ်မည်သည်လည်း ရွှံ့ရှားငွယ်ရှိ၏ ဘေးရန်ရှိ၏ ငါတို့နှင့်တကွ မလိုက် လင့်” ဟု ဆိုပြီ။

၄။ ထိုပဉ္စင်ငယ်သာမဏေငယ်တို့သည် အိပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်ရှိသော် အချို့ကုန်သော ပဉ္စင်ငယ်သာမဏေငယ်တို့သည် ဗုရုတ်ဗုရုတ်မြည်သော ထွက်သက်ဝင်သက်ရှိ ကုန်သည်ဖြစ်၍ ကျီးသံကဲ့သို့ မြည်ကုန်သည်ဖြစ်၍ သွားတို့ကို ကြိတ်ကုန်လျက် အိပ်ကုန်ပြီ။

၅။ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမူ၍ သီလဝဂ်၊ ဝါတမိဂဇာတ်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို အကျဉ်းချုပ် ရေးခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇာတ်တို့ကို ဖတ်ရှုရသဖြင့် ရရှိသော သင်ခန်းစာတို့ကို ထုတ်နုတ်ရေး သားခဲ့ပါ။

(က) စူဠသေဋ္ဌိဇာတ်၊ (ခ) မတကာဘတ္တဇာတ်။

၇။ ဝထမပြန်စာမေးဝွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ- ပဲခူးတိုင်း (အနောက်ပိုင်း)

ဝထမဃေဓိတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၉၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၂)ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၆) ကြာသပတေးနေ့

ဇော်ပြင်၊ ပါဠိတိကျများကို မြန်မာပြန်ဆိုပါ။

၁။ ဥတ္တမင်္ဂရဟာ မယံ၊ ဣမေ ဇာတာ ဝယော ဟရာ။
ပါတုဘူတာ ဒေဝဇူတာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ သမယော မမာတိ။

၂။ “ကင်္ခါပိ အဋ္ဌကလုဒ္ဓကာ ရုက္ခေသု အဋ္ဌကံ ဗန္ဓု၊ အတ္ထိ နုခေါ ဝေရူပေါ ဥပဒ္ဒပေါ” တိ
ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဗဟိရတောဝ အဋ္ဌာသိ။ လုဒ္ဓကောပိ ဗောဓိသတ္တဿ အနာဂမနဘာဝံ
ဥတ္တာ အဋ္ဌကေ နိသိန္ဓောဝ သေပဏ္ဍိပလာနိ ခိပိတွာခိပိတွာ တဿ ပုရတော ပါတေသိ။

ဇော်ပြင်၊ မြန်မာတိကျများကို ပါဠိပြန်ဆိုပါ။

၃။ ကောင်းသောအကျင့်သိလှိုက်ကုန်သော၊ အာမိသပဋိသန္တာရဟူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော
သူတို့အား အစီးအပွားသည်ဖြစ်၏။ ဆွေမျိုးအပေါင်းခြံရံလျက် လာလတ်သောလက္ခဏာကို
ရှုလော့၊ ထိုသို့မဟုတ် ဆွေမျိုးအပေါင်းတို့မှ အလွန်ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်သည်ဖြစ်၍
သာလျှင် တစ်ကောင်ထီးတည်း လာသော ဤကာဠမည်သော သမင်ကိုရှုလော့။

၄။ မြင်းစီးသူရဲ မြှားတို့ဖြင့် စူးဝင်အပ်သည်ဖြစ်၍ လက်ျာနံပါးဖြင့် လျောင်းငြားနေရသော်
လည်း ဘောဇဇာနိယ သိန္ဓောမြင်းသည်သာလျှင် မြင်းယုတ်မြင်းကြမ်းတို့ထက်
မြက်သေး၏။ ထို့ကြောင့် ငါ့ကိုသာလျှင် ကကြီးတန်ဆာဆင်လော့။

၅။ ဝဇ္ဇာပထဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမူ၍ အကျဉ်းချုပ်ရေး
သားပြပါ။

၆။ ဖတ်ဠာမူ ဇာတ်တော်ကို ဗတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိအပ်သော သင်္ခန်းတကို ရေးပြပါ။

၈။ ပထမပြန်စာမေးဝွဲတျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့ခွဲ ခဲခူးတိုင်း (အရှေ့ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၂) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၆) ကြာသပတေးနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ဖါဠိဝါကျတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ ပါပကမ္မံ နာမေတံ အန္တဗာလာနိ ကမ္မံ န ပဏ္ဍိတာနိ၊ မာဒိဿသ ပဏ္ဍိသဿ ဗဟုသု
တဿ ဣဒံ ကမ္မံ ကာတုံ န ယုတ္တိ။

၂။ အယံပန ဗြဟ္မဏော မံ မာရေတွာ အဟံ ဝိယ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ သိသဇ္ဈေဒုက္ခံ
လဘိဿတိတိ တယိ ကာရုညေန ရောဒိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျတို့ကို ဖါဠိဘာသာပြန်ဆိုပါ။

၃။ နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော ငါတို့သည် တစ်ပေါင်းတည်းအားဖြင့် သွားခြင်းငှါမတတ်
ကောင်း သင်သည် ရှေ့မှ သွားလတံ့လော၊ သို့မဟုတ် နောက်မှ သွားအံ့လော။

၄။ တစ်ချို့ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် သင်္ကန်းချုပ်ခြင်း အမှုကို ပြုကုန်၏၊ တစ်ချို့ကုန်သော
ရဟန်းတို့သည် သင်္ကန်းဆေးဆိုးမှုကို ပြုကုန်၏၊ တစ်ချို့ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်
သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုကုန်၏။

၅။ အပဏ္ဏကဝဂ်၊ ဒေဝဓမ္မဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက် မျက်စေ့မှ၍
အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇာတ်တော်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်း
စာများကို အသီးသီး ထုတ်နှုတ်ရေးသားပြပါ။

(က) သီလဝဂ်၊ ခရာဒိယဇာတ်၊ (ခ) ကုရုင်္ဂဝဂ်၊ ကုက္ကရဇာတ်။

ဝေဓဇဇာတိနိ ဝုတ္တံ + အခြေခံ

၉။ ပထမပြန်စာမေးဝွဲကျင်းပရေးတိုအဖွဲ့ခွဲ မကွေးတိုင်း

ပထမဇာတိနိ ။ ။ သာသနာပြန်သာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၂) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၆) ကြာသပတေးနေ့

ဇော်ပြုပါ ပါဠိပါကျများကို ပြန်ဟောသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ အာရန္တဝိရိယော စ ခေါ် ဘိက္ခဝေ သုခံ ဝိဟရတိ ပဓိပိတ္တော ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ မဟန္တု သဒတ္ထံ ပရိပူရေတိ၊ န ဘိက္ခဝေ ဟိနေန အဂ္ဂဿ ပတ္တိံ ဟောတိ။

၂။ ဒုက္ခန္ဓာ အသုစိ ကာယော၊ ကုဏပေါ ဥက္ကရူပမော။
နိန္ဒိတော စက္ခုဉ္စတေဟိ၊ ကာယော ဗာလာဘိနန္ဒိတော။

ဇော်ပြုပါ ပြန်ဟောပါကျများကို ပါဠိသာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၃။ ငါ့ရှင် ဘုရားရှင်သည် သုံးထည်သော သင်္ကန်းတို့ကို ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်၏။ သင်သည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြု၍ ဤသို့ များစွာသော ပရိက္ခရာသည် ဖြစ်ပြီ၊ သင့်ကို ဘုရားရှင်၏ အထံသို့ ခေါ်ဆောင်ကုန်အံ့။

၄။ ဘုရားလောင်းသည်ကား “ဤရေကန်ကို ခြံရံ၍ ပေါက်ကုန်သော ကျူတို့သည် တစ်ပေါက်တည်း ဖြစ်စေကုန်သံတည်း”ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြီ၊ ဘုရားလောင်းတို့၏ အဓိဋ္ဌာန်သည် ပြီးပြည့်စုံ၏။

၅။ ဇာတ်လင်းဇာတ်ကွက် မျက်စေ့၍ သီလဝဂ်၊ အာယာစိတဘတ္တဇာတ်တော်၏ အတိတ် ဝတ္ထုကို အကျဉ်းချုပ် ရေးသားပြောဆိုခဲ့ပါ။

၆။ ဇော်ပြုပါ ဇာတ်တော်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာသူတို့ ရရှိနိုင်သည် သင်ခန်းစာများကို ထုတ်နုတ်ရေးသားခဲ့ပါ။

(က) သီလဝဂ်၊ ကဏ္ဍိဇာတ်၊ (ခ) ကုရုင်္ဂဝဂ်၊ မုနိကဇာတ်။

အရှင်တိလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂၃၁

၁၀။ ပထမပြန်စာပေးတဲ့ကျင်းပရေးမတိုအဖွဲ့ခွဲ မန္တလေးတိုင်း

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ ဘာသာပြန်တာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၂) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၆) ကြာသပတေးနေ့

အောက်ငါးပါးတို့ကို ပြန်ဖတ်တာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၁။ သော ကိရ ပုဗ္ဗေ ရာဇာ ဟုတွာ နကရံ ပဒက္ခိဏံ ကရောက္ခော နုလ္လာဋတော သေဒေ ပုပ္ဖန္တေ ပရိသုဒ္ဓန္တေန သာဋကေန နုလ္လာဋန္တံ ပုပ္ဖိ သာဋကော ကိလိဋ္ဌော အတောသိ။

၂။ သော ကေဒိဝသံ ဗောဓိသတ္တဿ ပဒဝဠုန္တံ ဒိသ္မာ တသ္မိံ သေပဏ္ဍိရုက္ခေ အဋ္ဌကံ ဗန္ဓိတွာ ပါတောဝ ဘုဂ္ဂိတွာ သတ္တိံ အာဒါယ ဝနံ ပဝိသိတွာ တံ ရက္ခံ အာရဟိတွာ အဋ္ဌကေ နိသိဒိ။

အောက်ငါးပြန်မငါးတို့ကို ပြန်ဖတ်တာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၃။ ဟိကန္တာရ၌ သိမ်မွေ့သောသစ်တို့သည် လက်ဆုပ်ဖြင့် ယူအပ်သည်ရှိသော် လက်၌ မတည်နိုင်၊ နေထွက်သော အခါမှ စ၍ မီးကျိုးရကဲ့သို့ ပူသည် ဖြစ်၏။

၄။ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို တန်ဆာဆင်၍ အသိပြုအံ့နည်း၊ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို တန်ဆာဆင်မှုပြု ခြင်းသည် မစင်မြင့်ပြည့်သောအိုး၏ အပြင်၌ ပန်းချီဆေးဖြင့် ရေးခြယ်ခြင်းပြုသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။

၅။ အစားမက်၍ ဘဝပျက်ခဲ့ရသည့် ရတန်းတစ်ပါးအကြောင်းကို ဝါတမိကဇာတ် ပဉ္စမနိဝတ္ထု မှ ထုတ်နှုတ်၍ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါဇာတ်ဝတ္ထုတို့ကို ဖတ်ရှုရသဖြင့် ရရှိနိုင်သောသင်္ခန်းစာများကို မှတ်သား ဖွယ်ရာ ရေးသားခဲ့ပါ။

(က) သီလဝင်၊ နန္ဒပါနုဇာတ်၊ (ခ) ကုရုင်္ဂဝင်၊ မုနိကဇာတ်။

ဝေဠာမုဗ္ဗိတနိဗ္ဗာန + အခြေခံ

ဘ။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗေဒနာအဖွဲ့ခွဲ ခွန်ပြည်နယ်

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ ဇာတ်ဘာသာပြန်သာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၆) သောကြာနေ့

အောက်ပါ ဟိန္ဒူကျမ်းများကို ပြန်စာသာသာ ပြန်ဆိုပါ-

- ၁။ သွေ ဘန္တေ ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓါနိ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနိ အာဒိယ အဟာကံ နိဝေသနေ ဘိက္ခု ဂဏ္ဍာထာ တိ။ “ဥပါသတ ဂူဠပုတ္တကော နာမ ဘိက္ခု ဒန္တော အဝိရုဋ္ဌိမေဋ္ဌော၊ တံ ဌပေတွာ သေသာနံ နိမန္တနံ သမ္ပဋိစ္စာမိ”တိ ဝေရော အာဟ။
- ၂။ တသ္မိံ ပန ရဋ္ဌံ ပတ္တေ သတ္တဌဒိဝသစ္စယေန သဗ္ဗေပိ ဘာတရော အတ္တနော အတ္တနော ဝသနတ္တနံ ဂတာ။ ဂါမထိရာဇာ မေဓေန ရဋ္ဌံ ကာရေတွာ ယထာကမ္ပံ ဂတော၊ ဗောဓိ သတ္တောပိ ပုညာနိ ကတ္တာ ယထာကမ္ပံ ဂတော။

အောက်ပါ ပြန်စာကျမ်းများကို ဟိန္ဒူဘာသာ ပြန်ဆိုပါ-

- ၃။ ထိုအခါသမယ၌ ဗာရုဏသီမင်းသည် သမင်ပစ်သတ်ခြင်း၌ လုလ္လစိုက်သည်ဖြစ်၍၊ အသားနှင့်ကင်း၍ မစား။ လူတို့၏ အလုပ်ဖြစ်သည်ကို ပြ၍ အလုံးစုံကုန်သော နိဂုံးနေသူ ဇနပုဒ်နေသူတို့ကို စုဝေးစေ၍ နေ့စဉ် သမင်တောသို့ သွား၏။
- ၄။ ထိုသမင်ငယ်သည် တစ်နေ့သ၌ စောင့်၍ ကျက်စားစဉ် ကျော့ကွင်းဖြင့် ကပ်ငြိသည်ဖြစ်၍ ကျော့ကွင်းငြိသော အသံကို အော်မြည်ပြီး သမင်အပေါင်းသည် မြေး၍ “သင်၏ သားသည် ကျော့ကွင်းဖြင့် ကပ်ငြိ” ဤသို့ ထိုသမင်ငယ်၏ မိခင်အား ပြောကြားပြီး
- ၅။ ဇာတ်လင်း ဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ အပဏ္ဏကဝဂ်၊ ခရာဒိယဇာတ်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို အကျဉ်းချုပ်ရေးသားပါ။
- ၆။ အောက်ပါဇာတ်တော်တို့ကို ဖတ်ရှုလေ့လာသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်္ခန်းစာများကို ပြေဆိုပါ။
(က) အပဏ္ဏကဝဂ်၊ အာယာဓိတဘတ္တဇာတ်။ (ခ) အပဏ္ဏကဝဂ်၊ ကုရုင်္ဂမိဂဇာတ်။

အရှင်တိလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂၃၃

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးဝွဲကျင်းပရေးဗကိုအဖွဲ့ခွဲ ရန်ကုန်တိုင်း

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၂)ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၆) ကြာသပတေးနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ဝါဠီဝါကျတို့ကို ဖြန်မာဘာသာ ဖြန်ဆိုပါ။

၁။ သော ငါးဖွဲ့ရေနပ် န ဂစ္ဆတိ၊ ဒီဝါပိ န ဂစ္ဆတိ၊ ပအေသေပိ န ဂစ္ဆတိ၊ ပဗ္ဗုသေပိ န ဂစ္ဆတိ၊ မိဂဂဏံ အာဒိယ အမုရတ္တသမယေယော ဂစ္ဆတိ။

၂။ သော အာယသ္မာ “နာတံ ဘန္တေ ဧတံ ဇာနဏိ” တိ အဝတ္တာဝ-တံ ပဋိသာမေတွာ “ခမေ ခမ ဘန္တေ” တိ ခမာပေတွာ ဂစ္ဆတိ။

အောက်ဖော်ပြပါ ဖြန်မာဝါကျများကို ဝါဠီဘာသာ ဖြန်ဆိုပါ။

၃။ ငါကား ဤရေကန်သို့ သက်ဆင်းသော် အယုတ်အားဖြင့် ငှက်ကို အစပြု၍ ဟစ်စုံတစ်ခု သော သတ္တဝါကိုမျှ မလွှတ်အံ့၊ အလုံးစုံသော သင်တို့ကိုလည်း စားအံ့ဟု ပြောဆိုပြီ။

၄။ ထိုအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြာပွင့်၏ အစွန်အဖျားမှစ၍ ပွင့်ချပ်တို့သည် ကြွေကျကုန်သည်ရှိသော် ခဏချင်းဖြင့် အလုံးစုံသော ပွင့်ချပ်တို့သည် ကြွေကျကုန်ပြီ၊ ထို့နောင်မှ ဝတ်မှုန်သည် ကြွေကျပြီ။

၅။ သီလဝင်္ဂလ ကဏ္ဍိဇာတ်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ ဖတ်ချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ သီလဝင်္ဂ မတကဘတ္တဇာတ်ကို သင်ယူရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာတို့ကို ရေးသား ခဲ့ပါ။

မေဓဇဇာတိနိဗ္ဗာန် + အခြေခံ

ရန်ကုန်တိုင်း (အခြေ)

မေဓဇဇာတိနိဗ္ဗာန် ။ ။ သာသနာပြုန် သာသနာ

- ၁။ သီလဝဂ်၊ လက္ခဏမဂ္ဂဇာတ်။ ဆဋ္ဌေ ဓမ္မဏိဒ္ဓာ ၅၀၊ ၅၁၊ အာဝုဏ္ဏိဒ္ဓာ-သဂ္ဂ၊
အဂ္ဂဗိက္ခဝံသ (ဒွိဝိသုဒ္ဓါ) ဒ္ဓာ- ၆၆။
- ၂။ သီလဝဂ်၊ တိပလ္လတ္တမဂ္ဂဇာတ်။ ဆဋ္ဌေ ဓမ္မဏိဒ္ဓာ-၆၈၊ အာဝုဏ္ဏိဒ္ဓာ-သဂ္ဂ၊
အဂ္ဂဗိက္ခဝံသ (ဒွိဝိသုဒ္ဓါ) ဒ္ဓာ- ၆၉။
- ၃။ သီလဝဂ်၊ နဋ္ဌပါနဇာတ်။ ဆဋ္ဌေ ဓမ္မဏိဒ္ဓာ-၇၇၊ အာဝုဏ္ဏိဒ္ဓာ-သဂ္ဂ၊
အဂ္ဂဗိက္ခဝံသ (ဒွိဝိသုဒ္ဓါ) ဒ္ဓာ- ၁၀၁။
- ၄။ ကုရုဝဂ်၊ တိတ္ထဇာတ်။ ဆဋ္ဌေ ဓမ္မဏိဒ္ဓာ-၈၈၊ ၉၉၊ အာဝုဏ္ဏိဒ္ဓာ-၂၀၅၊
အဂ္ဂဗိက္ခဝံသ (ဒွိဝိသုဒ္ဓါ) ဒ္ဓာ- ၁၁၆။

၅။ သီလဝဂ်၊ ကဏ္ဍိဇာတ် (ဆဋ္ဌေ ဓမ္မဏိဒ္ဓာ-၆၈၊ ၆၉၊ ၆၂) အကျဉ်းချုပ်—
ဘုရားရှင် ဖေတဝန်ကျောင်းနေတော်မူစဉ် မယားတောင်းခြားယောင်းအပ်သောရတနာ
ကို အကြောင်းပြုကာ ရတနာတော်များတောင်းပန်၍ ဤ“ကဏ္ဍိဇာတ်”ကို ဟော
တော်မူသည်။

ရှေးက မကတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည် မကမင်းအုပ်ချုပ်စဉ် မကမြည်သူတို့ ကောက်
မှည့်ချိန် သမင်တို့များ အသက်အန္တရာယ်ကြုံ၏။

သမင်တို့သည် တောမှ တောင်ခြေသို့ ဝင်ကုန်၏။ ထိုအခါ တောင်ခြေနေသမင်
တစ်ကောင်သည် ရွာနားနေသမင်မ တစ်ကောင်နှင့် အကျွမ်းဝင်ကာ ထိုသမင်တို့
ရွာနီးနားသို့ သွားသော် သမင်မတစ်ကောင်၌ တပ်မက်ကာ အတူလိုက်သွား၏။

ထိုအခါ သမင်မသည် သမင်ပျိုအား မလိုက်ခွဲရန်တားသော်လည်း မရ၊ လူတို့သည်
သမင်တို့ကို သတ်ဖြတ်ရန်လာချိန်ကို ပုန်းကားစောင့်နေကြကုန်၏။ ထိုသမင်နှစ်ကောင်
လာရာလမ်း၌ မုဆိုးတစ်ယောက် ပုန်းအောင်းကာ စောင့်နေလေ၏။

သမင်မသည် လူနံရသဖြင့် သမင်ပျိုကို ရှေ့ကသွားစေ၏။ မုဆိုးသည် သမင်ပျိုကို မြှားဖြင့် ပစ်သတ်၏။ သမင်မကား သမင်ပျို ပစ်သတ်ခံရသည်ကို သိ၍ တစ်ဟုန်ထိုး ထွက်ပြေး၏။ မုဆိုးသည် သမင်ပျို၏ အသားကောင်းကို လှီးဖြတ်၍ မီးကင်စားသောက် ပြီ ကျန်အသားကို သားသမီးများ ကြွေးရန် အိမ်သို့ ယူသွားလေ၏။

ထိုအခါ ဘုရားအလောင်း ရုက္ခစိုးနတ်သည် ဖြစ်စဉ်ကိုမြင်၍ ဤသမင်မိုက်သေခြင်း သည် မိဘတို့အတွက် (အသက်ပေးသည်)သေသည်မဟုတ်၊ ကာမဂုဏ်ကို အကြောင်း ပြု၍ သေခြင်းဖြစ်၏။ ကာမဂုဏ်ကြောင့် သတ္တဝါတို့ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ကြကုန်၏။

(သူတစ်ပါးတို့အား သတ်ဖြတ်သူ၊ အမျိုးသမီးအုပ်ချုပ်သော တိုင်းပြည်၊ မိန်းမအလို ကျ လိုက်သောလူ-ဟူသော) ကဲ့ရဲ့အပ်သော (ဂရုဟိတ) တရားသုံးပါးကို တောစောင့် နတ်တို့အား ဟောကြား၏။ နတ်များသာမူခေါ်ကာ ဘုရားလောင်းရုက္ခစိုးနတ်အား ပန်းစသည်ဖြင့် ပူဇော်ကြလေ၏။

တရားအဆုံး၌ ပျင်းရိသောရဟန်း၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်တည်လေ၏။ တောင်ခြေ၌နေသောသမင်ပျိုသည် ပျင်းရိသောရဟန်း၊ သမင်မသည် မယားဟောင်း၊ ရုက္ခစိုးနတ်သည် ငါဘုရားဖြစ်၏- ဇာတ်ကိုပေါင်းတော်မူသည်။

၆။ မတကဘတ္တဇာတ်ကို သင်ယူလေ့လာရသဖြင့် အောက်ပါသင်ခန်းစာကောင်း များကို ရရှိနိုင်ပါသည်--

၁။ (ကွယ်လွန်သွားသော ဆွေမျိုးတို့အား ရည်စူး၍ သက်ပျောက်ဆွမ်း၊ ရက်လည်ဆွမ်း စသည်) အလှူအနုပြုရာ၌ ဆိတ်၊ ကြက်၊ ဝက်၊ နွား၊ ငါး-စသည်သတ္တဝါတို့ကို သတ်ဖြတ်၍ ပေးလှူခြင်းသည် ကောင်းကျိုးတစ်စုံတစ်ခုမရှိ-ဟုတောတော် မူသည်ကို ထောက်၍ သတ္တဝါတို့ကို သတ်ဖြတ်၍ မပေးလှူသင့်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ပြုလုပ်ပါသော်လည်း အကျိုးမရနိုင်ကြောင်း၊ “ကုသိုလ်တစ်ပဲ ငဲ့တစ်ပိဿာ” သာ ဖြစ်နိုင်ကြောင်း။

၂။ ရှေးအခါက ဆိတ်တစ်ကောင်းကိုသတ်ကာ မတကဘတ်ကိုလှူခဲ့သည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဆိတ်ဖြစ်ကာ ဘဝငါးရာပတ်လုံး လည်ဖြတ်ပြန်အသတ်ခံရသည်ကို ထောက်၍ သူများအသက် တစ်ကြိမ်တစ်ခါ သတ်မိပါက ဘဝများစွာပြန်အသတ်ခံရတတ် ကြောင်း၊ “ဝဋ်မှာအမြ၊ ရဲမှာ အပ” ဆိုရိုးကဲ့သို့ ပြန်ပြီး ဝဋ်လည်တတ်ကြောင်း။

၃။ “သူများအသက်သတ်သည့်အတွက် အသက်ကိုယ့်မှာတို” စကားကဲ့သို့ ပြစ်လေရာ ဘဝမှာ အသက်တိုတတ်ကြောင်း၊ “မသတ်ရှောင်ရှား ထို့သူအား ရှည်လျား အသက်ကို” စကားကဲ့သို့ သူများအသက် မသတ်သောသူများ အသက်ရှည်ကြ ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အသက်ရှည်ရှည်နေထိုင်နိုင်ရန် သူများအသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သင့်ကြောင်း၊

၄။ “ပါဏာတိပါတံ၊ သူ့သက်သတ်ကာ၊ ချို့တတ်အင်္ဂါ” စသော လင်္ကာနှင့်အညီ ခြေလက်အင်္ဂါ ချို့ယွင်းခြင်း-စသော ပါဏာတိပါတကံ၏ ဆိုးကျိုးအဆက်ဆက်ကို ခံစားရတတ်ကြောင်း၊

၅။ ဆိတ်၊ နွား-စသော သတ္တဝါကြီး၊ ငယ်တို့၏ မျက်ရည်ပေါက်ကြီး၊ ငယ်ကျမှ မိမိစိတ်ချမ်းသာသည့် အမှုကိစ္စမျိုးကို ရှောင်ရှားသင့်ကြောင်း၊

၆။ ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ဆိတ်ကိုဘေးမဲ့ပေးကာ အသက်အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးသော်လည်း မရဘဲ ကျောက်တောင်မိုးကြိုးပစ်သည် မှ ကျောက်လွှာသည် ဆိတ်လည်ပင်းကို ပြတ်စေသည်ကို ထောက်၍ အကုသိုလ် ကံသည် အကျိုးပေးချိန်တန်က တားမရကြောင်း၊ ကိုယ်ပြုသည့်ကံ ကိုယ် သာခံရ ကြောင်း-—စသော သင်ခန်းစာကောင်းများကို ရရှိပါသည်။

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးဝွတ်ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ရခိုင်ပြည်နယ်

ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ဘာသာပြန် ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၆) သောကြာနေ့

အောက်ပါ ဝါဠီဝါကျများကို မြန်မာဘာသာပြန်ဆို ရေးသားခဲ့ပါ။

၁။ (က) အပိ အတရုဗာနာနံ၊ ဗလာသာဝ သမိဇ္ဈတိ၊

(ခ) ဟောတိ သီလဝတံ အတ္ထော၊ ပဋိသန္တာရ ဝုတ္တိနံ။

၂။ အယျုပ္ပတ္တ နတ္တိသာယ မေ ကုဏပေဟိ ပူရိတံ သရိရံ၊ ကိ ဣမိနာ အလင်္ကတေန၊
အယံ-တိ ကာယော နေဝ ဒေဝနိဋ္ဌိတော၊ န ဗြဟ္မနိဋ္ဌိတော၊ န သုဝဏ္ဏမယော၊ န

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

မကိမယော၊ န ဟရိစ္ဆန္ဒနမယော၊ န ပုဏ္ဏရိက ကုမုပ္ပလကမ္ဘသမ္ဘူတော၊ န အမတောသပေရိတော။

အောက်ပြန်ဟင်္သာကျားကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ပါ။

၃။ ရဟန်းတို့ ပွားများအပ်သော ကြိမ်ပန်းများစွာပြုအပ်သော တစ်ခုတည်းသောတရားသည် စင်စစ်ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ ထူးမြတ်သောဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်ခြင်းငှါ အရဟတ္တဖိုလ် သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်ခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏ ထိုတစ်ခုသောတရားဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။

၄။ အရှင်သား ဤခန္ဓာကိုယ်ကို တန်ဆာဆင်၍ အဘယ်သို့ ပြုအံ့နည်း။ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို တန်ဆာဆင်မှုပြုခြင်းသည် မစင်မြင့်ပြည့်သောအိုး၏အဝ၌ ပန်းချီဆေးဝါးရေးသား ဆင်ယင်သကဲ့သို့ မဖြစ်တုံလော ဟု ဆိုပြီ။

၅။ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ်အတိတ်ဝတ္ထုကို အကျဉ်းချုပ် ရေးခဲ့ပါ။

၆။ ကုက္ကုရဇာတ်တော်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်္ခန်းစာများကို ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗေဒနာအဖွဲ့ခွဲ ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း)
ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတက) ဘာသာ
၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၆) သောကြာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဘာသာတို့ကို ပြန်ဟင်္သာသာပြန်ဆိုပါ။

၁။ မယာ ခေါ် ဂဟပတိ အပရိမိတကာလံ ဒသပါရမိယော ပူရေတွာ လောကဿ ကင်္ခေဒနက္ခိယေ သဗ္ဗညုတဉာဏံ ပရိဝိဒ္ဓံ သီဟဝသာယ သုဝဏ္ဏာနဋ္ဌိ ပူရေန္တေ ဝိယ သက္ကန္တံ သောတံ ဩဒဟိတွာ သုဇ္ဈောဟိ။

၂။ ဒေဝ ဣဒိ ဌပေတွာ သစ္စကိရိယံ အညော ဖမ သက္ကိ နတ္ထိ၊ သစယံ ဒါရကော တုယေ ပဋိစ္စ ဇာတော၊ အာကာသေ တိဋ္ဌတု၊ နော ဝေ ဘူမိယံ ပတိတွာ မရတု။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဘာသာတို့ကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုပါ။

၃။ စူဠပန် သင်သည် ဤသာသနာတော်၌ မထိုက်တန်သောသူတည်း။ လေးလံစွာဖြင့် တစ်ကိလ္လာကိပင် သင်ယူခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ သင်သည် ရဟန်းကိစ္စကိုကား အဘယ်မှာလျှင် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်စေနိုင်အံ့နည်း။ ဤသာသနာတော်မှ ထွက်သွားလော။

၄။ အို မိခင်ဖခင်တို့ အကျွန်ုပ်၏မိတ်သည် အိမ်ရာတည်ထောင် လူတို့ဘောင်၌ မပျော်မွေ့ပါ။ အကျွန်ုပ်သည် သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်စေတတ်သော ဘုရားသာသနာ တော်၌ ရဟန်းပြုလို၏။ အကျွန်ုပ်ကို ရဟန်းပြုခွင့် ပေးကြကုန်လော့။

၅။ သီလဝဂ်၊ ခရာဒိယဇာတ်တော်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို အကျဉ်းချုပ်မျှ ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ ကုရုင်္ဂဝဂ်လာ ဘောဇာဇာနိယဇာတ်တော်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများကို အတုယူဖွယ်ကောင်းအောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၅။ ပထမမြန်မာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း)

ပထမဇောတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၆) သောကြာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတော်များကို မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၁။ ကော ဒါရိကာ အယျိကာယ သဒ္ဓိ အဝသေသာ အဟောသိ၊ တာ ဒွေပိ ပရေသံ ဘတိ ကတွာ ဖိဝန္တိ၊ ဂေဟေ ပန တာသံ မဟာသေဋ္ဌိနာ ပရိဘုတ္တပုဗ္ဗာ သုဝဏ္ဏပါတိ ဘာဇနန္တရေ နိက္ခိတ္တာ ဒိယရတ္တံ အဝလဋ္ဌိယမာနာ မလဂ္ဂဟိတာ အဟောသိ၊ တာ တဿာ သုဝဏ္ဏပါတိဘာဝဋ္ဌိ န ဇာနန္တိ။

၂။ အထွေကဒီသံ သာခမိဿ ပရိသာယ ဧကိဿာ ဂတ္တိမိဂိယာ ဝါရော ပါပုဏိ၊ သာ သာခံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ သာမိံ အတံ ဂတ္တိန္တိ ပုတ္တံ ပိဇာယိတွာ ဒွေ ဇနာ ဝါရံ ဂမိဿာမ၊ မယံ ဝါရံ အတိက္ကာမေဟိ” တိ အာဟ၊ သော “န သက္ကာ တံဝံ ဝါရံ အညေသံ ပါပေတုံ တွမေ တယံ ဝါရံ ဇာနိဿသိ ဂစ္ဆာဟိ” တိ အာဟ။

အောက်ပါ ပြန်မာစကားရပ်တို့ကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၃။ ထိုအခါ မင်းအသက်သည် ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကြွင်းသည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ပြစ်သော် လည်း ဆံဖြူကြိုမြင်၍ သေမင်းလာလတ်၍ အနီး၌ တည်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်သည် ပြောင်ပြောင်တောက်သော သစ်ရွက်မိုးအိမ်သို့ဝင်၍ နေရာဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ထင်မှတ်လျက် ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၍ “အို-မိုက်စွာသော မဃဒေဝမင်း သင်သည် ဆံဖြူသည်တိုင်အောင် ဤကိလေသာတို့ကို စွန့်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်တကား” ဟု ကြံ၏။

၄။ (က) လ-၌ ယုန်ရေးသည် အလုံးစုံသော ဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာပတ်လုံး တည်လတ္တံ့ ၊

(ခ) ဗုဒ္ဓိကာရ၏ နေရာအရပ်သည် ဤအလုံးစုံသော ဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာပတ်လုံးလည်း မိုးမခိုစွတ်သည်ဖြစ်၍ တည်လတ္တံ့ ။

၅။ “ကဏ္ဍ” ဇာတ်ကို အကျဉ်းချုပ်ရေးခဲ့ပါ။

၆။ “ဝါတမိဂ” ဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများကို ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗတိုအဖွဲ့၌ ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း)

ပထမဇနီး ။ ။ ဇာတကဋ္ဌတထာ (သာသာပြန်)ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၆) သောကြာနေ့

အောက်ပါ ပါဠိဝါကျများကို ပြန်မာဘာသာပြန်ဆိုပါ။

၁။ သတ္တာ ဗုဒ္ဓကေန မေတ္တာပိတ္တေန ပရိသံ ဩလောကေတွာ “အယံ ပရိသာ အတိဝိယ

၂၄၀

ထေမဇော်တန်း ဗုဒ္ဓာ + အခြေခံ

သောတာပတ္တိ၊ ကေသရိ ဟတ္ထကုက္ကစ္ဆံ ငါ ပါဒကုက္ကစ္ဆံ ငါ ဥက္ကာသိတာသဒ္ဓေါ ငါ ဝိပိတာသဒ္ဓေါ ငါ နတ္ထိ။

၂။ ယဉ္ဇ အညေ န ရက္ခန္တိ၊ ယော စ အညေ န ရက္ခတိ။
သဝေ ရာဇ သုခံ သေတိ၊ ကာမေသု အနုပေက္ခတိတိ။

အောက်ပါပြန်ဟင်္ဂါများကို ပါဠိစိကုံးပြခဲ့ပါ။

၃။ မိန်းမမည်သည်ကား ယုတ်မာ၏၊ သင်ချစ်သားတို့အတွက် ယုတ်မာသောအမှုကိုလည်း ကြံရာ၏။

၄။ ထိုအခါ၌ တစ်နေ့သ၌ တစ်ယောက်သော ရွာ၌နေသောသူသည် ဆင်ထိန်းအား တန်ဖိုးကို ပေး၍ ဆိုခွေးကို ယူဆောင်၍ မိမိ၏ ရွာသို့ သွားပြီ။ ထိုအခါမှစ၍ ထိုဆင်သည် ခွေးကို မမြင်သည်ဖြစ်၍ အစာလည်းမစား၊ ရေလည်းမသောက်၊ ရေလည်းမချိုး။

၅။ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်မပျက်စေမှု၍ ဒေဝဓမ္မဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု) ကို အကျဉ်းချုပ် ရေးသားပါ။

၆။ တိပလ္လတ္ထမိဂ-ဇာတ်တော်မှ ရရှိနိုင်သောသင်္ခန်းစာများကို ထုတ်နှုတ်တင်ပြခဲ့ပါ။

၁၇။ ပထမပြန်စာပေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့၌ ရောဝတီတိုင်း

ပထမဇော်တန်း ။ ။ သာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၆၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၂) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၆) ကြာသပတေးနေ့

အောက်ပါ ပါဠိဝါကျများကို ပြန်ဟင်္ဂါဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ ပဒမံ ယထာ ကောကနံ သုဂန္ဓံ၊ ပါတော သိယာ ဓုလ္လမပိတဂန္ဓံ။
အင်္ဂါရသံ ပဿ၊ ဝိရောစမာနံ၊ တပန္နဟဒိစ္စမိန္ဒလိက္ခေ။

အရှင်တိလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂၄၁

၂။ ယံ ဇနပံဒံ မာတုဂါမော ဝိစာရေတိ အနုသာသတိ သော ဣတ္ထိပရိကာယကော
ဇနပဒေါပိ ဂရဟိတာယေဝ။ ယေ သတ္တာ မာတုဂါမဿ ဝသံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေပိ
ဂရဟိတာယေဝ။

အောက်ပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုပါ။

၃။ မုဆိုးလာ၍ ဝမ်းကို လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်၍ အလွန်စောစောကပင် ဖမ်းမိလိမ့်မည်ဖြစ်သော
ကြောင့် ယခုအခါပုပ်ခြင်းဖြစ်၏။ ဤသို့ သမင်၏ပိုက်ကြီးကိုဖြေ၍ ယခုအခါ ဤအရပ်
၌ပင် သမင်ကို ဖျက်လို့၍ အသားကိုယူကာ သွားတော့မည်။

၄။ မှန်၏။ သတ္တဝါကို သတ်လေ့ရှိသောသူသည် စိုးရိမ်ရ၏။ ဤပဋိသန္ဓေ နေခြင်းသဘော
ဆက်လက်ကြီးပြင်းအိုမင်းရခြင်းသဘောသည် ဆင်းရဲလေ့။ ဤသို့ သတ္တဝါတို့သည်
အကယ်၍ သိကုန်ငြားအံ့၊ သတ္တဝါတစ်ယောက်သည် အခြားသတ္တဝါတစ်ယောက်ကို
မသတ် မညှဉ်းဆဲပေရာ။ (ဂါထာ)

၅။ ကေနိပါတ် ကုရုင်္ဂင် နန္ဒိမိသာလဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်း၏ မူလကျောရိုး
မပျက်စေဘဲ အကျဉ်းချုပ်ရေးသားပါ။

၆။ ကေနိပါတ် သီလဝဂ် မတကာဘတ္တဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိ
သော သင်ခန်းစာကို ရေးပြပါ။

